

พฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน และพฤติกรรมทางสังคมของนักเรียน

ระดับปฐมวัย : เปรียบเทียบระหว่างหน่วยงานที่จัดการศึกษาระดับปฐมวัยในภาคเหนือ

นางสาวมิ่งพรรณ เอกอาวุธ

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรมหาบัณฑิต

ภาควิชาประถมศึกษา

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พ.ศ. ๒๕๖๔

ISBN 974-561-008-9

015147

TEACHER - PUPIL INTERACTION AND PRE - SCHOOLER'S SOCIAL BEHAVIOR :
A COMPARISON AMONG DIFFERENT PRE - SCHOOL EDUCATION AGENCIES IN
THE NORTHERN REGION

MISS PHONGPHAN EKARWUT

A Thesis Submitted in Partial Fulfillment of the Requirements
for the Degree of Master of Education

Department of Elementary Education

Graduate School

Chulalongkorn University

1982

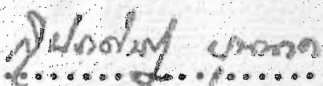
หัวข้อวิทยานิพนธ์ พฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน และพฤติกรรมทางสังคม
ของนักเรียนระดับปฐมวัย : เปรียบเทียบระหว่างหน่วยงานที่จัด
การศึกษาระดับปฐมวัยในภาคเหนือ

โดย นางสาวผ่องพรรณ เอกอาสุธ

ภาควิชา ประถมศึกษา

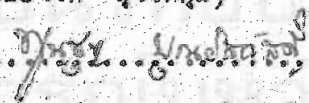
อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ขุนสุข บุญยสวัสดิ์

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยรับนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย
(รองศาสตราจารย์ ดร.สุประดิษฐ์ ชุนนาค)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

..... ประธานกรรมการ
(ศาสตราจารย์อ่ำไพ สุจริตกุล)

..... กรรมการ
(ผู้ช่วยศาสตราจารย์ขุนสุข บุญยสวัสดิ์)

..... กรรมการ
(อาจารย์ ดร.โกวิท ประวาลพุกษ์)

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อวิทยานิพนธ์ พฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน และพฤติกรรมทางสังคม
 ของนักเรียนระดับปฐมวัย : เปรียบเทียบระหว่างหน่วยงานที่จัด
 การศึกษาระดับปฐมวัยในภาคเหนือ

ชื่อนิสิต นางสาวผ่องพรรณ เอกอาวธ

อาจารย์ที่ปรึกษา ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พูนสุข บุญยสวัสดิ์

ภาควิชา ประถมศึกษา

ปีการศึกษา ๒๕๖๔

บทคัดย่อ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและวิเคราะห์พฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่าง
 ครูกับนักเรียน และพฤติกรรมทางสังคมของนักเรียนระดับปฐมวัย พร้อมทั้งเปรียบเทียบ
 พฤติกรรมดังกล่าวระหว่างหน่วยงานที่จัดการศึกษาระดับนี้ในภาคเหนือ และศึกษาหาความ
 สัมพันธ์ของพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนระดับปฐมวัย กับพฤติกรรมทางสังคม
 ของนักเรียนระดับนี้

วิธีดำเนินการวิจัย

คณะผู้วิจัยได้สร้างแบบสังเกตพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนโดย
 ปรับปรุงมาจากแบบวิเคราะห์พฤติกรรมทางวาจาในการเรียนการสอนที่เรียกว่า FIAC
 ของแฟลนเดอร์ส (Flanders Interaction Analysis Category) และเพิ่มเติม
 ส่วนที่เป็นพฤติกรรมทางท่าทางทั้งของครูและนักเรียน และสร้างแบบสังเกตพฤติกรรมทาง
 สังคมของนักเรียน โดยยึดทฤษฎีพัฒนาการทางสังคมเป็นหลัก นำแบบสังเกตทั้ง ๒ ชุดไป
 ใช้กับตัวอย่างประชากร ซึ่งเป็นครูและนักเรียนระดับปฐมวัยในโรงเรียนหรือศูนย์เด็กที่อยู่

ในภาคเหนือจำนวน ๑๘ แห่ง แยกเป็น ๓ ประเภทคือ ประเภทโรงเรียนที่จัดแบบชั้นอนุบาล ประเภทโรงเรียนที่จัดแบบชั้นเด็กเล็ก และประเภทที่จัดแบบศูนย์เด็ก อย่างละ ๖ แห่ง แล้ววิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ในโปรแกรม SPSS (Statistical Package for Social Sciences) โดยใช้ Subprogram ANOVA ในการเปรียบเทียบพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน และพฤติกรรมทางสังคมของนักเรียน แล้วใช้ Subprogram Crosstabulation ในการหาความสัมพันธ์ของพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน กับพฤติกรรมทางสังคมของนักเรียน

ผลการวิจัย

๑. พฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนระดับปฐมวัยในภาคเหนือ พฤติกรรมส่วนใหญ่ที่เกิดขึ้นคือพฤติกรรมครบบรรยาย อธิบาย สรุป เล่าเรื่อง สาธิต แนะนำ ทั้งทางวาจาและท่าทางพร้อมกัน (\bar{x} รวม = ๗๘๖.๖๖๘) พฤติกรรมครใช้คำสั่ง ทั้งทางตรงและทางอ้อม ทางวาจา (\bar{x} รวม = ๖๕๐.๕๖๒) และพฤติกรรมที่นักเรียน แสดงออกมากที่สุดคือการตอบสนองครู ทางวาจา (\bar{x} รวม = ๖๔๑.๕๓๐) ส่วนพฤติกรรมที่ไม่เกิดขึ้นเลย คือพฤติกรรมนักเรียนก้าวร้าวต่อครู

๒. พฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน เปรียบเทียบระหว่างหน่วยงานที่จัดการศึกษาระดับปฐมวัยในภาคเหนือทั้ง ๓ รูปแบบ ส่วนใหญ่ไม่แตกต่างกัน มีอยู่เพียง ๒ ตัวแปรเท่านั้น คือ พฤติกรรมครตำหนิ ชู้ วิจารณ์ ตัดสิน ล้อเลียน ลงโทษ ทางท่าทาง (\bar{x} ของกลุ่มที่ ๑ = ๐.๓๔๐ กลุ่มที่ ๒ = ๕๖๕.๕๔๐ กลุ่มที่ ๓ = ๕.๓๖๕) และพฤติกรรมนักเรียนร้องไห้ ร้องขอ ขออนุญาต กล่าวโทษใน เรื่องที่เกี่ยวข้องกับตนเองโดยทางทาง (\bar{x} ของกลุ่มที่ ๑ = ๐.๐๐๐ กลุ่มที่ ๒ = ๐.๐๐๐ กลุ่มที่ ๓ = ๐.๔๖๗) มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

๓. พฤติกรรมทางสังคมของนักเรียนระดับปฐมวัยในภาคเหนือ พฤติกรรมส่วนใหญ่ที่เกิดขึ้นคือการเล่นกับเพื่อนและคุยกับเพื่อน (\bar{x} รวม = ๒๖.๔๕๓)

๔. พฤติกรรมทางสังคมของนักเรียน เปรียบเทียบระหว่างหน่วยงานที่จัดการศึกษาระดับปฐมวัยในภาคเหนือทั้ง ๓ รูปแบบ ส่วนใหญ่ไม่แตกต่างกัน มีอยู่เพียงตัวแปรเดียว คือ พฤติกรรมทำร้ายร่างกายตนเองหรือผู้อื่น (\bar{x} ของกลุ่มที่ ๑ = ๒๖.๖๖๖ กลุ่มที่ ๒ = ๒๖.๖๖๖ กลุ่มที่ ๓ = ๒๖.๖๖๖) ที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ๐.๐๕

๕. การศึกษาหาความสัมพันธ์ของพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน กับพฤติกรรมทางสังคมของนักเรียน ผลปรากฏว่ามีพฤติกรรมที่มีความสัมพันธ์กันอยู่ ๔๒ คู่ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ของครูที่แสดงความเอาใจใส่ต่อนักเรียนส่วนใหญ่จะมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมทางสังคมของนักเรียนในทางบวก ในทางตรงกันข้ามถ้าพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ของครูแสดงถึงความไม่เอาใจใส่ต่อนักเรียนก็จะมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมทางสังคมของนักเรียนในทางลบ

Thesis Title Teacher - Pupil Interaction and Pre - schooler's
Social Behavior : A Comparison Among Different
Pre - school Education Agencies In The Northern
Region.

Name Miss Phongphan Ekarwut

Thesis Advisor Assistant Professor Poonsook Punyasvasti

Department Elementary Education

Academic Year 1981

ABSTRACT

Purpose :

The purpose of this study was to analyse teacher - pupil interaction and pre - schooler's social behavior. In addition, it was to compare these behaviors among different pre - school education agencies in northern region and to find the relationship between teacher-pupil interaction and pre - schooler's social behavior.

Procedure :

The researchers had developed a scale for observing teacher-pupil interaction. The developed instrument was modified from the scale for analysing the verbal behavior in the classroom. The latter

scale was so - called Flanders Interaction Analysis Category. The nonverbal behavior of both teacher and pupil was also added in the developed scale. The scale for observing pre - schooler's social behavior was developed. These two developed scales were applied to the sampling group teachers and pupils in six kindergarten classes, six head - start classes and six child centers in the northern region.

The data collected was analysed by the SPSS program. The ANOVA subprogram was employed in comparison of teacher - pupil interaction and pre - schooler's social behavior among different pre - school education agencies in northern region. The Cross-tabulation subprogram was used to study the relationship between teacher - pupil interaction and pre - schooler's social behavior.

Results

1. The result of classroom observation revealed that in the eighteen pre - primary classes in the northern region, the most frequent observed interaction behavior was teachers' explanation both verbally and non - verbally (\bar{x} total = 196.608). The next most frequent behavior was teacher's directing verbally (\bar{x} total = 150.542). Concerning students' behavior, verbal responds occurred at the highest level. Students' aggressive behavior was not occurred at all.

2. Teacher - pupil interaction comparison among the pre - school education agencies in the northern region in most of all aspects were not different, except on two factors, the teacher behavior of blaming, threatening, discretizing, deciding, ridiculing and pushing non - verbally (\bar{x} of group 1 = 0.343, group 2 = 4.645, group 3 = 5.325), and the behavior of pupil inculding crying, asking, begging and blaming (\bar{x} of group 1 = 0.00, group 2 = 0.00 , group 3 = 0.417). The differences of these two factors were statistically significant at .05 level.

3. Pre - schooler's social behavior occured at the highest level was playing and talking to peer.

4. Pre - schooler's social behavior comparison among the pre - school education agencies in the northern region in most of all aspects were not different in all major items except one. The behavior of self-beating or others was the only one factor that showed statistical difference at .05 level (\bar{x} of group 1 = 2.288, group 2 = 2.285, group 3 = 5.820).

5. The relationship between teacher - pupil interaction and pre - schooler's social behavior revealed significant correlation of 52 pairs of behavior. Teachers, warm and attentive behaviors would positively affect pre - schooler's social behavior.

กิติกรรมประกาศ

การวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้รับความช่วยเหลือเป็นอย่างดียิ่งจาก ผู้ช่วยศาสตราจารย์ พูนสุข บุญสวัสดิ์ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ได้กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ อาจารย์ ดร.โกวิท ประวาลพุกษ์ ได้กรุณาให้คำปรึกษาแนะนำทางด้านสถิติ การวิเคราะห์ข้อมูลพร้อมทั้งให้ข้อคิดเห็น เป็นประโยชน์ที่ช่วยให้วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของอาจารย์ทั้งสองท่านเป็นอย่างยิ่ง

อนึ่ง ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สายสุรี จุติกุล อาจารย์ ดร.นิตยา ภัสสรศิริ และขอขอบคุณอาจารย์ ทิพย์สุดา สุเมธเสณีย์ จากโครงการประสิทธิภาพการจัดบริการสำหรับ เด็กปฐมวัย ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ที่ได้ให้ความช่วยเหลือในการวิจัย เป็นอย่างดียิ่ง

นอกจากนี้คณาจารย์ในภาควิชาประถมศึกษา ผู้ซึ่งผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งในความกรุณาของท่านเป็นอย่างยิ่ง คือ ศาสตราจารย์ อ่ำไพ สุจริตกุล ศาสตราจารย์ สุมณ อมรรวิวัฒน์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เลขา ปิยะอัจริยะ และอาจารย์ นุชง ทองอยู่ ท่านได้ให้ข้อคิดเห็นและ เป็นกำลังใจในการวิจัยครั้งนี้มาโดยตลอด ผู้วิจัยขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงไว้ ณ โอกาสนี้ด้วย

ท้ายที่สุดนี้ ผู้ที่ข้าพเจ้าซาบซึ้งในน้ำใจและจะลืมขอบคุณไม่ได้คือ เพื่อนร่วมงานวิจัยของข้าพเจ้าซึ่งได้ให้กำลังใจ ให้ข้อคิดเห็นและช่วยเก็บรวบรวมข้อมูลมาตลอดเวลา ที่ทำการวิจัยนี้คือ คุณณิพัทธ์พันธุ์ จันทร์เพ็ญ รวมทั้งเพื่อนร่วมงานวิจัยในภาคอื่น ๆ ด้วย คือ คุณศิริไลลักษณ์ จำเมือง คุณชูศรี เอมละออง คุณณัฐรา แก้วสุวรรณ คุณอรพินท์ ภาณุรัตน์ คุณณุชญา แก้วปิ่นทอง และคุณนวรัตน์ วัฒนะนนท์

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	ช
กิตติกรรมประกาศ.....	ญ
รายการตารางประกอบ.....	ฐ
รายการกราฟประกอบ	ผ

บทที่

๑. บทนำ.....	๑
ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	๑
วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	๑๑
สมมุติฐานของการวิจัย.....	๑๒
ขอบเขตของการวิจัย.....	๑๒
ข้อตกลงเบื้องต้น.....	๑๓
วิธีดำเนินการวิจัย.....	๑๔
คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย.....	๑๕
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย.....	๑๗
๒. เอกสาร ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	๑๘
หน่วยงานที่จัดการศึกษาระดับปฐมวัยในประเทศไทย.....	๑๘
หน่วยงานที่จัดการศึกษาระดับปฐมวัยในภาคเหนือ.....	๒๐
พฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน.....	๓๔
พฤติกรรมทางสังคมของนักเรียนระดับปฐมวัย	๕๕

บทที่ (ต่อ)	หน้า
๓. วิธีดำเนินการวิจัย.....	๖๙
การเตรียมงานก่อนวิจัย.....	๖๙
ตัวอย่างประชากร.....	๗๐
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล.....	๗๔
ลำดับขั้นในการสร้างแบบสังเกต.....	๗๕
การหาความตรงของแบบสังเกต.....	๗๖
การหาความเที่ยงของแบบสังเกต.....	๗๗
การเก็บรวบรวมข้อมูล.....	๗๗
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	๗๘
๔. ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	๘๐
๕. สรุป อภิปรายผล และ เสนอแนะ.....	๑๕๕
สรุปผลการวิจัย.....	๑๕๖
อภิปรายผล.....	๑๖๔
ข้อเสนอแนะ.....	๑๖๙
บรรณานุกรม.....	๑๗๑
ภาคผนวก ก.....	๑๗๙
ภาคผนวก ข.....	๑๘๐
ภาคผนวก ค.....	๒๐๔
ภาคผนวก ง.....	๒๐๖
ประวัติผู้เขียน.....	๒๓๘

รายการตารางประกอบ

ตารางที่	หน้า	
๑ .	แสดงการลุ่มกลุ่มตัวอย่าง โรงเรียนและศูนย์แต่ละหน่วยงาน	๗๒
๒ .	แสดงรายชื่อและศูนย์ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง	๗๓
๓ .	แสดงค่าสถิติจากการวิเคราะห์ความแปรปรวน และค่าความ เบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับ นักเรียนระดับปฐมวัย เปรียบเทียบระหว่างโรงเรียนที่จัด แบบชั้นอนุบาล โรงเรียนที่จัดแบบชั้นเด็กเล็ก และศูนย์เด็ก ในภาคเหนือ	๘๑
๔ .	แสดงค่าสถิติจากการวิเคราะห์ความแปรปรวน และค่าความเบี่ยง เบนมาตรฐานของพฤติกรรมทางสังคมของนักเรียน เปรียบ เทียบระหว่างโรงเรียนที่จัดแบบชั้นอนุบาล โรงเรียนที่จัด แบบชั้นเด็กเล็ก และศูนย์เด็กในภาคเหนือ	๘๕
๕ .	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมครูยอมรับความรู้สึกและ พฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับความรู้สึกของนักเรียน ทั้งทางวาจา และท่าทาง กับพฤติกรรมพูดหรือแสดงท่าทางล้อเลียนผู้อื่น	๑๐๓
๖ .	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมครูยอมรับความรู้สึกและ พฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับความรู้สึกของนักเรียนทางท่าทาง กับ พฤติกรรมปลอบโยนด้วยคำพูดหรือท่าทาง	๑๐๔
๗ .	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมครูยอมรับความรู้สึก และพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับความรู้สึกของนักเรียนทางท่าทาง กับพฤติกรรมสั่ง บอก แนะนำ	๑๐๕

ตารางที่ (ต่อ)

หน้า

๘	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมครูยกย่องชมเชยนักเรียน ทั้งทางวาจาและท่าทาง กับพฤติกรรมซุกและหรือทำท่ายอม รับในความผิดที่ตนกระทำ	๑๐๖
๙	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมครูยกย่องชมเชยนักเรียน ทางวาจา กับพฤติกรรมเก็บของเมื่อเลิกเล่นแล้ว	๑๐๗
๑๐	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมครูยกย่องชมเชยนักเรียน ทางวาจา กับพฤติกรรมยึดถือของทุกอย่างเป็นของตน หวงของ	๑๐๘
๑๑	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมครูยอมรับความคิดเห็นและ หรือนำความคิดเห็นของนักเรียนไปใช้ ทางท่าทางกับพฤติกรรม ทำตามที่เพื่อนเสนอ	๑๐๙
๑๒	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมครูยอมรับความคิดเห็น และหรือนำความคิดเห็นของนักเรียนไปใช้ ทางท่าทางกับ พฤติกรรมเอาของเพื่อนมาทำ หรือใช้โดยเพื่อนไม่อนุญาต ก้าวก่ายลอิทธิผู้อื่น	๑๑๐
๑๓	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมครูยอมรับความคิดเห็น และหรือนำความคิดเห็นของนักเรียนไปใช้ทางวาจากับ พฤติกรรมทำเสียงแบบ	๑๑๑
๑๔	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมครูยอมรับความคิดเห็น และ หรือนำความคิดเห็นของนักเรียนไปใช้ทางวาจากับพฤติกรรมแย่ง ของกัน	๑๑๒
๑๕	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมครูถามคำถามที่จำกัดคำตอบ กับพฤติกรรมซุกนมและหรือทำน้ำ แล้วเพื่อนร่วมมือหรือทำตาม บุคคลิกขาน	๑๑๓

ตารางที่ (ต่อ)		หน้า
๑๖	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมครูถามคำถามที่จำกัดคำตอบ กับพฤติกรรมทำตามที่เพื่อนเสนอ	๑๑๔
๑๗	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมครูถามคำถามที่จำกัดคำตอบ กับพฤติกรรมทำร้ายร่างกายตนเองหรือผู้อื่น	๑๑๕
๑๘	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมครูถามคำถามที่จำกัดคำตอบ กับพฤติกรรมเอาของเพื่อนมาทำหรือใช้โดยเพื่อนไม่อนุญาต ก้าวก่ายสิทธิผู้อื่น	๑๑๖
๑๙	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมครูถามคำถามที่จำกัดคำตอบ กับพฤติกรรมทำลายสิ่งของ ทำให้ของเสียหาย	๑๑๗
๒๐	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมครูถามคำถามที่จำกัดคำตอบ กับพฤติกรรมเล่นกับเพื่อน คุยกับเพื่อน	๑๑๘
๒๑	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมครูถามคำถามที่ถามความต้องการ การของนักเรียน กับพฤติกรรมเก็บของเมื่อเลิกเล่นแล้ว	๑๑๙
๒๒	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมครูถามคำถามที่ถามความต้องการ การของนักเรียนกับพฤติกรรมพูดหรือแสดงท่าทางล้อเลียนผู้อื่น	๑๒๐
๒๓	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมครูถามคำถามที่ถามความต้องการ การของนักเรียน กับพฤติกรรมไม่ตอบโต้เมื่อเพื่อนรังแก ยอมให้ เพื่อนก้าวก่าย	๑๒๑
๒๔	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมครูถามคำถามที่ต้องการให้นักเรียน วิเคราะห์กับพฤติกรรมพูดหน้าและหรือทำหน้า แล้วเพื่อน ร่วมมือหรือทำตาม พูดชักชวน	๑๒๒
๒๕	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมครูถามคำถามที่ต้องการให้นักเรียน วิเคราะห์กับพฤติกรรมพูดทำหน้า โอ้อวด	๑๒๓

พ.ร.บ. (ต่อ)

หน้า

๓๖	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมครูใช้คำสั่งทั้งทางตรงและทางอ้อม ทางวาจา กับพฤติกรรมช่วยผู้อื่นทำงานหรือ เล่น	๑๓๔
๓๗	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมครูดำหนิ ขู วิจารณ์ ตัดสิน ล้อ เสียด ลงโทษ ทางวาจา กับพฤติกรรมสิ่งบอก แะแนะนำ	๑๓๕
๓๘	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมนักเรียนตอบสนองครูทั้งทางวาจาและ ท่าทาง กับพฤติกรรมพูดหรือแสดงท่าทางล้อ เสียดผู้อื่น	๑๓๖
๓๙	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมนักเรียนตอบสนองครูทางท่าทางกับ พฤติกรรมปลอมโยนด้วยคำพูดหรือท่าทาง	๑๓๗
๔๐	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมนักเรียนตอบสนองครูทางท่าทางกับ พฤติกรรม ชม เหยย เพื่อน	๑๓๘
๔๑	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมระหว่างนักเรียนตอบสนองครูทางวาจา กับพฤติกรรมตีกัน ทำร้ายร่างกายซึ่งกันและกัน	๑๓๙
๔๒	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมนักเรียนตอบสนองครูทางวาจากับ พฤติกรรมพูดหรือแสดงท่าทางล้อ เสียดผู้อื่น	๑๔๐
๔๓	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมนักเรียน ไม่ตอบสนองคำสั่งของครู หรือ ตอบสนองในทางลบทางท่าทางกับพฤติกรรม เก็บของ เมื่อ เลิก เล่นแล้ว ...	๑๔๑
๔๔	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมนักเรียน ไม่ตอบสนองคำสั่งของครู หรือ ตอบสนองในทางลบทางท่าทางกับพฤติกรรมทำร้ายร่างกายตนเอง หรือ ผู้อื่น	๑๔๒
๔๕	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมนักเรียน ไม่ตอบสนองคำสั่งของครูหรือ ตอบสนองในทางลบทางท่าทางกับพฤติกรรมขอความช่วยเหลือจากผู้อื่น ฟังผู้อื่น	๑๔๓

ตารางที่ (ต่อ)

หน้า

๒๖	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมครูถามคำถามที่ต้องการให้นักเรียนวิเคราะห์ กับพฤติกรรมเล่นกับเพื่อน คุยกับเพื่อน	๑๒๔
๒๗	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมครูถามคำถามที่ไม่ต้องการคำตอบ กับพฤติกรรมทำร้ายร่างกายตนเองหรือผู้อื่น	๑๒๕
๒๘	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมครูถามคำถามที่ไม่ต้องการคำตอบกับพฤติกรรมโต้เถียงกัน คำกัน	๑๒๖
๒๙	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมครูถามคำถามที่ไม่ต้องการคำตอบ กับพฤติกรรมขอความช่วยเหลือจากผู้อื่น ฟังผู้อื่น	๑๒๗
๓๐	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมครูบรรยาย อธิบาย สรุป เล่าเรื่อง สาธิต แนะนำ ทั้งทางวาจาและท่าทาง กับพฤติกรรมพูดนำ และหรือทำนำแล้วเพื่อรับมือหรือทำตาม พูดชักชวน	๑๒๘
๓๑	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมครูบรรยาย อธิบาย สรุป เล่าเรื่อง สาธิต แนะนำ ทั้งทางวาจาและท่าทาง กับพฤติกรรมขอความช่วยเหลือจากผู้อื่น ฟังผู้อื่น	๑๒๙
๓๒	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมครูบรรยาย อธิบาย สรุป เล่าเรื่อง สาธิต แนะนำ ทั้งทางวาจาและท่าทาง กับพฤติกรรมยึดถือของทุกอย่างเป็นของตน หวงของ	๑๓๐
๓๓	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมครูบรรยาย อธิบาย สรุป เล่าเรื่อง สาธิต แนะนำ ทางวาจา กับพฤติกรรมปลอมโยนด้วยคำพูดหรือท่าทาง	๑๓๑
๓๔	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมครูใช้คำสั่ง ทั้งทางตรงและทางอ้อมทางท่าทาง กับพฤติกรรมพูดหรือแสดงท่าทางล้อเลียนผู้อื่น	๑๓๒
๓๕	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมครูใช้คำสั่ง ทั้งทางตรงและทางอ้อมทางวาจา กับพฤติกรรมแบ่งปันของให้เพื่อน	๑๓๓

ตารางที่ (ต่อ)	หน้า
๔๖	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมนักเรียนไม่ตอบสนองคำสั่งของครู หรือตอบสนองในทางลบ ทางวาจา กับพฤติกรรมยึดถือของทุกอย่าง เป็น ของตน หวงของ ๑๔๔
๔๗	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมนักเรียนพูดหรือแสดงความคิดริเริ่ม ทั้งทางวาจาและท่าทาง กับพฤติกรรมเลียนแบบ ๑๔๕
๔๘	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมนักเรียนพูดหรือแสดงความคิดริเริ่ม ทางท่าทาง กับพฤติกรรมว่ากล่าว ช่มชู้ ก่อกวนผู้อื่น ๑๔๖
๔๙	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมนักเรียนร้องไห้ ร้องขอ ขออนุญาต กล่าวโทษ ใน เรื่องที่เกี่ยวกับตนเอง ทั้งทางวาจา และท่าทาง กับ พฤติกรรม ตีกัน ทำร้ายร่างกายซึ่งกันและกัน ๑๔๗
๕๐	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมนักเรียนร้องไห้ ร้องขอ ขออนุญาต กล่าวโทษใน เรื่องเกี่ยวกับตนเองทั้งทางวาจาและท่าทาง กับพฤติกรรม พูดหรือแสดงท่าทางล้อ เลียนผู้อื่น ๑๔๘
๕๑	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมนักเรียน ร้องไห้ ร้องขอ ขออนุญาต กล่าวโทษใน เรื่องที่ เกี่ยวกับตนเองทั้งทางวาจาและท่าทางกับพฤติกรรม ปฏิเสธข้อ เสนอ หรือการกระทำของเพื่อน ๑๔๙
๕๒	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมนักเรียนร้องไห้ ร้องขอ ขออนุญาต กล่าวโทษใน เรื่องที่ เกี่ยวกับตนเองทางวาจา กับพฤติกรรมตีกัน ทำร้าย ร่างกายซึ่งกันและกัน ๑๕๐
๕๓	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมนักเรียนร้องไห้ ร้องขอ ขออนุญาต กล่าวโทษ ใน เรื่องที่ เกี่ยวกับตนเองทางวาจา กับพฤติกรรมพูดหรือ แสดงท่าทางล้อ เลียนผู้อื่น ๑๕๑

ตารางที่ (ต่อ)

หน้า

๕๔	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมนักเรียน ร้องไห้ ร้องขอ ขอลงนุญาต กล่าวโทษใน เรื่องที่ เกี่ยวกับตนเอง ทางวาจา กับพฤติกรรมปฏิเสธข้อ เสนอ หรือการกระทำของ เพื่อน	๑๕๒
๕๕	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมนักเรียน ร้องไห้ ร้องขอ ขอลงนุญาต กล่าวโทษใน เรื่องที่มีผู้อื่น เกี่ยวข้องด้วยทางวาจา กับพฤติกรรมพูดหรือ แสดงท่าทางล้อ เลียนผู้อื่น	๑๕๓
๕๖	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรม เจ็บกับพฤติกรรมยึดถือของทุกอย่าง เป็นของตนเอง ทางของ	๑๕๔
๕๗	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรมครูยอมรับความรู้สึกและ พฤติกรรมที่ เกี่ยวกับความรู้สึกของนัก เรียน ทั้งทางวาจาและท่าทางพร้อม กัน	๒๐๖
๕๘	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรมครูยอมรับความรู้สึกและ พฤติกรรมที่ เกี่ยวกับความรู้สึกของนัก เรียนทางท่าทาง	๒๐๖
๕๙	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรมครูยอมรับความรู้สึก และ พฤติกรรมที่ เกี่ยวกับความรู้สึกของนัก เรียนทางวาจา	๒๐๗
๖๐	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรมครูยกย่องชมเชยนัก เรียน ทั้งทางวาจาและท่าทางพร้อมกัน	๒๐๗
๖๑	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรมครูยกย่องชมเชยนัก เรียน ทางท่าทาง	๒๐๘
๖๒	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรมครูยกย่องชมเชยนัก เรียน ทางวาจา	๒๐๘
๖๓	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรมครูยอมรับความคิด เห็นและ หรือนำความคิด เห็นของนัก เรียน ไปใช้ทางท่าทาง	๒๐๙

ตารางที่ (ต่อ)

หน้า

๖๔	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรมครูยอมรับความคิดเห็น และหรือนำความคิดเห็นของนักเรียนไปใช้ทางวาจา	๒๐๘
๖๕	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรมครูถามคำถามที่จำกัด คำตอบ	๒๑๐
๖๖	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรมครูถามคำถามที่ถามความ ต้องการของนักเรียน	๒๑๑
๖๗	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรมครูถามคำถามที่ต้องการ ให้นักเรียนวิเคราะห์ และหรือแสดงความคิดริเริ่ม	๒๑๑
๖๘	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรมครูถามคำถามที่ไม่ต้องการ คำตอบ	๒๑๑
๖๙	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรมครูบรรยาย อธิบาย สรุปล เล่าเรื่อง สาธิต แนะนำ ทั้งทางวาจาและท่าทางพร้อมกัน	๒๑๒
๗๐	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรมครูบรรยาย อธิบาย สรุปล เล่าเรื่อง สาธิต แนะนำ ทางท่าทาง	๒๑๒
๗๑	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรมครูบรรยาย อธิบาย สรุปล เล่าเรื่อง สาธิต แนะนำ ทางวาจา	๒๑๓
๗๒	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรมครูใช้คำสั่งทั้งทางตรงและ ทางอ้อม ทั้งทางวาจาและท่าทางพร้อมกัน	๒๑๓
๗๓	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรมครูใช้คำสั่งทั้งทางตรงและ ทางอ้อม ทางท่าทาง	๒๑๔
๗๔	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรมครูใช้คำสั่งทั้งทางตรงและ ทางอ้อม ทางท่าทาง	๒๑๔

ตารางที่ (ต่อ)

หน้า

๗๕	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรมครูตำหนัก ู๋ วิจารณ์ ทัศน ล้อ เสียน ลงโทษ ทั้งทางวาจาและท่าทางพร้อมกัน	๒๑๕
๗๖	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรมครูตำหนัก ู๋ วิจารณ์ ทัศน ล้อ เสียน ลงโทษ ทางท่าทาง	๒๑๕
๗๗	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรมครู ตำหนัก ู๋ วิจารณ์ ทัศน ล้อ เสียน ลงโทษ ทางวาจา	๒๑๖
๗๘	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรม นักเรียน แสดง พฤติกรรมตอบสนองครู ทั้งทางวาจาและท่าทางพร้อมกัน	๒๑๖
๗๙	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรมนักเรียน แสดง พฤติกรรมตอบสนอง ครู ทางท่าทาง	๒๑๗
๘๐	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรมนักเรียน แสดง พฤติกรรมตอบสนองครู ทางวาจา	๒๑๗
๘๑	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรมนักเรียนแสดง พฤติกรรมไม่ตอบสนอง คำสั่งของครูหรือตอบสนองในทางลบทั้งทาง วาจา และท่าทางพร้อมกัน	๒๑๘
๘๒	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรม ไม่ตอบสนองคำสั่งของครู หรือตอบสนองในทางลบ ทางท่าทาง	๒๑๘
๘๓	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรมนักเรียนแสดงพฤติกรรม ไม่ตอบสนองคำสั่งของครูหรือตอบสนองในทางลบ ทางวาจา	๒๑๘
๘๔	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรมนักเรียนพูดหรือแสดง ความคิดริเริ่ม ทั้งทางวาจาและท่าทางพร้อมกัน	๒๑๙
๘๕	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรมนักเรียนพูดหรือแสดง ความคิดริเริ่ม ทางท่าทาง	๒๒๐

ตารางที่ (ต่อ)

หน้า

๘๖	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรมนักเรียน พุคหรือ แสดงความคิดริเริ่ม ทางวาจา	๒๒๐
๘๗	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรมนักเรียนแสดง พฤติกรรมร้องขอ ร้องไห้ ขออนุญาต กล่าวโทษในเรื่องที่เกี่ยวกับตนเอง ทั้งทางวาจาและท่าทางพร้อมกัน	๒๒๑
๘๘	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรมนักเรียนแสดงพฤติกรรม ร้องขอ ร้องไห้ ขออนุญาต กล่าวโทษในเรื่องที่เกี่ยวกับตนเองทาง ท่าทาง	๒๒๑
๘๙	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรมนักเรียนแสดงพฤติกรรม ร้องขอ ร้องไห้ ขออนุญาต กล่าวโทษในเรื่องที่เกี่ยวกับตนเองทาง วาจา	๒๒๒
๙๐	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรมนักเรียนแสดงพฤติกรรม ร้องขอ ร้องไห้ ขออนุญาต กล่าวโทษในเรื่องที่มีผู้อื่นเกี่ยวข้องกับตัว ทางท่าทาง	๒๒๒
๙๑	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรมนักเรียนแสดงพฤติกรรม ร้องขอ ร้องไห้ ขออนุญาต กล่าวโทษในเรื่องที่มีผู้อื่นเกี่ยวข้องกับตัว ทางวาจา	๒๒๓
๙๒	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรม เจ็บ	๒๒๓
๙๓	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรมสับสน	๒๒๔
๙๔	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของ พฤติกรรมแบ่งปันของเพื่อน	๒๒๔
๙๕	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรมช่วยผู้อื่นทำงานหรือ เล่น ...	๒๒๕
๙๖	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรมปลอมโยนด้วยคำพูด หรือท่าทาง	๒๒๖

ตารางที่ (ต่อ)

หน้า

๙๗	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรมสิ่งบอกแนะนำ	๒๒๖
๙๘	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรม พูด และ/หรือทำน้ำ	๒๒๗
๙๙	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรม เก็บของ เมื่อ เลิกเล่น	๒๒๗
๑๐๐	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรมพูดและ/หรือทำทำยอม รับในความผิดที่ตนกระทำ	๒๒๘
๑๐๑	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรมชม เชย เพื่อน	๒๒๘
๑๐๒	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรมทำตามที่เพื่อน เสนอ	๒๒๘
๑๐๓	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรมทำเลียนแบบ	๒๒๘
๑๐๔	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรมว่ากล่าว ชมขู่ ก่อแค้น ...	๒๓๐
๑๐๕	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรมทำร้ายร่างกายตนเอง หรือผู้อื่น	๒๓๐
๑๐๖	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรม เอาของ เพื่อนมาทำหรือ ใช้โดยเพื่อนไม่อนุญาต ก้าวก้ำยสิทธิผู้อื่น	๒๓๑
๑๐๗	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรมทำลายสิ่งของ	๒๓๑
๑๐๘	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรมทำร้ายร่างกายซึ่งกัน และกัน	๒๓๒
๑๐๙	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรมโต้เถียงกัน ต้ากัน	๒๓๒
๑๑๐	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรมแย่งของกัน	๒๓๓
๑๑๑	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรมพูดทำพิน อื้ออวด	๒๓๓
๑๑๒	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรมขอความช่วยเหลือจาก ผู้อื่น ฟิงผู้อื่น	๒๓๔
๑๑๓	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรมพูดหรือแสดงท่าทางแล้ว ผู้อื่นขี้มหรือหัวเราะ	๒๓๔

ตารางที่ (ต่อ)

๑๑๔	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรม ยึดถือของทุกอย่าง เป็น ของตน หวงของ	๒๓๕
๑๑๕	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรม ไม่ตอบโต้เมื่อ เพื่อนรังแก ยอมให้เพื่อนก้าวก่าย	๒๓๕
๑๑๖	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรม เล่นกับเพื่อน ดูยกับ เพื่อน	๒๓๖
๑๑๗	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรม ขอยืมสิ่งของเพื่อน	๒๓๖
๑๑๘	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรม ปฏิเสธข้อ เสนอหรือ การกระทำของเพื่อน	๒๓๗
๑๑๙	การวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรม ยอมรับความช่วยเหลือ จากเพื่อน	๒๓๗

สถาบันวิจัยประชากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

รายการกราฟประกอบ

กราฟที่	หน้า
๑	
แสดงค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน	
ในภาคเหนือ.....	๘๓
๒	
แสดงค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมทางสังคมของนักเรียนระดับปทุมวัย	
ในภาคเหนือ.....	๘๖

สถาบันวิจัยบริการ
 จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บทที่ ๑

บทนำ

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ตามหลักจิตวิทยาพัฒนาการ ได้ให้ความสำคัญแก่ชีวิตในช่วงต้น คือ ตั้งแต่แรกเกิดจนกระทั่งอายุประมาณ ๖ ปี เพราะเป็นระยะที่เด็กจะมีการพัฒนาในทุก ๆ ด้านสูงมาก ดังนั้นประสบการณ์ในช่วงแรกของชีวิตจึงมีอิทธิพลต่อการเสริมสร้างความพร้อมสำหรับการพัฒนาในขั้นต่อไป นักจิตวิทยาทั่วไปจึงยอมรับว่าการศึกษาระดับนี้มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง

ชียยงค์ พรหมวงศ์ ได้ให้ความสำคัญของการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยว่า "การศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยเป็นกระบวนการพัฒนาการ และกระบวนการเรียนต่อเนื่อง เพื่อเป็นพื้นฐานการศึกษาตลอดชีวิตของเด็กเป็นความสำคัญในระยะต้นของชีวิต..."^๑

เอกวิทย์ ณ กลาง กล่าวว่า "...เมื่อพิจารณาจะเห็นว่าการจัดการศึกษาก่อน ๖ ขวบ หรือก่อนการศึกษามากบังคับ มีความสำคัญต่อชาติ ถ้าจัดการเรื่องอบรมเลี้ยงดูก่อนวัยเรียนได้สำเร็จจะเป็นเครื่องหมายประกันพื้นฐานที่ดีในการจัดการศึกษาช่วงต่อ ๆ มา"^๒

เฮิร์ลลอค (Hurlock) ได้ให้ทัศนะเกี่ยวกับวัยเด็กไว้ว่า "เป็นวัยแห่งวิกฤตในการพัฒนาบุคลิกภาพ เป็นระยะที่สร้างพื้นฐานของจิตใจในวัยผู้ใหญ่ต่อไป บุคลิกภาพในวัยผู้ใหญ่ แม้จะมีความแตกต่างไปจากวัยเด็ก แต่ก็มีความแตกต่างที่สื่อกำเนิดจากรากฐานในวัยเด็ก"^๓

^๑ชียยงค์ พรหมวงศ์, นวัตกรรมและเทคโนโลยีทางการศึกษากับการสอนระดับอนุบาล (พระนคร : ไทยวัฒนาพานิชย์, ๒๕๒๑), หน้า ๘.

^๒เอกวิทย์ ณ กลาง, "แผนการศึกษาชาติ ๒๕๒๐ในส่วนที่เกี่ยวกับการศึกษาก่อนวัยเรียน", (เอกสารอัดสำเนา) หน้า ๑.

^๓Elizabeth B.Hurlock, Developmental Psychology, (New York: McGraw-Hill Book Co., 1959), p.115.

ฟรอยด์ (Freud) ก็เชื่อว่า "วัยเด็กที่อยู่ในช่วงแห่งการพัฒนามนุษย์มากที่สุด นั้น คือระยะ ๕ ปีแรกของชีวิต"^๑

จากแนวความคิดของการศึกษาทั้งสี่ท่านได้สอดคล้องกับความคิดของ ริชาร์ด สปินทอลล์ (Richard C. Spinthall) ที่ว่า "ในช่วง ๕ ปีแรกของมนุษย์เป็นช่วงวิกฤติของชีวิต เป็นระยะสำคัญที่สุดในการวางรากฐานของบุคลิกภาพ"^๒ ซึ่งการพัฒนามนุษย์นั้นเด็กจะมีการเรียนรู้เพื่อเปลี่ยนแปลงและปรับปรุงพฤติกรรมที่ตอบสนองต่อสถานการณ์ที่ได้รับ โดยการตอบสนองนี้มีผลมาจากภาวะทางร่างกาย สติปัญญา และประสบการณ์ที่ได้รับจากสภาพแวดล้อม

จะเห็นว่าสภาพแวดล้อม เป็นองค์ประกอบที่สำคัญต่อการพัฒนามนุษย์อย่างหนึ่ง เด็กจะมีการเรียนรู้จากสภาพที่แวดล้อมซึ่งที่เป็นบุคคลและกิจกรรมในสถานการณ์ต่าง ๆ เด็กเริ่มเรียนรู้สิ่งแรกสุดจากสังคมแวดล้อมที่บ้าน เมื่อเด็กมาเข้าโรงเรียนจึงมีความจำเป็นต้องเรียนรู้ที่จะปรับตัวในสภาพสังคมใหม่ที่แตกต่างไปจากเดิมที่เข้าเคยพบเห็น^๓

^๑Sigmund Freud, An Outline of Psychoanalysis, (New York : W.W.Norton Co., 1949), p. 6-29.

^๒Richard C. Spinthall, Education Psychology : A Developmental Approach, (Minnesota : Addison - wesley publishing Company, 1974), p.66.

^๓สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, การจัดบริการศูนย์เด็กก่อนวัยเรียน (กรุงเทพมหานคร: เอรวิธการพิมพ์, ๒๕๒๒), หน้า ๖๑.

อี (Yee) กล่าวว่า

"โรงเรียนเป็นองค์การทางสังคมอย่างหนึ่ง เมื่อเป็นองค์การทางสังคมก็
เป็นระบบการปฏิสัมพันธ์ของคนในองค์การนั้น นั่นคือ ในโรงเรียนก็จะมีการ
ปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน นักเรียนกับนักเรียน และนักเรียนกับ
ตัวแทน (Agencies) อื่น ๆ โดยเฉพาะการปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับ
นักเรียนนั้น มีอิทธิพลมาก ถ้ามีปฏิสัมพันธ์ในทางบวกก็จะช่วยส่งเสริมการ
เรียนรู้และการปรับตัว แต่ถ้ามีปฏิสัมพันธ์ในทางลบก็จะทำให้นักเรียนเกิด
ความคับข้องใจ"^๑

การปฏิสัมพันธ์จากทฤษฎีปฏิสัมพันธ์ หมายถึงความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลที่เกิดความ
รู้สึกและกิจกรรมที่บุคคลมีปฏิริยาต่อกัน และทำให้การสะท้อนกระทบต่อพฤติกรรมตลอดจน
บุคคลิกภาพ^๒ ในโรงเรียนครูกับนักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันอยู่เกือบตลอดเวลา โดยเฉพาะ
อย่างยิ่งในขณะที่มีการเรียนการสอนซึ่ง แบริฟอร์ด (Bradford) กล่าวว่า "กระบวนการ
เรียนการสอนนั้น เป็นการติดต่อระหว่างบุคคล"^๓

ดังนั้น ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ซึ่งอยู่ในรูปของการกระทำและคุณลักษณะ
ของฝ่ายใดฝ่ายหนึ่ง ย่อมมีอิทธิพลต่อฝ่ายตรงข้าม นั่นก็หมายถึงว่าพฤติกรรมของแต่ละฝ่ายต่าง
มีผลกระทบต่อกัน ส่งอิทธิพลซึ่งกันและกัน

^๑Yee อ้างถึงใน ประคอง ประสิทธิ์พร, "ความสัมพันธ์ระหว่างปฏิสัมพันธ์ของครูกับนักเรียน
ในด้านการเรียนการสอนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการปรับตัวของนักเรียน" ปรินญาณิพนธ์
การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร ๒๕๑๔, หน้า ๑๔.

^๒สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, การจัดบริการศูนย์เด็กก่อนวัยเรียน
(กรุงเทพมหานคร : เอรารัตการพิมพ์, ๒๕๒๒) หน้า ๑๔.

^๓Branford Leland P., "Group Forces Affecting Learning" Journal
of The National Association of Women Deans and Counselor 33. (April
1960), p.116-120.

จากการวิจัยของแกริสัน (Garrison) ที่ศึกษาพฤติกรรมระหว่างครูกับนักเรียน ๒ กลุ่ม ครูได้รับการฝึกในการวางแผนการสอน เพื่อให้ให้นักเรียนตอบสนองมากขึ้น หลังจากฝึกแล้วครูแต่ละกลุ่มสอนวิชาสังคมศึกษา และวิทยาศาสตร์ ผลการวิจัยพบว่าพฤติกรรมของนักเรียนสัมพันธ์กับพฤติกรรมของครูอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ^๑ และในเหตุผลเดียวกัน แอนเดอร์สัน (Anderson) ก็ได้ศึกษาพฤติกรรมระหว่างครูกับนักเรียน พบว่าพฤติกรรมของครูมีอิทธิพลต่อการแสดงพฤติกรรมของนักเรียน^๒

จะเห็นได้ว่าพฤติกรรมของครูมีผลโดยตรงต่อพฤติกรรมของนักเรียน ครูจึงมีความสำคัญในการปลูกฝังสิ่งต่าง ๆ ให้นักเรียนโดยเฉพาะเด็กในระดับปฐมวัย ดังที่ เบญจา แสงพะสิ ได้กล่าวว่า

"การปลูกฝังและอบรมเด็กวัยนี้ นั้น ต้องประกอบด้วยขั้นตอนหลักการและวิธีปฏิบัติอย่างละเอียดรอบคอบ ผู้ที่ทำหน้าที่ปลูกฝังสิ่งสอนจะต้องเป็นผู้รอบรู้เข้าใจความหมายอย่างแท้จริง จัดวิธีการอย่างถูกต้อง และมีวิธีการโดยเฉพาะจึงจะสามารถนำเด็กไปสู่เป้าหมายได้"^๓

เพราะฉะนั้นพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนจึงทำให้นักเรียนเกิดพัฒนาการขึ้น และพัฒนาการที่น่าสนใจที่สุดก็คือ พัฒนาการทางสังคม ทั้งนี้เพราะนักจิตวิทยาโดยทั่วไปมีความเชื่อว่าพฤติกรรมของมนุษย์มาจากสังคมทั้งสิ้น เมื่อมนุษย์อาศัยอยู่ในสังคมได้ก็มัก

^๑Ronal Joseph Garrison, "Comparison of Verbal Behavior of Teacher and Pupil in Lesson Designed to Achieve Creative Response," Dissertation Abstracts 28. (July 1976); 818 A.

^๒Roger Anderson, "A Quantitative Method of Assess Content Structure in Verbal Interaction", Journal of Research in Science Teaching. (June 1970) : 305 - 321.

^๓เบญจา แสงพะสิ, "ศูนย์เด็กในฝัน" ที่ระลึกเกษียณ กระทรวงศึกษาธิการ (พระนคร : โรงพิมพ์ โรงเรียนเนติศึกษา, ๒๕๑๘) ไม่มีเลขหน้า.

จะแสดงค่านิยมของสังคมนั้น และสังคมนั้นย่อมขึ้นอยู่กับบุคคลแต่ละบุคคล สังคมแต่ละสังคม ประสบการณ์ของแต่ละบุคคลนั้น เป็นสิ่งเร้าที่สำคัญ ในการตั้งเจตนาหมายเกี่ยวกับสังคมของ มนุษย์ เมื่อสังคมหนึ่ง ๆ กำหนดความต้องการอย่างไร สมาชิกของสังคมนั้นก็สมารถที่จะเลือกปฏิบัติ และปรับตัวให้เข้ากับสังคมนั้น ๆ และใช้ความคาดหวังของสังคมนั้น ๆ เป็นหลักเกณฑ์ในการปรับตัว^๑ โรงเรียนเป็นสถาบันทางสังคมภายนอกแห่งแรกที่เด็กวัยนี้จะต้องพบ เด็กจึงมีความจำเป็นต้องเรียนรู้ การปรับตัวในสภาพสังคมใหม่นี้ ครูและกลุ่มเพื่อน จึงมีอิทธิพลอย่างมากต่อพัฒนาการทางสังคมของเด็ก

เฮอรัลล็อก (Hurlock) กล่าวถึงพัฒนาการทางสังคมของเด็กวัยนี้ไว้ว่า

"เด็กอายุ ๒ - ๖ ปี เรียนรู้วิธีที่จะติดต่อทางสังคมและสมาคมกับบุคคลภายนอก เด็กเรียนรู้ที่จะปรับตัวเข้ากับบุคคลอื่น และให้ความร่วมมือในกิจกรรมการเล่นเป็นกลุ่ม จากการศึกษาการเล่นเป็นกลุ่มของเด็กพบว่าทัศนคติและพฤติกรรมทางสังคมที่ปรากฏในช่วงวัยนี้คือ การต่อต้าน การก้าวร้าว การทะเลาะวิวาท การแข่งขันชิงดี การร่วมมือ การเป็นผู้นำ การเป็นผู้ตาม การมีใจคอกว้างขวาง การเป็นที่ยอมรับของกลุ่ม ความเห็นอกเห็นใจ ซึ่งพฤติกรรมเหล่านี้จะมีความสำคัญต่อบุคคลิกภาพของเด็กเป็นอย่างมาก"^๒

^๑ พรรณทิพย์ ศิริวรรณมุขย์, จิตวิทยาพัฒนาการ (กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๐), หน้า ๑๓๒.

^๒ Elizabeth B. Hurlock, Child Development. (New York : Mc Graw-Hill Book Co, 1964), p. 233- 237.

อีริกสัน (Erikson) มีความเชื่อว่า

"พัฒนาการในขั้นแรก ๆ จะมีผลต่อการปรับตัวของเด็กในอนาคต และเห็นว่าสิ่งแวดล้อมมีอิทธิพลต่อพัฒนาการของเด็ก เพราะเป็นระยะที่เด็กกำลังเรียนรู้สิ่งแวดล้อมรอบตัวซึ่งแปลกใหม่ตื่นเต้น ดังนั้น ถ้าสภาพแวดล้อมที่เด็กประสบทำให้เกิดความพึงพอใจและมีความสุข เด็กก็จะมองโลกในแง่ดีและพัฒนาความเชื่อมั่นในตัวเอง เกิดความไว้วางใจผู้อื่น"^๑

จากการทดลองของ ฮาโลว์ (Harlow) พบว่า การมีปะทะสัมพันธ์ระหว่างเด็กและเพื่อนในวัยเด็กตอนต้น มีผลต่อพฤติกรรมทางสังคมเมื่อเด็กโตขึ้น^๒

จากข้อความข้างต้นจะเห็นได้ว่าโรงเรียนซึ่งรวมถึงครูและกลุ่มเพื่อน เป็นสิ่งแวดล้อมที่มีความสำคัญต่อพัฒนาการทางสังคมของเด็กเป็นอย่างมาก การศึกษาพัฒนาการทางสังคมของเด็กในระดับปฐมวัยนี้ จะทำให้เราได้ทราบถึงพฤติกรรมทางสังคมของเด็กทั้งทางบวก และทางลบ เพื่อเน้นแนวทางในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้การสอนให้เกิดพัฒนาการแก่เด็กตามความต้องการของสังคมต่อไปในอนาคต ทั้งนี้ ก็เพราะว่าเบเรลสันและสไตเนอร์ (Berelson & Stienner) มีความเชื่อว่า

"เด็กจะได้รับการถ่ายทอดทัศนคติ และความเชื่อทั้งทางด้านจิตใจและสังคม ตั้งแต่เล็ก ๆ และมีผลต่อเนื่องในระยะยาวจนถึงวัยผู้ใหญ่ ฉะนั้นในการจัดการศึกษาน่าได้มีการปลูกฝังและส่งเสริมพัฒนาการทางสังคมที่เหมาะสมให้กับเด็ก

^๑E.H. Erickson, Childhood and Society, (New York : Norton Co., 1950), p.220-222.

^๒ประไพพรรณ ภูมิวิไลสาร, จิตวิทยาเด็ก: (กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๒), หน้า ๑๔๖.

ก็จะทำให้เขาเติบโตขึ้น เป็นผู้ใหญ่ที่รู้จักบทบาทหน้าที่ของตนมีความรับผิดชอบ
ต่อสังคม และไม่ก่อให้เกิดปัญหาแก่สังคมที่เขาอาศัยอยู่"^๑

ในการศึกษาพฤติกรรมมนุษย์สัมพันธ์ของครูกับนักเรียนนั้น มีนักศึกษาวชาต่างประเทศ
ท่านหนึ่งได้สร้างแบบสังเกตและวิเคราะห์พฤติกรรมการสอนของครูอย่างมีระบบขึ้นมา และ
มีผู้นำมาใช้กันอย่างแพร่หลายคือ เนด เอ.แฟลนเดอร์ส (Ned A. Flanders) ซึ่งได้กล่าว
ถึงความสำคัญของการสังเกต และวิเคราะห์พฤติกรรมทางวาจาของครูว่า

"เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับพัฒนาการสอนของครู ช่วยให้ครูเอาใจใส่และควบคุม
พฤติกรรมการสอนของตนให้เป็นไปในแนวทางที่จะส่งเสริมให้นักเรียนเกิดการ
เรียนรู้หรือช่วยให้นักเรียนมีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมไปในทางที่กำหนดไว้
การตรวจสอบพฤติกรรมการสอนของครูจะส่งผลต่อความเจริญงอกงามของ
นักเรียน"^๒

โดนัลด์ เอ็ม. เมดลีย์ (Donald M. Medley) กล่าวไว้ว่า

"การวิเคราะห์การริเริ่มทางวาจาระหว่างครูกับนักเรียนของแฟลนเดอร์ส
นี้สามารถบันทึกพฤติกรรมได้ละเอียดชัดเจนยุติธรรมและเป็นที่น่าสนใจได้
เป็นการบันทึกพฤติกรรมทาง วาจาทั้งของครูและนักเรียนทุกระยะมีใช้สังเกต

^๑Berelson and Stienner Edited in Marine E. Brecheuridge &
E. Lee Vincent, Child Development : Physical and Psychological
Growth Through Adolescence, 5th ed. (Philadelphia: Saunders Co.,
1966). p. 135.

^๒Ned A. Flanders, Analysis Teaching Behavior (Massachusetts:
Addison-Wesley Publishing company, 1970), p. 488.

หรือบันทึกพฤติกรรมของครูแต่เพียงฝ่ายเดียวเท่านั้น"^๑

ธีรชัย ปุรณโชติ กล่าวถึงข้อดีของการสังเกตพฤติกรรมการเรียนการสอนอย่างมีระบบว่า

"สามารถระบุปริมาณมากน้อยของพฤติกรรมต่าง ๆ ในห้องเรียนได้ และมีความเป็นปรนัยสูง เพราะไม่ว่าผู้สังเกตการสอนจะเป็นใครก็ตามจะสามารถประเมินผลการสอนจากพฤติกรรมที่สังเกต และบันทึกไว้ได้อย่างคล้ายคลึงกันมากที่สุด"^๒

ดังนั้น จึงได้มีผู้นำเอาวิธีวิเคราะห์กิจกรรมทางวาจามาใช้ในการสอนวิชาต่าง ๆ ในหลาย ๆ ระดับ หลาย ๆ ด้าน ซึ่งปรากฏผลการวิจัยเป็นที่น่าพอใจ แต่ยังไม่ผู้นำเอาวิธีนี้มาใช้ในการเรียนการสอนระดับปฐมวัยเลย ผู้วิจัยจึงเห็นว่าน่าจะได้นำเอาวิธีการวิเคราะห์กิจกรรมทางวาจาระหว่างครูกับนักเรียนของแพลนเดรสมาทดสอบใช้ในระดันี้บ้าง

แต่จากการศึกษาของผู้วิจัยพบว่า การวิเคราะห์พฤติกรรมทางวาจาของแพลนเดรสนั้น ยังไม่ครอบคลุมพฤติกรรมภายในห้องเรียน ดังที่ริชาร์ด แอล.โอเบอร์ (Richard L. Ober) ได้กล่าวไว้ว่า

^๑Donald M. Melley, "Measuring The Complex Classroom or Today", Observational Method in the Classroom, (Washington, D.C. 20036 : Association for Supervision and Curriculum Development, 1973), p. 35.

^๒ธีรชัย ปุรณโชติ, "การสังเกตพฤติกรรมการเรียนการสอนอย่างมีระบบ", วารสารครุศาสตร์ / สิงหาคม - พฤศจิกายน ๒๕๑๕), หน้า ๓๘-๓๙.

"การสังเกตพฤติกรรมการเรียนการสอนอย่างมีระบบมีหลายวิธี พฤติกรรมภายในห้องเรียนสามารถแยกออกเป็น ๒ ประเภทใหญ่ ๆ คือ พฤติกรรมที่แสดงออกทางวาจา และพฤติกรรมที่แสดงออกทางท่าทาง แต่ไม่มีวิธีการใดวิธีการหนึ่งที่จะครอบคลุมพฤติกรรมภายในห้องเรียนให้ครบทุกพฤติกรรมได้"^๑

เพื่อให้การสังเกตพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนในระดับปฐมวัย ได้ผลดียิ่งขึ้นผู้วิจัยจึงได้นำแบบวิเคราะห์พฤติกรรมทางวาจาในการเรียนการสอนของแพลนเตอร์ส มาปรับปรุงและเพิ่มเติมพฤติกรรมทางวาจาบางประเภท โดยเฉพาะอย่างยิ่งพฤติกรรมประเภทคำถามซึ่งใช้กันมากในระดับปฐมวัย นอกจากนั้นยังได้เพิ่มเติมพฤติกรรมทางท่าทาง ทั้งของครูและนักเรียนที่เกิดขึ้นจริงภายในห้องเรียนด้วย

สำหรับการศึกษาพฤติกรรมทางสังคมของนักเรียนนั้น ผู้วิจัยมีความสนใจที่จะศึกษาเฉพาะพฤติกรรมทางสังคมที่เกิดขึ้นภายในห้องเรียนระหว่างนักเรียนกับกลุ่มเพื่อนเท่านั้น ทั้งนี้เพราะกลุ่มเพื่อนมีจำนวนมากย่อมก่อให้เกิดพฤติกรรมทางสังคมมาก เป็นเงาตามตัว และการสังเกตเฉพาะภายในห้องเรียนสามารถทำให้ผู้วิจัยสังเกตได้อย่างทั่วถึง

สืบเนื่องจากที่ณะดังกล่าว และจากสภาพปัจจุบันที่มีหน่วยงานไม่น้อยกว่า ๑๒ หน่วยงาน^๒ รับผิดชอบในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในประเทศไทย ทั้งของรัฐบาลและเอกชน ทำให้เกิดรูปแบบของการจัดที่แตกต่างกัน ซึ่งพอจะจัดกลุ่มตามรูปแบบหรือลักษณะ

^๑Richard L.Ober, Ernest L.Blently and Edith Miller, Systematic Observation of Teaching, (New Jersey : Prentice Hall Inc., 1971), p.51.

^๒สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, การจัดศูนย์เด็กก่อนวัยเรียนในประเทศไทย (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์และทำปกเจริญผล, มีนาคม ๒๕๒๒), หน้า ๑๓.

ของการจัดที่คล้ายคลึงกันได้ ๓ กลุ่มคือ กลุ่มที่จัดแบบโรงเรียนอนุบาล ๒ ปี กลุ่มที่จัดแบบชั้นเด็กเล็ก หรือชั้นเล็กกว่าเกณฑ์ ๑ ปี และกลุ่มที่จัดแบบศูนย์เด็ก

การขยายตัวอย่างรวดเร็วของการจัดศูนย์เด็กปฐมวัยเหล่านี้ ได้กลายมาเป็นปัญหาที่สำคัญอย่างยิ่ง ทั้งนี้ก็เนื่องจากว่ายังไม่มีการวางมาตรฐานสำหรับการจัดศูนย์เด็กปฐมวัยจึงทำให้ขาดทิศทางในการพัฒนาเด็กที่ตรงกัน ขาดรูปแบบที่ชัดเจน ขาดประสิทธิภาพ และ คุณภาพในการจัดบริการ ขาดการประสานนโยบาย และการปฏิบัติงานระหว่างหน่วยงาน อีกทั้งรัฐไม่มีนโยบายที่ชัดเจนด้านการจัดการศึกษาสำหรับเด็กก่อนวัยเรียน^๑

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้ตระหนักถึงความสำคัญของปัญหานี้ และเพื่อหาทางแก้ปัญหาดังกล่าว จึงได้วางโครงการเป็นงานวิจัย เรียกว่า "โครงการประสิทธิภาพของการจัดบริการสำหรับเด็กปฐมวัย" โดยมีวัตถุประสงค์ดังนี้

๑. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพผลของการจัดศูนย์เด็กปฐมวัยของหน่วยงานต่าง ๆ โดยที่ประสิทธิผล หมายถึง การดำเนินงานที่บรรลุวัตถุประสงค์ที่วางไว้ของแต่ละหน่วยงาน
๒. เพื่อศึกษาค่าใช้จ่ายในการดำเนินงานของหน่วยงานต่าง ๆ รวมทั้งค่าใช้จ่ายของเด็ก (Costs of Children) ในภาคต่าง ๆ
๓. เพื่อศึกษาประสิทธิภาพของการดำเนินงาน โดยพิจารณาจากประสิทธิผลของการดำเนินงานเกี่ยวกับค่าใช้จ่าย
๔. เพื่อศึกษาองค์ประกอบด้านต่าง ๆ เป็นต้นว่า สภาพแวดล้อมทางบ้าน ความสนใจของพ่อแม่ ชุมชน และทางโรงเรียนที่อธิบายความพร้อมของเด็กปฐมวัยที่อยู่ในศูนย์และนอกศูนย์

^๑สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, นโยบายและแผนพัฒนาเด็กระยะยาว ๒๕๒๒ (กรุงเทพมหานคร : มงคลการพิมพ์, ๒๕๒๔), หน้า (๑-๑๓)-(๑-๑๔).

๕. เพื่อศึกษาองค์ประกอบด้านต่าง ๆ ที่อธิบาย โอกาสที่เด็กจะได้รับบริการสำหรับเด็กปฐมวัย

๖. เพื่อศึกษาผลกระทบของการศึกษาในชั้น เด็กเล็กต่อประสิทธิผลของการเรียน
ชั้น ป. ๑

๗. เพื่อพัฒนารูปแบบของการนิเทศงาน รูปแบบของการฝึกอบรมบุคลากร รูปแบบของการประเมินผล และรูปแบบของการจัดสหวิทยาการให้สอดคล้องกับสภาพการณ์จริง

ส่วนหนึ่งของโครงการฯ คือการศึกษาพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน และพฤติกรรมทางสังคมของนักเรียนระดับปฐมวัย สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ได้สนับสนุนให้นิสิตปริญญาโท ภาควิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย จำนวน ๘ คน ศึกษาและวิจัยในเรื่องดังกล่าว ผู้วิจัย มีความสนใจในเรื่องนี้อยู่แล้วจึงได้เข้าร่วมในโครงการฯ โดยรับผิดชอบที่จะศึกษา และเปรียบเทียบพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน และพฤติกรรมทางสังคมของนักเรียนระดับปฐมวัย ระหว่างหน่วยงาน ทั้ง ๓ กลุ่ม ดังกล่าวข้างต้น เฉพาะในภาคเหนือ

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

๑. เพื่อสังเกตและวิเคราะห์พฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนระดับปฐมวัยของหน่วยงานที่รับผิดชอบในภาคเหนือ

๒. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนระดับปฐมวัยของหน่วยงานที่รับผิดชอบในภาคเหนือ

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, "โครงการวิจัยเกี่ยวกับเด็กปฐมวัย"
(เอกสารยึดสำเนา), หน้า ๓-๔.

๓. เพื่อสังเกตและวิเคราะห์พฤติกรรมทางสังคมของนักเรียนระดับปฐมวัยของหน่วยงานที่รับผิดชอบในภาคเหนือ

๔. เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมทางสังคมของนักเรียนระดับปฐมวัยของหน่วยงานที่รับผิดชอบในภาคเหนือ

๕. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ของพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน กับพฤติกรรมทางสังคมของนักเรียนระดับปฐมวัย

สมมติฐานของการวิจัย

๑. พฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนระดับปฐมวัยของหน่วยงานทั้ง ๓ รูปแบบ ในภาคเหนือ มีความแตกต่างกัน

๒. พฤติกรรมทางสังคมของนักเรียนระดับปฐมวัยของหน่วยงานทั้ง ๓ รูปแบบ ในภาคเหนือมีความแตกต่างกัน

๓. พฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนระดับปฐมวัย มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมทางสังคมของนักเรียนระดับปฐมวัย

ขอบเขตของการวิจัย

๑. การวิจัยครั้งนี้ใช้เครื่องมือวิจัย ๒ แบบคือ

๑.๑ แบบสังเกตพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนระดับปฐมวัย ผู้วิจัยใช้แบบสังเกตนี้ศึกษาหาค่าความถี่ของพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน เฉพาะในห้องเรียนเท่านั้น

๑.๒ แบบสังเกตพฤติกรรมทางสังคมของนักเรียนระดับปฐมวัย ผู้วิจัยใช้แบบสังเกตนี้ศึกษาหาค่าความถี่ของพฤติกรรมทางสังคมของนักเรียน เฉพาะในห้องเรียนเท่านั้น

๒. ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการวิจัย แบ่งออกเป็น ๒ กลุ่ม คือ

๒.๑ กลุ่มตัวอย่างที่เป็นครู คือ ผู้ที่สอนอยู่ในชั้นอนุบาล หรือ ชั้นเด็กเล็ก ในโรงเรียน สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนและสำนักงานการศึกษาส่วนท้องถิ่น กับผู้ที่สอนอยู่ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดกรมการพัฒนาชุมชน, ศูนย์โภชนาการเด็กสังกัดกรมอนามัย และโรงเรียนสอนเด็ก ก่อนเกณฑ์สังกัดกรมการศาสนา ปีการศึกษา ๒๕๒๔ ในภาคเหนือ

๒.๒ กลุ่มตัวอย่างที่เป็นนักเรียน คือนักเรียนชาย-หญิง ที่มีอายุ ๔ ถึง ๖ ปี ซึ่งกำลังเรียนอยู่ในชั้นอนุบาลหรือชั้นเด็กเล็กในโรงเรียนที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน สำนักงานการศึกษาส่วนท้องถิ่น และกำลังเรียนอยู่ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดกรมการพัฒนาชุมชน ศูนย์โภชนาการเด็กสังกัดกรมอนามัย และโรงเรียนสอนเด็กก่อน เกณฑ์สังกัดกรมการศาสนา ปีการศึกษา ๒๕๒๔ ในภาคเหนือ

๓. การวิจัยครั้งนี้ไม่คำนึงถึง

๓.๑ อายุ วุฒิ เพศ และประสบการณ์ในการสอนของครู

๓.๒ สภาพแวดล้อมของโรงเรียนหรือศูนย์เด็ก

๓.๓ อาชีพและฐานะทางเศรษฐกิจของบิดา-มารดา หรือผู้ปกครองของ

นักเรียน

ข้อตกลงเบื้องต้น

๑. พฤติกรรมระหว่างครูกับนักเรียนในห้องเรียน ทั้งทางวาจาและท่าทาง ถือว่าเป็นการแสดงออกอย่างจริงจังและเป็นตัวอย่างเพียงพอของพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ สามารถสังเกตและจดบันทึกได้

๒. พฤติกรรมทางสังคมที่เกิดขึ้นภายในห้องเรียนระหว่างนักเรียนในกลุ่มเพื่อน ถือว่าเป็นการแสดงออกอย่างจริงจังและเป็นตัวอย่างเพียงพอของพฤติกรรมทางสังคม สามารถสังเกตและจดบันทึกได้

๓. การสังเกตและจดบันทึกพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนระดับปฐมวัย และพฤติกรรมทางสังคมภายในห้องเรียนของนักเรียนระดับปฐมวัย ของคณะผู้วิจัยถือว่ามี ความเข้าใจตรงกันทุกประการ

ความไม่สมบูรณ์ของการวิจัย

ผู้วิจัยไม่สามารถกระจายกลุ่มตัวอย่างไปตามโรงเรียนหรือศูนย์เด็กฯ ได้มากกว่านี้ เนื่องจากมีความจำกัดในเรื่องของเวลาเพราะผู้วิจัยใช้เวลาในการสังเกตแต่ละ ๑ สัปดาห์ และด้วยเหตุดังกล่าวจึงทำให้ผู้วิจัยมีความจำเป็นต้องใช้ผู้ช่วยวิจัยอีก ๑ คน มาช่วยเก็บรวบรวมข้อมูล ซึ่งอาจจะทำให้ข้อมูลที่ได้รับคลาดเคลื่อนได้บ้าง

วิธีดำเนินการวิจัย

๑. ศึกษารวบรวมความรู้จากตำรา เอกสาร วารสาร และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับหน่วยงานที่จัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยในประเทศไทย

๒. สร้างเครื่องมือในการวิจัย ๒ ชุด คือ แบบสังเกตพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนระดับปฐมวัย และแบบสังเกตพฤติกรรมทางสังคมของนักเรียนระดับปฐมวัย

๓. นำเครื่องมือในการวิจัยทั้ง ๒ ชุด ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิทางการศึกษาระดับปฐมวัย ๕ ท่านตรวจ และให้ข้อเสนอแนะเพื่อแก้ไข

๔. นำเครื่องมือไปทดลองใช้กับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่ตัวอย่างประชากร คือ ครูและนักเรียนที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลนครชัยศรี อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม

แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข เพื่อให้ครอบคลุมพฤติกรรมทุกด้าน

๕. นำเครื่องมือไปทดลองอีกครั้งหนึ่งกับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่ตัวอย่างประชากร คือ ครูและนักเรียนที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตำบลคลองหนึ่ง อำเภอคลองหลวง จังหวัด ปทุมธานี เพื่อหาความเที่ยงและประสิทธิภาพ

๖. สุ่มตัวอย่างประชากร ซึ่งเป็นครูและนักเรียนระดับปฐมวัยในภาคเหนือ ที่กำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียน หรือศูนย์เด็ก ปีการศึกษา ๒๕๒๔

๗. เตรียมการเก็บรวบรวมข้อมูล โดยจัดตารางเวลาที่จะออกไปเก็บรวบรวมข้อมูล ตามโรงเรียนหรือศูนย์เด็ก พร้อมทั้งส่งหนังสือติดต่อกระทรวงและกรมเจ้าสังกัดตลอดจนโรงเรียนหรือศูนย์เด็กเหล่านั้น

๘. นำเครื่องมือออกไปเก็บรวบรวมข้อมูลพร้อมผู้ช่วยวิจัย ๑ คน

๙. วิเคราะห์ข้อมูลโดยการหาความถี่ของพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน และพฤติกรรมทางสังคมของนักเรียน จากนั้นจึงวิเคราะห์ความแปรปรวนร่วม โดยใช้เทคนิค ANOVA (Analysis of Variance) แบบ One way และวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน กับพฤติกรรมทางสังคมของนักเรียน โดยใช้เทคนิค Crosstabulation

๑๐. สรุปผลการวิเคราะห์ข้อมูล อภิปรายผลและเสนอแนะ

คำจำกัดความที่ใช้ในการวิจัย

พฤติกรรมปฏิสัมพันธ์	หมายถึงพฤติกรรมที่แสดงออกทางวาจาและท่าทางในการเรียนการสอนระหว่างครูกับนักเรียน
พฤติกรรมทางวาจา	หมายถึงพฤติกรรมที่แสดงออกทางวาจาในการเรียนการสอนระหว่างครูกับนักเรียน

พฤติกรรมทางท่าทาง	หมายถึงพฤติกรรมที่แสดงออกทางท่าทางในการเรียนการสอนระหว่างครูกับนักเรียน
พฤติกรรมทางสังคม	หมายถึงพฤติกรรมที่นักเรียนพูดหรือแสดงออกกับเพื่อน
ครู	หมายถึงผู้ที่สอนในห้องเรียนที่ผู้วิจัยไปสังเกต
นักเรียน	หมายถึงนักเรียนชายและหญิงที่มีอายุระหว่าง ๔ ปีถึง ๖ ปี ซึ่งกำลังศึกษาอยู่ในระดับปฐมวัยในห้องเรียนที่ผู้วิจัยไปสังเกต
การศึกษาระดับปฐมวัย	หมายถึงการเทียบการสอนก่อนระดับประถมศึกษา
โรงเรียน	หมายถึงโรงเรียนที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาประถมศึกษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน สังกัดสำนักงานการศึกษาท้องถิ่น
ศูนย์เด็ก	หมายถึงศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก สังกัดกรมการพัฒนาชุมชน ศูนย์โภชนาการเด็ก สังกัดกรมอนามัย และโรงเรียนสอนเด็กก่อนเกณฑ์ สังกัดกรมการศึกษา
รหัส	หมายถึงตัวเลขประจำพฤติกรรมแต่ละประเภท มีทั้งสิ้น ๔๒ ประเภท ตัวเลขจำนวนเต็ม รหัสประจำพฤติกรรมที่เกิดขึ้นทั้งทางวาจา และท่าทางพร้อมกัน ตัวเลขที่ลงท้ายด้วย .๑ เป็นรหัสประจำพฤติกรรมที่เกิดขึ้นทางวาจา ตัวเลขที่ลงท้ายด้วย .๒ เป็นรหัสประจำพฤติกรรมที่เกิดขึ้นทางท่าทาง

ยกเว้นพฤติกรรมประเภทที่ ๔ เป็นรหัสประจำ
พฤติกรรมการใช้คำถามของครู ซึ่งแบ่งตามลักษณะ
ของคำถาม

ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับจากการวิจัย

๑. ได้เครื่องมือสำหรับสังเกตพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนระดับ
ปฐมวัยและพฤติกรรมทางสังคมภายในห้องเรียนของนักเรียนระดับปฐมวัย
๒. เป็นแนวทางในการแนะนำครูระดับปฐมวัย ในการจัดประสบการณ์การ
เรียนการสอน
๓. เป็นข้อมูลในการปรับปรุงและพัฒนาการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย

สถาบันวิจัยบริการ

กองส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพชีวิต

บทที่ ๒

เอกสาร ทฤษฎี และงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ในการวิจัยเรื่องพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน กับพฤติกรรมทางสังคมของนักเรียนระดับปฐมวัย เปรียบเทียบระหว่างหน่วยงานที่จัดการศึกษาระดับปฐมวัยในภาคเหนือนั้น ผู้วิจัยได้ศึกษาและรวบรวม หนังสือ เอกสาร ทฤษฎีและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องต่าง ๆ ดังนี้

ก. หน่วยงานที่จัดการศึกษาระดับปฐมวัยในประเทศไทย

ข. หน่วยงานที่จัดการศึกษาระดับปฐมวัยในภาคเหนือ

ค. พฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน

ความหมายของพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์

การสังเกตพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์

งานวิจัยที่ใช้เทคนิควิธีการวิเคราะห์พฤติกรรมทางวาจาของแพลน เดอร์ส

ง. พฤติกรรมทางสังคมของนักเรียนระดับปฐมวัย

ความหมายของพฤติกรรมทางสังคม

รูปแบบของพฤติกรรมทางสังคมของนักเรียนระดับปฐมวัย

พฤติกรรมทางสังคมของเด็กวัย ๔ - ๖ ขวบ

การสังเกตพฤติกรรมทางสังคม

พัฒนาการทางสังคม

ลำดับขั้นพัฒนาการสังคมประภค

พัฒนาการทางสังคมระหว่างบุคคล

พัฒนาการทางสังคม - บุคคล

ก. หน่วยงานที่จัดการศึกษาระดับปฐมวัยในประเทศไทย

นับตั้งแต่องค์การสหประชาชาติได้ร่างปฏิญญาสากลว่าด้วยสิทธิของเด็ก เมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๘ นานาประเทศต่างก็หันมาให้ความสนใจแก่เด็กมากยิ่งขึ้น ทั้งนี้รวมถึงประเทศไทยด้วย ดังจะเห็นได้จากการปรับปรุงขยายการศึกษาให้มีประสิทธิภาพมากขึ้นในทุก ๆ ระดับ โดยเฉพาะอย่างยิ่งในระดับปฐมวัยได้มีหน่วยงานต่าง ๆ เป็นจำนวนมากที่มีส่วนรับผิดชอบในการจัดการศึกษาให้กับเด็กในวัยนี้ ซึ่งอาจแบ่งหน่วยงานดังกล่าวนี้ออกได้เป็น ๒ ประเภทดังนี้คือ

๑. หน่วยงานที่อยู่ในความควบคุมของทางราชการ ได้แก่

- ๑.๑ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
- ๑.๒ เทศบาล สำนักงานการศึกษาส่วนท้องถิ่น กรมการปกครอง

กระทรวงมหาดไทย

- ๑.๓ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ
- ๑.๔ กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย
- ๑.๕ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข
- ๑.๖ กรุงเทพมหานคร กระทรวงมหาดไทย
- ๑.๗ กรมการฝึกหัดครู กระทรวงศึกษาธิการ
- ๑.๘ กรมประชาสงเคราะห์ กระทรวงมหาดไทย
- ๑.๙ มหาวิทยาลัย ทบวงมหาวิทยาลัย
- ๑.๑๐ กรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ

๒. หน่วยงานของสมาคมและมูลนิธิ ได้แก่

- ๒.๑ สภาสตรีแห่งชาติในพระบรมราชูปถัมภ์
- ๒.๒ มูลนิธิโสสะ
- ๒.๓ สมาคมวายุ ดับเบิ้ลยู ซี เอ
- ๒.๔ มูลนิธิสงเคราะห์แม่และเด็กพิระยานุเคราะห์

ข. หน่วยงานที่จัดการศึกษาระดับปฐมวัยในภาคเหนือ

๑. สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ
๒. เทศบาล สำนักงานการศึกษาส่วนท้องถิ่น กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย
๓. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ
๔. กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย
๕. กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข
๖. กรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ

๑. สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จัดการศึกษาระดับปฐมวัยเป็น ๒ รูปแบบด้วยกันคือ โรงเรียนอนุบาล^๑ และชั้น เด็กเล็กในโรงเรียนประถมศึกษา^๒

^๑ เดิมโรงเรียนอนุบาลเหล่านี้ สังกัดกรมสามัญศึกษา แต่โอนมาขึ้นกับสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ตามพระราชบัญญัติโอนกิจการบริหารโรงเรียนประชาบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัด และโรงเรียนประถมศึกษาของกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ไปเป็นของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ พ.ศ. ๒๕๒๓ มาตรา ๔.

^๒ ชั้นเด็กเล็กนี้ เดิมสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด แต่โอนมาขึ้นกับสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ เช่นเดียวกับโรงเรียนอนุบาลที่สังกัดกรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ ตามพระราชบัญญัติโอนกิจการบริหารโรงเรียนประชาบาลขององค์การบริหารส่วนจังหวัดฯ พ.ศ. ๒๕๒๓ มาตรา ๖.

รูปแบบที่ ๑ โรงเรียนอนุบาล ทุก ๆ จังหวัดจะมีโรงเรียนอนุบาลของ
สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ จังหวัดละ ๑ โรงเรียน เพื่อเป็นตัวอย่างแก่
เอกชนที่จะจัดการศึกษาในระดับนี้^๑

วัตถุประสงค์

มุ่งให้ความรู้และพัฒนาเด็กก่อนที่จะ เข้าเรียนในชั้นประถมศึกษา

หลักสูตรและการเรียนการสอน

หลักสูตรของโรงเรียนอนุบาลที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาตินั้น
ใช้หลักสูตรอนุบาลของกระทรวงศึกษาธิการ ฉบับ พ.ศ. ๒๕๒๒ ซึ่งในหลักสูตรฉบับนี้ได้กำหนด
จุดมุ่งหมายของการศึกษาเล่าเรียนไว้ดังนี้

๑. เพื่อส่งเสริมให้เด็กมีสุขนิสัยที่ดี เกี่ยวกับการกิน การออกกำลังกาย และ
การพักผ่อนอย่างถูกต้อง ตลอดจนรู้จักระวังรักษาตัวให้พ้นจากโรคร้าย และอุบัติเหตุ
๒. เพื่อปลูกฝังให้เด็กมีสุขนิสัยที่ดีงาม รู้จักควบคุมอารมณ์ของตน รู้จักและอยู่
ร่วมกับผู้อื่นได้
๓. เพื่อส่งเสริมให้เด็กรู้จักสังเกต มีไหวพริบ มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
สามารถแสดงออกซึ่งความชื่นชมต่อความไพเราะและสิ่งสวยงามต่าง ๆ
๔. เพื่อฝึกให้เด็กรู้จักใช้ประสาทสัมผัสได้อย่างเหมาะสม และเคลื่อนไหว
ร่างกายได้อย่างถูกต้อง

^๑ กรมสามัญศึกษา, บันทึกการนิเทศการศึกษา, พ.ศ. ๒๕๒๑, หน้า ๔๐๓.

๔. เพื่อให้รู้จักปฏิบัติกิจวัตรประจำวันด้วยตนเองได้^๑

แนวการสอนอนุบาลศึกษานี้จัดสำหรับเด็กที่มีอายุระหว่าง ๔ - ๖ ปี มีกำหนดเวลาเรียน ๒ ปี ในแต่ละปีให้มีเวลาจัดประสบการณ์ไม่น้อยกว่า ๒๐๐ วัน หรือ ๑๐๐๑ ชั่วโมง โดยมีเวลาอยู่ในโรงเรียนวันละ ๕ ชั่วโมงเป็นอย่างน้อย ภาคเช้าเป็นกิจกรรมเสริมประสบการณ์ต่าง ๆ ภาคบ่ายเป็นเวลาพักผ่อน สรุปลักษณะ หรือเน้นหนทางการของเด็ก^๒

ส่วนการจัดเนื้อหาวิชานั้น เพื่อให้สอดคล้องกับหลักสูตรประถมศึกษา ๒๕๒๑ จึงได้แบ่งเนื้อหาวิชาออกเป็นกลุ่มวิชา ได้แก่

๑. เตรียมสร้างเสริมทักษะภาษาไทย
๒. เตรียมสร้างเสริมทักษะคณิตศาสตร์
๓. เตรียมสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิต
๔. เตรียมสร้างเสริมลักษณะนิสัย^๓

รูปแบบที่ ๒ ขึ้นเด็กเล็กในโรงเรียนประถมศึกษา เป็นชั้นเรียนสำหรับเด็กปฐมวัยที่รวมอยู่ในโรงเรียนเดียวกับโรงเรียนประถมศึกษา ที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ ซึ่งเปิดสอนในท้องถิ่นต่าง ๆ ทั่วประเทศไทย

^๑ กรมสามัญศึกษา, หน่วยศึกษานิเทศก์, แนวการจัดประสบการณ์ชั้นอนุบาล ปีที่๑-๒ พุทธศักราช ๒๕๒๒ (พระนคร: หน่วยศึกษานิเทศก์, กรมสามัญศึกษา(ม.ป.ป.), หน้า ก.

^๒ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๒.

^๓ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๔, ๑๒, ๑๖, ๓๘.

วัตถุประสงค์

เพื่อให้เด็กได้มีประสบการณ์และทักษะในการใช้ภาษาไทยให้ถูกต้องตามความหมายและความเหมาะสม และเป็นการเตรียมเด็กให้พร้อมที่จะเรียนต่อในชั้นประถมศึกษา^๑

หลักสูตรและการเรียนการสอน

หลักสูตรที่ใช้อาศัยหลักสูตรอนุบาลศึกษา พ.ศ. ๒๕๒๒ ของกระทรวงศึกษาธิการ เช่นเดียวกับโรงเรียนอนุบาลที่สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ กำหนดรับเด็กที่มีช่วงอายุระหว่าง ๔ - ๖ ปีเข้าเรียน พร้อมกันนี้ยังได้รับอบรมดูแลเด็กที่มีอายุระหว่าง ๓ - ๔ ปี ที่มีผู้ปกครองนำมาฝากดูแลด้วย^๒

๒. เทศบาล สำนักงานการศึกษาส่วนท้องถิ่น กรมการปกครอง กระทรวงมหาดไทย

เทศบาลจัดการศึกษาระดับปฐมวัยเป็นชั้น เรียนสำหรับเด็ก เล็กแทรกอยู่ในโรงเรียนประถมศึกษาของเทศบาล โดยมีหลักการ วัตถุประสงค์ หลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน เกณฑ์การรับ เด็ก เข้าเรียน เช่นเดียวกับชั้น เด็ก เล็กของสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ^๓

๓. สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชน กระทรวงศึกษาธิการ

รัฐได้ส่งเสริมให้เอกชนจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย โดยจัดอยู่ในรูปของ

^๑ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ, รายงานสภาพปัจจุบันและการประเมินผลแผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติ ระยะที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๒๐-๒๕๒๔) ระดับก่อนประถมศึกษาและประถมศึกษา (เอกสารอัครสำเนา) ๒๕๒๓, หน้า ๑๗

^๒ เรื่องเดียวกัน.

^๓ ที่มา สำนักงานการศึกษาส่วนท้องถิ่น.

โรงเรียนอนุบาล เนื่องจากว่ารัฐไม่สามารถจัดการศึกษาในระดับนี้ได้อย่างทั่วถึง และเพื่อให้สอดคล้องกับแผนการศึกษาแห่งชาติ พุทธศักราช ๒๕๒๐ ในเรื่องแนวนโยบายการศึกษาของรัฐ ที่เกี่ยวข้องกับเด็กก่อนวัยเรียนว่า

"รัฐพึงเร่งจัดและสนับสนุน การอบรมเลี้ยงดูในวัยก่อนประถมศึกษา โดยรัฐจะสนับสนุนให้ท้องถิ่นและภาคเอกชนจัดให้มากที่สุด สำหรับการจัดการศึกษาระดับนี้ของรัฐ จะจัดทำเพียงเพื่อเป็นตัวช่วยอย่างและเพื่อการค้นคว้าวิจัยเท่านั้น"^๑

สำหรับการดำเนินงานของโรงเรียนอนุบาลเหล่านี้ จะอยู่ในการควบคุมดูแลของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนและทางสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาได้ใช้เกณฑ์มาตรฐานขั้นต่ำสำหรับควบคุมดูแลโรงเรียนของเอกชน เรียกว่า "มาตรฐานขั้นต่ำสำหรับโรงเรียนราษฎร์ที่เปิดสอนระดับอนุบาลศึกษา พุทธศักราช ๒๕๒๐" ซึ่งมีสาระสำคัญในเรื่องที่เกี่ยวกับการดำเนินการ การบริหารหลักสูตรและการจัดการเรียนการสอน ดังนี้

การบริหารและ เบ็ดเตล็ด

๑. ผู้ที่จะเป็นครูใหญ่ หรือ ครู นอกจากจะต้องมีคุณสมบัติตามกฎหมายโรงเรียนราษฎร์แล้ว จะต้องมีความรู้ทางการศึกษาอนุบาล แต่ถ้าไม่มีผู้ใดตั้งกล่าว เมื่อได้รับอนุญาตให้เป็นครูใหญ่หรือครูแล้ว จะต้องเข้ารับการอบรมการสอนวิชาการศึกษาอนุบาล ตามหลักสูตรที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนรับรอง หรือจัดขึ้นภายใน ๓ ปี นับแต่วันที่ได้รับอนุญาตให้เป็นครูใหญ่ หรือครู

^๑ กัมมสัมพันธ์ศึกษา, บันทึกการนิเทศการศึกษา, ๒๕๒๑, หน้า ๒๑.

๒. มีครูพอเพียงกับจำนวนชั้นเรียนและนักเรียน โดยคิดจากจำนวนนักเรียนที่มีในห้องเรียน ๒๐-๒๕ คน มีครูหนึ่งคน ถ้ามีนักเรียน ๓๕ คน ต้องมีที่เลี้ยงอีกหนึ่งคน

๓. คุณสมบัติของผู้ที่จะเป็นที่เลี้ยงมีดังนี้

ก. มีวุฒิไม่ต่ำกว่าประถมศึกษาปีที่ ๕ และมีความรู้เรื่องการดูแลเด็กเล็ก หากไม่มีความรู้ในเรื่องดูแลเด็กเล็ก ก็ให้เข้ารับการอบรมเกี่ยวกับการดูแลเด็กเล็กตามหลักสูตรที่สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาเอกชนรับรองภายในกำหนด ๓ ปี นับแต่วันที่ทำหน้าที่ที่เลี้ยง

ข. มีสุขภาพดี และร่างกายสมบูรณ์ไม่เป็นโรค ดังต่อไปนี้

๑. โรคเรื้อน
๒. โรคยาเสพติดให้โทษร้ายแรง
๓. วัณโรคระยะอันตราย
๔. โรคพิษสุราเรื้อรัง^๑

หลักสูตรและการเรียนการสอน

ให้โรงเรียนดำเนินการสอนตามคู่มือการจัดอนุบาลศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการ และดำเนินการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ตามแนวการสอนนั้น ๆ

๑. การเรียนการสอนระดับอนุบาล เน้นในเรื่องการจัดกิจกรรมเตรียมความพร้อม ปลูกฝังนิสัย จรรยาบรรณ การพัฒนาการทางร่างกาย จิตใจของเด็ก และโภชนาการ อัตราเวลาเรียนในชั้นเรียนไม่เกินวันละ ๓ ชั่วโมง ๓๐ นาที ในสัปดาห์หนึ่งไม่เกิน ๑๗ ชั่วโมง ๓๐ นาที

^๑กระทรวงศึกษาธิการ, ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำ สำหรับโรงเรียนราษฎร์ที่เปิดสอนระดับอนุบาลศึกษา พุทธศักราช ๒๕๒๐ (เอกสารอัดสำเนา), หน้า ๕.

๒. การจัดกิจกรรมและประสบการณ์ ภาคเข้าควรจัดกิจกรรมเกี่ยวกับการขยายประสบการณ์ ภาคบ้นควรเป็น เวลาพักผ่อนและกิจกรรมเสริมประสบการณ์

๓. การสอนให้ เน้นหนักในเรื่องฝึกให้นักเรียนรู้จักช่วยเหลือตนเอง ในการดำรงตนโดยไม่พึ่งผู้อื่น และ เป็นการเตรียม เด็กให้มีความพร้อมทุกด้านที่พอที่จะเข้าเรียนต่อในชั้นสูงขึ้น^๑

๔. กรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย

กองปฏิบัติการได้จัดทำแผนการศูนย์พัฒนาเด็กเล็กขึ้น ตั้งแต่ปี พ.ศ. ๒๕๑๑ โดยมีหลักการและวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้

เด็กในชนบทส่วนใหญ่ยังมีปัญหาหลายประการ เช่น ได้รับการเลี้ยงดูเอาใจใส่ไม่ถูกต้องเท่าที่ควร จึงทำให้เด็กขาดความสมบูรณ์ทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญาและสังคม เนื่องจากบิดามารดา มีความจำเป็นทางเศรษฐกิจ จึงต้องปล่อยปละละเลยเด็กให้เจริญเติบโตตามธรรมชาติ ทำให้เกิดปัญหาต่อเนื่องคือ ปัญหาทุพโภชนาการ ด้วยเหตุผลดังกล่าว กองปฏิบัติการ กรมการพัฒนาชุมชน จึงได้กำหนดให้มีแผนพัฒนาเด็กเล็กขึ้น^๒

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อส่งเสริมให้มีการเลี้ยงดูเด็กเล็กให้มีการพัฒนาที่สมบูรณ์ ทั้งทางด้านร่างกาย สติปัญญา จิตใจ และสังคมอย่างถูกต้อง

^๑กระทรวงศึกษาธิการ, ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำสำหรับโรงเรียนราษฎร์ที่เปิดสอนระดับอนุบาลศึกษา พุทธศักราช ๒๕๒๑ (เอกสารจัดสำเนา), หน้า ๕.

^๒กระทรวงมหาดไทย กรมการพัฒนาชุมชน, "แผนพัฒนาเด็ก ปีเด็กสากล พ.ศ.๒๕๒๒" (เอกสารจัดสำเนา) หน้า ๑.

๒. เพื่อให้บิดามารดาหรือผู้ปกครองเด็กได้มีเวลาไปประกอบอาชีพหารายได้เพิ่มขึ้น โดยไม่ต้องเป็นห่วงบุตรหลาน
๓. เพื่อแก้ไขปัญหาทุกโภชนาการของเด็กในชุมชน
๔. เพื่อนำวิชาการแผนใหม่ในการพัฒนาเด็กไปสู่บิดามารดา หรือผู้ปกครองเด็ก
๕. เพื่อเสริมสร้างความรับผิดชอบร่วมกันของชุมชนในการพัฒนาเด็ก^๑

กรมการศึกษานานาชาติได้ริเริ่มโครงการนี้ โดยความช่วยเหลือขององค์การเงินทุนสงเคราะห์เด็กแห่งสหประชาชาติ รับผิดชอบอายุระหว่าง ๓-๖ ปี^๒

วิธีดำเนินการ

๑. สำรวจปัญหาและความต้องการในการพัฒนาเด็กของหมู่บ้านและตำบล
๒. ให้การศึกษาและฝึกอบรม เพื่อประชาสัมพันธ์และกระตุ้นให้ประชาชนในชุมชนมีความรู้ความเข้าใจถึงวิธีการเลี้ยงดูเด็ก ให้มีการพัฒนาการที่ถูกต้อง ปัญหาทุกโภชนาการและวิธีการแก้ปัญหา โดยการจัดตั้งศูนย์เด็กเล็กและการพัฒนาเด็กแบบอื่น ๆ
๓. จัดให้มีคณะกรรมการพัฒนาเด็ก (กพค.) เป็นผู้พัฒนาเด็กของชุมชน

^๑กระทรวงมหาดไทย กรมการศึกษานานาชาติ, "แผนพัฒนาเด็ก ปีเด็กสากล พ.ศ.๒๕๒๒" (เอกสารอัสส์นา) หน้า ๑.

^๒ เรื่องเดียวกัน, หน้า ๒.

๔. การดำเนินการอยู่ในความรับผิดชอบของคณะกรรมการพัฒนาเด็ก (กพต.) คณะกรรมการพัฒนาหมู่บ้าน (กพบ.) และคณะกรรมการพัฒนาสภาตำบล (กสต.) ตามลำดับ ในการวางโครงการจัดตั้งศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก (ศพต.) การคัดเลือกผู้ดูแลเด็ก (ผดต.) ฯลฯ

๕. สนับสนุนให้บิดา มารดาหรือผู้ปกครองเด็ก เข้ามาจับบทบาทในกิจกรรมของศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก เพื่อสร้างความรับผิดชอบร่วมกัน

๖. การดำเนินงานตามโครงการพัฒนาเด็กทุกด้าน ต้องคำนึงถึงการใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ในท้องถิ่น มาปรับใช้ในการโครงการ เช่นการสร้างเครื่องเล่นของเด็ก การฝึกอบรมเกี่ยวกับโภชนาการ เป็นต้น

๗. ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก นอกจากจะใช้สถานที่เลี้ยงดูเด็กที่มีอายุระหว่าง ๓-๖ ปีแล้ว ยังใช้เป็นสถานที่ให้บริการด้านอาหารและโภชนาการเป็นศูนย์บริการด้านสาธารณสุขแก่เด็กเล็ก เป็นศูนย์ฝึกอบรมแม่บ้าน

๘. จัดอบรมสตรีแม่บ้าน ด้านโภชนาการและวิธีเลี้ยงดูเด็ก เพื่อส่งเสริมการเรียนรู้แก่สตรี แม่บ้าน ซึ่งจะ เป็นผู้นำการเปลี่ยนแปลงไปสู่ทุกคนในครอบครัว^๑

^๑กระทรวงมหาดไทย กรมการพัฒนามชน, "แผนพัฒนาเด็ก ปีเด็กสากล พ.ศ. ๒๕๒๒" (เอกสารอัดสำเนา) หน้า ๒.

วิธีดำเนินการ

ทางสำนักงานสาธารณสุขจังหวัด เป็นผู้เลือกสถานที่ การคัดเลือกเด็ก ใช้หลักการคัดเลือกเด็กที่มีอาการขาดโปรตีน เกือบแล้ว เป็นอันดับแรก แล้วจึงพิจารณา รับเด็กอื่น ๆ เลือกเจ้าหน้าที่เพื่อดูแล ได้แก่แพทย์พยาบาล ผดุงครรภ์ หรือผู้รับผิดชอบ มี การประชุมชาวบ้านเพื่อชี้แจงให้ทราบจุดประสงค์ ให้ความร่วมมือ เลือกพี่เลี้ยงเพื่อดูแลเด็ก และส่งเข้ารับการอบรมด้านโภชนาการและอนุบาล จัดสรรงบประมาณสหบทบาทก่อสร้าง และเงินอุดหนุนให้พี่เลี้ยงเด็ก ส่งเครื่องเล่นกลางสนามและในร่ม อุปกรณ์การสอน อาหาร เสริม และเครื่องครัว ฯลฯ^๑

๖. กรมการศาสนา กระทรวงศึกษาธิการ

กรมการศาสนา ได้จัดการศึกษาสำหรับเด็กก่อนวัยเรียนในรูปแบบที่เรียกว่า "โรงเรียนวัด...สอนเด็กก่อนเกณฑ์"

การจัดตั้งและดำเนินการของโรงเรียนวัดสอนเด็กก่อนเกณฑ์ ตั้งแต่พ.ศ.๒๕๑๖ วัดเป็นผู้จัดตั้งเป็นเจ้าของโรงเรียน และเป็นผู้ดำเนินการสอน โดยเจ้าหน้าที่กรมการ ศาสนาเป็นผู้ช่วยเหลือในด้านวิชาการและการประสานงาน^๒

^๑ กรมอนามัย กองโภชนาการ, "การดำเนินงานศูนย์โภชนาการเด็ก," (เอกสารอัดสำเนา) หน้า ๑.

^๒ ขำเลียง วุฒิจันทร์, "โรงเรียนวัด.....สอนเด็กก่อนเกณฑ์", (เอกสารอัดสำเนา) หน้า ๓.

หลักการ

๑. ให้เป็นโรงเรียนที่จัดขึ้นเพื่อการกุศล ไม่เก็บค่าธรรมเนียมการเรียน
 ใดๆ

๒. ให้สอนเด็กก่อนเกณฑ์ที่จะเข้ารับการศึกษาภาคบังคับตามกฎหมายทั้ง
 ชาย-หญิง ที่มีอายุตั้งแต่ ๕ ปี ถึงย่างเข้าปีที่ ๘

๓. ครูผู้สอน คือ ภิกษุ สามเณร และให้ฆราวาสเป็นครูช่วยสอน
 ด้วย^๑

วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเป็นการวางรากฐานการศึกษาของเด็กก่อนเกณฑ์ให้มีพื้น
 ความรู้ เพื่อเข้าเรียนชั้นประถมศึกษาต่อไปด้วยดี

๒. เพื่อเป็นการปลูกฝังวัฒนธรรม ประเพณีอันดีงามของไทยให้แก่
 เด็ก

๓. เพื่อเป็นการปลูกฝังธรรมะให้แก่เด็กตั้งแต่เยาว์วัย

๔. เพื่อเป็นการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างวัดกับบ้าน โดยอาศัยเด็ก
 เป็นสื่อสัมพันธ์

^๑ ขำเสื่อง วุฒิจันทร์, "โรงเรียนวัด...สอนเด็กก่อนเกณฑ์", (เอกสาร
 ยึดสำเนา) หน้า ๓.

๕. เพื่อส่งเสริมให้เด็กมีสุขนิสัยที่ดี มีนิสัยร่าเริง รู้จักออกกำลังกาย และพักผ่อนที่ถูกต้อง ตลอดจนการป้องกันโรคภัยที่มาเบียดเบียน
๖. เพื่อให้สามารถช่วยตนเองได้ และสามารถปฏิบัติกิจวัตรประจำวันของตนเองได้
๗. เพื่อส่งเสริมให้รู้จัก สังเกตและมีไหวพริบ มีความคิดริเริ่ม สร้างสรรค์ในสิ่งที่ตั้งงาม
๘. เพื่อส่งเสริมให้พระภิกษุสามเณรได้บำเพ็ญตนให้เป็นประโยชน์ต่อสังคม
๙. เพื่อเป็นการสนองนโยบายของคณะสงฆ์และกระทรวงศึกษาธิการ^๑

วิธีดำเนินการ

๑. เจ้าคณะผู้ปกครองหรือเจ้าอาวาส และพระภิกษุสามเณร เป็นผู้ดำเนินการตามวัดในจังหวัดเล็ก ๆ ทั้งส่วนกลางและส่วนภูมิภาค
๒. พระภิกษุสามเณรเป็นครูสอนและอบรมศีลธรรม การฝึกมารยาท ตลอดจนประเพณีของไทยตามหลักสูตรที่วางไว้

^๑ ชำเสื่อง วุฒิจันทร์, "โรงเรียนวัด...สอนเด็กก่อนเกณฑ์", (เอกสาร ชัดสำเนา) หน้า ๓.

๓. กรรมการศาสนา เป็นศูนย์กลางในการรับทราบการจัดตั้งโรงเรียนประเภทนี้ ตลอดจนให้การสนับสนุนในด้านวิชาการ การเงิน อุปกรณ์และอื่น ๆ ตามสมควรและความจำเป็น

๔. โรงเรียนจะต้องรายงานผลการดำเนินงานให้กรรมการศาสนาทราบทุก ๆ ๖ เดือน ตามแบบฟอร์มที่กรรมการศาสนากำหนดให้

๕. กรรมการศาสนาเป็นผู้ควบคุมนโยบายการดำเนินงานของโรงเรียนประเภทนี้

๖. กรรมการศาสนาจะจัดส่งเจ้าหน้าที่ของกรม ออกนิเทศแนะนำการทำงานของโรงเรียนตาม เวลาอันเหมาะสม เพื่อให้โรงเรียนทำงานอย่างมีประสิทธิภาพ และให้ได้ผลตามความมุ่งหมาย

๗. ให้ศึกษาธิการจังหวัด และศึกษาธิการอำเภอร่วมกันคณะสงฆ์เป็นผู้ดำเนินการตรวจและดูแลความเรียบร้อยในโรงเรียน^๑

^๑ วิชาเลื่อง วุฒิจันทร์, "โรงเรียนวัด...สอนเด็กก่อนเกณฑ์", (เอกสารอัดสำเนา) หน้า ๔.

ค. พฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน

ความหมายของพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์

G. Terry Page และคณะ ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ไว้ว่า "เป็นอิทธิพลระหว่างบุคคลแต่ละบุคคล หรือกลุ่มแต่ละกลุ่ม ที่มีต่อกัน ซึ่งโดยทั่วไปมักจะ เน้นถึงพฤติกรรมทางสังคมและอารมณ์"^๑ นอกจากนี้ยังได้ให้ความหมายของพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนว่า "เป็นอิทธิพลระหว่างครูกับนักเรียนที่มีต่อกัน โดย เน้นถึงพฤติกรรมทางสังคมและอารมณ์ของครูกับนักเรียน"^๒

ดังนั้นพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน จึงหมายความถึง พฤติกรรมที่แสดงออกทางวาจาและท่าทาง ในการเรียนการสอน

การสังเกตพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์

พฤติกรรมที่เกิดขึ้นในการเรียนการสอน เป็นพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ตลอดจนเนื้อหาที่ใช้สอน การสังเกตพฤติกรรมการเรียนการสอนมีวัตถุประสงค์เพื่อ

^๑Terry Page & JB Thomas with AR Marshall, International Dictionary of Education (Nichols Publishing Company, 1977), p.179

^๒Ibid, p.337.

๑. ปรับปรุงวัตถุประสงค์ในการเรียนการสอน
๒. การวางแผนการเรียนการสอน และการดำเนินการเรียนการสอน
๓. การวัดผลและประเมินผลการเรียนการสอน^๑

เพื่อให้การสังเกตพฤติกรรมการเรียนการสอนมีความเป็นปรนัย นักการศึกษาหลายท่าน จึงได้พยายามหาวิธีการสำหรับใช้ในการสังเกต และเก็บรวบรวมพฤติกรรมที่เกิดขึ้นระหว่างการเรียนการสอน และเรียกวิธีการเหล่านี้ว่า "การสังเกต" พฤติกรรมการเรียนการสอนอย่างมีระบบ" โดยเน้นถึงความสำคัญของพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน

วิธีการที่นักการศึกษาใช้ในการสังเกตและเก็บรวบรวมพฤติกรรมในการเรียนการสอนมีหลายวิธี เช่น

๑. วิธีการประเมินค่า
๒. วิธีการใช้คำสหสัมพันธ์
๓. วิธีการใช้รายการพิจารณา

^๑ Ober, Ernest & Blently and Edith Miller, Systematic Observation of Teaching, (New Jersey: Prentice Hall Inc., 1971), p. 2-3.

วิธีการต่าง ๆ ดังกล่าว วิธีการใช้รายการสำรวจเป็นวิธีที่ได้ออกมาวิธี
หนึ่ง รายการสำรวจประกอบด้วยพฤติกรรมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในการเรียนการสอน
ซึ่งสามารถจดบันทึก และรวบรวมจำนวนครั้งของพฤติกรรมนั้น ๆ ได้ โดยแบ่ง
พฤติกรรมที่เกิดขึ้นในการเรียนการสอนออกเป็นประเภทต่าง ๆ และพฤติกรรมแต่ละ
ประเภทใช้สัญลักษณ์ ซึ่งโดยทั่วไปใช้เป็นตัวเลขแทน การสังเกตพฤติกรรม
การเรียนการสอน โดยวิธีการใช้รายการสำรวจ มีนักการศึกษาหลายท่านได้คิด
ระเบียบวิธีการไว้ เช่น มินูชิน (Minuchin) เมคเลย์ (Medley) มิตเซล
(Mitzel) ฟลันเดอร์ส (Flanders) และริชาร์ด แอล โอเบอร์
(Richard L. Ober) เป็นต้น^๑

พฤติกรรมการเรียนการสอนที่นักการศึกษาถือว่าเป็นพฤติกรรมหลัก คือ
"พฤติกรรมทางวาจาระหว่างครูกับนักเรียน" ดังนั้น จึงมีนักการศึกษาทั้งในประเทศ
และต่างประเทศศึกษาค้นคว้า และทำวิจัยกันอย่างกว้างขวาง แต่เนื่องจากผู้วิจัย
มีความสนใจเฉพาะ เทคนิควิธีการวิเคราะห์พฤติกรรมทางวาจาของฟลันเดอร์ส ซึ่ง
ถือว่าเป็นแม่บทของเทคนิควิธีการวิเคราะห์แบบนี้ ผู้วิจัยจึงได้ศึกษางานวิจัยที่ใช้
เทคนิควิธีการวิเคราะห์พฤติกรรมทางวาจาของฟลันเดอร์ส เท่านั้น

^๑Richard M.Brandit, "Toward of Observation Information",
Observation Method in the Classroom, (Washington, D.C., N.Y.,
1973), pp.23-34.

งานวิจัยที่ใช้เทคนิควิธีการวิเคราะห์พฤติกรรมทางวาจาของแฟลนเดอร์ส

ปี ค.ศ. ๑๙๖๗ โอเบอร์ (Ober) ได้วิจัยเรื่อง "การทำนายพฤติกรรมทางวาจาของครูฝึกสอน" โดยใช้กลุ่มตัวอย่างประชากรซึ่งเป็นผู้ปกครองของนักเรียนจำนวน ๖๐ คน และครูฝึกสอนที่ผ่านการอบรมระเบียบวิธีการสอนแบบต่าง ๆ จากมหาวิทยาลัย โอไฮโอจำนวน ๕๖๐ คน โดยแบ่งผู้ปกครองออกเป็น ๒ กลุ่ม กลุ่มแรกเป็นกลุ่มที่ได้รับ การฝึกฝนเทคนิควิธีการวิเคราะห์พฤติกรรมทางวาจาให้ผู้ปกครองสังเกตการสอนของครู ฝึกสอนคนละ ๖ คน ในช่วงเวลาการสอน ๒๐ นาที เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย Rokeach Dogmatism Scale (R.D.S.), Teaching Situation Reaction Test (T.S.R.T.) และเทคนิควิธีการวิเคราะห์พฤติกรรมทางวาจาในการเรียนการสอน ของแฟลนเดอร์ส ซึ่งเพิ่มเติมพฤติกรรมเป็น ๑๓ ประเภท โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัย เพื่อ (๑) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความมั่นใจ (Dogmatism factor) โดยใช้ R.D.S. กับการสังเกตพฤติกรรมทางวาจา (๒) ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความ สามารถในการสังเกตและแยกประเภทพฤติกรรมในห้องเรียนโดยใช้ T.S.R.T. กับการ สังเกตพฤติกรรมทางวาจา (๓) ศึกษาผลการวิเคราะห์พฤติกรรมทางวาจาของผู้สังเกต ระหว่างกลุ่มที่ได้รับการฝึกฝนทางด้านวิธีการวิเคราะห์พฤติกรรมทางวาจากับกลุ่มที่ไม่ได้ รับ การฝึกฝนในด้านบุคคลิกภาพหรือพฤติกรรมการสอนของครูฝึกสอน การวิเคราะห์ข้อมูลใช้ หนึ่งในสองของผู้สังเกตที่เชื่อถือได้ ผลการวิจัยพบว่า (๑) มีความสัมพันธ์ระหว่างความ มั่นใจซึ่งวัดโดย R.D.S. กับการสังเกตพฤติกรรมทางวาจา (๒) มีความสัมพันธ์ระหว่าง ความสามารถในการสังเกตและแยกประเภทพฤติกรรมการเรียนการสอน ซึ่งวัดโดย T.S.R.T. กับการสังเกตพฤติกรรมทางวาจา (๓) มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันระหว่างพฤติกรรมทาง วาจาของครูฝึกสอนซึ่งวัดโดยใช้ R.D.S. และ T.S.R.T.

การสังเกตพฤติกรรมทางวาจา (๔) กลุ่มที่ได้รับการฝึกฝนการวิเคราะห์พฤติกรรมทางวาจากับกลุ่มที่ไม่ได้รับการฝึกฝนมีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันในด้านความมั่นใจโดยใช้ R.D.S. ความสามารถในการสังเกตและแยกประเภทพฤติกรรมในห้องเรียนโดยใช้ T.S.R.T. การสังเกตพฤติกรรมการเรียนการสอนใช้เทคนิควิธีการวิเคราะห์พฤติกรรมทางวาจา และจากการเปรียบเทียบพฤติกรรมทางวาจาที่สังเกตได้จำนวน ๒๔ คู่ ระหว่างกลุ่มผู้สังเกตที่ได้รับการฝึกฝน เทคนิควิธีการวิเคราะห์พฤติกรรมทางวาจากับกลุ่มที่ไม่ได้รับการฝึกฝน ปรากฏว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕

สรุปผลการวิจัยได้ว่า มีความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันระหว่างความมั่นใจที่วัดโดย R.D.S. และความสามารถในการสังเกตและแยกประเภทพฤติกรรมการเรียนการสอนซึ่งวัดโดย T.S.R.T. กับการสังเกตพฤติกรรมทางวาจาโดยใช้เทคนิควิธีการวิเคราะห์พฤติกรรมทางวาจาของแพลนเคอร์ซึ่งเพิ่มเติมพฤติกรรมเป็น ๑๓ ประเภท และมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ระหว่างกลุ่มผู้สังเกตพฤติกรรมการเรียนการสอนที่ได้รับการฝึกฝน เทคนิควิธีการวิเคราะห์พฤติกรรมทางวาจากับกลุ่มผู้สังเกตที่ไม่ได้รับการฝึกฝน^๑

^๑Richard L. Ober, "Predicting Student Teacher Verbal Behavior," (Doctoral Dissertation, Ohio University, 1967), p.3761 A.

ปี ค.ศ. ๑๙๖๗ เฟิสท์ (Furst) ได้วิจัยเรื่อง "ผลการฝึกการวิเคราะห์ พฤติกรรมทางวาทะที่มีผลต่อครูฝึกสอนระดับมัธยมศึกษา" โดยศึกษาถึงผลการฝึกตามระบบของแฟลนเคอร์สที่มีต่อพฤติกรรมทางวาทะของนักศึกษาฝึกสอนและนักเรียน ใช้กลุ่มตัวอย่างประชากรที่เป็นนักศึกษาฝึกสอนในระดับมัธยมศึกษาของมหาวิทยาลัยเท็มเปิล จำนวน ๑๐๕ คน แบ่งเป็น ๓ กลุ่ม กลุ่มที่หนึ่งเป็นกลุ่มที่ได้รับการฝึกตามระบบของแฟลนเคอร์สก่อนออกฝึกสอน กลุ่มที่สองเป็นกลุ่มที่ได้รับการฝึกตามระบบของแฟลนเคอร์สในขณะที่ทำการฝึกสอน และกลุ่มที่สามเป็นกลุ่มที่ไม่ได้รับการฝึกตามระบบของแฟลนเคอร์สเลย ผลการวิจัยพบว่า (๑) พฤติกรรมทางวาทะระหว่างครูและนักเรียนของนักศึกษาฝึกสอนที่ได้รับการฝึกโดยระบบของแฟลนเคอร์สก่อนออกฝึกสอนและระหว่างการฝึกสอน ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ (๒) นักศึกษาฝึกสอนที่ได้รับการฝึกตามระบบของแฟลนเคอร์สยอมรับความคิดเห็นและพฤติกรรมของนักเรียนมากกว่านักศึกษาฝึกสอนที่ไม่ได้รับการฝึกตามระบบของแฟลนเคอร์ส (๓) พฤติกรรมทางวาทะระหว่างครูและนักเรียนที่เรียนกับนักศึกษาที่ได้รับการอบรมตามระบบของแฟลนเคอร์สก่อนออกฝึกสอนมีมากกว่าพฤติกรรมของนักเรียนที่เรียนกับนักศึกษาฝึกสอนที่ไม่ได้รับการฝึกตามระบบของแฟลนเคอร์ส (๔) เวลาแห่งความเจียมของนักศึกษาฝึกสอนที่ไม่ได้รับการฝึกตามระบบของแฟลนเคอร์สมีมากกว่าห้องเรียนของนักศึกษาที่ได้รับการฝึกตามระบบของแฟลนเคอร์ส^๑

^๑ Norma Furst, "The Effect of Training in Interaction Analysis on the Behavior of Student Teachers in Secondary School," Interaction Analysis : Theory Research and Application, (Massachusetts: Addison Wesley Publishing Company, 1967) : 315 - 328.

ปี ค.ศ. ๑๙๗๐ รอกเกอร์ส (Roggers) ได้วิจัยเรื่อง "พฤติกรรมทางวาจาในห้องเรียนที่มีความสัมพันธ์ต่อการยอมรับของครูกับการยอมรับของนักเรียน ในการเรียนการสอนของครูวิทยาศาสตร์ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕" วัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อหาความสัมพันธ์ของการยอมรับของครูต่อการยอมรับของนักเรียนในด้านพฤติกรรมทางวาจา โดยมีสมมติฐานของการวิจัยว่า ครูยอมรับพฤติกรรมของนักเรียน และพฤติกรรมของนักเรียนย่อมมีผลต่อความสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยเป็นแบบทดสอบ Adjective Check List เพื่อวัดการยอมรับของครูต่อนักเรียนกลุ่มตัวอย่างเป็นครูในเมือง ๓๔ คน และในชนบท ๓๔ คน สอนในระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ การวิเคราะห์พฤติกรรมทางวาจาใช้เทคนิควิธีการวิเคราะห์พฤติกรรมทางวาจาของแฟลนเดอร์ส ผลการวิจัยพบว่า พฤติกรรมทางวาจาในชั้นเรียนในการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ในด้านการยอมรับของครูกับการยอมรับของนักเรียน ซึ่งแยกเป็นการยอมรับในด้านบวก (Positive Perception) และการยอมรับในด้านลบ (Negative Perception) การยอมรับในด้านบวก ปรากฏว่า (ก) การใช้ความคิดของนักเรียนมีมากขึ้น (ข) การวิจารณ์และการใช้อำนาจของครูมีน้อยลง (ค) การใช้คำพูดสอบถามของนักเรียนมีมากขึ้น (ง) ความยึดหยุ่นในด้านการสอนมีมากขึ้น การยอมรับในด้านลบ มีการใช้พฤติกรรมทางวาจาด้านการควบคุมมากขึ้น สรุปผลการวิจัยได้ว่า มีความสัมพันธ์ในทางบวกระหว่างการยอมรับแบบบวก และการใช้อิทธิพลทางอ้อมของครู ซึ่งแสดงให้เห็นถึงความสัมพันธ์ซึ่งกันและกันระหว่างการยอมรับของครูต่อนักเรียน และการพัฒนาการเรียนการสอนของนักเรียน

^๑Robert Earl Roggers, "Classroom Verbal Behavior As Related to Teachers' Perception of Pupils in Fifth Grade Science Classes," (Doctoral Dissertation, University of Ohio, 1970)p.5045.

ในปี ค.ศ. ๑๙๗๐ โรนัลด์ เดวิด ไตรล (Ronald David Traill) ศึกษาการให้นักศึกษาฝึกสอนระดับประถมศึกษาได้ทราบถึงพฤติกรรมทางวาจาในการสอนของตนเอง นักศึกษาที่เป็นตัวอย่างประชากร ๕๔ คน ได้รับการอบรมเกี่ยวกับวิธีการวิเคราะห์พฤติกรรมทางวาจาของแฟลนเดอร์ส และแบ่งนักศึกษานอกเป็น ๒ กลุ่ม ๆ ละ ๒๗ คน นักศึกษาในกลุ่มทดลองจะได้รับทราบการวิเคราะห์การสอนของตนหลังจากการสอน และมีโอกาสวิเคราะห์ผลการสอบของนักศึกษาฝึกสอนทั้ง ๒ กลุ่ม โดยใช้ Teaching Situation Reaction Test ก่อนและหลังฝึกสอน ปรากฏว่านักศึกษาฝึกสอนทั้ง ๒ กลุ่มมีความสามารถปรับปรุงการสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ .๐๕ ซึ่งแสดงให้เห็นว่าการนิเทศการฝึกสอนโดยใช้การวิเคราะห์พฤติกรรมทางวาจาในการวิเคราะห์พฤติกรรมการสอน และการในนักศึกษาฝึกสอนได้ทราบผลการสอนของตนเอง มีประสิทธิภาพมากกว่าการนิเทศแบบเดิมที่เคยปฏิบัติมา^๑

^๑ Ronald David Traill, "The Effects of Supervisory Feedback of Interaction Analysis on the Verbal Behavior of Elementary Student Teachers, Dissertation Abstracts International 31 (June, 1971) pp, 6460 - 6461 A.

ปี ค.ศ. ๑๙๗๑ รอท (Roth) ได้วิจัยเรื่อง "ความสัมพันธ์ของพฤติกรรมทางวาจาของครูกับนักเรียนในการเรียนการสอนวิชาวิทยาศาสตร์กายภาพ" โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อศึกษาวิธีการสอนของครูในการสอนวิชาวิทยาศาสตร์กายภาพ โดยการสังเกตและวิเคราะห์พฤติกรรมร่วมทางวาจา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย เทคนิควิธีวิเคราะห์พฤติกรรมร่วมทางวาจาของแฟลนเดอร์ส และแบบทดสอบความสามารถในการสอนของครู (Minnesota Teacher Attitude Inventory) กลุ่มตัวอย่างประชากรใช้ครูที่สอนวิชาวิทยาศาสตร์กายภาพจำนวน ๒๓ คน ในรัฐโอไฮโอ สอนในระดับชั้น ๘ และ ๙ และใช้เทคนิค ๒๖% ในการแยกครูออกเป็นครูกลุ่มที่มีความสามารถในการสอนสูงและครูกลุ่มที่มีความสามารถในการสอนต่ำ กลุ่มละ ๖ คน ผลการวิจัยพบว่า มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างครูที่มีความสามารถสูงกับครูที่มีความสามารถต่ำในด้าน (๑) อัตราส่วน I/D Ratio โดยไม่คำนึงถึงเนื้อหาที่ระดับ .๐๑ (๒) พฤติกรรมประเภทที่ ๗ ของแฟลนเดอร์ส มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๒ ระหว่างครูที่มีความสามารถสูงกับครูที่มีความสามารถต่ำ (๓) แม้ว่าไม่มีความแตกต่างระหว่างครูทั้งสองกลุ่มในด้านกาหนดความคิดเห็นของนักเรียนมาใช้ (พฤติกรรมประเภทที่ ๓ ของแฟลนเดอร์ส) แต่ครูที่อยู่ในกลุ่มที่มีความสามารถสูง ได้พยายามนำมาใช้มากกว่าครูที่อยู่ในกลุ่มความสามารถต่ำ (๔) ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติในด้านพฤติกรรมประเภท ๑, ๒, ๔, ๕, ๖, ๗, ๘ และ ๑๐ ของประเภทพฤติกรรมทางวาจาของแฟลนเดอร์ส^๑

^๑Robert August Roth, "The Relationship of Verbal Interaction Pattern and Teacher-Student Report of Selected ESCP. Teachers," (Doctoral Dissertation, Kent State University, 1971), pp. 2622 A - 2623 A.

ปี ค.ศ. ๑๙๗๒ ซีระชัย ปูรมโซติ ได้วิจัยเรื่อง "การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมร่วมทางวาจาของครูประถมศึกษาสายวิทยาศาสตร์ กับความคิดริเริ่มของนักเรียน" กลุ่มตัวอย่างประชากรประกอบด้วยครูประถมศึกษาที่เป็นหญิงสายวิทยาศาสตร์จำนวน ๘ คน ซึ่งไม่เคยสอนเด็กนักเรียนที่ทดลองนี้มาก่อน และยังไม่เคยได้รับการฝึกอบรมเกี่ยวกับเทคนิควิธีการวิเคราะห์พฤติกรรมทางวาจาของแฟลนเดอร์ส และนักเรียนชั้นประถมศึกษาในกรุงเทพฯ จำนวน ๖๔ คน โดยกลุ่มตัวอย่างชาย ๕ คน หญิง ๕ คน จากจำนวนห้องเรียน ๘ ห้องเรียน ใช้การเก็บรวบรวมข้อมูล ๒ วิธี คือใช้วิธีการวิเคราะห์พฤติกรรมร่วมทางวาจาในห้องเรียนของแฟลนเดอร์ส และทดสอบความคิดริเริ่ม โดยใช้แบบทดสอบความคิดริเริ่มของเทอร์เรนซ์ (The Terrance Tests of Creative Thinking : T.T.C.T.) กับนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ผลการวิจัยพบว่า (๑) มีสหสัมพันธ์เป็นบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างคะแนนความคิดริเริ่มกับ (ก) อัตราส่วนของอิทธิพลทางอ้อมกับอิทธิพลทางตรง (ข) ร้อยละของเวลาที่ใช้ในการยอมรับความรู้สึกของนักเรียน (ค) ร้อยละของเวลาที่ใช้ในการชมเชยหรือให้กำลังใจแก่นักเรียน (ง) ร้อยละของเวลาที่ครูใช้ในการยอมรับความคิดเห็นของนักเรียน (จ) ร้อยละของเวลาที่ใช้ในการถามคำถาม (ฉ) ร้อยละของเวลาการพูดริเริ่มของนักเรียน (๒) มีสหสัมพันธ์เป็นลบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างคะแนนความคิดริเริ่มกับ (ก) ร้อยละของเวลาที่ครูใช้ในการบรรยาย (ข) ร้อยละของเวลาที่ครูใช้ในการให้การแนะนำแก่นักเรียน (ค) ร้อยละของเวลาที่นักเรียนตอบคำถามของครู (๓) ไม่มีสหสัมพันธ์ระหว่างคะแนนความคิดริเริ่มกับ (ก) ร้อยละของเวลาที่ครูใช้ในการใช้อ่านาจของครู (ข) ร้อยละของเวลาแห่งความเจ็บ หรือความสับสนวุ่นวาย (๔) มีความสัมพันธ์ในระดับสูงระหว่างอิทธิพลของครู กับความคิดริเริ่มของนักเรียน และความคิดริเริ่มของนักเรียนหญิงมีมากกว่านักเรียนชาย^๑

^๑Therachai Puanajoti, "A Study of the Relationship Between the Verbal Interaction of Elementary Science Teachers With Their Students' Creativity," (Doctoral Dissertation, University of Northern Colorado, 1972), p. 633 A.

ปี ค.ศ. ๑๙๗๒ ชอล์คเกอร์ (Chalker) ได้วิจัยเรื่อง "การศึกษา, การใช้เทคนิคการวิเคราะห์ปฏิกริยาร่วมของความสัมพันธ์ระหว่างความมั่นใจของครูกับการสอนแบบ Reflective Method ในการสอนวิชาสังคมศึกษา." โดยกำหนดเกณฑ์เกี่ยวกับ Reflective Factors จาก Teaching High School Studies ของ Hunt และ Metcaft กลุ่มตัวอย่างประกอบด้วยครูที่มีความมั่นใจสูง และความมั่นใจต่ำ จำนวน ๑๐ คน รวบรวมข้อมูลและวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เทคนิคการวิเคราะห์พฤติกรรมของมหาวิทยาลัยเพนซิลวาเนีย (The University of Pennsylvania Interaction Analysis System) และเทคนิคการวิเคราะห์พฤติกรรมทางวาจาของแฟลนเดอร์ส ผลการวิจัยพบว่าครูที่มีความมั่นใจต่ำ มีพฤติกรรมที่แสดงออกทางวาจามากกว่าครูที่มีความมั่นใจสูงในด้าน (๑) การสร้างบรรยากาศของความเป็นอิสระทางด้านความคิดในชั้นเรียน (๒) การให้กำลังใจนักเรียนในการแสดงความคิดริเริ่ม อธิบายและขยายความการอภิปราย (๓) การเคารพความคิดเห็นของนักเรียน (๔) การหลีกเลี่ยงการเยาะเย้ยถากถางนักเรียน (๕) การให้กำลังใจแก่นักเรียนในการแสดงออก^๑

^๑ Goan Woods Chalker, "A Study, Using Interaction Analysis of the Relationship Between Teacher Dogmatism and the Reflective Method of Teaching Social Studies," (Doctoral Dissertation, University of Pennsylvania, 1972), p. 1073 A.

ปี ค.ศ. ๑๙๗๒ โจนส์ (Jones) ได้วิจัยเรื่อง "ผลการสะท้อนกลับทางด้านพฤติกรรมทางวาจาของครูที่เพิ่งเริ่มทำการสอน" เพื่อหาความแตกต่างของพฤติกรรมทางวาจาของครูฝึกสอนและครูที่มีประสบการณ์ในการสอนเป็นปีแรก โดยใช้ตัวอย่างประชากรเป็นคู่ ๆ กลุ่มแรกเป็นครูในโครงการฝึกสอนของมหาวิทยาลัยโอเรกอน จำนวน ๑๓ คน กลุ่มที่สองเป็นครูที่เพิ่งสำเร็จปริญญาตรี และเริ่มสอนในโปรแกรมการสอนของมหาวิทยาลัยจำนวน ๑๓ คน การรวบรวมข้อมูลใช้เทคนิควิธีวิเคราะห์พฤติกรรมทางวาจาของแฟลนเดอร์ส และเทคนิควิธีวิเคราะห์พฤติกรรมทางวาจาของทาสค์ (Task) ผลการวิจัยพบว่า (๑) พฤติกรรมที่แสดงออกทางวาจาของครูฝึกสอนและครูประจำการปีแรกมีขนาดเท่ากันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (๒) ครูทั้งสองกลุ่มใช้พฤติกรรมทางวาจาในการควบคุมชั้นเรียนโดยตรงมากกว่าใช้ผลกำลังใจ (๓) พฤติกรรมที่ครูฝึกสอนแสดงออกมีแนวโน้มกระตุนและเป็นไปในทางบวกมากกว่าครูประจำการ (๔) ครูฝึกสอนและครูประจำการมีเป้าหมายในการใช้คำถามคล้ายคลึงกัน (๕) เมื่อสิ้นสุดการสังเกตการสอนพบว่า มีจำนวนนักเรียนที่ใช้คำถามในชั้นเรียนของครูฝึกสอนมากกว่าในชั้นเรียนของครูประจำการ^๑

^๑John Carl Jones, "The Effect of Feedback on the Verbal Behavior of Beginning Teachers," (Doctoral Dissertation, Oregon University, 1972), pp. 305A - 306A.

ปี ค.ศ. ๑๙๗๓. จาคอบ (Jacob) ได้วิจัยเรื่อง "การศึกษาพฤติกรรมกา-
สอนโดยการสังเกตพฤติกรรมการเรียนการสอน" โดยมีสมมติฐานของการวิจัยว่า ครูที่
สังเกตการสอนของครูคนอื่นโดยใช้วิธีวิเคราะห์พฤติกรรมทางวาจาของแพลนเตอร์สเป็น
เครื่องมือในการสังเกต จะสามารถเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมการสอนของตนเอง และทำ
ให้นักเรียนในชั้นมีพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงไปด้วย ตัวอย่างประชากร คือ ครูโรงเรียน
มัธยมศึกษาในนิวยอร์ก จำนวน ๒๖ คน แบ่งออกเป็น ๒ กลุ่ม กลุ่มละ ๑๓ คน กลุ่ม
ควบคุมไม่ทราบเทคนิควิธีการวิเคราะห์พฤติกรรมทางวาจา ส่วนกลุ่มทดลองทราบ และ
ใช้เทคนิควิธีการวิเคราะห์พฤติกรรมทางวาจาในการสังเกตการสอนของครูด้วยกัน ครั้งละ
๒๕ นาที รวม ๑๐ ครั้ง หลังจากนั้นให้ครูทั้งสองกลุ่มสอนวิชาและเนื้อหาเดียวกัน โดย
บันทึกพฤติกรรมทางวาจาไว้ทุกครั้งที่ทำการสอน ผลการวิจัยพบว่า (๑) ครูในกลุ่มทดลอง
ยอมรับความคิดเห็นของนักเรียนและนำความคิดเห็นของนักเรียนมาใช้มากกว่าและมี
พฤติกรรมการออกคำสั่ง การบรรยายน้อยกว่าครูในกลุ่มควบคุม (๒) ครูในกลุ่มทดลอง
ใช้อิทธิพลทางอ้อมในการสอนมากกว่าครูในกลุ่มควบคุม (๓) ครูในกลุ่มทดลองมีพฤติกรรม
แบบนำความคิดเห็น หรือคำตอบของนักเรียนมาใช้มากกว่าครูในกลุ่มควบคุม^๑

^๑Joseph H. Jacob, "Insight Learning Through Structural Observation of Classroom Interaction, Journal of Research in Science Teaching 10 (March 1973) : 213 - 220.

ปี ค.ศ. ๑๙๗๔ ฮอลเลย์ (Halley) ได้วิจัยเรื่อง "อิทธิพลของครูที่เลี้ยงที่มีต่อพฤติกรรมทางวาจาของนักศึกษาฝึกสอนโดยใช้ระบบของแฟลนเดอร์ส" วัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อศึกษาอิทธิพลของครูที่เลี้ยงที่มีต่อพฤติกรรมทางวาจาของนักศึกษาฝึกสอนกลุ่มตัวอย่างประชากรประกอบด้วยครูที่เลี้ยง ๑๗ คน และนักศึกษาฝึกสอน ๑๗ คนจับเป็นคู่ ๆ สอนนักเรียนระดับ ๑ - ๖ ในรัฐโอเรกอน เมื่อเริ่มต้นการฝึกสอนได้บันทึกเสียงของครูที่เลี้ยงและนักศึกษาฝึกสอนแต่ละคนไว้คนละ ๑๕ นาที และในช่วงสุดท้ายของการฝึกสอนได้บันทึกเสียงของครูที่เลี้ยงและนักศึกษาฝึกสอนไว้อีกครั้งหนึ่งคนละ ๑๕ นาทีเท่าเพิ่มเติม นำเทปที่บันทึกเสียงไว้แล้วทั้งสองครั้งมาวิเคราะห์ โดยใช้เทคนิควิธีการวิเคราะห์พฤติกรรมทางวาจาของแฟลนเดอร์ส ผลการวิจัยพบว่า (๑) นักศึกษาฝึกสอนมากกว่าร้อยละ ๗๐ เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทางวาจาไปในทางที่ดีขึ้นกว่าเดิมเมื่อสิ้นสุดการฝึกสอน (๒) นักศึกษาฝึกสอนมากกว่าร้อยละ ๕๐ มีพฤติกรรมทางวาจาไม่แตกต่างจากครูที่เลี้ยงในตอนต้นเทอม (๓) นักศึกษาฝึกสอนมากกว่าร้อยละ ๕๐ มีพฤติกรรมทางวาจาต่างจากครูที่เลี้ยงเมื่อสิ้นสุดการฝึกสอน (๔) นักศึกษาฝึกสอนประมาณร้อยละ ๓๕ เปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทางวาจาไปในทางที่ดีขึ้น และพฤติกรรมทางวาจาที่เปลี่ยนแปลงไปมีลักษณะคล้ายคลึงกับพฤติกรรมทางวาจาของครูที่เลี้ยง แสดงว่า ครูที่เลี้ยงมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมทางวาจาของนักศึกษาฝึกสอนอย่างมาก^๑

^๑Gregoria Nordi Halley, "Cooperating Teachers' Effect on Student Teachers' Verbal Behaviors : A Flanders' System Approach," (Doctoral Dissertation, University of Oregon, 1974), p. 5190 A.

ปี ค.ศ. ๑๙๗๔ แอนเดอร์สัน (Anderson) ได้วิจัยเรื่อง "การใช้ระบบการวิเคราะห์พฤติกรรมร่วมของแฟลนเดอร์สและความคล่องในการถามคำถามเพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนใน Data Process Program โดยนำเทคนิควิธีการวิเคราะห์พฤติกรรมทางวาจาของแฟลนเดอร์สไปปรับปรุงใช้เป็นวิธีฝึกครูเพื่อเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน และลดการปกครองชั้นเรียนของครู กลุ่มตัวอย่างประชากรเป็นครูโรงเรียนมัธยมศึกษาตอนปลายในรัฐเท็กซัส แบ่งเป็นกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง กลุ่มควบคุมไม่ได้ รับ การฝึกอบรมเทคนิควิธีการวิเคราะห์พฤติกรรมทางวาจาของแฟลนเดอร์ส ส่วนกลุ่มทดลองได้รับการฝึกอบรม การรวบรวมข้อมูลกระทำโดยการหาคะแนนทดสอบผลสัมฤทธิ์ของนักเรียนทั้งก่อนและหลังเรียน และนำพฤติกรรมทางวาจาที่สังเกตได้มาวิเคราะห์โดยการหาค่า I/D Ratio ผลการวิจัยพบว่า (๑) ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนระหว่าง (ก) กลุ่มควบคุมกับกลุ่มทดลอง (ข) สถานที่ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ (๒) การวิเคราะห์ผลทางอ้อมและอิทธิพลทางตรงระหว่างกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลองไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ในด้าน (ก) โรงเรียนที่ ๑ กับโรงเรียนที่ ๒ (ข) ครูกับสถานที (๓) การควบคุมและการกระทำพฤติกรรมของนักเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ระหว่าง (ก) กลุ่มควบคุมกับกลุ่มทดลอง (ข) ครูกับสถานที ซึ่งสรุปได้ว่า ครูที่ได้รับการฝึกอบรมกับครูที่ไม่ได้รับการฝึกอบรมทางด้านวิธีการวิเคราะห์พฤติกรรมทางวาจาของแฟลนเดอร์ส มีพฤติกรรมแตกต่างกันในด้าน การกระตุ้นและความคุมพฤติกรรมของนักเรียน แต่ไม่ทำให้ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนทั้งสองกลุ่มแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕^๑

^๑Durward Lynn Anderson, "An Application of Flanders' Interaction Analysis System and Fluency in Asking Questions to Increase Student Achievement in Data Process Program." (Doctoral Dissertation, Tex A & M University, 1974), p. 2113 A.

ปี ค.ศ. ๑๙๗๕ เซินฮอลฟ์ (Schoenholf) ได้วิจัยเรื่อง "การวิเคราะห์พฤติกรรมการสอนที่มีผลต่อการสอนคำศัพท์ ระดับเกรด ๗, ๘ และ ๙" โดยมีวัตถุประสงค์ของการวิจัยเพื่อ (๑) วิเคราะห์แบบพฤติกรรมการสอนในชั้นเรียนปกติว่าเป็นการเน้นเนื้อหาหรือไม่ (๒) อธิบายพฤติกรรมที่แสดงออกทางวาจา และ ไม่ได้แสดงออกทางวาจาของครูในขณะที่ทำการสอน (๓) หาความแตกต่างของการสอนที่มีประสิทธิภาพ และไม่มีประสิทธิภาพ กลุ่มตัวอย่างประชากรได้แก่อาจารย์และนักศึกษาสาขาวิทยาศาสตร์และสายสังคมศึกษาจากมหาวิทยาลัย จำนวน ๑๕ กลุ่ม ใช้เทคนิควิธีการวิเคราะห์พฤติกรรมทางวาจาของแพลนเตอร์สและการวิเคราะห์พฤติกรรมที่ไม่ได้แสดงออกทางวาจาของกัลโลเวย์ (Galloway Nonverbal System) ในการวิเคราะห์พฤติกรรมที่ไม่ได้แสดงออกทางวาจา ผลการวิจัยพบว่า (๑) ไม่มีความสัมพันธ์ระหว่างผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษา กับร้อยละของเวลาที่พูด (๒) ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติระหว่างผลสัมฤทธิ์ของนักศึกษาที่มีคะแนนสูงและนักศึกษาที่มีคะแนนต่ำในทุกประเภท (๓) ครูใช้เวลาในการพูด ๗๓.๓๐ ของเวลาทั้งหมด ส่วนใหญ่เป็นการถามและการบรรยาย (๔) นักศึกษาใช้เวลาพูดร้อยละ ๒๑.๑๐ ของเวลาทั้งหมด ส่วนใหญ่เป็นการพูดตามคำสั่งของครู (๕) ครูมีแนวโน้มที่จะใช้อธิบายทางตรงมากกว่าทางอ้อม (๖) ครูที่มีประสิทธิภาพในการสอนใช้เวลาในการกระตุ้น ใช้คำถาม แนะนำทาง ให้คำชมเชย สอนเน้นเนื้อหา I/D Ratio ของเวลาที่พูดกับนักเรียนและช่วงเวลาของความเงียบมากกว่าครูที่มีประสิทธิภาพในการสอนต่ำ (๗) กลุ่มตัวอย่างที่มีประสิทธิภาพสูงมีเปอร์เซ็นต์ของพฤติกรรมที่ให้กำลังใจ การยอมรับความรู้สึก พฤติกรรมที่เห็นเด่นชัด พฤติกรรมของการมีส่วนร่วมและพฤติกรรมที่แสดงออกอย่างเป็นอิสระมากกว่ากลุ่มอื่น^๑

^๑ Barry L. Schoenholf, "An Analysis of Effective Teaching Behavior as Related to Vocabulary Instruction in Grade Seven Eight and Nine, (Doctoral Dissertation, University of Oregon, 1975), p. 2163 A.

ปี พ.ศ. ๒๕๑๒ บัวบุชา ชื่อตรง ได้วิจัยเรื่อง "การวิเคราะห์พฤติกรรมเกี่ยวกับการใช้กาพูดในการเรียนการสอน" กลุ่มตัวอย่างประชากรเป็นนักเรียนโรงเรียนสาธิตจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ปีการศึกษา ๒๕๑๑ ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๑ ถึง ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ ๓ จำนวน ๑๒ ห้องเรียน มุ่งวิจัยเฉพาะการสอนวิชาภาษาไทย วิชาสังคมศึกษา คณิตศาสตร์และวิทยาศาสตร์ ดำเนินการวิจัยโดยใช้เทคนิควิธีการวิเคราะห์พฤติกรรมทางวาจาของแฟลนเดอร์ส ผลการวิจัยพบว่า (๑) ลักษณะพฤติกรรมทางวาจาในชั้นเรียนของแต่ละวิชาโดยส่วนรวมนั้น ส่วนใหญ่ครูเป็นฝ่ายแสดงพฤติกรรมทางวาจา และครูใช้การบรรยายมากกว่าวิธีอื่น ครูใช้อธิพจน์ทางตรงมากกว่าอธิพจน์ทางอ้อม และใช้การควบคุมมากกว่าการกระตุ้น ส่วนการพูดของนักเรียนนั้น นักเรียนพูดเพื่อตอบสนองการพูดของครูมากกว่าพูดขึ้นเองเป็นส่วนใหญ่ (๒) ผลการเปรียบเทียบพฤติกรรมทางวาจาในชั้นเรียนปรากฏว่า (ก) สังคมศึกษาเป็นวิชาที่ครูแสดงพฤติกรรมทางวาจามากที่สุด แต่เป็นวิชาเดียวที่ครูใช้การกระตุ้นมากกว่าการควบคุมพฤติกรรมของนักเรียน (ข) ภาษาไทยเป็นวิชาเดียวที่นักเรียนพูดเพื่อตอบสนองการพูดของครูมากกว่าพูดขึ้นเอง ส่วนวิชาอื่นล้วนแต่เป็นวิชาที่นักเรียนพูดขึ้นเพื่อตอบสนองการพูดของครู

บัวบุชา ชื่อตรง, "การวิเคราะห์พฤติกรรมเกี่ยวกับการใช้กาพูดในการเรียนการสอน" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต แผนกวิชาบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๑๒), หน้า ๖๔.

ปี พ.ศ.๒๕๑๗ สมบูรณ์ สุริยวงศ์ ได้วิจัยเรื่อง "กิริยาร่วมทางวาจาในห้องเรียนกับผลสัมฤทธิ์วิชาคณิตศาสตร์ในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๗" กลุ่มตัวอย่างประชากรคือนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ ๗ ของโรงเรียนกองการประถมศึกษา กรมสามัญศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ จำนวน ๑๕ โรงเรียน ครูจำนวน ๗๓ คน และนักเรียนจำนวน ๗๑๕ คน ใช้แบบวัดวิเคราะห์กิริยาร่วมทางวาจาของแฟลนเดอร์ส วิเคราะห์ข้อมูลเพื่อหาอัตราส่วนระหว่างอิทธิพลทางตรงกับอิทธิพลทางอ้อม และอัตราส่วนระหว่างการพูดของครูกับการพูดของนักเรียน เพื่อศึกษาลักษณะพฤติกรรมในชั้นเรียน และทดสอบผลสัมฤทธิ์ทางวิชาคณิตศาสตร์กับนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างคำนวณหาค่าเฉลี่ยของคะแนนในแต่ละโรงเรียน และวิเคราะห์ความแปรปรวนภายในกลุ่ม เพื่อเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียน ผลการวิจัยพบว่า (๑) ครูที่ใช้อิทธิพลทางอ้อมและครูที่ใช้อิทธิพลทางตรงทำให้เกิดผลสัมฤทธิ์ผลทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ของนักเรียนไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ และนักเรียนที่ครูเปิดโอกาสให้พูดมากกับนักเรียนที่ครูเปิดโอกาสให้พูดน้อย ทำให้เกิดผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ (๒) พิสัยระหว่างอิทธิพลทางอ้อมกับอิทธิพลทางตรงอยู่ระหว่าง ๐.๕๓ - ๓.๑๔ และพิสัยของอัตราส่วนระหว่างครูพูดกับนักเรียนพูดอยู่ระหว่าง ๑.๑๐ - ๓.๕๐^๑

^๑ สมบูรณ์ สุริยวงศ์, "กิริยาร่วมทางวาจาในห้องเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ ในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๗" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารศึกษามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๑๗), หน้า ๖๒.

ปี พ.ศ. ๒๕๑๘ กองวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ ได้วิจัยเรื่อง "การวิเคราะห์พฤติกรรมของครูและนักเรียนในการเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษาระดับประถมศึกษาตอนต้นในกรุงเทพมหานคร โดยใช้ตัวอย่างประชากรเป็นครู ๑๒๐ คน นักเรียน ๑๐๐ ห้องเรียน ในโรงเรียน ๓๐ โรงเรียน วิเคราะห์พฤติกรรมของครูและนักเรียน ๑๔ ลักษณะ ในด้านประเภทโรงเรียน ระดับชั้นเรียน วุฒิครู ประสบการณ์ทางการสอนของครู และสภาพภาพทางการสมรสของครู โดยใช้วิธีการสังเกตการสอนอย่างมีระบบตามวิธีการของแพลน เดอร์ส ซึ่งได้ดัดแปลง แยกพฤติกรรมการเรียนการสอน ออกเป็น ๑๑ ประเภท ผลการวิจัยพบว่า (๑) พฤติกรรมการเรียนการสอนของครูและนักเรียน ในโรงเรียนทั้ง ๔ ประเภท คือ โรงเรียนที่สังกัดกรมสามัญศึกษา เทศบาล องค์การบริหารส่วนจังหวัด และโรงเรียนราษฎร์ มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ ๐.๐๕ ใน ๓ ลักษณะ คือการใช้อิทธิพลทางตรงของครู การใช้อิทธิพลทางอ้อมของครูเมื่อเทียบกับอิทธิพลทางตรง การใช้การกระตุ้นเมื่อเปรียบเทียบกับการใช้วิธีควบคุมพฤติกรรมนักเรียน ส่วนการใช้อิทธิพลทางอ้อมสนองตอบคำพูดของนักเรียน มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ ๐.๐๑ (๒) พฤติกรรมทางการเรียนการสอนของครูและนักเรียน ในชั้นประถมศึกษาปีที่หนึ่งถึงประถมศึกษาปีที่สี่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ ๐.๐๕ ใน ๓ ลักษณะ คือ พฤติกรรมที่ไม่ได้แสดงออกทางวาจา ซึ่งเกิดขึ้นอย่างมีวัตถุประสงค์ การใช้อิทธิพลทางอ้อมของครู การใช้การกระตุ้นเมื่อเปรียบเทียบกับการใช้วิธีควบคุมพฤติกรรมของนักเรียน และแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ ๐.๐๑ อีก ๑๐ ลักษณะ ซึ่งได้แก่พฤติกรรมที่แสดงออกทางวาจาระหว่างครูและนักเรียน พฤติกรรมที่ไม่ได้แสดงออกทางวาจาระหว่างครูและนักเรียน พฤติกรรมที่แสดงออกทางวาจาเมื่อเปรียบเทียบกับพฤติกรรมที่ไม่ได้แสดงออกทางวาจา การใช้เวลาพูดของครู การเน้นเนื้อหา การใช้อิทธิพลทางตรง การใช้อิทธิพลทางอ้อมเมื่อเปรียบเทียบกับการใช้อิทธิพลทางตรง อัตราการใช้คำถามของครู การใช้อิทธิพลทางอ้อมสนองตอบคำพูดของนักเรียน และการใช้อิทธิพลทางตรงสนองตอบคำถามของนักเรียน (๓) พฤติกรรมทางการเรียนการสอนของครูและนักเรียนในชั้นที่ครูมีวุฒิต่าง ๆ กัน

แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ ๐.๐๕ ได้แก่ การใช้เวลาพูดของครูเมื่อเปรียบเทียบกับ การใช้เวลาพูดของนักเรียน การใช้อิทธิพลทางตรงของครู แนวโน้มในการตั้งคำถามของครู (๕) พฤติกรรมการเรียนการสอนทุกลักษณะของครูและนักเรียนในชั้นที่ครูมีประสบการณ์ทางการสอนต่าง ๆ กัน ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ ๐.๐๕ (๕) พฤติกรรมทางการเรียนการสอนของครูและนักเรียนในชั้นที่ครูมีสถานภาพทางการสมรสต่าง ๆ กัน แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ ๐.๐๕ ใน ๒ ลักษณะคือ พฤติกรรมที่แสดงออกทางวาจาที่เกิดขึ้นอย่างไม่มีวัตถุประสงค์ การใช้อิทธิพลทางอ้อมสนองตอบคำพูดของนักเรียน พฤติกรรมทางการเรียนการสอนของครูและนักเรียนนอกจาก ๒ ลักษณะนี้มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ ๐.๐๑ (๑) ประเภทโรงเรียน ระดับชั้น วุฒิกู ประสิทธิภาพทางการสอนของครู และสถานภาพทางการสมรสของครู ไม่ทำให้พฤติกรรมที่ไม่ได้แสดงออกทางวาจาซึ่งเกิดขึ้นอย่างไม่มีวัตถุประสงค์ เมื่อเทียบกับพฤติกรรมที่ไม่ได้แสดงออกทางวาจาซึ่งเกิดขึ้นอย่างมีวัตถุประสงค์ แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ ๐.๐๕ (๗) ครูใช้เวลาพูดร้อยละ ๔๘ ของเวลาทั้งหมด (๘) ครูใช้เวลาในการเน้นเนื้อหาร้อยละ ๔๘ ของเวลาทั้งหมด (๙) การใช้อิทธิพลทางอ้อม เมื่อเทียบกับการใช้อิทธิพลทางตรงของครูนั้นพบว่าครูใช้อิทธิพลทางอ้อมร้อยละ ๓๑ และใช้อิทธิพลทางตรงร้อยละ ๖๙ (๑๐) ครูจะใช้เวลาในการถามน้อยกว่าการบรรยาย (๑๑) ครูใช้วิธีการกระตุ้นนักเรียนมากกว่าวิธีควบคุมพฤติกรรมนักเรียน (๑๒) ครูใช้อิทธิพลทางอ้อมสนองตอบคำพูดนักเรียนร้อยละ ๖ (๑๓) ครูใช้การบรรยายต่อจากการพูดของนักเรียนมากกว่าที่จะใช้คำถามต่อจากการพูดของนักเรียน (๑๔) นักเรียนมีโอกาสในการพูดร้อยละ ๑๙ โดยเป็นการพูดริเริ่มร้อยละ ๔ (๑๕) พฤติกรรมทางการเรียนการสอนที่เกิดต่อเนื่องเป็นเวลานาน คือ พฤติกรรมที่ไม่ได้แสดงออกทางวาจาอย่างมีวัตถุประสงค์ การบรรยายของครู การตอบคำถามแนวแคบของนักเรียน (๑๖) พฤติกรรมที่แสดงออกทางวาจาระหว่างครูและนักเรียนเกิดขึ้นร้อยละ ๖๗ ส่วนพฤติกรรมที่ไม่ได้แสดงออกทางวาจา อย่างมีวัตถุประสงค์เกิดขึ้นร้อยละ ๒๙ แต่พฤติกรรมที่ไม่ได้แสดงออกทางวาจาอย่างไม่มีวัตถุประสงค์เกิดขึ้นร้อยละ ๕^๑

^๑ กองวิจัยการศึกษา, กรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ, รายงานการวิจัย เรื่อง การวิเคราะห์พฤติกรรมของครูและนักเรียนในชั้นที่สอนวิชาสังคมศึกษาระดับประถมศึกษาตอนต้น พ.ศ. ๒๕๑๘ (ฮัดสำเนา)

ปี พ.ศ. ๒๕๑๘ สุมาลี พิศราภูล ได้วิจัยเรื่อง "ความสัมพันธ์ระหว่างกิริยาร่วมทางวาจากับการเรียนรู้ทักษะเชิงซ้อนขบวนการทางวิทยาศาสตร์ ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา" กลุ่มตัวอย่างประชากรเป็นนักศึกษาริทยาลัยครูธนบุรี ชั้นปีที่ ๑ ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยคือแบบวัดระหะกักริยาร่วมทางวาจาของแฟลนเดอร์ส เครื่องบันทึกเสียง และแบบทดสอบทักษะเชิงซ้อนของขบวนการทางวิทยาศาสตร์ วิธีการวิจัยกระทำโดยการทดสอบก่อนการเรียนด้วยแบบทดสอบทักษะเชิงซ้อนของขบวนการทางวิทยาศาสตร์แก่กลุ่มตัวอย่าง ๓ กลุ่ม สอนโดยใช้อัตราส่วนระหว่างการใช้อิทธิพลทางอ้อมต่ออิทธิพลทางตรงต่างกัน บันทึกเสียงการสอนไว้ทุกครั้งแล้วทดสอบหลังการสอนด้วยแบบทดสอบเต็ม นำคะแนนจากการทดสอบทั้งสองครั้งมาวิเคราะห์หาความแปรปรวนร่วม และทดสอบค่า t เพื่อเปรียบเทียบผลการเรียนทักษะเชิงซ้อนขบวนการทางวิทยาศาสตร์ ระหว่างกลุ่มและระหว่างเพศ ตามลำดับ ที่ระดับความมีนัยสำคัญทางสถิติ ๐.๐๑ ผลการวิจัยพบว่า (๑) การสอนโดยใช้อัตราส่วนระหว่างการใช้อิทธิพลทางอ้อมต่ออิทธิพลทางตรงในระดับค่า และระดับกลางมีผลทำให้สัมฤทธิ์ผลของนักศึกษาสูงกว่ากลุ่มที่ได้รับการสอนโดยใช้อัตราส่วนระหว่างการใช้อิทธิพลทางอ้อมต่ออิทธิพลทางตรงในระดับปานกลางมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทักษะขบวนการทางวิทยาศาสตร์ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ (๓) นักศึกษาเพศชาย และนักศึกษาเพศหญิงในแต่ละกลุ่มการทดลอง มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนทักษะขบวนการทางวิทยาศาสตร์ไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

สุมาลี พิศราภูล, "ความสัมพันธ์ระหว่างกิริยาร่วมทางวาจากับการเรียนรู้ทักษะเชิงซ้อนขบวนการทางวิทยาศาสตร์ ระดับประกาศนียบัตรวิชาการศึกษา" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทมหาบัณฑิต แผนกวิชชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๑๘) หน้า ๔๖.

ปี พ.ศ. ๒๕๑๘ ชูกิ้น อุณวิจิตร ได้วิจัยเรื่อง "การวิเคราะห์กิจกรรมทาง วาจาในการเรียนการสอนวิชาหน้าที่พลเมืองระดับมัธยมศึกษาตอนต้น" โดยใช้เทคนิควิธีการ วิเคราะห์พฤติกรรมทางวาจาของแผ่นเทป กลุ่มตัวอย่างประชากร เป็นครู ๓๖ คน นักเรียน ๓๖ ห้องเรียน แยกเป็นโรงเรียนเอกชน และโรงเรียนรัฐบาลอย่างละ ๗ โรงเรียน ผลการวิจัยพบว่า (๑) ครูที่มีประสบการณ์ในการสอนต่างกัน (๒) ครูในโรงเรียนรัฐบาล และโรงเรียนเอกชน มีกิจกรรมทางวาจาไม่แตกต่างกันในด้าน (ก) อัตราส่วนเวลาพูดที่ครู ใช้ในการถามคำถามต่อ เวลาพูดที่ครูใช้ในการบรรยายเนื้อหา (ข) อัตราส่วนการพูดริเริ่ม ของนักเรียนต่อ เวลาที่นักเรียนใช้ในการพูดบรรยายเนื้อหา (ค) อัตราส่วนการพูดริเริ่มของ นักเรียนต่อการยอมรับหรือการนำความคิดเห็นของนักเรียนมาใช้ (๓) วุฒิครู สถานภาพการสมรส ของครู และ ชั้นเรียนไม่ทำให้กิจกรรมทางวาจาของครูและนักเรียนแตกต่างกันอย่างมีนัย สำคัญทางสถิติ ส่วนอายุของครูและอายุของนักเรียน เนื้อหาวิชาที่เรียน ฐานะทางเศรษฐกิจ ของครู และฐานะทางเศรษฐกิจของนักเรียน ตลอดจนสิ่งแวดล้อมอื่น ๆ ในโรงเรียน อาจมีผลทำให้กิจกรรมทางวาจาของครูและนักเรียนคล้ายคลึงกัน^๑

^๑ชูกิ้น อุณวิจิตร, "การวิเคราะห์กิจกรรมทางวาจาในการเรียนการสอนวิชาหน้าที่พลเมืองระดับมัธยมศึกษาตอนต้น" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิตศึกษาด้านศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยบูรพา, ๒๕๑๘), หน้า ๓๘.

ปี พ.ศ.๒๕๒๐ สุภาพร พรพิบูลย์ ได้วิจัยเรื่อง "กิริยาร่วมทางวาทะระหว่างนักศึกษาฝึกสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษาชั้นสูงกับนักเรียนในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ" กลุ่มตัวอย่างประชากรเป็นนักศึกษาฝึกสอนระดับ ป.กศ.สูง จำนวน ๕๐ คน ที่ฝึกสอนในโรงเรียนประถมศึกษาตอนปลาย ๑๓ โรงเรียน โดยใช้แบบวิเคราะห์พฤติกรรมทางวาทะของแพลนเดอร์ส ผลการวิจัยพบว่า (๑) ระดับชั้นเรียน ไม่ทำให้เกิดความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ของอัตราส่วนต่าง ๆ ของกิริยาร่วมทางวาทะต่อไปนี้ (ก) อัตราส่วนการใช้เวลาพูดของนักศึกษาฝึกสอนกับการใช้เวลาพูดของนักเรียน (ข) อัตราส่วนการให้นักเรียนพูดเป็นรายบุคคลกับการให้นักเรียนพูดเป็นหมู่ (ค) อัตราส่วนระหว่างการให้นักเรียนพูดตามนักศึกษาฝึกสอนกับการให้นักเรียนตอบคำถามนักศึกษาฝึกสอน (ง) อัตราส่วนระหว่างการกระตุ้นกับการควบคุมพฤติกรรมของนักเรียน (จ) อัตราส่วนการใช้เวลาพูดภาษาไทยกับการใช้เวลาพูดภาษาไทยกับการใช้เวลาพูดภาษาอังกฤษของนักเรียน (๒) ระดับชั้นเรียน ทำให้อัตราส่วนระหว่างการใช้เวลาพูดภาษาไทยกับการใช้เวลาพูดภาษาอังกฤษของนักศึกษาฝึกสอนแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ (๓) กิริยาร่วมทางวาทะระหว่าง นักศึกษาฝึกสอนและนักเรียนคิดเป็นร้อยละของเวลาทั้งหมด มีดังนี้ (ก) นักศึกษาฝึกสอนและนักเรียนใช้เวลาพูดร้อยละ ๔๔.๖๔ และ ๒๔.๐๔ (ข) นักเรียนพูดเป็นรายบุคคลและพูดเป็นรายหมู่ร้อยละ ๕.๘๖ และ ๒๒.๕๖ (ค) นักเรียนพูดตามนักศึกษาฝึกสอนและตอบคำถามนักศึกษาฝึกสอนคิดเป็นร้อยละ ๔.๒๖ และ ๒๐.๘๒ (ง) นักศึกษาฝึกสอนใช้เวลาพูดภาษาไทยและใช้เวลาพูดภาษาอังกฤษคิดเป็นร้อยละ ๑๖.๕๗ และ ๓๓.๑๗ (จ) นักเรียนใช้เวลาพูดภาษาไทยและใช้เวลาพูดภาษาอังกฤษคิดเป็นร้อยละ ๔.๘๗ และ ๒๔.๑๖^๑

^๑สุภาพร พรพิบูลย์, "กิริยาร่วมทางวาทะระหว่างนักศึกษาฝึกสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษาชั้นสูงกับนักเรียนในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ" (วิทยานิพนธ์ปริญญา-มหาบัณฑิต แผนกวิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๐),

ปี พ.ศ. ๒๕๒๐ สมศรี ตั้งมณฑลเลิศ ไท่ริชัย เรื่อง "ผลการฝึกซ้อมระบบของ
 แพลน เคอร์ส วีวี ร็อกิรียาร่วมทางวาจาของนักศึกษาฝึกสอนและนักเรียนในการเรียนการ
 สอนวิทยาศาสตร์" กลุ่มตัวอย่างประชากรเป็นนักศึกษาวิทยาลัยครูสกลนครที่ออกฝึกสอน
 จำนวน ๘๐ คน เป็นนักศึกษาชาย ๕๐ คนและเป็นนักศึกษาหญิง ๕๐ คน โดยแบ่งออกเป็น
 กลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง กลุ่มละ ๕๐ คน เป็นนักศึกษาชาย ๒๐ คน และนักศึกษาหญิง
 ๒๐ คน กลุ่มทดลองได้รับการฝึกตามระบบของแพลน เคอร์ส เป็นเวลา ๖ ชั่วโมง ผล
 การวิจัยพบว่า (๑) นักศึกษาฝึกสอนทั้งหมดใช้เวลาในการพูดร้อยละ ๕๑.๓๐๐ บรรยาย
 เพื่อเน้นเนื้อหาร้อยละ ๓๓.๑๑๓ นักเรียนใช้เวลาในการพูดเพื่อตอบสนองร้อยละ
 ๑๙.๕๘๓ และพูกริเริ่มร้อยละ ๒.๒๑๓ นักศึกษาฝึกสอนใช้อธิพลงทางอ้อมร้อยละ
 ๖๗.๕๕๙ อธิพลงทางตรงร้อยละ ๒๓.๔๕๑ เวลาแห่งความเจียรร้อยละ ๓๗.๓๕๗ (๒)
 กลุ่มควบคุม นักศึกษาฝึกสอนใช้เวลาในการพูดร้อยละ ๓๙.๗๒๕ บรรยายเน้นเนื้อหา
 ร้อยละ ๓๑.๒๘๕ นักเรียนใช้เวลาในการพูดเพื่อตอบสนองร้อยละ ๒๘.๓๕๖ อธิพลง
 ทางอ้อมร้อยละ ๑๐.๖๗๕ เวลาแห่งความเจียรร้อยละ ๕๓.๕๓๓ (๓) กลุ่มทดลอง
 นักศึกษาฝึกสอนใช้เวลาพูดร้อยละ ๒๕.๕๕๖ บรรยายเน้นเนื้อหาร้อยละ ๓๕.๘๘๕
 นักเรียนใช้เวลาพูดเพื่อตอบสนองร้อยละ ๒๒.๕๕๑ พูกริเริ่มร้อยละ ๓.๖๑๕ นักศึกษา
 ฝึกสอนใช้อธิพลงทางตรงร้อยละ ๑๙.๕๗๕ อธิพลงทางอ้อมร้อยละ ๒๒.๙๒๗ เวลา
 แห่งความเจียรร้อยละ ๓๑.๕๕๕ (๔) ไม่มีความแตกต่างอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ
 ในด้านการใช้เวลาพูดของครูและอัตราการใช้คำถาม เมื่อเทียบกับการบรรยาย
 ระหว่างกลุ่มควบคุมและกลุ่มทดลอง (๕) เพศของนักศึกษาฝึกสอนไม่ว่าจะเป็นในกลุ่ม
 ควบคุมหรือกลุ่มทดลอง ไม่มีผลต่อกิจรยาร่วมทางวาจาอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๑^๑

^๑สมศรี ตั้งมณฑลเลิศ, "ผลการฝึกซ้อมระบบของแพลน เคอร์สที่มีต่อกิจรียาร่วมทางวาจาของนักศึกษาฝึกสอนและนักเรียนในการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต แผนกวิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๐), หน้า ๕๑ - ๕๒.

ปี พ.ศ.๒๕๒๑ วิเชียร เกษประทุม ได้ริ่ยเรื่อง "กิริยาร่วมทางวาทะระหว่าง นักศึกษาฝึกสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษาระดับสูงกับนักเรียนในการเรียนการสอนภาษาไทย" ตัวอย่างประชากรเป็นนักศึกษาฝึกสอนระดับชั้น ป.กศ. สูงวิชาเอกภาษาไทย วิทยาลัยครูนครสวรรค์ ปีการศึกษา ๒๕๒๐ จำนวน ๕๐ คน ออกฝึกสอน ๑๐ โรงเรียน ใช้แบบ วิเคราะห์พฤติกรรมทางวาทะของแฟลนเดอร์ส ผลการวิจัยพบว่า (๑) นักศึกษาฝึกสอนใช้เวลาพูดร้อยละ ๕๓.๕๖ และเป็นการเน้นเนื้อหาร้อยละ ๓๔.๑๘ นักเรียนใช้เวลาพูดร้อยละ ๓๑.๕๑ นอกนั้นเป็นเวลาแห่งความเงียบหรือหุ่นวายสลับสนร้อยละ ๑๔.๔๓ แยกเป็นการเงียบอย่างมีวัตถุประสงค์ร้อยละ ๑๑.๓๖ และเงียบอย่างไม่มีวัตถุประสงค์ร้อยละ ๓.๐๗ อัตราส่วนการใช้เวลาพูดของนักศึกษาฝึกสอนกับนักเรียนเท่ากับ ๑.๗๑ (๒) นักศึกษาฝึกสอนใช้อิทธิพลทางอ้อมและอิทธิพลทางตรงในการสอนร้อยละ ๒๐.๕๕ และ ๓๒.๕๗ (๓) นักศึกษาฝึกสอนนำความคิดเห็นหรือคำตอบของนักเรียนมาใช้เป็นประโยชน์ในการเรียนการสอนน้อยมาก ร้อยละ ๓.๑ ของเวลาทั้งหมด (๔) นักศึกษาฝึกสอนมีปัญหาเกี่ยวกับระเบียบวินัยในห้องเรียนบ้างพอสมควรคิดเป็นร้อยละ ๗.๕๒ ของเวลาทั้งหมด (๕) ถ้าเปรียบเทียบเฉพาะเวลาในการพูดของนักศึกษาฝึกสอนกับนักเรียน นักศึกษาฝึกสอนใช้เวลาในการพูดร้อยละ ๖๒.๕๕ และนักเรียนใช้เวลาในการพูดร้อยละ ๓๗.๐๕ (๖) พฤติกรรมที่เกิดมากที่สุดได้แก่พฤติกรรมการบรรยายของครู คิดเป็นร้อยละ ๒๐.๐๗ ของเวลาทั้งหมด (๗) นักเรียนใช้เวลาพูดคิดเป็นร้อยละ ๓๑.๕๑

*วิเชียร เกษประทุม, "กิริยาร่วมทางวาทะระหว่างนักศึกษาฝึกสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษาระดับสูงกับนักเรียนในการสอนภาษาไทย" (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบัณฑิต แผนกศึกษามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๑) หน้า ๕๖ - ๕๘.

ง. พฤติกรรมทางสังคมของนักเรียนระดับปฐมวัย

ความหมายของพฤติกรรมทางสังคม

G. Terry Page และคณะ ได้ให้ความหมายของพฤติกรรมทางสังคมไว้ว่า " เป็นพฤติกรรมที่แสดงออกเนื่องจากได้รับอิทธิพลจากพฤติกรรมของกลุ่มบุคคลอื่น โดยได้รับการควบคุมจากองค์กรทางสังคม หรือ เป็นพฤติกรรมที่แสดงออกเพื่อพยายามที่จะมีอิทธิพลเหนือผู้อื่น " ^๑

Horace B. English ได้ให้ความหมายที่ตรงกับ Page ว่า "พฤติกรรมทางสังคม หมายถึงพฤติกรรมที่แสดงออกเนื่องจากได้รับอิทธิพลจากพฤติกรรมของกลุ่มบุคคลอื่น หรือพฤติกรรมที่แสดงออกโดยได้รับการควบคุมจากองค์กรทางสังคมที่มีการจัดรูปแบบแล้ว เช่น ครอบครัว โรงเรียน" ^๒

Carter V. Good ได้ให้ความหมายว่า "พฤติกรรมทางสังคม หมายถึง การแสดงออกที่แตกต่างกันไปแต่ละบุคคลซึ่ง เป็นสมาชิกของสังคม หรือ เป็นการแสดงออกของกลุ่มบุคคล" ^๓

^๑G. Terry Page & JB Thomas with AR Marshall, International Dictionary of Education (Nichols Publishing Company, 1977), p.314.

^๒Horace B. English and AVA Champrey English, A Comprehensive Dictionary of Psychological and Psychoanalytic Terms (new York : David Mckay Co., 1958), p. 506

^๓Carter V. Good, Dictionary of Education (McGraw-Hill Book Co., Inc., 1945), p.44

ดังนั้น พฤติกรรมทางสังคมจึงหมายถึง พฤติกรรมที่แสดงออกมาโดยบุคคล
ที่เป็นสมาชิกของสังคม ซึ่งพฤติกรรมนั้นได้รับการควบคุมจากองค์กรทางสังคม

รูปแบบของพฤติกรรมทางสังคมของเด็กระดับปฐมวัย

รูปแบบของพฤติกรรมทางสังคมของเด็กระดับปฐมวัยที่พัฒนาขึ้นบางรูปแบบนั้น
มีรากฐานมาจากพฤติกรรมในวัยทารก และบางพฤติกรรมก็เพิ่งเกิดขึ้นในระดับนี้เอง
ซึ่งเป็นผลมาจากประสบการณ์ใหม่ ๆ เช่นจากการมีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อนภายนอกบ้าน และ
จากสิ่งที่เด็กเห็นจากโทรทัศน์ ภาพยนตร์ และการแสดงต่าง ๆ เฮิร์ลลอค
(Hurlock) ได้กล่าวว่า "รูปแบบที่สำคัญที่สุดของพฤติกรรมทางสังคมในการปรับตัวให้
เข้ากับผู้อื่นนั้น เริ่มพัฒนาในวัยเด็กตอนต้น"^๑ และได้จำแนกรูปแบบของพฤติกรรมทางสังคม
ในวัยนี้ออกเป็น ๒ ประเภท คือ พฤติกรรมที่สังคมยอมรับ และพฤติกรรมที่สังคมไม่
ยอมรับ รูปแบบของพฤติกรรมที่สังคมไม่ยอมรับนี้จะมีผลสำคัญในการที่จะช่วยให้เด็กได้
เรียนรู้ และปรับพฤติกรรมของตนเอง เพื่อให้เป็นที่ยอมรับของสังคมต่อไป^๒

^๑ Elizabeth B. Hurlock, Child Development, 4 th. ed.
(Mc Graw-Hill Book Co., Inc., 1964), p.338.

^๒ Elizabeth B. Hurlock, Child Development, 6 th. ed.,
p.238.

พฤติกรรมทางสังคมของเด็กวัย ๔-๖ ขวบ

Catherin Lee ได้แบ่งพัฒนาการของเด็ก พร้อมทั้งได้พูดถึงพฤติกรรมทางสังคมของเด็กในแต่ละวัยไว้ว่า

พฤติกรรมทางสังคมของเด็กอายุ ๔ ขวบ

สามารถใช้ศัพท์ได้ประมาณ ๑๕๐๐ คำ

จะตั้งคำถามที่ขึ้นต้นด้วยเมื่อใด อย่างไร และทำไม

ชอบเล่าเรื่องต่าง ๆ หรือนิทาน ซึ่งบางครั้งก็เป็น เรื่องที่เกิดจากความ

คิดฝันของตนเอง

อาจพูดคำหยาบ หรือคำไม่สุภาพในบางครั้ง

เล่นกับเพื่อน ๆ เป็นกลุ่ม และกลุ่มที่เล่นก็ขึ้นอยู่กับกิจกรรมว่า เขาสนใจทำกิจกรรมอะไร กลุ่มอาจสลายตัวไป บางครั้งก็รวมกลุ่มใหม่ในกิจกรรมใหม่

เริ่มเลือกคบเพื่อนบางคนที่ถูกใจ

จะเล่นโดยการสมมุติ หรือใช้จินตนาการที่มีความหมายมากขึ้นเรื่อย ๆ มีความรู้สึกห่วงใย หรือกังวลกับเด็กที่ได้รับบาดเจ็บ

สามารถที่จะรอถึงโอกาสที่จะทำกิจกรรม แต่ก็ไม่แน่ใจเสมอไปสำหรับการรอคอย

เมื่อเจ็บ เหนื่อย หรือไม่สบาย ตกใจกลัว ก็จะหันไปหาผู้ใหญ่เพื่อไปปลอบโยน

พฤติกรรมทางสังคมของเด็กอายุ ๕ ขวบ

ใช้คำศัพท์ได้ประมาณ ๓,๐๐๐ คำ

-ชอบซักถาม

มีความพอใจที่จะเล่นคนเดียวเป็นเวลานาน ๆ ขึ้น

ชอบฝึกหัดที่จะทำอะไรใหม่ ๆ

เล่นกับเพื่อน ๆ โดยเฉพาะการช่วยกันสร้างสิ่งต่าง ๆ หรือการเล่นสมมุติ

ชอบเล่นเกมแข่งขัน และร่วมทีมกับเพื่อน ๆ ในการแข่งขัน

ในการแข่งขันต้องการให้ผู้ใหญ่ตัดสิน

บางครั้งรู้สึกไม่พอใจที่เห็นเด็กโตกว่าเล่นอย่างรุนแรงในสนามเด็กเล่น

โดยทั่วไปต้องการการยอมรับจากผู้ใหญ่

ยังชอบนิทาน แต่นิทานจะมีลักษณะที่มีบุคคลเป็นวีรบุรุษ หรือผู้มีอำนาจ

พฤติกรรมทางสังคมของเด็กอายุ ๖ ขวบ

พูดได้คล่อง และสนใจคำใหม่ ๆ

เริ่มการอ่าน

เริ่มห่างจากผู้ใหญ่ แต่ต้องการความช่วยเหลือ และเรียกร้องคำ

ชมเชย

มักจะทะเลาะกับเพื่อนแต่ยังต้องการเพื่อนเล่น อาจจะรักเพื่อนบางคน

เป็นพิเศษ

ห่วงของเล่นของใช้

- เชื่อฟังครูมากกว่าแม่ เชื่อฟังพ่อมากขึ้น^๑

การสังเกตพฤติกรรมทางสังคม

การสังเกตพฤติกรรมที่ดี และมีประสิทธิภาพนั้นต้องมีการบันทึกพฤติกรรมทุกครั้งไว้อย่างเป็นระเบียบและถูกต้อง ตามที่ได้เห็น ได้ฟังมา การบันทึกพฤติกรรมนี้จะต้องทำทันทีที่สิ้นสุดการสังเกตแล้วจึงนำบันทึกการสังเกตแต่ละครั้งมาประมวลกัน เพื่อศึกษาให้เข้าใจชัด เจนถึงพฤติกรรมที่แท้จริงของเด็กและได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ และเชื่อถือได้^๒

ชวาล แพร์ตกุล ได้กล่าวถึงการสังเกตว่า "การสังเกตเป็นการดูหึ่งต่อหน้า แอบดู เครื่องมือวัดแบบนี้ดีตรงที่ครูไม่ต้องลงทุน หรือกระเตรียมอะไรให้ไกลาหล ใช้ได้กับนักเรียนทุกเพศทุกวัย และทุกชาติทุกภาษา ดูทั่วทั้งตัวเด็ก และดูติดต่อกันนานเท่าไรก็ได้"^๓

^๑Catherine Lee, The Growth and Development of Children, แปลโดย ภรณ์ กุรุรัตนะ (๒ ed., London: Longman, ๑๙๗๗)

^๒อาสี ริงลินันท์, การสังเกตและการฝึกงานพฤติกรรมเด็ก (กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์จุฬินไทย, ๒๕๒๔), หน้า ๘๖

^๓ชวาล แพร์ตกุล, เทคนิคการวัดผล (พระนคร : ไทยวัฒนาพานิช , ๒๕๐๔),

อาชี รัชสินันท์ ก็มีความเห็นว่า การสังเกตเป็นการแสวงหาข้อเท็จจริงที่ต้องการทราบ โดยเฝ้ามองจากปรากฏการณ์จริง ๆ หรือจากสภาพนั้นจริง ๆ โดยไม่ให้ผู้ถูกสังเกตรู้ตัว และควรจะได้บันทึกพฤติกรรมไว้ตามที่เห็น และได้ยิน โดยไม่ใส่ความคิดเห็นส่วนตัวลงไป^๑

สรุป การสังเกตพฤติกรรมทางสังคมของเด็กนั้น ความสำคัญของการสังเกตอยู่ที่การแปลความหมายของพฤติกรรมที่ได้จากการสังเกตอย่างถูกต้อง ก่อนที่จะบันทึกการแปลความหมายพฤติกรรมทางสังคมของเด็ก เพื่อให้ตรงกับความเป็นจริงนั้น ผู้สังเกตมีความจำเป็นที่จะต้องมีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับพัฒนาการทางสังคมของเด็กวัยนั้น ๆ

พัฒนาการทางสังคม (Social Development)

การพัฒนาการทางสังคม หมายถึง การพัฒนาความสามารถในการแสดงพฤติกรรมให้สอดคล้องกับแบบแผนที่สังคมยอมรับ เพื่อจะเข้าสังคมได้ การที่เด็กจะเข้าสังคมได้หรือไม่นั้น ขึ้นอยู่กับส่วนสำคัญ ๓ ส่วน คือ

๑. ลักษณะพฤติกรรมที่เหมาะสม
๒. บทบาทในสังคม
๓. ทักษะคติของเด็กต่อสังคม

^๑ อาชี รัชสินันท์, การสังเกตและการฝึกงาน พฤติกรรมเด็ก (กรุงเทพมหานคร :

(๑) ลักษณะพฤติกรรมที่เหมาะสมหมายความว่า เด็กจะ เข้ากับสังคมได้ดี ต้องประพฤติตามแนวที่สังคมยอมรับ และนิยมชมชอบ ซึ่งสังคมแต่ละสังคมย่อมมีมาตรฐานของตนเองว่าอย่างไรจึงจะเหมาะสม เด็กจะต้องรู้จัก เข้าใจมาตรฐานและปฏิบัติตนให้สอดคล้องกัน

(๒) บทบาทในสังคมหมายถึง แบบแผนพฤติกรรมที่ยึดถือปฏิบัติ เป็นธรรมเนียมในสังคม ซึ่งในแต่ละสังคมไม่เหมือนกัน บทบาททางสังคมดังกล่าวได้แก่บทบาทของพ่อแม่ ของเด็ก ของครู ฯลฯ บทบาทเหล่านี้กำหนดขึ้น เป็นมาตรฐานสำหรับสมาชิกในสังคม การปฏิบัติตนไม่สมกับบทบาทที่สังคมกำหนด ทำให้เกิดปัญหาทางการปรับตัวเข้ากับสังคม และจะอยู่ในสังคมอย่างปกติสุขไม่ได้

(๓) ทัศนคติต่อสังคมหมายถึง ความรู้สึกของเด็กที่มีต่อสังคม เด็กจะต้องรู้สึกว่าตนเองเป็นหน่วยหนึ่งของสังคม มีหน้าที่จะต้องเกี่ยวพันและให้ความร่วมมือกับหน่วยต่าง ๆ ในสังคม คนที่เข้าสังคมได้ดีจะต้องรู้สึกพอใจในกิจการทางสังคม^๑

^๑Elizabeth B.Hurlock, Child Development (McGraw-Hill Book Co., Inc., 1978), p. 228 .

ลำดับขั้นพัฒนาการสังคมประภิต

อีริกสัน (Erikson) มีแนวคิดว่าการที่มนุษย์จะสามารถพัฒนาตนเองให้ก้าวหน้าได้ นั้น มีขั้นตอนทั้งหมด ๘ ขั้นตอน ความเชื่อของเขาคือ คนแต่ละคนมีวิธีการปรับตัวที่ดี เพื่อที่จะพยายามลดความตึงเครียด ซึ่งส่วนมากจะเน้นในแง่บวกมากกว่าในแง่ลบ ในที่นี้จะขอลำถึงเพียง ๓ ขั้นตอนแรก ที่เกี่ยวข้องกับวัยเด็ก

ขั้นแรก เป็นเรื่องของความไว้วางใจและความไม่ไว้วางใจ กล่าวคือ เด็กทารกคนโตที่สามารถอดทนต่ออารมณ์อันแปรปรวนของมารดาโดยปราศจากความกระวนกระวาย เนื่องจาก เขาพยายามที่จะทำให้มารดาพอใจและรู้ถึงความต้องการของเขาด้วย เขาก็จะสามารถผ่านพัฒนาการขั้นนี้ไปได้ด้วยความสำเร็จ ซึ่งจะช่วยให้เด็กเกิดความเชื่อมั่น และความอบอุ่นปลอดภัย ในตนเองเดียวกันถ้าเด็กไม่สามารถที่จะควบคุมอารมณ์ได้ เขาจะกลายเป็นผู้ขาดความอบอุ่นและความเชื่อมั่น

ขั้นที่สอง ความต้องการเป็นอิสระที่จะต่อต้านความละอายและความสงสัย ซึ่งขั้นนี้จะตรงกับขั้นทวารของฟรอยด์ (Freudian's and stage) ในวัยนี้เด็กจะเริ่มฝึกหัดการขับถ่าย ถ้าเขาปฏิบัติได้ดีก็จะสามารถผ่านพัฒนาการขั้นนี้ได้ดีไม่เกิดความละอาย ซึ่งระยะนี้เองที่เด็กเริ่มเรียนรู้ถึงการที่เขาจะทำให้ความปรารถนาเป็นไปได้

ขั้นที่สาม เป็นขั้นที่จะเกิดความขัดแย้งระหว่างการมีความหิกระเริ่ม กับความรู้สึกผิดชอบชั่วดี ซึ่งเด็กจะเรียนรู้เกี่ยวกับการเพิ่มทักษะของเขา การให้ความร่วมมือกับคนอื่น ตลอดจนการเป็นผู้นำและผู้ตามที่ดี ซึ่งถ้าหากว่าเขาเกิดความกลัวไม่เชื่อมั่นในตนเอง เขาก็จะต้องอาศัยผู้ใหญ่อยู่ต่อไป ทำให้ความคิดจินตนาการและพัฒนาการทักษะทางด้านสังคมถูกจำกัดลงไปด้วย

^๑Don C. Dinkmeyer, Social Development & The Emerging Self (Prentice-Hall International, Inc, 1965), p. 149.

พัฒนาการทางสังคมระหว่างบุคคล

ซูลิแวน (Sullivan) ได้แบ่งขั้นตอนของการพัฒนาการในวัยต่าง ๆ ดังนี้

วัยเด็กเล็ก ซูลิแวน กล่าวว่า เมื่อเด็กได้พัฒนาทักษะการเคลื่อนไหว และภาษาจะทำให้เขาสามารถไปสู่การปฏิสัมพันธ์อย่างกว้างขึ้น เขามีเป้าประสงค์สำหรับการศึกษาและการฝึกหัด ในระยะนี้เด็กเรียนรู้แนวทางของวัฒนธรรม เมื่อเขามีวุฒิภาวะในการใช้ภาษาที่มีความหมายในการติดต่อสื่อสาร เขาจึงเรียนรู้ถึงวิธีที่จะปฏิบัติต่อคนอื่นที่จะช่วยให้เขาเกิดความมั่นคง เด็กวัยนี้จะสามารถพิจารณาถึงสิ่งที่ทำให้วุ่นวายใจ และสามารถปฏิบัติหรือทำงานได้โดยไม่มี ความกระวนกระวายใจ

วัยเข้าเรียน เด็กเริ่มเข้าโรงเรียน เริ่มมองตัวเองว่าต่างจากคนอื่น เด็กจะแกล้งล้อตักด้วย เพื่อน และมีปฏิสัมพันธ์กับผู้ใหญ่คนอื่น ๆ มากกว่าพ่อแม่ เริ่มมองตัวเองอย่างมีความหมาย (วัตถุประสงค์) วิเคราะห์ตัวเองเพื่อทดสอบสิ่งที่กระตุ้นใจเขา การวิเคราะห์ตัวเอง ซึ่งอาจจะเปรียบได้กับ sup ego เป็นผลจากการประเมินของผู้ใหญ่ ทัศนคติในด้านการแข่งขัน การชิงดี และการประนีประนอมเริ่มปรากฏ เด็กจะรู้จักสถานะ ในความสัมพันธ์กับวัฒนธรรมที่เข้าปฏิสัมพันธ์อยู่^๑

^๑Don C.Dinkmeyer, Social Development & The Emerging Self

(Prentice-Hall International, Inc. 1965),p. 159 - 150

พัฒนาการทางสังคม-บุคคล

กีเซล (Arnold Gesell) ได้แบ่งพัฒนาการของเด็กออกเป็น ๔ กลุ่มใหญ่ ๆ โดยกล่าวถึงพฤติกรรมทางสังคมบุคคล (Personal social behavior) ไว้ว่า พฤติกรรมกลุ่มนี้ครอบคลุมถึงการตอบสนองต่อบุคคลอื่นในด้านวัฒนธรรมทางสังคม แบบของพฤติกรรม เช่น การเลี้ยงดู การฝึกขับถ่าย และการตอบสนองต่อการฝึกหัดในสังคมต่าง ๆ อันได้แก่ การเล่น พัฒนาการทางด้านความเป็นเจ้าของ การยิ้ม และการตอบสนองต่อบุคคลอื่น ตัวอย่างบางอย่าง เช่น กระจกเงาเป็นต้น กีเซลมีความเห็นว่า พัฒนาการนี้ขึ้นอยู่กับวัย ซึ่งจะค่อยเจริญพัฒนาไปตามธรรมชาติ เมื่อถึงวัยนั้น ๆ เด็กก็จะทำพฤติกรรมต่าง ๆ ได้โดยไม่ต้องมีการเตรียมหรือการฝึก ทั้งนี้ พ่อแม่จึงควรให้เด็กได้มีอิสระในการเลือกเรียน เลือกเล่น ตามความสามารถและความสนใจ อย่างบังคับเด็กหรือเร่งให้เด็กเรียนก่อนที่เด็กจะพร้อม เพราะเกิดผลเสียกับเด็กในเวลาต่อมา^๑

จากการที่ได้ศึกษาเรื่องราวต่าง ๆ ดังกล่าวมาแล้วทั้งหมดนั้น ทำให้ผู้วิจัยสามารถสร้างแบบสังเกตขึ้นมาได้ ๒ ชุด คือ แบบสังเกตพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน และแบบสังเกตพฤติกรรมทางสังคมของนักเรียนระดับปฐมวัย และนอกจากนี้ยังทำให้ผู้วิจัยได้ตระหนักถึงการเก็บรวบรวมข้อมูลได้อย่างละเอียดรอบคอบและถูกต้องด้วย

^๑Arnold Gesell and Frances L. IIG, Child Development

(Harper & Brothers Inblishers, New York, 1949).p.๖๖๖

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายที่จะศึกษาและเปรียบเทียบการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย
ในส่วนของพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน และพฤติกรรมทางสังคมของนัก-
เรียน การศึกษาระดับนี้มีหน่วยงานมากมายหลายแห่งสนใจจัดกันอยู่แพร่หลายไปทั่ว
ประเทศ แต่ละแห่งต่างก็มุ่งที่จะพัฒนาเด็กทุกๆ ด้าน และเตรียมความพร้อมในการเรียน
ระดับประถมศึกษาต่อไป

การเตรียมงานก่อนวิจัย

ก่อนดำเนินการวิจัย ผู้วิจัยได้ศึกษาค้นคว้าและรวบรวมข้อมูลต่าง ๆ ดังนี้

๑. หน่วยงานที่จัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยในประเทศไทย
๒. ทฤษฎี ความหมายของพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ และพฤติกรรมทางสังคม
จากหนังสือ เอกสาร และงานวิจัยต่าง ๆ ทั้งภาษาไทยและต่างประเทศ
๓. วิธีการสร้างแบบสังเกตพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน และ
แบบสังเกตพฤติกรรมทางสังคมที่เหมาะสมกับเด็ก ระดับปฐมวัย
๔. ไปทดลองสังเกตและบันทึกพฤติกรรมของเด็ก ระดับปฐมวัยที่เกิดขึ้นจริง ๆ
ในห้องเรียน
๕. รวบรวมข้อมูลทั้งหมด และกำหนดขอบเขตเพื่อสร้างแบบสังเกต
๖. ติดต่อโรงเรียนและศูนย์เด็ก เพื่อขอความร่วมมือในการทดลองใช้
แบบสังเกต

ตัวอย่างประชากร

ตัวอย่างประชากรที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ เป็นครูและนักเรียนระดับปฐมวัย ที่มีอายุระหว่าง ๔ ถึง ๖ ปี และกำลังศึกษาอยู่ในโรงเรียนหรือศูนย์เด็กในภาคเหนือ ซึ่งผู้วิจัยได้สุ่มตัวอย่างตามลำดับขั้นตอน ดังต่อไปนี้

๑. สุ่มตัวอย่างจังหวัดในภาคเหนือ จากเขตการศึกษา ๓ เขต ๆ ละ ๑ จังหวัด โดยใช้วิธีการสุ่มอย่างง่าย ได้ผลดังนี้

เขตการศึกษา ๖ มี ๗ จังหวัด สุ่มได้จังหวัดสิงห์บุรี

เขตการศึกษา ๗ มี ๘ จังหวัด สุ่มได้จังหวัดพิจิตร

เขตการศึกษา ๘ มี ๗ จังหวัด สุ่มได้จังหวัดลำพูน

๒. แบ่งหน่วยงานที่จัดการศึกษาระดับปฐมวัยออกเป็น ๓ กลุ่ม ตามรูปแบบของการจัดที่คล้ายคลึงกัน ดังนี้ :

กลุ่มที่ ๑ หน่วยงานที่จัดในรูปแบบโรงเรียนอนุบาล ๒ ปี ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (ในส่วนที่เคยสังกัดกรมสามัญศึกษา), ทบวงมหาวิทยาลัย, กรมการฝึกหัดครู และสำนักงานคณะกรรมการการศึกษากลาง

กลุ่มที่ ๒ หน่วยงานที่จัดในรูปแบบชั้นเด็กเล็ก หรือชั้นเล็กกว่าเกณฑ์ ๑ ปี ได้แก่ สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (ในส่วนที่เคยสังกัดองค์การบริหารส่วนจังหวัด) และเทศบาล

กลุ่มที่ ๓ หน่วยงานที่จัดในรูปแบบศูนย์เลี้ยงเด็กกลางวัน ได้แก่ กรมการพัฒนารัฐบาล, กระทรวงมหาดไทย, กรมการศาสนา และสภาสงฆ์แห่งชาติ

๓. เพื่อควบคุมให้การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของแต่ละหน่วยงานมีความคล้ายคลึงกันทุกองค์ประกอบของการจัดการเรียนการสอน จึงเลือกศึกษาหน่วยงานกลุ่มเดียวกันในเขตจังหวัดเดียวกัน โดยใช้วิธีลุ่มอย่างง่าย จับคู่ระหว่างจังหวัดที่ลุ่มได้ (ในข้อ ๑) กับกลุ่มของหน่วยงานที่จะศึกษา (ในข้อ ๒) ได้ผลดังนี้

จังหวัดลำพูน	ศึกษาในกลุ่มที่ ๑
จังหวัดสิงห์บุรี	ศึกษาในกลุ่มที่ ๒
จังหวัดพิจิตร	ศึกษาในกลุ่มที่ ๓

๔. นำรายชื่อของโรงเรียนและศูนย์ทั้งหมดในจังหวัดที่ลุ่มได้มาคัดเลือก โดยวิธีแยกประเภท กลุ่มละ ๖ โรงเรียนหรือศูนย์ แต่เนื่องจากจังหวัดลำพูนและจังหวัดพิจิตรไม่มีโรงเรียนและศูนย์ครบตามต้องการ จึงต้องลุ่มจังหวัดใกล้เคียงที่อยู่ในเขตการศึกษาเดียวกันเพิ่มอีก ได้แก่จังหวัดเชียงใหม่และพิษณุโลก

รายละเอียดของการลุ่มตัวอย่างโรงเรียนและศูนย์เด็กในหน่วยงานต่าง ๆ แสดงไว้ในตารางที่ ๑ และ ๒ ดังนี้

สถาบันวิจัยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๑ แสดงการลุ่มกลุ่มตัวอย่างโรงเรียนและศูนย์แต่ละหน่วยงาน

หน่วยงาน	องค์การฯ (เต็ม) เทศบาล		กรมล่ามัญญา (เต็ม)		ทบวงวิทยาศาสตร์		กรมการรักษามัญชน		กรมอนามัย		กรมการค้ำสนา		ลย.		ลภาตตรี		รวม	
	ลำนวน	ลุ่ม	ลำนวน	ลุ่ม	ลำนวน	ลุ่ม	ลำนวน	ลุ่ม	ลำนวน	ลุ่ม	ลำนวน	ลุ่ม	ลำนวน	ลุ่ม	ลำนวน	ลุ่ม	ลำนวน	ลุ่ม
สิงหบุรี	๔๑	๖	๒	-	-	-	๑	-	๓	-	๔	-	๓	-	-	-	๑๐๔	๖
ปิตตร	๓๗	๑	๔	-	-	-	๒๖	๓	๗	-	๑	-	๓	-	-	-	๓๓	๔
พิษณุโลก	๕๔	๑	๑	-	-	-	๑๑	๑	๑๐	-	๑	-	๔	-	-	-	๓๕	๗
ลำพูน	๕	-	๑	-	-	-	๔	-	๓	-	๓	-	๔	-	-	-	๕๕	๔
เขียงใหม่	๒๕	-	๑	-	-	-	๒๒	๑	๑๓	-	๑	-	๒๖	๑	-	-	๒๕๗	๒

 สดขบณวททยบรกร
 จุฬาลงกรณมหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๒ แสดงรายชื่อโรงเรียน และศูนย์ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง

กลุ่มที่	โรงเรียน / ศูนย์	อำเภอ	จังหวัด	หน่วยงานที่รับผิดชอบ
๑.	โรงเรียนอนุบาลเชียงใหม่	เมือง	เชียงใหม่	สปช. (กรมสามัญฯเดิม)
	โรงเรียนตาราริทยาลัย	เมือง	เชียงใหม่	สช.
	โรงเรียนอนุบาลลำพูน	เมือง	ลำพูน	สปช. (กรมสามัญฯเดิม)
	โรงเรียนอนุบาลเลาหสิตร	เมือง	ลำพูน	สช.
	โรงเรียนอนุบาลใบบุญ	เมือง	ลำพูน	สช.
	โรงเรียนอนุบาลสิริพิทยา	บ้านโฮ้ง	ลำพูน	สช.
๒.	โรงเรียนวัดกำแพง	อินทบุรี	สิงห์บุรี	สปช. (องค์การฯเดิม)
	โรงเรียนวัดโคกปูน	พรหมบุรี	สิงห์บุรี	สปช. (องค์การฯเดิม)
	โรงเรียนบ้านไม้ตัด	บางระจัน	สิงห์บุรี	สปช. (องค์การฯเดิม)
	โรงเรียนวัดโพธิ์รัตนาราม	บางระจัน	สิงห์บุรี	สปช. (องค์การฯเดิม)
	โรงเรียนเทศบาล ๑	เมือง	สิงห์บุรี	เทศบาล
	โรงเรียนเทศบาล ๒	เมือง	สิงห์บุรี	เทศบาล
๓.	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านวังหว่า	ตะพานหิน	พิจิตร	กรมการศึกษานูชน
	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านลำยงดงยาง	ตะพานหิน	พิจิตร	กรมการศึกษานูชน
	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านนา	สามง่าม	พิจิตร	กรมการศึกษานูชน
	ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กบ้านป่ามะคาบ	เมือง	พิจิตร	กรมการศึกษานูชน
	ศูนย์โภชนาการเด็กบ้านเหล่าขวัญ	วัดโบสถ์	พิษณุโลก	กรมอนามัย
	โรงเรียนสอนเด็กก่อนเกณฑ์วัดยาง	เมือง	พิษณุโลก	กรมการค้าส่ง

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูลคือ แบบสังเกตพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนระดับปฐมวัย และแบบสังเกตพฤติกรรมทางสังคมในห้องเรียนของนักเรียนระดับปฐมวัยเป็นแบบสังเกตที่คณะผู้วิจัยได้สร้างขึ้นดังรายละเอียดต่อไปนี้

๑. แบบสังเกตพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนระดับปฐมวัย คณะผู้วิจัยได้สร้างขึ้นมาโดยการปรับปรุงมาจากแบบวิเคราะห์พฤติกรรมทางวาจาในการเรียนการสอนของ เน็ด เอ. แฟลนเดอร์ส ที่เรียกว่า FIAC (Flanders Interaction Analysis Category) และเพิ่มเติมพฤติกรรมทางวาจาเข้าไปอีกบางประเภท โดยเฉพาะพฤติกรรมการใช้คำถามของครูซึ่งเกิดขึ้นมากในชั้นเรียนระดับปฐมวัย นอกจากนั้นยังได้เพิ่มเติมพฤติกรรมทางท่าทางทั้งของครูและนักเรียน เพื่อให้เหมาะสมและครอบคลุมพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นจริง ๆ ในชั้นเรียนระดับนี้

จัดแบ่งพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ออกเป็น ๑๔ หัวข้อ ซึ่งแต่ละข้อก็มีข้อย่อยแยกเป็นพฤติกรรมทางวาจา (Verbal) กับพฤติกรรมทางท่าทาง (Non-Verbal) ยกเว้นหัวข้อที่ ๔ ซึ่งเป็นพฤติกรรมการใช้คำถามของครูซึ่งมีข้อย่อย ๔ ข้อ ตามลักษณะคำถามของครู (ดูแบบสังเกตในภาคผนวก ข)

๒. แบบสังเกตพฤติกรรมทางสังคมในห้องเรียนของนักเรียนระดับปฐมวัย คณะผู้วิจัยได้สร้างขึ้นมาโดยการศึกษาทฤษฎีต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการทางสังคมของเด็กระดับปฐมวัยและจากการไปสังเกตพฤติกรรมทางสังคมของเด็กระดับปฐมวัยที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตำบลนครชัยศรี อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม ที่บ้านเด็กจุฬาฯ และที่โรงเรียนอนุบาลละอออุทิศ นำข้อมูลที่ได้มาจัดทำเป็นหัวข้อพฤติกรรมทางสังคมและรายละเอียดของพฤติกรรมที่ชี้บ่งถึงพัฒนาการทางสังคม (Code of schem) มีทั้งสิ้น ๒๖ หัวข้อ (ดูแบบสังเกตในภาคผนวก ข)

ลำดับขั้นในการสร้างแบบสังเกต

๑. ศึกษาทฤษฎีต่าง ๆ และผลงานวิจัยเกี่ยวกับทฤษฎีปฏิสัมพันธ์

๑.๑ ศึกษาแบบวิเคราะห์พฤติกรรมทางวาจาในการเรียนการสอนของ
เน็ต เอ.ฟแลนเดอร์ส เรียกว่า FIAC (Flanders' Interaction Analysis Category)

๑.๒ นำแบบวิเคราะห์ FIAC ไปทดลองใช้กับ เด็กระดับปฐมวัยที่ไม่ได้
เป็นกลุ่มตัวอย่าง พร้อมทั้งบันทึกพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ในชั้น เรียบดั่งกล่าวที่มียก เหนือไป
จากแบบวิเคราะห์นั้น

๑.๓ นำพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ทั้งหมดมาจัดแบ่งเป็น ๑๔ หัวข้อ ซึ่งแต่ละ
ข้อก็มีข้อย่อยแยกเป็นพฤติกรรมทางวาจา (Verbal) และพฤติกรรมทางท่าทาง (Non-
Verbal) พร้อมทั้งมีพฤติกรรมและสถานการณ์ซึ่งจะทำให้เกิดพฤติกรรมนั้น ๆ ยกเว้น
พฤติกรรมข้อที่ ๔ ซึ่งเป็นพฤติกรรมการใช้คำถามของครู จะมีข้อย่อย ๔ ข้อ ตามลักษณะ
คำถามของครู

๒. ศึกษาทฤษฎีต่าง ๆ และผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการทางสังคมของเด็ก
ระดับปฐมวัย

๒.๑ ไปสังเกตพฤติกรรมทางสังคมของเด็กระดับปฐมวัย ที่ศูนย์พัฒนาเด็ก
เล็ก ตำบลนครชัยศรี อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม, บ้านเด็กจุฬาฯ และโรงเรียน
อนุบาลละอออุทิศ กรุงเทพมหานคร พร้อมทั้งบันทึกพฤติกรรมที่เกิดขึ้นไว้ทั้งหมด

๒.๒ นำพฤติกรรมทางสังคมทั้งหมดมาจัดแบ่งเป็น ๒๖ หัวข้อ พร้อมทั้งมี
พฤติกรรมซึ่งจะทำให้เกิดพฤติกรรมนั้น ๆ

๓. นำแบบสังเกตไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิพิจารณา เพื่อปรับปรุงด้านเนื้อหาและ
โครงสร้าง

๔. นำแบบสังเกตไปทดลองใช้กับ เด็กปฐมวัยที่ไม่ได้ เป็นกลุ่มตัวอย่าง ที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลนครชัยศรี อำเภอนครชัยศรี จังหวัดนครปฐม โดยผู้วิจัยและคณะได้ทำการสังเกตและบันทึกพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนในช่วงเวลาเดียวกัน เป็นเวลา ๒๐ นาที และบันทึกพฤติกรรมทางสังคมในห้องเรียนของนักเรียนจำนวน ๕ คน คนละ ๕ นาที

๕. นำแบบสังเกตไปทดลองใช้อีกครั้งหนึ่ง เพื่อหาความเที่ยงและประสิทธิภาพของการใช้กับ เด็กปฐมวัยที่ไม่ได้ เป็นกลุ่มตัวอย่าง ที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ตำบลคลองหนึ่ง อำเภอลำลูกหลวง จังหวัดปทุมธานี โดยผู้วิจัยและคณะได้ทำการสังเกตพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนในช่วงเวลาเดียวกัน ๒ ครั้ง ครั้งละ ๒๐ นาที และบันทึกพฤติกรรมทางสังคมในห้องเรียนของนักเรียนจำนวน ๑๐ คน คนละ ๒ ครั้ง ครั้งละ ๕ นาที

การหาค่าความตรงของแบบสังเกต (Validity)

ผู้วิจัยได้หาความตรงของแบบสังเกตโดยการนำแบบสังเกตไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านเด็กปฐมวัย จิตวิทยา การวัดประเมินผลพิจารณาเพื่อปรับปรุงเนื้อหา ซึ่งเป็นการหาค่าความตรงแบบความตรงตามเนื้อหาและโครงสร้าง (Content and Construct Validity)

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิอยู่ในภาคผนวก ก.

การหาความเที่ยงของแบบสังเกต (Reliability)

ผู้วิจัยได้หาค่าความเที่ยงของแบบสังเกต โดยการนำแบบสังเกตไปใช้ในการสังเกต เด็กปฐมวัยที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่าง ที่ศูนย์พัฒนาเด็กเล็กตำบลคลองหนึ่ง อำเภอคลองหลวง จังหวัดปทุมธานี โดยคณะผู้วิจัย ๘ คน ได้สังเกตและบันทึกพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนในช่วงเวลาเดียวกัน ๒ ครั้ง ๆ ละ ๒๐ นาที และบันทึกพฤติกรรมทางสังคมในห้องเรียนของนักเรียนที่ละคน คนละ ๒ ครั้ง ๆ ละ ๕ นาที นักเรียนที่ผู้วิจัยและคณะทำการสังเกตพฤติกรรมทางสังคมจำนวน ๑๐ คน นำแบบบันทึกพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน และแบบบันทึกพฤติกรรมทางสังคม มาหาค่าร้อยละของความถี่ นำค่าของความถี่ที่ได้มาวิเคราะห์หาค่าความแปรปรวนและคำนวณหาความเที่ยงโดยใช้สูตรการหาความเที่ยงของฮอยท์ (Hoyt's Reliability) ผลปรากฏว่าแบบสังเกตพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ .๔๔ และแบบสังเกตพฤติกรรมทางสังคมในห้องเรียนของนักเรียนได้ค่าความเที่ยงเท่ากับ .๘๖

การเก็บรวบรวมข้อมูล

ในการเก็บรวบรวมข้อมูล ได้ดำเนินการดังนี้

๑. ผู้วิจัยและผู้ช่วยอีก ๑ คน ได้เดินทางไปโรงเรียนและศูนย์ที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อไปสังเกตพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ในห้องเรียนระหว่างครูกับนักเรียน และพฤติกรรมทางสังคมภายในห้องเรียนของนักเรียนระดับปฐมวัย

การสังเกตพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ในห้องเรียนระหว่างครูกับนักเรียน ผู้วิจัยได้สังเกตและบันทึกลงในแบบบันทึกพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ โดยบันทึกเป็นรหัสตามที่กำหนดไว้ทุก ๆ ๕ วินาที วันละ ๔๐ นาที เป็นเวลา ๕ วัน ต่อหนึ่งโรงเรียนหรือศูนย์

ส่วนการสังเกตพฤติกรรมทางสังคมภายในห้องเรียนของนักเรียนระดับประถมศึกษา ผู้วิจัยได้สุ่มตัวอย่างนักเรียนจำนวน ๕ - ๑๐ คน ที่มีอายุระหว่าง ๕ - ๖ ปี ในห้องเรียนเดิมที่ใช้สังเกตพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน แล้วสังเกตและจดบันทึกพฤติกรรมทางสังคมภายในห้องเรียนของนักเรียนทีละคน ซึ่งเป็นช่วงเวลาที่ยุวิจัยไม่ได้ทำการสังเกตพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน และครูก็ไม่ได้มีพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์กับนักเรียนคนที่ทำการสังเกตนั้น และบันทึกลงในแบบบันทึกพฤติกรรมทางสังคม โดยใช้เวลาสังเกตเด็กคนละ ๑๐ นาที ใน ๑ วัน เป็นเวลา ๕ วันต่อหนึ่งโรงเรียนหรือศูนย์

๒. นำแบบบันทึกพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน และแบบบันทึกพฤติกรรมทางสังคมภายในห้องเรียนของนักเรียน มาหาค่าของความถี่ (Frequencies)

๓. นำค่าที่ได้ไปวิเคราะห์ทางสถิติ

การวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ของสำนักงานสถิติแห่งชาติในโปรแกรมสำเร็จรูป SPSS (Statistical Package for Social Sciences) ใน Subprogram ดังนี้ :-

๑. Subprogram ANOVA (Analysis of Variance)
๒. Subprogram Crosstabulation

และหาความเที่ยงของแบบสังเกตโดยใช้สูตรของฮอยท์^๑ (Hoyt's Reliability) ดังนี้คือ

$$r_{tt} = \frac{MSitem - MSitem \text{ by judge}}{MSitem}$$

$$r_{tt} = \text{ความเที่ยงของแบบสังเกต}$$

$$MSitem = \text{ความแปรปรวนระหว่างพฤติกรรมที่สังเกต}$$

$$MSitem \text{ by judge} = \text{ความแปรปรวนระหว่างพฤติกรรมที่สังเกตและผู้สังเกต}$$

^๑ Mehrens, W. and Ebel, R.L. Principle of Educational and Psychological Measurement (Chicago Rand : McNally, 1967), p. 111 - 112.

บทที่ ๔

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้คณะผู้วิจัยได้สร้างแบบสังเกตขึ้นมา ๒ ชุด ชุดแรกเพื่อใช้สังเกตพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนระดับปฐมวัย จำนวน ๑๔ ศูนย์ หรือโรงเรียน แห่งละ ๑ ห้องเรียน ชุดที่สองเพื่อใช้สังเกตพฤติกรรมทางสังคมของนักเรียนระดับปฐมวัย ในศูนย์หรือโรงเรียนเพิ่มทั้ง ๑๔ แห่ง โดยสังเกตเด็กแต่ละ ๑๐ คน รวม ๑๔๐ คน ข้อมูลที่ได้จากการสังเกตทั้ง ๒ ชุด ได้นำมาวิเคราะห์โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ในโปรแกรม SPSS (Statistical Package for Social Sciences) ใน Subprogram ANOVA ซึ่งจะเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้คือ

๑. ศึกษาพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนระดับปฐมวัยในภาคเหนือ
๒. เปรียบเทียบพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนระดับปฐมวัยระหว่างโรงเรียนที่จัดแบบชั้นอนุบาล โรงเรียนที่จัดแบบชั้นเด็กเล็ก และศูนย์เด็ก ในภาคเหนือ
๓. ศึกษาพฤติกรรมทางสังคมของนักเรียนระดับปฐมวัย ในภาคเหนือ
๔. เปรียบเทียบพฤติกรรมทางสังคมของนักเรียนระดับปฐมวัย ระหว่างโรงเรียนที่จัดแบบชั้นอนุบาล โรงเรียนที่จัดแบบชั้นเด็กเล็ก และศูนย์เด็กภาคเหนือ
๕. ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน กับพฤติกรรมทางสังคมของนักเรียนระดับปฐมวัย ในภาคเหนือ

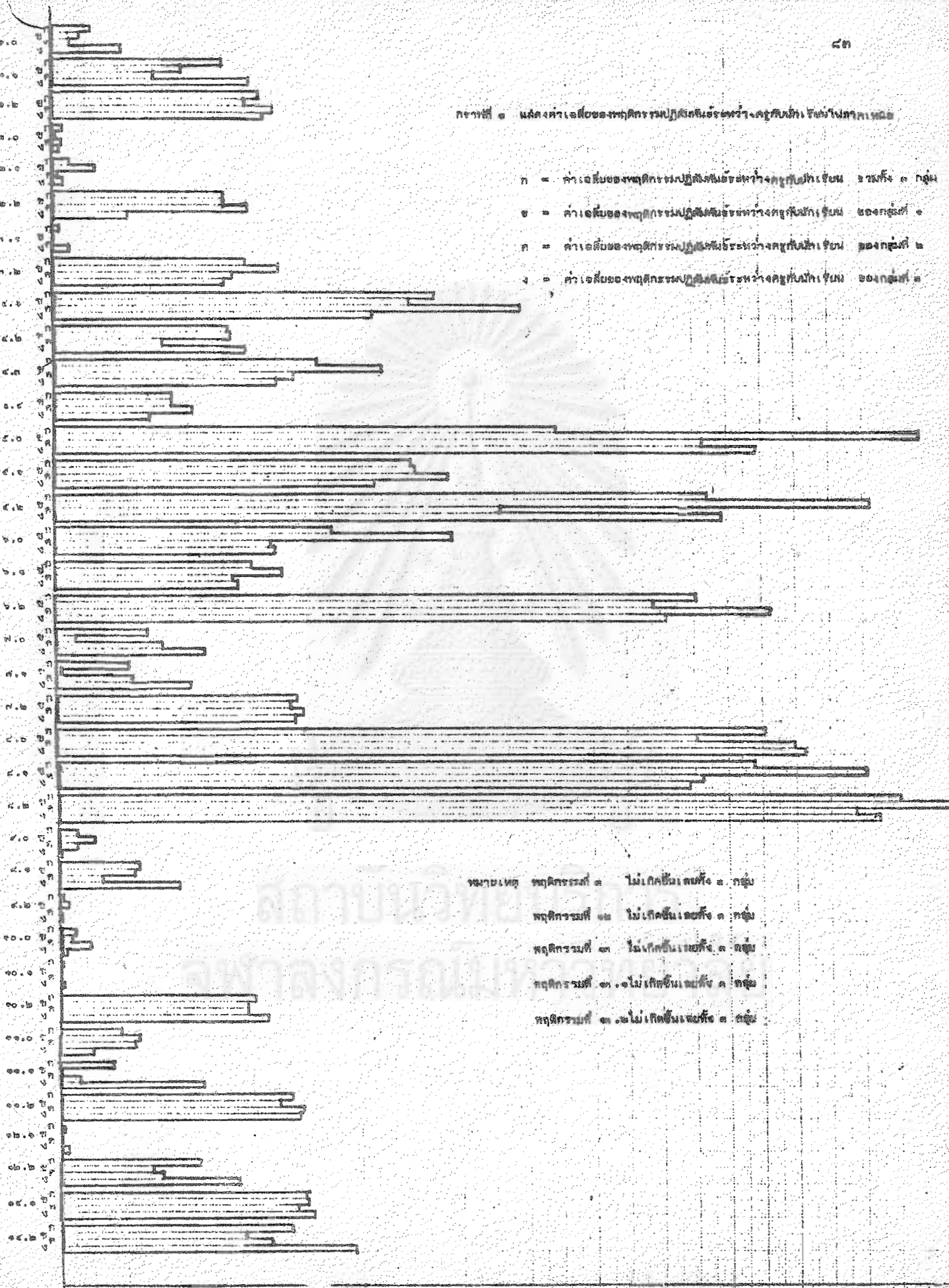
ตารางที่ ๓ แสดงค่าสถิติจากการวิเคราะห์ความแปรปรวน และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานของผลคะแนนแบบทดสอบระหว่างครู
 กับนักเรียนระดับประถมศึกษา เปรียบระหว่างระหว่างโรงเรียนที่จัดแบบชั้นอนุบาล โรงเรียนที่จัดแบบชั้นเด็กเล็ก และ
 ศูนย์เด็กในภาคเหนือ

ตัวแปร	รวม		กลุ่มที่ ๑		กลุ่มที่ ๒		กลุ่มที่ ๓		F
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	
๑. ครูยอมรับความรู้เด็กและ จุดติชมที่เกี่ยวกับความ รู้ของนักเรียน	๒.๒๘๗	๔.๖๘๖	๑.๖๘๑	๒.๖๒๑	๑.๐๘๓	๑.๓๓๑	๔.๑๖๗	๖.๖๖๖	๑.๘๘๑
๑.๑ โดยทำทาง	๑๑.๗๘๗	๑๓.๖๓๑	๗.๗๖๑	๗.๘๘๘	๖.๐๘๘	๖.๘๘๘	๑๔.๖๖๑	๒๐.๒๘๘	๑.๖๖๖
๑.๒ โดยวาจา	๒๑.๕๕๗	๑๔.๖๖๗	๑๗.๓๓๑	๑๕.๕๕๗	๒๕.๖๖๗	๘.๖๖๗	๒๒.๘๖๑	๒๐.๗๕๗	๑.๕๖๗
๒. ครูยกย่องชมเชยนักเรียน	๑.๕๖๗	๑.๕๕๗	๑.๖๖๗	๑.๕๕๗	๑.๕๖๗	๑.๗๕๗	๑.๕๖๗	๑.๕๖๗	๑.๕๖๗
๒.๑ โดยทำทาง	๑.๑๖๗	๒.๕๕๗	๒.๕๖๗	๑.๕๕๗	๑.๓๖๗	๑.๖๖๗	๑.๖๖๗	๑.๖๖๗	๑.๕๕๗
๒.๒ โดยวาจา	๑๑.๕๕๗	๑๑.๕๖๗	๑๑.๕๖๗	๕.๕๖๗	๑๕.๖๖๗	๑๕.๕๕๗	๕.๕๖๗	๑.๖๖๗	๑.๕๖๗
๓. ครูยอมรับความคิดเห็น และ/หรือนำความคิดเห็น ของเด็กนักเรียนไปใช้	-	-	-	-	-	-	-	-	-
๓.๑ โดยทำทาง	๑.๕๕๗	๑.๖๖๗	๑.๖๖๗	๑.๖๖๗	๑.๑๖๗	๑.๖๖๗	๑.๖๖๗	๒.๑๖๗	๑.๕๕๗
๓.๒ โดยวาจา	๑๗.๕๖๗	๑๘.๕๖๗	๒๗.๕๖๗	๒๕.๕๖๗	๑๗.๕๖๗	๑๑.๖๖๗	๑๑.๕๖๗	๑๕.๕๖๗	๑.๕๖๗
๔. ความคุ้มค่า									
๔.๑ ค่าตามที่จำกัด คำตอบ	๗๓.๗๕๖	๕๖.๖๖๑	๖๖.๖๖๗	๕๕.๕๖๗	๕๕.๕๖๗	๖๗.๕๖๗	๕๕.๕๖๗	๕๕.๕๖๗	๑.๑๖๗
๔.๒ ค่าตามที่ตามความ ต้องการของนักเรียน	๑๒.๖๖๗	๑๑.๕๕๗	๑๓.๑๖๗	๗.๑๖๗	๖.๕๖๗	๒.๖๖๗	๑๗.๕๖๗	๑๕.๕๖๗	๑.๖๖๗
๔.๓ ค่าตามที่ต้องการให้ นักเรียนวิเคราะห์ และ/หรือแสดง ความคิดเห็นเริ่ม	๓๘.๖๖๗	๒๖.๖๖๗	๕๕.๑๖๗	๕๓.๕๕๗	๓๖.๖๖๗	๒๕.๕๖๗	๒๖.๖๖๗	๓๐.๖๖๗	๑.๖๖๗
๔.๔ ค่าตามที่ไม่ต้อง การคำตอบ	๗.๕๖๗	๖.๕๖๗	๗.๕๖๗	๕.๕๖๗	๕.๕๖๗	๕.๕๖๗	๕.๕๖๗	๖.๕๖๗	๑.๕๖๗
๕. ครูบรรยายอธิบาย สรุป๑๕๖.๖๖๗	๑๖๓.๕๕๖	๒๖๕.๑๖๗	๒๖๕.๑๖๗	๑๖๗.๖๖๗	๑๕๖.๕๕๖	๑๖๑.๖๖๗	๑๖๕.๑๖๗	๑๖๕.๑๖๗	๑.๖๖๗
๕.๑ โดยทำทาง	๖๖.๕๕๗	๕๕.๖๖๗	๖๗.๖๖๗	๕๕.๖๖๗	๗๗.๖๖๗	๕๖.๕๕๖	๕๕.๖๖๗	๖๕.๖๖๗	๑.๕๕๗
๕.๒ โดยวาจา	๑๕๕.๖๖๗	๑๖๖.๕๕๗	๒๐๐.๖๖๗	๑๑๑.๕๕๗	๑๕๖.๕๕๖	๒๑.๕๖๗	๑๕๕.๕๕๗	๑๖๕.๕๕๗	๑.๕๕๗
๖. ครูใช้คำสั่งชี้แจงตรง และทางอ้อม	๕๖.๕๖๗	๖๕.๖๖๗	๗๕.๖๖๗	๑๑๑.๖๖๗	๒๕.๕๖๗	๑๕.๑๖๗	๒๕.๕๕๗	๒๖.๕๕๗	๑.๖๖๗
๖.๑ โดยทำทาง	๑๕.๖๖๗	๒๕.๕๕๗	๒๗.๖๖๗	๓๐.๑๖๗	๑๓.๕๕๗	๑๖.๕๖๗	๑๕.๖๖๗	๑๕.๖๖๗	๑.๖๖๗
๖.๒ โดยวาจา	๑๕๐.๕๕๗	๕๕.๕๕๗	๑๓๗.๕๖๗	๕๖.๖๖๗	๑๑๒.๖๖๗	๕๐.๖๖๗	๑๕๑.๕๕๗	๒๗.๕๕๗	๑.๖๖๗

ตัวแปร	รวม		กลุ่มที่ ๑		กลุ่มที่ ๒		กลุ่มที่ ๓		F
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	
๗. ครูทำนิ ชู วีจาวลี ศึกษานิเทศก์ เชียงใหม่	๕.๕๐๘	๖.๐๑๑	๖.๖๖๘	๑.๘๖๒	๖.๓๘๘	๗.๕๖๗	๕.๕๖๗	๕.๒๒๐	๓.๑๕๘
๗.๑ โดยทำทาง	๕.๓๓๘	๕.๙๕๕	๖.๓๓๓	๐.๘๓๘	๕.๖๕๕	๕.๓๖๕	๕.๑๕๕	๕.๒๖๕	๕.๘๘๓
๗.๒ โดยยาวจา	๕.๕๕๕	๖.๑๕๕	๖.๕๕๕	๑.๕๕๕	๖.๐๕๕	๕.๑๕๕	๖.๐๕๕	๕.๕๕๕	๐.๑๕๕
๘. นักเขียนแสดงพฤติกรรม ครอบครัว	๕.๑๐๗	๕.๕๕๕	๕.๑๐๗	๕.๕๕๕	๕.๑๐๗	๕.๕๕๕	๕.๑๐๗	๕.๕๕๕	๐.๒๖๕
๘.๑ โดยทำทาง	๕.๑๐๗	๕.๕๕๕	๕.๑๐๗	๕.๕๕๕	๕.๑๐๗	๕.๕๕๕	๕.๑๐๗	๕.๕๕๕	๐.๒๖๕
๘.๒ โดยยาวจา	๕.๑๐๗	๕.๕๕๕	๕.๑๐๗	๕.๕๕๕	๕.๑๐๗	๕.๕๕๕	๕.๑๐๗	๕.๕๕๕	๐.๒๖๕
๙. นักเขียนแสดงพฤติกรรม ไม่ชอบตนเองบ้าง หรือชอบตนเอง บ้าง	๕.๒๖๕	๕.๕๕๕	๕.๒๖๕	๕.๕๕๕	๕.๒๖๕	๕.๕๕๕	๕.๒๖๕	๕.๕๕๕	๐.๒๖๕
๙.๑ โดยทำทาง	๕.๒๖๕	๕.๕๕๕	๕.๒๖๕	๕.๕๕๕	๕.๒๖๕	๕.๕๕๕	๕.๒๖๕	๕.๕๕๕	๐.๒๖๕
๙.๒ โดยยาวจา	๕.๒๖๕	๕.๕๕๕	๕.๒๖๕	๕.๕๕๕	๕.๒๖๕	๕.๕๕๕	๕.๒๖๕	๕.๕๕๕	๐.๒๖๕
๑๐. นักเขียนพูดหรือแสดง ความคิดเห็น	๕.๐๖๕	๕.๕๕๕	๕.๐๖๕	๕.๕๕๕	๕.๐๖๕	๕.๕๕๕	๕.๐๖๕	๕.๕๕๕	๐.๒๖๕
๑๐.๑ โดยทำทาง	๕.๐๖๕	๕.๕๕๕	๕.๐๖๕	๕.๕๕๕	๕.๐๖๕	๕.๕๕๕	๕.๐๖๕	๕.๕๕๕	๐.๒๖๕
๑๐.๒ โดยยาวจา	๕.๐๖๕	๕.๕๕๕	๕.๐๖๕	๕.๕๕๕	๕.๐๖๕	๕.๕๕๕	๕.๐๖๕	๕.๕๕๕	๐.๒๖๕
๑๑. นักเขียนแสดงพฤติกรรม ร้องขอ ร้องไห้ ขออนุญาต กล่าวโทษในเรื่องที่เกี่ยวข้อง กับตนเอง	๕.๑๐๗	๕.๕๕๕	๕.๑๐๗	๕.๕๕๕	๕.๑๐๗	๕.๕๕๕	๕.๑๐๗	๕.๕๕๕	๐.๒๖๕
๑๑.๑ โดยทำทาง	๕.๑๐๗	๕.๕๕๕	๕.๑๐๗	๕.๕๕๕	๕.๑๐๗	๕.๕๕๕	๕.๑๐๗	๕.๕๕๕	๐.๒๖๕
๑๑.๒ โดยยาวจา	๕.๑๐๗	๕.๕๕๕	๕.๑๐๗	๕.๕๕๕	๕.๑๐๗	๕.๕๕๕	๕.๑๐๗	๕.๕๕๕	๐.๒๖๕
๑๒. นักเขียนแสดงพฤติกรรม ร้องขอ ร้องไห้ ขออนุญาต กล่าวโทษในเรื่องที่มีผู้ ขึ้นเกี่ยวข้องด้วย	-	-	-	-	-	-	-	-	-
๑๒.๑ โดยทำทาง	๐.๑๐๗	๐.๕๕๕	-	-	-	-	๐.๑๐๗	๐.๕๕๕	๐.๑๐๗
๑๒.๒ โดยยาวจา	๕.๑๐๗	๕.๕๕๕	๕.๑๐๗	๕.๕๕๕	๕.๑๐๗	๕.๕๕๕	๕.๑๐๗	๕.๕๕๕	๐.๒๖๕
๑๓. นักเขียนแสดงพฤติกรรม กล่าวร้ายต่อครู	-	-	-	-	-	-	-	-	-
๑๓.๑ โดยทำทาง	-	-	-	-	-	-	-	-	-
๑๓.๒ โดยยาวจา	-	-	-	-	-	-	-	-	-
๑๔. เขียนหรือเขียน ลายมือ	-	-	-	-	-	-	-	-	-
๑๔.๑ เขียน	๕.๑๐๗	๕.๕๕๕	๕.๑๐๗	๕.๕๕๕	๕.๑๐๗	๕.๕๕๕	๕.๑๐๗	๕.๕๕๕	๐.๒๖๕
๑๔.๒ เขียน	๕.๑๐๗	๕.๕๕๕	๕.๑๐๗	๕.๕๕๕	๕.๑๐๗	๕.๕๕๕	๕.๑๐๗	๕.๕๕๕	๐.๒๖๕

ตารางที่ ๑ แสดงค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการปฏิบัติงานในอัตราต่างๆของผู้บริหาร รัฐบาลภาคเหนือ

- ก = ค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการปฏิบัติงานในอัตราต่างๆของผู้บริหาร ระดับที่ ๑ กลุ่ม
- ข = ค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการปฏิบัติงานในอัตราต่างๆของผู้บริหาร ของกลุ่มที่ ๑
- ค = ค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการปฏิบัติงานในอัตราต่างๆของผู้บริหาร ของกลุ่มที่ ๒
- ง = ค่าเฉลี่ยของพฤติกรรมการปฏิบัติงานในอัตราต่างๆของผู้บริหาร ของกลุ่มที่ ๓

หมายเหตุ พฤติกรรมที่ ๓ ไม่เกิดขึ้นเลยทั้ง ๓ กลุ่ม
 พฤติกรรมที่ ๓๒ ไม่เกิดขึ้นเลยทั้ง ๓ กลุ่ม
 พฤติกรรมที่ ๓๓ ไม่เกิดขึ้นเลยทั้ง ๓ กลุ่ม
 พฤติกรรมที่ ๓๔ ไม่เกิดขึ้นเลยทั้ง ๓ กลุ่ม
 พฤติกรรมที่ ๓๕ ไม่เกิดขึ้นเลยทั้ง ๓ กลุ่ม

๑. การวิเคราะห์พฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนระดับปฐมวัยในภาคเหนือจากรายการที่ ๓ ซึ่งได้วิเคราะห์พฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน หลังจากที่ได้ปรับ เวลาของการสังเกตให้เท่ากันแล้ว ผลปรากฏดังนี้

พฤติกรรมที่เกิดขึ้นมาก เรียงตามลำดับจากมากที่สุดลงไปดังนี้:-

นักเรียนตอบสนองครูทางวาจา

ครูบรรยาย อธิบาย สรุปลำเรื่อง สาธิต แนะนำ พร้อมกันทั้งทางวาจาและท่าทาง

นักเรียนตอบสนองครู พร้อมกันทั้งทางวาจาและท่าทาง

นักเรียนตอบสนองครู ทางท่าทาง

ครูบรรยาย อธิบาย สรุปลำเรื่อง สาธิต แนะนำ ทางวาจา

ครูใช้คำสั่งทั้งทางตรงและทางอ้อม ทางวาจา

พฤติกรรมที่เกิดขึ้นปานกลาง ได้แก่

ครูยอมรับ ความรู้สึกและพฤติกรรมที่เกี่ยวกับความรู้สึกของนักเรียน พร้อมกันทั้งทางวาจาและท่าทาง

ครูยกย่องชมเชยนักเรียน ทางวาจา

ครูยอมรับความคิดเห็นและหรือทำความคิดเห็นของนักเรียนไปใช้ ทางวาจา

ครูถามคำถามที่จำกัดคำตอบ

ครูถามความต้องการของนักเรียน

ครูถามให้นักเรียนวิเคราะห์และหรือแสดงความคิดริเริ่ม

ครูบรรยาย อธิบาย สรุปลำเรื่อง สาธิต แนะนำ ทางท่าทาง

ครูใช้คำสั่งทั้งทางตรงและทางอ้อม พร้อมกันทั้งทางวาจาและท่าทาง

ครูดำหนิ ชู วิจารณ์ ลงโทษ ทางวาจา

นักเรียนพูดหรือแสดงความคิดริเริ่ม ทางวาจา

นักเรียน ร้องไห้ ร้องขอ ขออนุญาต กล่าวโทษ ใน เรื่องที่เกี่ยวกับตนเอง ทางวาจา

เขียน

สืบสน

พฤติกรรมที่เกิดขึ้นน้อย ได้แก่

ครูยอมรับความรู้สึกและพฤติกรรมที่เกี่ยวกับความรู้สึกของนักเรียน พร้อมกันทั้งทางวาจาและท่าทาง

ครูยกย่องชมเชยนักเรียน พร้อมกันทั้งทางวาจาและท่าทาง

ครูยกย่องชมเชยนักเรียน ทางท่าทาง

ครูยอมรับความเห็นและหรือทำความคิดเห็นของนักเรียนไปใช้ ทางท่าทาง

ครูถามคำถามที่ไม่ต้องการคำตอบ

ครูตำหนิ ชู่ วิจารณ์ลงโทษ พร้อมกันทั้งทางวาจาและท่าทาง

นักเรียนไม่ตอบสนองคำสั่งของครูหรือตอบสนองในทางลบ พร้อมกันทั้งทางวาจาและท่าทาง

นักเรียนไม่ตอบสนองคำสั่งของครูหรือตอบสนองในทางลบ ทางท่าทาง

นักเรียนไม่ตอบสนองคำสั่งของครูหรือตอบสนองในทางลบ ทางวาจา

นักเรียนร้องไห้ ร้องขอ ขออนุญาต กล่าวโทษในเรื่องที่เกี่ยวกับตนเอง พร้อมกันทั้งทางวาจาและท่าทาง

นักเรียนร้องไห้ ร้องขอ ขออนุญาต กล่าวโทษในเรื่องที่เกี่ยวกับตนเอง ทางท่าทาง

นักเรียนร้องไห้ ร้องขอ ขออนุญาต กล่าวโทษในเรื่องที่มีผู้อื่นเกี่ยวข้องด้วย ทางท่าทาง

นักเรียนร้องไห้ ร้องขอ ขออนุญาต กล่าวโทษในเรื่องที่มีผู้อื่นเกี่ยวข้องด้วย ทางวาจา

พฤติกรรมที่ไม่เกิดขึ้นเลย ได้แก่

ครูยอมรับความคิดเห็นและหรือทำความเข้าใจของนักเรียนไปใช้ พร้อมกับทั้งทาง
วาจาและท่าทาง

นักเรียนก้าวร้าวต่อครู พร้อมกับทั้งทางวาจาและท่าทาง

นักเรียนก้าวร้าวต่อครู ทางท่าทาง

นักเรียนก้าวร้าวต่อครู ทางวาจา

จะเห็นได้ว่าพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนที่เกิดขึ้นในโรงเรียนและศูนย์
เด็กในภาคเหนือ ส่วนใหญ่ คือ พฤติกรรมครุบรรยาย อธิบาย และใช้คำสั่งพฤติกรรมที่นักเรียน
แสดงออกมา จึงเป็นการตอบสนองครูไปเสียเกือบทั้งหมด ดังนั้นพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ที่เกิด
ขึ้นในห้องเรียนจึงถือได้ว่าครูเป็นผู้กำหนด หรืออาจกล่าวได้ว่าสภาพพฤติกรรมในห้องเรียน
ของกลุ่มตัวอย่างจะมีแบบแผนในลักษณะครุบรรยาย ครูถามนักเรียนตอบสนองเป็นส่วนใหญ่มาก
กว่ากิจกรรมอื่น ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่งการริเริ่มปฏิสัมพันธ์ของนักเรียนมีอยู่น้อยมาก

๒. การเปรียบเทียบพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ของโรงเรียน
และศูนย์เด็กแต่ละประเภท ผู้วิจัยพบว่าพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนแต่ละ
ประเภทเป็นดังนี้

กลุ่มที่ ๑ ประเภทโรงเรียนที่จัดแบบชั้นอนุบาล พฤติกรรมที่เกิดขึ้นมากที่สุด
ได้แก่

ครูยกย่องชมเชยนักเรียน ทางท่าทาง

ครูยอมรับความคิดเห็นและหรือนำความคิดเห็นของนักเรียนไปใช้
ทางวาจา

ครูถามให้นักเรียนวิเคราะห์หรือแสดงความคิดเห็นริเริ่ม

ครุบรรยาย อธิบาย สรุป สาธิต แนะนำ พร้อมกับทั้งทางวาจา
และท่าทาง

ครูบรรยาย อธิบาย สรุปลง ข้อคิด แนะนำ ทางวาจา
ครูใช้คำสั่งทั้งทางตรงและทางอ้อม พร้อมกันทั้งทางวาจาและ

ท่าทาง

ครูใช้คำสั่งทั้งทางตรงและทางอ้อม ทางท่าทาง

นักเรียนตอบสนองครูทางท่าทาง

นักเรียนตอบสนองครูทางวาจา

นักเรียนไม่ตอบสนองครูหรือตอบสนองในทางลบ พร้อมกันทั้งทาง

วาจาและท่าทาง

นักเรียนร้องไห้ ร้องขอ ขออนุญาต กล่าวโทษใน เรื่องที่เกี่ยวกับ

ตนเอง พร้อมกันทั้งทางวาจาและท่าทาง

ส่วนพฤติกรรมที่ไม่เกิดขึ้นเลย โท้งแก่

ครูยอมรับความคิดเห็นและหรือทำความคิดเห็นของนักเรียนไปใช้

พร้อมกันทั้งทางวาจาและท่าทาง

นักเรียนพูดหรือแสดงความคิดเห็น เริ่ม ทางท่าทาง

นักเรียนร้องไห้ ร้องขอ ขออนุญาต กล่าวโทษใน เรื่องที่เกี่ยวกับ

ตนเอง ทางท่าทาง

นักเรียนร้องไห้ ร้องขอในเรื่องที่มีผู้อื่นเกี่ยวข้อง พร้อมกันทั้งทาง

วาจาและท่าทาง

นักเรียนร้องไห้ ร้องขอในเรื่องที่มีผู้อื่นเกี่ยวข้อง ทางท่าทาง

นักเรียนก้าวร้าวต่อครู พร้อมกันทั้งทางวาจาและท่าทาง

นักเรียนก้าวร้าวต่อครู ทางท่าทาง

นักเรียนก้าวร้าวต่อครู ทางวาจา

กลุ่มที่ ๒ ประเภทโรงเรียนที่จัดแบบชั้นเด็กเล็ก พฤติกรรมที่เกิดขึ้นมากที่สุด
ได้แก่

ครูยอมรับความรู้สึก และพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับความรู้สึกของนักเรียน
ทางวาจา

ครูยกย่องชมเชยนักเรียน พร้อมกันทั้งทางวาจาและท่าทาง

ครูยกย่องชมเชยนักเรียน ทางวาจา

ครูถามคำถามที่จำกัดคำตอบ

ครูถามคำถามที่ไม่ต้องการคำตอบ

ครูบรรยาย อธิบาย สรุปลงข้อ แนะนำ ทางท่าทาง

ครูใช้คำสั่งทั้งทางตรงและทางอ้อม ทางวาจา

ครูตำหนิ ชู่ วิจารณ์ ลงโทษ ทางวาจา

นักเรียนแสดงความคิดเห็น เริ่ม พร้อมกันทั้งทางวาจาและท่าทาง

นักเรียนร้องไห้ ร้องขอ ขออนุญาต กล่าวโทษในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับ

ตนเอง ทางวาจา

ส่วนพฤติกรรมที่ไม่เกิดขึ้นเลย ได้แก่

ครูยอมรับความคิดเห็นและหรือแนะนำความคิดเห็นของนักเรียน

ไปใช้ พร้อมกันทั้งทางวาจา และท่าทาง

นักเรียนร้องไห้ ร้องขอ ขออนุญาตในเรื่องที่มีผู้อื่นเกี่ยวข้องด้วย

พร้อมกันทั้งทางวาจาและท่าทาง

นักเรียนร้องไห้ ร้องขอ ขออนุญาตในเรื่องที่มีผู้อื่นเกี่ยวข้องด้วย

ทางท่าทาง

นักเรียนก้าวร้าวต่อครู พร้อมกันทั้งทางวาจา และท่าทาง

นักเรียนก้าวร้าวต่อครู ทางท่าทาง

นักเรียนก้าวร้าวต่อครู ทางวาจา

กลุ่มที่ ๓ ประเภทศูนย์เด็ก พฤติกรรมที่เกิดขึ้นมากที่สุดได้แก่

ครู ยอมรับความรู้สึกและพฤติกรรมที่เกี่ยวกับความรู้สึกของ

นักเรียน พร้อมกันทั้งทางวาจาและท่าทาง

ครูรับความรู้สึกและพฤติกรรมที่เกี่ยวกับความรู้สึกของนักเรียน

ทางท่าทาง

ครูยอมรับความคิดเห็นและหรือนำความคิดเห็นของนักเรียนไปใช้

ทางท่าทาง

ครูถามความต้องการของนักเรียน

ครูตำหนิ ชู่ วิจารณ์ ลงโทษ พร้อมกันทั้งทางวาจาและท่าทาง

ครูตำหนิ ชู่ วิจารณ์ ลงโทษ ทางวาจา

นักเรียนไม่ตอบสนองครูหรือตอบสนองในทางลบ ทางท่าทาง

นักเรียนไม่ตอบสนองครูหรือตอบสนองในทางลบ ทางวาจา

นักเรียนร้องไห้ ร้องขอ ขออนุญาต กล่าวโทษในเรื่องที่มีผู้อื่น

เกี่ยวข้องด้วย พร้อมกันทั้งทางวาจาและท่าทาง

เจ็บ

สับสน

ส่วนพฤติกรรมที่ไม่เกิดขึ้นเลย ได้แก่

ครูยอมรับความคิดเห็นและหรือนำความคิดเห็นของนักเรียนไปใช้

พร้อมกันทั้งทางวาจาและท่าทาง

นักเรียนร้องไห้ ร้องขอ ขออนุญาต กล่าวโทษในเรื่องที่มีผู้อื่น

เกี่ยวข้อง พร้อมกันทั้งทางวาจา และท่าทาง

นักเรียนก้าวร้าวต่อครู หรือห้องวาจาและท่าทาง

นักเรียนก้าวร้าวต่อครู ทางท่าทาง

นักเรียนก้าวร้าวต่อครู ทางวาจา

จะเห็นได้ว่าเมื่อพิจารณาแบบรวม ๆ กันแล้ว กลุ่มที่ ๓ ประเภทศูนย์เด็กมี
พฤติกรรมเกิดขึ้นสูงสุด คือสูงกว่ากลุ่มที่ ๑ ประเภทโรงเรียนที่จัดแบบอนุบาล และกลุ่มที่
๒ ประเภทโรงเรียนที่จัดแบบชั้นเด็กเล็ก

เมื่อนำค่าเบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ใน
แต่ละประเภทมาเปรียบเทียบกันแล้ว พบว่า

กลุ่มที่ ๑ ประเภทโรงเรียนที่จัดแบบชั้นอนุบาล มีพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ที่มีค่า
ความเบี่ยงเบนมาตรฐานสูง ซึ่งหมายถึงพฤติกรรมที่มีความแตกต่างภายในกลุ่มมาก ได้แก่
ครูยอมรับความรู้สึกและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับความรู้สึกของนักเรียน
พร้อมกันทั้งทางวาจาและท่าทาง

ครูยอมรับความรู้สึกและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับความรู้สึกของนักเรียน
ทางท่าทาง

ครูยกย่องชมเชยนักเรียน พร้อมกันทั้งทางวาจาและท่าทาง

ครูยกย่องชมเชยนักเรียน ทางท่าทาง

ครูยอมรับความคิดเห็นและหรือนำความคิดเห็นของนักเรียนไปใช้
ทางท่าทาง

ครูถามให้นักเรียนวิเคราะห์และแสดงความคิดเห็น

ครูถามคำถามที่ไม่ต้องการคำตอบ

ครูใช้คำสั่งทั้งทางตรงและทางอ้อม พร้อมกันทั้งทางวาจาและ
ท่าทาง

ครูใช้คำสั่งทั้งทางตรงและทางอ้อม ทางทำทาง
ครูตำหนิ ชู่ วิจารณ์ ตัดสิน ลงโทษ พร้อมกันทั้งทางวาจาและ
ทำทาง

ครูตำหนิ ชู่ วิจารณ์ ตัดสิน ลงโทษ ทางทำทาง
ครูตำหนิ ชู่ วิจารณ์ ตัดสิน ลงโทษ ทางวาจา
นักเรียนตอบสนองครู ทางวาจา
นักเรียนไม่ตอบสนองครูหรือตอบสนองในทางลบ พร้อมกันทั้งทาง
วาจาและทำทาง

นักเรียนไม่ตอบสนองครู หรือตอบสนองในทางลบ ทางทำทาง
นักเรียนไม่ตอบสนองครู หรือตอบสนองในทางลบ ทางวาจา
นักเรียนพูดหรือแสดงความคิดเห็น เริ่ม พร้อมกันทั้งทางวาจาและ
ทำทาง

นักเรียนร้องไห้ ร้องขอ ขออนุญาต กล่าวโทษในเรื่องที่เกี่ยวกับ
ตนเอง พร้อมกันทั้งทางวาจา และทำทาง

นักเรียนร้องไห้ ร้องขอ ขออนุญาต กล่าวโทษ ในเรื่องที่มีผู้อื่น
เกี่ยวข้องด้วย พร้อมกันทั้งทางวาจาและทำทาง

เจ็บ

ฉับสน

กลุ่มที่ ๒ ประเภทโรงเรียนที่จัดแบบชั้นเด็กเล็ก มีพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ที่มี
ค่าความ เบี่ยงเบนมาตรฐานสูง ซึ่งหมายถึงพฤติกรรมที่มีความแตกต่างภายในกลุ่มมาก
ได้แก่

ครูยอมรับความรู้สึกและพฤติกรรมที่เกี่ยวกับความรู้สึกของนักเรียน
พร้อมกันทั้งทางวาจาและทำทาง

- ครูยอมรับความรู้สึกและพฤติกรรมที่เกี่ยวกับความรู้สึกรของ
นักเรียน ทางทำทาง
- ครูยกย่องชมเชยนักเรียน พร้อมกันทั้งทางวาจาและทำทาง
ครูยกย่องชมเชยนักเรียน ทางทำทาง
- ครูยอมรับความคิดเห็นและหรือนำความคิดเห็นของนักเรียน
ไปใช้ ทางทำทาง
- ครูใช้คำสั่งทั้งทางตรงและทางอ้อม ทางทำทาง
- ครูตำหนิ ขู่ วิจารณ์ ตักเตือน ลงโทษ พร้อมกันทั้งทางวาจาและ
ทำทาง
- ครูตำหนิ ขู่ วิจารณ์ ตักเตือนลงโทษ ทางทำทาง
- นักเรียนตอบสนองครู พร้อมกันทั้งทางวาจาและทำทาง
- นักเรียนไม่ตอบสนองหรือตอบสนองในทางลบ พร้อมกันทั้งทาง
วาจาและทำทาง
- นักเรียนไม่ตอบสนองหรือตอบสนองในทางลบ ทางทำทาง
- นักเรียนไม่ตอบสนองหรือตอบสนองในทางลบ ทางวาจา
- นักเรียนพูดหรือแสดงความคิดริเริ่ม พร้อมกันทั้งทางวาจาและ
ทำทาง
- นักเรียนพูดหรือแสดงความคิดริเริ่ม ทางทำทาง
- นักเรียนร้องไห้ ร้องขอ ขออนุญาต กล่าวโทษในเรื่องที่เกี่ยวข้อง
กับตนเอง พร้อมกันทั้งทางวาจาและทำทาง
- นักเรียนร้องไห้ ร้องขอ ขออนุญาต กล่าวโทษในเรื่องที่เกี่ยวข้อง
กับตนเอง ทางทำทาง
- ฉับสิ้น

กลุ่มที่ ๓ ประเภทศูนย์เด็ก มีพฤติกรรมบรู๊สัมพันธ์ที่มีค่าความเบี่ยงเบน
มาตรฐานสูง ซึ่งหมายถึงพฤติกรรมที่มีความแตกต่างภายในกลุ่มมาก ได้แก่

ครูยอมรับความรู้สึกและพฤติกรรมที่เกี่ยวกับความรู้สึกของนักเรียน
พร้อมกันทั้งทางวาจา และท่าทาง

ครูยกย่องชมเชยนักเรียน พร้อมกันทั้งทางวาจา และท่าทาง

ครูยกย่องชมเชยนักเรียน ทางท่าทาง

ครูยอมรับความคิดเห็นและหรือนำความคิดเห็นของนักเรียนไปใช้ทั้งทางวาจา

ครูยอมรับความคิดเห็นและหรือนำความคิดเห็นของนักเรียนไปใช้

ทางวาจา :

ครูถามให้นักเรียนวิเคราะห์และหรือแสดงความคิดเห็นริเริ่ม

ครูถามคำถามที่ไม่ต้องการคำตอบ

ครูบรรยาย อธิบาย สรุปลง สาธิต แนะนำ ทางวาจา

ครูใช้คำสั่งทั้งทางตรงและทางอ้อม ทางท่าทาง

นักเรียนไม่ตอบสนองคำสั่งของครู หรือตอบสนองในทางลบ

พร้อมกันทั้งทางวาจาและท่าทาง

นักเรียนไม่ตอบสนองคำสั่งของครู หรือตอบสนองในทางลบ

ทางวาจา

นักเรียนพูดหรือแสดงความคิดเห็นริเริ่ม พร้อมกันทั้งทางวาจาและ

ท่าทาง

นักเรียนพูดหรือแสดงความคิดเห็นริเริ่ม ทางท่าทาง

นักเรียนร้องไห้ ร้องขอ ขออนุญาต กล่าวโทษในเรื่องที่เกี่ยวข้อง

กับตนเอง พร้อมกันทั้งทางวาจาและท่าทาง

นักเรียนร้องไห้ ร้องขอ ขออนุญาต กล่าวโทษ ในเรื่องที่เกี่ยวข้อง

กับตนเอง ทางท่าทาง

นักเรียนร้องไห้ ร้องขอ ขอนุญาต กล่าวโทษในเรื่องที่มีผู้อื่นเกี่ยว

ข้องด้วยทางทำทาง

สืบสน

จะเห็นได้ว่า พฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนในแต่ละประเภท มีความสัมพันธ์แบบมาตรฐานสูง ในจำนวนพฤติกรรมที่ใกล้เคียงกัน แสดงว่าในแต่ละประเภทต่างก็มีความแตกต่างกันภายในกลุ่มมากพอ ๆ กัน ในแต่ละพฤติกรรมดังกล่าวข้างต้น

แต่เมื่อนำค่าคะแนนเฉลี่ยของแต่ละประเภทมาวิเคราะห์ความแปรปรวน แบบทางเดียว (One Way Analysis of Variance) แล้ว ปรากฏว่ามีตัวแปรอยู่ ๒ ตัวแปรเท่านั้นที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ คือ

๑. พฤติกรรมครูตำหนิ ชู้ วิจารณ์ ลงโทษ ทิ้งหน้าที่จริง
๒. พฤติกรรมนักเรียนร้องไห้ ร้องขอ ขอนุญาต กล่าวโทษ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องตนเอง ทางทำทาง

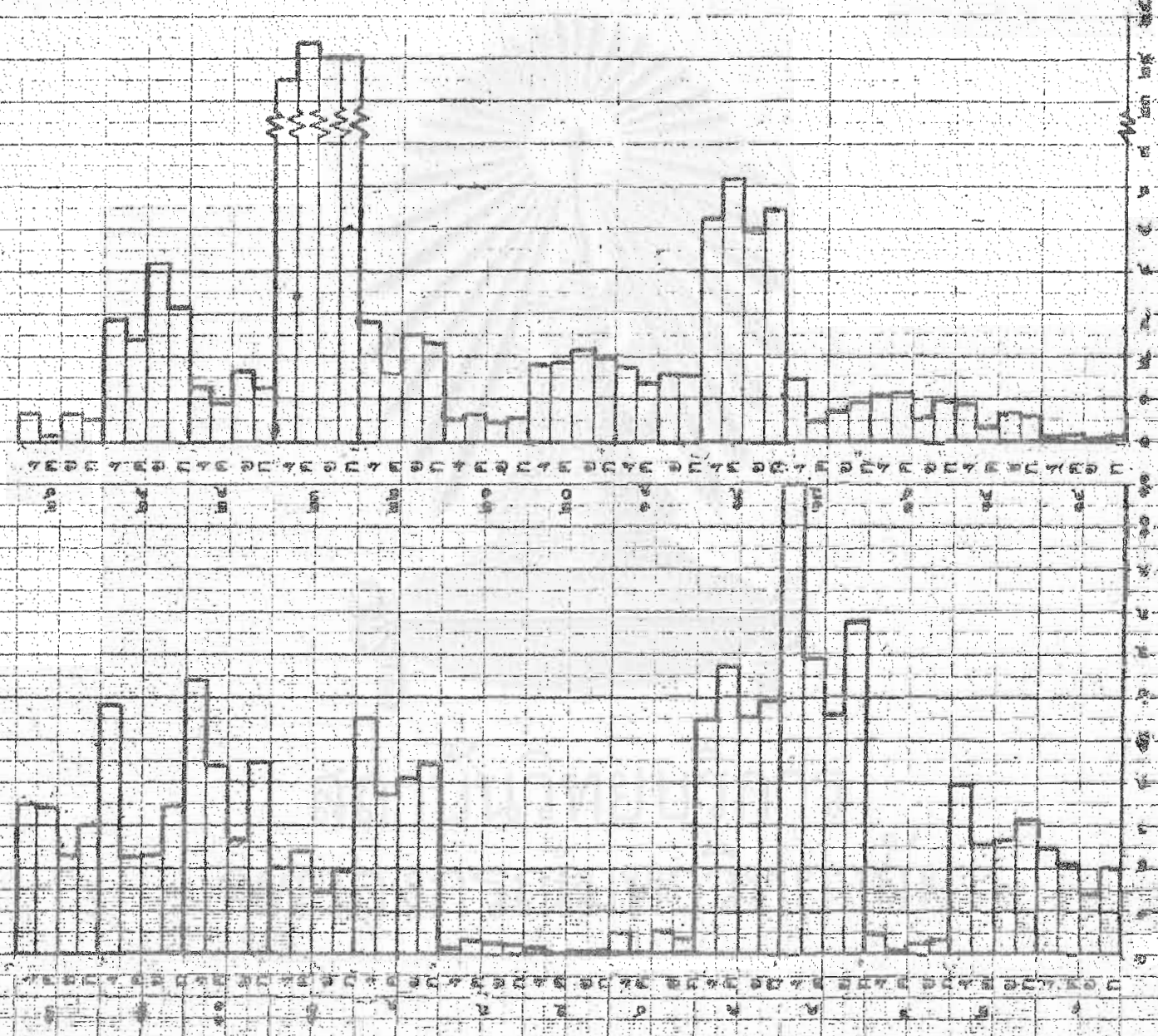
สถาบันวิจัยประชากร

และพฤติกรรมมนุษย์

ตารางที่ ๕ แสดงค่าสถิติจากการวิเคราะห์ความแปรปรวน และค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐาน ของ... ทางลง...
 เปรียบระหว่าง กลุ่มที่ ๑ โรงเรียนที่จัดชั้นอนุบาล กลุ่มที่ ๒ โรงเรียนที่จัดชั้นเด็กเล็ก และกลุ่มที่ ๓ ศูนย์
 เด็ก ในภาคเหนือ

ตัวแปร	รวม		กลุ่มที่ ๑		กลุ่มที่ ๒		กลุ่มที่ ๓		F
	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	\bar{X}	SD	
๑. แบ่งปันของเพื่อน	๑.๕๘๖	๒.๑๔๘	๑.๓๖๙	๑.๕๑๐	๒.๑๐๓	๑.๖๕๘	๒.๕๑๙	๓.๐๘๕	๐.๕๒๙
๒. ข้ามผู้อื่นทางรถหรือเดิน	๓.๐๙๙	๑.๕๙๐	๒.๖๕๑	๑.๓๑๕	๒.๖๔๑	๑.๑๗๙	๓.๐๓๕	๒.๘๐๓	๑.๐๙๙
๓. ปลอบโยนด้วยคำพูดหรือท่าทาง	๑.๒๖๘	๑.๔๐๓	๑.๒๕๖	๑.๓๐๗	๑.๑๖๒	๑.๑๗๘	๑.๖๓๘	๑.๖๑๑	๐.๕๖๓
๔. สิ่ง บรดก หมั่นหน้า	๓.๘๑๖	๑.๒๕๕	๓.๕๘๘	๑.๒๗๐	๒.๘๖๔	๒.๕๑๙	๑.๑๙๕	๓.๘๖๓	๑.๒๖๘
๕. ซูด และ/หรือ ทาน้ำ	๕.๘๐๓	๑.๕๙๖	๕.๕๐๘	๑.๓๕๕	๖.๓๕๗	๑.๓๕๖	๕.๕๕๘	๓.๕๕๕	๐.๑๕๘
๖. เก็บของเมื่อเลิกเล่น	๑.๓๕๑	๑.๕๙๕	๑.๕๒๖	๑.๖๑๘	-	-	๑.๕๕๖	๑.๖๑๑	๒.๑๖๕
๗. ซูด และ/หรือ ท้าทายคนอื่นใน ความดีของตนเอง	๑.๐๘๕	๑.๒๐๑	๑.๐๘๖	๑.๑๕๙	๑.๐๓๓	๑.๐๘๖	๑.๑๓๓	๑.๓๖๗	๐.๖๕๓
๘. ขมเข็ด/เฟื่อง	๑.๑๙๑	๑.๓๓๕	๑.๒๖๖	๑.๒๕๑	๑.๒๕๕	๑.๕๐๖	๑.๑๗๙	๑.๑๕๓	๐.๖๒๘
๙. ทำความดีเพื่อตนเอง	๕.๕๕๕	๑.๕๙๗	๕.๑๖๑	๒.๗๐๑	๓.๗๑๑	๒.๗๐๖	๕.๕๐๓	๕.๕๓๓	๐.๕๑๓
๑๐. ทำดีแบบลับ	๑.๕๓๑	๑.๖๖๓	๑.๕๕๕	๑.๑๕๕	๑.๓๗๕	๑.๕๕๕	๑.๕๗๓	๑.๑๕๓	๐.๕๕๗
๑๑. ว่ากล่าว ข่มขู่ ก่อความ	๔.๕๖๖	๑.๕๕๘	๒.๖๕๕	๑.๕๕๑	๔.๓๖๖	๒.๕๗๖	๒.๖๕๗	๕.๕๖๑	๑.๕๕๓
๑๒. ทำร้ายร่างกายตนเองหรือผู้อื่น	๓.๕๕๕	๒.๕๕๕	๒.๖๕๕	๓.๐๗๖	๒.๖๕๕	๑.๕๕๖	๕.๕๖๑	๓.๐๕๓	๓.๕๕๗
๑๓. เหยียดของเพื่อนมาทำ หรือใช้โดย เพื่อนไม่อนุญาต จ้าวกายเด็กผู้อื่น	๓.๐๕๕	๑.๕๖๓	๒.๖๗๖	๑.๕๕๑	๓.๓๕๕	๑.๕๗๖	๓.๕๐๐	๒.๕๖๖	๑.๕๖๗
๑๔. ทำร้ายสิ่งของ	๑.๐๖๘	๑.๑๖๕	๑.๐๓๕	๑.๐๖๖	๑.๐๕๐	๑.๒๖๑	๑.๑๗๙	๑.๑๖๗	๐.๑๕๕
๑๕. ทำร้ายร่างกายสิ่งอื่นและกิน	๑.๕๕๑	๑.๓๐๗	๑.๖๗๑	๑.๕๐๖	๑.๒๕๓	๑.๕๖๕	๑.๕๗๕	๑.๕๖๗	๑.๑๕๑
๑๖. โต้เถียงกับ คำกิน	๑.๕๖๖	๑.๖๕๕	๑.๕๓๖	๑.๕๕๕	๑.๑๕๕	๑.๕๕๖	๑.๑๗๙	๑.๕๗๕	๑.๕๕๕
๑๗. แฉงของกิน	๑.๕๖๕	๑.๓๑๑	๑.๖๕๕	๑.๖๕๕	๑.๕๖๕	๑.๕๕๕	๑.๕๗๕	๒.๑๑๑	๑.๑๖๖
๑๘. ถูกทำพิน โธษารด	๕.๕๕๕	๒.๕๖๖	๕.๕๐๖	๒.๕๖๖	๖.๒๐๑	๓.๕๕๖	๕.๕๖๓	๓.๕๖๗	๑.๑๑๑
๑๙. ขอความช่วยเหลือจากผู้อื่นทั้งผู้อื่น	๑.๕๕๓	๑.๕๕๕	๑.๕๖๕	๒.๑๖๕	๑.๓๗๐	๑.๕๕๓	๑.๕๖๖	๑.๕๖๖	๑.๑๖๖
๒๐. ซูดหรือแสดงท่าทาง แสร้งขึ้นใน หรือหัวเราะ	๑.๕๖๓	๑.๕๖๖	๒.๑๖๖	๒.๕๕๕	๑.๕๕๕	๑.๕๖๕	๑.๕๖๗	๑.๕๖๗	๑.๐๕๕
๒๑. บิดมือของทุกอย่าง เป็นของตน หวงของ	๑.๕๖๐	๑.๕๗๕	๑.๕๖๐	๑.๕๐๐	๑.๖๕๖	๑.๕๖๕	๑.๕๖๗	๑.๖๐๐	๑.๖๖๕
๒๒. ไม่ชอบโต้เมื่อเพื่อนร้องแกล้งเมื่อ เพื่อนก้าวข้าม	๒.๓๐๐	๑.๓๐๕	๒.๕๖๕	๑.๕๐๖	๑.๕๗๕	๑.๐๕๕	๒.๕๖๖	๑.๕๖๖	๑.๕๖๕
๒๓. เล่นกับเพื่อน คู่กับเพื่อน	๒๓.๕๕๗	๑๕.๑๖๖	๒๕.๐๗๗	๒๑.๕๐๑	๒๕.๓๕๕	๑๑.๐๖๕	๒๓.๕๕๐	๑๐.๑๑๑	๑.๐๐๕
๒๔. ขอขมสิ่งของเพื่อน	๑.๒๖๖	๑.๑๖๖	๑.๖๖๖	๑.๑๗๕	๑.๕๖๖	๑.๕๖๖	๑.๕๖๗	๑.๕๖๐	๑.๖๖๕
๒๕. ปฏิเสธขอเล่นหรือการกระทำ ของเพื่อน	๓.๑๗๑	๑.๕๖๕	๔.๒๖๕	๑.๖๗๗	๒.๓๕๖	๑.๕๕๐	๒.๕๖๖	๒.๑๓๑	๑.๕๕๕
๒๖. ยอมรับความช่วยเหลือจากเพื่อน	๑.๕๖๖	๑.๕๐๖	๑.๖๗๖	๑.๖๕๑	๑.๑๕๓	๑.๑๑๑	๑.๖๗๗	๑.๒๖๕	๑.๕๖๐

အောက်ဖော်ပြပါအတိုင်း အချက်အလက်များကို အောက်ဖော်ပြပါအတိုင်း အချက်အလက်များကို အောက်ဖော်ပြပါအတိုင်း အချက်အလက်များကို

အောက်ဖော်ပြပါအတိုင်း အချက်အလက်များကို အောက်ဖော်ပြပါအတိုင်း အချက်အလက်များကို အောက်ဖော်ပြပါအတိုင်း အချက်အလက်များကို

အောက်ဖော်ပြပါအတိုင်း အချက်အလက်များကို အောက်ဖော်ပြပါအတိုင်း အချက်အလက်များကို အောက်ဖော်ပြပါအတိုင်း အချက်အလက်များကို

အောက်ဖော်ပြပါအတိုင်း အချက်အလက်များကို အောက်ဖော်ပြပါအတိုင်း အချက်အလက်များကို အောက်ဖော်ပြပါအတိုင်း အချက်အလက်များကို

အောက်ဖော်ပြပါအတိုင်း အချက်အလက်များကို အောက်ဖော်ပြပါအတိုင်း အချက်အလက်များကို အောက်ဖော်ပြပါအတိုင်း အချက်အလက်များကို

๓. การวิเคราะห์พฤติกรรมทางสังคมของนักเรียนระดับปฐมวัยในภาคเหนือ จากตารางที่ ๔ ซึ่งได้วิเคราะห์พฤติกรรมทางสังคมของนักเรียน หลังจากที่ได้ปรับ เวลาและจำนวนคนในการสังเกตให้เท่ากันแล้ว ผลปรากฏดังนี้

พฤติกรรมที่เกิดขึ้นมากที่สุด มีเพียงพฤติกรรมเดียวคือพฤติกรรมเล่นกับเพื่อน คุยกับเพื่อน

พฤติกรรมที่เกิดขึ้นปานกลาง ได้แก่

แบ่งปันของเพื่อน

ช่วยผู้อื่นทำงานหรือเล่น

สั่ง บอก แนะนำ

ทำร้ายร่างกายตนเอง หรือผู้อื่น

เอาของเพื่อนมาทำหรือใช้โดยเพื่อนไม่อนุญาต

พูดทำพนัน โอ้อวด

ขอความช่วยเหลือจากผู้อื่น ฟังผู้อื่น

พูดหรือแสดงท่าทางแล้วผู้อื่นยิ้มหรือหัวเราะ

ไม่ได้ตอบเมื่อเพื่อนร้องแก ยอมให้เพื่อนก้าวก่าย

ขอยืมสิ่งของเพื่อน

พฤติกรรมที่เกิดขึ้นน้อย ได้แก่

ปลอบโยนเพื่อนด้วยคำพูดหรือท่าทาง

เก็บของเมื่อเลิกเล่นแล้ว

พูดและหรือทำซ้ำๆหมั่นรับในความผิดของตน

ชมเชยเพื่อน

ทำลายสิ่งของ

ทำร้ายร่างกายซึ่งกันและกัน

โต้เถียงกัน คำกัน

แย่งของกัน

ยึดถือของทุกอย่าง เป็นของตน หวงของ

ปฏิเสธข้อ เสนอหรือการกระทำของเพื่อน

ยอมรับความช่วยเหลือจากเพื่อน

จะเห็นได้ว่าพฤติกรรมทางสังคมของนักเรียนส่วนใหญ่ คือ การเล่นหรือคุยกับเพื่อนไม่ว่าจะเป็นนักเรียนที่อยู่ในประเภทใดก็ตาม

๔. การเปรียบเทียบพฤติกรรมทางสังคมของนักเรียน ของโรงเรียนและศูนย์เด็กแม่ ประสาท ผู้วิจัยพบว่าพฤติกรรมทางสังคมของนักเรียน แต่ละประเภทเป็นดังนี้

กลุ่มที่ ๑ นักเรียนที่อยู่ในประเภทโรงเรียนที่จัดแบบชั้นอนุบาล มีพฤติกรรมที่เกิดขึ้นมากที่สุด ได้แก่

เก็บของ เมื่อเลิกเล่นแล้ว

พูดหรือแสดงท่าทางใส่ผู้อื่นอึดหรือหัวเราะ

เล่นกับเพื่อน คุยกับเพื่อน

ขอยืมสิ่งของเพื่อน

ปฏิเสธข้อ เสนอหรือการกระทำของเพื่อน

กลุ่มที่ ๒ นักเรียนที่อยู่ในประเภทโรงเรียนที่จัดแบบชั้น เด็กเล็ก มีพฤติกรรมที่เกิดขึ้นมากที่สุด ได้แก่

พูดหรือทำน้ำ

ชมเชยเพื่อน

ท่าเลียนแบบ

ทำลายสิ่งของ

โต้เถียง คำกั้น

๔๘

พูดทำพจน์ โอ้อวด

ยึดถือของทุกอย่าง เป็นของตน หวงของ

ส่วนพฤติกรรมที่ไม่เกิดขึ้นเลยในนัก เรียนกลุ่มนี้ คือ พฤติกรรมเก็บของเมื่อ

เลิกไปแล้ว

กลุ่มที่ ๓ นักเรียนที่อยู่ในประเภทศูนย์เด็ก มีพฤติกรรมที่เกิดขึ้นมากที่สุด

ได้แก่

แบ่งปันของเพื่อน

ช่วยผู้อื่นทำงานหรือเล่น

ปลอบโยนเพื่อนด้วยคำพูดหรือทำทาง

สั่ง บอก แนะนำ

พูดและหรือทำทำยอมรับในความผิดของตน

ทำตามทีเพื่อ เสนอ

ว่ากล่าว ชมเชย ก่อความ

ทำร้ายร่างกายตนเองหรือผู้อื่น

เอาของเพื่อนมาทำหรือใช้โดยเพื่อนไม่อนุญาต ก้าวก้าวสิทธิผู้อื่น

ทำร้ายร่างกายซึ่งกันและกัน

แย่งของกัน

ขอความช่วยเหลือจากผู้อื่น ฟังผู้อื่น

ไม่ตอบโต้ เมื่อเพื่อนรังแก ยอมให้เพื่อก้าวก้าว

ยอมรับความช่วยเหลือจาก เพื่อน

เมื่อนำพฤติกรรมทางสังคมของนักเรียนในแต่ละประเภทมาพิจารณาแบบรวม ๆ กันแล้ว จะเห็นได้ว่า กลุ่มที่ ๓ นักเรียนที่อยู่ในแต่ละประเภทศูนย์เด็ก มีพฤติกรรมเกิดขึ้นสูงสุด คือ สูงกว่า กลุ่มที่ ๑ นักเรียนที่อยู่ในประเภทโรงเรียนที่จัดแบบชั้นอนุบาล และกลุ่มที่ ๒ นักเรียนที่อยู่ในประเภทโรงเรียนที่จัดแบบชั้นเด็กเล็ก

เมื่อนำค่าความ เบี่ยงเบนมาตรฐานของพฤติกรรมทางสังคมของนักเรียน ในแต่ละประเภทมาเปรียบเทียบกันแล้ว พบว่า

กลุ่มที่ ๑ นักเรียนที่อยู่ในประเภทโรงเรียนที่จัดแบบชั้นอนุบาล มีพฤติกรรมทางสังคมที่มีค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานสูง ซึ่งหมายถึงพฤติกรรมที่มีความแตกต่างภายในกลุ่มมาก ได้แก่

แบ่งปันของเพื่อน

ปลอบโยนเพื่อนด้วยคำพูดหรือท่าทาง

เก็บของเมื่อเลิกเล่นแล้ว

พูดและหรือทำท่ายอมรับในความคิดของตนเอง

ชมเชยเพื่อน

ทำร้ายร่างกายตนเองหรือผู้อื่น

ทำลายสิ่งของ

ทำร้ายร่างกายซึ่งกันและกัน

ขอความช่วยเหลือจากผู้อื่น ฟังผู้อื่น

กลุ่มที่ ๒ นักเรียนที่อยู่ในประเภทโรงเรียนที่จัดแบบชั้นเด็กเล็ก มีพฤติกรรมทางสังคมที่มีค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานสูง ซึ่งหมายถึง พฤติกรรมที่มีความแตกต่างภายในกลุ่มมาก ได้แก่

ปลอบโยนเพื่อนด้วยคำพูดหรือท่าทาง

พูดและหรือทำท่ายอมรับในความคิดที่ตนกระทำ

ชม เขย เพื่อน
ทำลายสิ่งของ
แย่งของกัน

กลุ่มที่ ๓ นักเรียนที่อยู่ในประเภทศูนย์เด็ก มีพฤติกรรมทางสังคมที่มีค่า
ความเบี่ยงเบนมาตรฐานสูง ซึ่งหมายถึงพฤติกรรมที่มีความแตกต่างภายในกลุ่มมาก ได้แก่
แบ่งปันของเพื่อน
ปลอบโยนด้วยคำพูดหรือท่าทาง
เก็บของ เมื่อ เลิก เล่นแล้ว
พูดและหรือทำน้ำ
ชม เขย เพื่อน
ทำลายสิ่งของ
แย่งของกัน
ยึดถือของทุกอย่างเป็นของตน หวงของ
ขโมย สิ่งของ เพื่อน
ยอมรับความช่วยเหลือจากเพื่อน

จะเห็นได้ว่าพฤติกรรมทางสังคมของนักเรียนในแต่ละประเภท มีค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานสูง ในจำนวนพฤติกรรมที่ใกล้เคียงกัน แสดงว่าในแต่ละประเภทต่างก็มีความแตกต่างภายในกลุ่มมากพอ ๆ กับในแต่ละพฤติกรรมที่กล่าวไว้ข้างต้น ส่วนพฤติกรรมที่มีค่าความเบี่ยงเบนมาตรฐานสูงเหมือนกันในทุก ๆ ประเภท ได้แก่

พฤติกรรมแบ่งปันของเพื่อน
พูดและหรือทำท่ายอมรับในความผิดของตน
ชม เขย เพื่อน
ทำลายสิ่งของ

แต่เมื่อนำค่าคะแนนเฉลี่ยของแต่ละกลุ่มมาวิเคราะห์ความแปรปรวนแบบทางเดียว (One way Analysis of Variance) แล้วปรากฏว่ามีเพียงตัวแปรเดียวเท่านั้นที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ที่ระดับ .๐๕ คือ พฤติกรรมการทำร้ายร่างกายตนเองหรือผู้อื่น

๕. การศึกษาความสัมพันธ์ของพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน กับพฤติกรรมทางสังคมของนักเรียน ผู้วิจัยได้วิเคราะห์โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ ในโปรแกรม SPSS (Statistical for social sciences) โดยการหาค่า Fisher's Exact Test ใน Subprogram Crosstabulation ซึ่งผลปรากฏว่าพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมทางสังคมของนักเรียนมีอยู่ ๔๒ พฤติกรรม ผู้วิจัยจึงได้นำมาเสนอในรูปของตารางประกอบความเรียงดังต่อไปนี้

สถาบันวิจัยประชากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๕ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมครู ยอมรับความรู้สึกและพฤติกรรมที่เกี่ยวกับความรู้สึกของนักเรียน ทั้งทางวาจา และท่าทาง กับพฤติกรรมพูดหรือแสดงท่าทางล้อเลียนผู้อื่น (ตัวเลขในวงเล็บแสดงค่าร้อยละ)

พฤติกรรมพูดหรือแสดงท่าทางล้อเลียนผู้อื่น

		ต่ำ	สูง	รวม
พฤติกรรมครูยอมรับความรู้สึกและพฤติกรรมที่เกี่ยวกับความรู้สึกของนักเรียนทั้งทางวาจาและท่าทาง	ต่ำ	๑๐ (๖๑.๑)	๓ (๓๘.๙)	๑๓ (๑๐๐.๐)
	สูง	๑ (๒๗.๑)	๔ (๕๗.๔)	๕ (๑๐๐.๐)
รวม		๑๑ (๖๑.๑)	๗ (๓๘.๙)	๑๘ (๑๐๐.๐)

FISHER'S EXACT TEST = ๐.๐๐๔๗

แสดงให้เห็นว่าในห้องเรียนซึ่งมีพฤติกรรมครูยอมรับความรู้สึกและพฤติกรรมที่เกี่ยวกับความรู้สึกของนักเรียน ทั้งทางวาจาและท่าทาง เกิดขึ้นในระดับต่ำ จะมีพฤติกรรมพูดหรือแสดงท่าทางล้อเลียนผู้อื่น เกิดขึ้นในระดับต่ำด้วย ในทางตรงกันข้ามในห้องเรียนซึ่งมีพฤติกรรมครูยอมรับความรู้สึก และพฤติกรรมที่เกี่ยวกับความรู้สึกของนักเรียนทั้งทางวาจาและท่าทาง เกิดขึ้นในระดับสูง ก็จะมีพฤติกรรมพูดหรือแสดงท่าทางล้อเลียนผู้อื่น เกิดขึ้นในระดับสูง เช่นเดียวกัน

ตารางที่ ๖ แสดงความสัมพันธ์ ระหว่างพฤติกรรมครูยอมรับความรู้สึกและพฤติกรรมที่เกี่ยวกับความรู้สึกของนักเรียนทางทำทางกับพฤติกรรมปลอมโยนด้วยคำพูดหรือทำทาง (ตัวเลขในวงเล็บแสดงค่าร้อยละ)

พฤติกรรมปลอมโยนด้วยคำพูดหรือทำทาง

		พฤติกรรมปลอมโยนด้วยคำพูดหรือทำทาง		รวม
		ต่ำ	สูง	
พฤติกรรมครูยอมรับความรู้สึกและพฤติกรรมที่เกี่ยวกับความรู้สึกของนักเรียนทางทำทาง	ต่ำ	๕ (๖๖.๗)	๗ (๖๖.๗)	๑๒ (๖๖.๗)
	สูง	๖ (๓๓.๓)	๐ (๐.๐)	๖ (๓๓.๓)
รวม		๑๑ (๖๖.๗)	๗ (๓๓.๓)	๑๘ (๑๐๐.๐)

FISHER'S EXACT TEST = ๐.๐๒๔

แสดงให้เห็นว่าในห้องเรียนซึ่งมีพฤติกรรมครูยอมรับความรู้สึกและพฤติกรรมที่เกี่ยวกับความรู้สึกของนักเรียนทางทำทาง เกิดขึ้นในระดับต่ำกลับมีพฤติกรรมปลอมโยนด้วยคำพูดหรือทำทาง เกิดขึ้นในระดับสูง ในทางตรงกันข้าม ในห้องเรียนซึ่งมีพฤติกรรมครูยอมรับความรู้สึกและพฤติกรรมที่เกี่ยวกับความรู้สึกของนักเรียนทางทำทาง เกิดขึ้นในระดับสูงกลับมีพฤติกรรมปลอมโยนด้วยคำพูด หรือทำทาง เกิดขึ้นในระดับต่ำ

ตารางที่ ๗ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมครูยอมรับความรู้สึกและพฤติกรรมที่เกี่ยวกับความรู้สึกของนักเรียนทางท่าทางกับพฤติกรรมสิ่ง บอกแนะนำ (ตัวเลขในวงเล็บแสดงค่าร้อยละ)

พฤติกรรม สิ่ง บอ ก แนะนำ

พฤติกรรมครูยอมรับความรู้สึกและพฤติกรรมที่เกี่ยวกับความรู้สึกของนักเรียนทางท่าทาง		พฤติกรรม สิ่ง บอ ก แนะนำ		รวม
		ต่ำ	สูง	
ต่ำ	ต่ำ	๑๑	๑	๑๒ (๖๖.๗)
	สูง	๒	๔	๖ (๓๓.๓)
รวม		๑๓ (๗๖.๖)	๕ (๒๗.๔)	๑๘ (๑๐๐.๐)

FISHER'S EXACT TEST = ๐.๐๒๖

แสดงให้เห็นว่าในห้องเรียนซึ่งมีพฤติกรรมครูยอมรับความรู้สึกและพฤติกรรมที่เกี่ยวกับความรู้สึกของนักเรียน ทางท่าทางเกิดขึ้นในระดับต่ำจะมีพฤติกรรมสิ่ง บอ กแนะนำ เกิดขึ้นในระดับต่ำด้วย ในทางตรงกันข้ามในห้องเรียนซึ่งมีพฤติกรรมครูยอมรับความรู้สึก และพฤติกรรมที่เกี่ยวกับความรู้สึกของนักเรียนทางท่าทางเกิดขึ้นในระดับสูงกลับมีพฤติกรรม สิ่ง บอ ก แนะนำ เกิดขึ้นในระดับต่ำ

ตารางที่ ๘ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมครูยกย่องชมเชยนักเรียนทั้งทางวาจาและท่าทาง กับพฤติกรรมพูดและหรือทำท่ายอมรับในความผิดที่ตนกระทำ (ตัวเลขในวงเล็บแสดงร้อยละ)

พฤติกรรมพูดและหรือทำท่ายอมรับในความผิดที่ตนกระทำ

พฤติกรรมครูยกย่องชมเชย นักเรียนทั้งทางวาจาและ ท่าทาง		พฤติกรรมพูดและหรือทำท่ายอมรับในความผิดที่ตนกระทำ		รวม
		ต่ำ	สูง	
ต่ำ	ต่ำ	๑๒ (๖๖.๗)	๐	๑๒ (๖๖.๗)
	สูง	๒	๔ (๓๓.๓)	๖ (๓๓.๓)
รวม		๑๔ (๗๗.๘)	๔ (๒๒.๒)	๑๘ (๑๐๐.๐)

FISHER'S EXACT TEST = ๐.๐๐๔

แสดงให้เห็นว่าในห้องเรียนซึ่งมีพฤติกรรมครูยกย่องชมเชยนักเรียนทั้งทางวาจาและท่าทางเกิดขึ้นในระดับต่ำ จะมีพฤติกรรมพูดและหรือทำท่ายอมรับในความผิดที่ตนกระทำเกิดขึ้นในระดับต่ำด้วย ในทางตรงกันข้ามในห้องเรียนซึ่งมีพฤติกรรมครูยกย่องชมเชยนักเรียนทั้งทางวาจาและท่าทางเกิดขึ้นในระดับสูง จะมีพฤติกรรมพูดและหรือทำท่ายอมรับในความผิดที่ตนกระทำเกิดขึ้นในระดับสูง เช่นเดียวกัน

ตารางที่ ๔ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมครูยกย่องชมเชยนักเรียนทางวาจา กับ พฤติกรรมเก็บของเมื่อเลิกเล่นแล้ว (ตัวเลขในวงเล็บแสดงร้อยละ)

พฤติกรรมเก็บของเมื่อเลิกเล่นแล้ว

พฤติกรรมครูยกย่องชมเชย		พฤติกรรมเก็บของเมื่อเลิกเล่นแล้ว		รวม
		ต่ำ	สูง	
นักเรียนทางวาจา	ต่ำ	๕ (๕๕.๖)	๔ (๕๕.๖)	๑๐ (๕๕.๖)
	สูง	๔ (๕๕.๖)	๐ (๐.๐)	๔ (๕๕.๖)
รวม		๑๓ (๗๗.๖)	๔ (๒๗.๘)	๑๗ (๑๐๐.๐)

FISHER'S EXACT TEST = ๐.๐๒๙

แสดงให้เห็นว่าในห้องเรียนซึ่งมีพฤติกรรมยกย่องชมเชยนักเรียนทางวาจา เกิดขึ้นในระดับต่ำจะมีพฤติกรรมเก็บของเมื่อเลิกเล่นแล้วเกิดขึ้นเท่าๆกัน ในทางตรงกันข้าม ห้องเรียนซึ่งมีพฤติกรรมครูยกย่องชมเชยนักเรียนทางวาจา เกิดขึ้นในระดับสูงกลับมีพฤติกรรมเก็บของเมื่อเลิกเล่นแล้วเกิดขึ้นในระดับต่ำ

ตารางที่ ๑๐ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมครูยกย่องชมเชยนักเรียนทางวาจา กับ พฤติกรรมยึดถือของทุกอย่าง เป็นของตน หวงของ (ตัวเลขในวงเล็บแสดง ร้อยละ)

พฤติกรรมยึดถือของทุกอย่าง เป็นของตน หวงของ

		ต่ำ	สูง	รวม
พฤติกรรมครูยกย่องชมเชย นักเรียนทางวาจา	ต่ำ	๘ (๕๕.๖)	๒ (๑๓.๓)	๑๐ (๕๕.๖)
	สูง	๒ (๑๓.๓)	๖ (๓๖.๗)	๘ (๔๔.๔)
รวม		๑๐ (๕๕.๖)	๘ (๔๔.๔)	๑๘ (๑๐๐.๐)

FISHER'S EXACT TEST = ๐.๐๓๑

แสดงให้เห็นว่าในห้องเรียนซึ่งมีพฤติกรรมครูยกย่องชมเชยนักเรียนทางวาจาเกิดขึ้นในระดับต่ำ จะมีพฤติกรรมยึดถือของทุกอย่าง เป็นของตน หวงของเกิดขึ้นในระดับต่ำด้วย ในทางตรงกันข้ามห้องเรียนซึ่งมีพฤติกรรมครูยกย่องชมเชยนักเรียนทางวาจาเกิดขึ้นในระดับสูง จะมีพฤติกรรมยึดถือของทุกอย่าง เป็นของตน หวงของเกิดขึ้นในระดับสูงเช่นเดียวกัน

ตารางที่ ๑๑ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมครูยอมรับความคิดเห็น และหรือ นำความคิดเห็นของนักเรียน ไปใช้ทางทำทางกับพฤติกรรมทำตามที่เพื่อนเสนอ (ตัวเลขในวงเล็บแสดงร้อยละ)

พฤติกรรมทำตามที่เพื่อนเสนอ

พฤติกรรมครูยอมรับความคิดเห็นและหรือ นำความคิดเห็นของนักเรียนไปใช้ทางทำทาง		พฤติกรรมทำตามที่เพื่อนเสนอ		รวม
		ต่ำ	สูง	
ต่ำ	ต่ำ	๑๐ (๗๒.๒)	๓ (๒๑.๘)	๑๓ (๗๒.๒)
	สูง	๑ (๗.๖)	๔ (๒๗.๘)	๕ (๒๗.๘)
รวม		๑๑ (๖๑.๑)	๗ (๓๘.๙)	๑๘ (๑๐๐.๐)

FISHER'S EXACT TEST = ๐.๐๔๗

แสดงให้เห็นว่าในห้องเรียนซึ่งมีพฤติกรรมครูยอมรับความคิดเห็น และหรือ นำความคิดเห็นของนักเรียนไปใช้ทางทำทางเกิดขึ้นในระดับต่ำ จะมีพฤติกรรมทำตามที่เพื่อนเสนอเกิดขึ้นในระดับต่ำด้วย ในทางตรงกันข้ามในห้องเรียนซึ่งมีพฤติกรรมครูยอมรับความคิดเห็นและหรือ นำความคิดเห็นของนักเรียนไปใช้ทางทำทางเกิดขึ้นในระดับสูง จะมีพฤติกรรมทำตามที่เพื่อนเสนอเกิดขึ้นในระดับสูง เช่นเดียวกัน

ตารางที่ ๑๒ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมครอบงำความคิดเห็น และหรือหน้าความคิดเห็นของนักเรียนไปใช้ทางทำทางกับพฤติกรรมเอาของเพื่อนมาทำ หรือใช้ โดยเพื่อนไม่อนุญาตก้าวก่ายสิทธิ์ผู้อื่น (ตัวเลขในวงเล็บแสดงร้อยละ)

พฤติกรรมเอาของเพื่อนมาทำหรือใช้โดยเพื่อน
ไม่อนุญาต ก้าวก่ายสิทธิ์ผู้อื่น

พฤติกรรมครอบงำความคิดเห็นและหรือหน้าความคิดเห็นของนักเรียนไปใช้ทางทำทาง		ต่ำ	สูง	รวม
		ต่ำ	สูง	รวม
ต่ำ	๑๐ (๓๓.๓)	๓ (๑๐.๐)	๑๓ (๓๓.๓)	
สูง	๑ (๓.๓)	๔ (๑๓.๓)	๕ (๑๓.๓)	
รวม	๑๑ (๓๓.๓)	๗ (๑๖.๗)	๑๘ (๔๖.๖)	

FISHER'S EXACT TEST = ๐.๐๔๗

แสดงให้เห็นว่าในห้องเรียนซึ่งมีพฤติกรรมครอบงำความคิดเห็น และหรือหน้าความคิดเห็นของนักเรียนไปใช้ทางทำทาง เกิดขึ้นในระดับต่ำ จะมีพฤติกรรมเอาของเพื่อนมาทำหรือใช้โดยเพื่อนไม่อนุญาตก้าวก่ายสิทธิ์ผู้อื่นในระดับต่ำด้วย ในทางตรงกันข้ามในห้องเรียนซึ่งมีพฤติกรรมครอบงำความคิดเห็นและหรือหน้าความคิดเห็นของนักเรียนไปใช้ทางทำทาง เกิดขึ้นในระดับสูงจะมีพฤติกรรมเอาของเพื่อนมาทำหรือใช้โดยเพื่อนไม่อนุญาตก้าวก่ายสิทธิ์ผู้อื่น เกิดขึ้นในระดับสูงเช่นเดียวกัน

ตารางที่ ๑๓ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมครูยอมรับความคิดเห็น และหรือ นำความคิดเห็นของนักเรียนไปใช้ทางวาทากับพฤติกรรมทำเลียนแบบ (ตัวเลขในวงเล็บแสดงร้อยละ)

พฤติกรรมทำเลียนแบบ

พฤติกรรมครูยอมรับความคิดเห็นและหรือนำความคิดเห็นของนักเรียนไปใช้ทางวาทา		พฤติกรรมทำเลียนแบบ		รวม
		ต่ำ	สูง	
พฤติกรรมครูยอมรับความคิดเห็นและหรือนำความคิดเห็นของนักเรียนไปใช้ทางวาทา	ต่ำ	๘ (๕๕.๖)	๒ (๑๑.๑)	๑๐ (๕๕.๖)
	สูง	๒ (๑๑.๑)	๘ (๔๔.๔)	๑๐ (๕๕.๖)
รวม		๑๐ (๕๕.๖)	๑๐ (๕๕.๖)	๒๐ (๑๐๐.๐)

FISHER'S EXACT TEST = ๐.๐๓๑

แสดงให้เห็นว่าในห้องเรียนซึ่งมีพฤติกรรมครูยอมรับความคิดเห็นและหรือนำความคิดเห็นของนักเรียนไปใช้ทางวาทา เกิดขึ้นในระดับต่ำจะมีพฤติกรรมทำเลียนแบบในระดับต่ำด้วย ในทางตรงกันข้ามในห้องเรียนซึ่งมีพฤติกรรมครูยอมรับความคิดเห็น และหรือนำความคิดเห็นของนักเรียนไปใช้ทางวาทาเกิดขึ้นในระดับสูง จะมีพฤติกรรมทำเลียนแบบในระดับสูงเช่นเดียวกัน

ตารางที่ ๑๔ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมครูยอมรับความคิดเห็น และหรือ นำความคิดเห็นของนักเรียนไปใช้ทางวาทากับพฤติกรรมแย่งของกัน (ตัวเลขในวงเล็บแสดงร้อยละ)

		พฤติกรรมแย่งของกัน		รวม
		ต่ำ	สูง	
พฤติกรรมครูยอมรับความคิดเห็นและหรือ นำความคิดเห็นของนักเรียนไปใช้ทางวาทา	ต่ำ	๔ (๕๕.๖)	๑	๑๐ (๕๕.๖)
	สูง	๓	๕ (๔๔.๔)	๘ (๔๔.๔)
รวม		๑๒ (๖๖.๗)	๖ (๓๓.๓)	๑๘ (๑๐๐.๐)

FISHER'S EXACT TEST = ๐.๐๐๓๒

แสดงให้เห็นว่าในห้องเรียนซึ่งมีพฤติกรรมครูยอมรับความคิดเห็น และหรือ นำความคิดเห็นของนักเรียนไปใช้ทางวาทา เกิดขึ้นในระดับต่ำจะมีพฤติกรรมแย่งของกันเกิดขึ้นในระดับต่ำด้วย ในทางตรงกันข้ามในห้องเรียนซึ่งมีพฤติกรรมครูยอมรับความคิดเห็น และหรือ นำความคิดเห็นของนักเรียนไปใช้ทางวาทา เกิดขึ้นในระดับสูงจะมีพฤติกรรมแย่งของกันเกิดขึ้นในระดับสูง เช่นเดียวกัน

ตารางที่ ๑๔ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมครูถามคำถามที่จำกัดคำตอบกับพฤติกรรม
 พุดน้ำและหรือทำน้ำแล้วเพื่อนร่วมมือหรือทำตาม พุดชักชวน (ตัว เลขใน
 วงเล็บแสดงร้อยละ)

		พฤติกรรมพุดน้ำและหรือทำน้ำแล้ว เพื่อนร่วมมือหรือ ทำตาม พุดชักชวน		
		ต่ำ	สูง	รวม
พฤติกรรมครูถามคำถาม ที่จำกัดคำตอบ	ต่ำ	๑๐ (๖๑.๑)	๑	๑๑ (๖๑.๑)
	สูง	๐	๗	๗ (๓๘.๙)
รวม		๑๐ (๕๕.๖)	๘ (๔๔.๔)	๑๘ (๑๐๐.๐)

FISHER'S EXACT TEST = ๐.๐๐๑

แสดงให้เห็นว่าในห้องเรียนซึ่งมีพฤติกรรมครูถามคำถามที่จำกัดคำตอบ เกิดขึ้น
 ในระดับต่ำจะมีพฤติกรรมพุดน้ำและหรือทำน้ำแล้วเพื่อนร่วมมือหรือทำตาม พุดชักชวนในระดับ
 ต่ำด้วย ในทางตรงกันข้ามในห้องเรียนซึ่งมีพฤติกรรมครูถามคำถามที่จำกัดคำตอบ เกิดขึ้นใน
 ระดับสูง จะมีพฤติกรรมพุดน้ำและหรือทำน้ำแล้วเพื่อนร่วมมือหรือทำตาม พุดชักชวนในระดับสูง
 เช่นเดียวกัน

ตารางที่ ๑๖ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมครูถามคำถามที่จำกัดคำตอบกับพฤติกรรมทำตามที่เพื่อนเสนอ (ตัวเลขในวงเล็บแสดงร้อยละ)

พฤติกรรมทำตามที่เพื่อนเสนอ

พฤติกรรมครูถามคำถามที่จำกัดคำตอบ		ต่ำ	สูง	รวม
		ต่ำ	๑๐ (๖๑.๑)	๑
สูง	๑	๖	๗ (๓๘.๙)	
รวม	๑๑ (๖๑.๑)	๗ (๓๘.๙)	๑๘ (๑๐๐.๐)	

FISHER'S EXACT TEST = ๐.๐๐๒

แสดงให้เห็นว่าในห้องเรียนซึ่งมีพฤติกรรมครูถามคำถามที่จำกัดคำตอบ เกิดขึ้นในระดับต่ำจะมีพฤติกรรมทำตามที่เพื่อนเสนอในระดับต่ำด้วยในทางตรงกันข้าม ในห้องเรียนซึ่งมีพฤติกรรมครูถามคำถามที่จำกัดคำตอบ เกิดขึ้นในระดับสูงจะมีพฤติกรรมทำตามที่เพื่อนเสนอในระดับสูง เช่นเดียวกัน

ตารางที่ ๑๗ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมครูถามคำถามที่จำกัดคำตอบกับ
พฤติกรรมทำร้ายร่างกายตนเองหรือผู้อื่น (ตัวเลขใน...เล็บแสดงร้อยละ)

พฤติกรรมทำร้ายร่างกายตนเองหรือผู้อื่น

พฤติกรรมครูถามคำถาม ที่จำกัดคำตอบ		พฤติกรรมทำร้ายร่างกายตนเองหรือผู้อื่น		รวม
		ต่ำ	สูง	
ต่ำ	ต่ำ	๑๐	๑	๑๑ (๖๑.๑)
	สูง	๑	๖	๗ (๓๘.๙)
รวม		๑๑ (๖๑.๑)	๗ (๓๘.๙)	๑๘ (๑๐๐.๐)

FISHER'S EXACT TEST = ๐.๐๐๒

แสดงให้เห็นว่าในห้องเรียนซึ่งมีพฤติกรรมครูถามคำถามที่จำกัดคำตอบเกิดขึ้น
ในระดับต่ำ จะมีพฤติกรรมทำร้ายร่างกายตนเองหรือผู้อื่นในระดับต่ำด้วย ในทางตรงกันข้าม
ในห้องเรียนซึ่งมีพฤติกรรมครูถามคำถามที่จำกัดคำตอบเกิดขึ้นในระดับสูงจะมีพฤติกรรมทำ
ร้ายร่างกายตนเองหรือผู้อื่นในระดับสูง เช่นเดียวกัน

ตารางที่ ๑๘ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมครูถามคำถามที่จำกัดคำตอบ กับพฤติกรรมเอาของเพื่อนมาทำหรือใช้โดยเพื่อนไม่อนุญาต ก้าวก่ายสิทธิ์ผู้อื่น (ตัวเลขในวงเล็บแสดงร้อยละ)

พฤติกรรมครูถามคำถามที่จำกัดคำตอบ		พฤติกรรมเอาของเพื่อนมาทำหรือใช้โดยเพื่อนไม่อนุญาต ก้าวก่ายสิทธิ์ผู้อื่น		
		ต่ำ	สูง	รวม
ต่ำ	ต่ำ	๑๐	๑	๑๑ (๖๑.๑)
	สูง	๑	๖	๗ (๓๘.๙)
รวม		๑๑ (๖๑.๑)	๗ (๓๘.๙)	๑๘ (๑๐๐.๐)

FISHER'S EXACT TEST = ๐.๐๐๒

แสดงให้เห็นว่าในห้องเรียนซึ่งมีพฤติกรรมครูถามคำถามที่จำกัดคำตอบ เกิดขึ้นในระดับต่ำจะมีพฤติกรรมเอาของเพื่อนมาทำหรือใช้โดยเพื่อนไม่อนุญาตก้าวก่ายสิทธิ์ผู้อื่นเกิดขึ้นในระดับต่ำด้วยในทางตรงกันข้ามในห้องเรียน ซึ่งมีพฤติกรรมครูถามคำถามที่จำกัดคำตอบ เกิดขึ้นในระดับสูง จะมีพฤติกรรมเอาของเพื่อนมาทำหรือใช้โดยเพื่อนไม่อนุญาตก้าวก่ายสิทธิ์ผู้อื่นเกิดขึ้นในระดับสูง เช่นเดียวกัน

ตารางที่ ๑๔ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมครูถามคำถามที่จำกัดคำตอบ กับพฤติกรรมทำลายสิ่งของ ทำให้ของเสียหาย (ตัวเลขในวงเล็บแสดงร้อยละ)

พฤติกรรมทำลายสิ่งของทำให้ของเสียหาย

พฤติกรรมครูถามคำถาม		ต่ำ	สูง	รวม
ที่จำกัดคำตอบ	ต่ำ	๑๑	๐	๑๑ (๖๖.๑)
	สูง	๔	๓	๗ (๓๘.๙)
รวม		๑๕ (๘๓.๓)	๓ (๑๖.๗)	๑๘ (๑๐๐.๐)

FISHER'S EXACT TEST = ๐.๐๔๓

แสดงให้เห็นว่าในห้องเรียนซึ่งมีพฤติกรรมครูถามคำถามที่จำกัดคำตอบเกิดขึ้นในระดับต่ำจะมีพฤติกรรมทำลายสิ่งของ (ทำให้ของเสียหาย) ในระดับต่ำด้วย ในทางตรงกันข้ามในห้องเรียนซึ่งมีพฤติกรรมครูถามคำถามที่จำกัดคำตอบเกิดขึ้นในระดับสูง กลับมีพฤติกรรมทำลายสิ่งของ (ทำให้ของเสียหาย) ในระดับต่ำ

ตารางที่ ๒๐ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมครูถามคำถามที่จำกัดคำตอบ กับพฤติกรรมเล่นกับเพื่อนคุยกับเพื่อน (ตัวเลขในวงเล็บแสดงร้อยละ)

พฤติกรรม เล่นกับเพื่อนคุยกับเพื่อน

พฤติกรรมครูถามคำถามที่จำกัดคำตอบ		ต่ำ	สูง	รวม
		ต่ำ	๘ (๖๖.๖)	๓ (๒๕.๐)
สูง	๐	๗ (๑๐๐.๐)	๗ (๑๐๐.๐)	
รวม	๘ (๔๔.๔)	๑๐ (๕๕.๖)	๑๘ (๑๐๐.๐)	

FISHER'S EXACT TEST = ๐.๐๐๔

แสดงให้เห็นว่าในห้องเรียนซึ่งมีพฤติกรรมครูถามคำถามที่จำกัดคำตอบ เกิดขึ้นในระดับต่ำจะมีพฤติกรรมเล่นกับเพื่อนคุยกับเพื่อนในระดับต่ำด้วย ในทางตรงกันข้ามในห้องเรียนซึ่งมีพฤติกรรมครูถามคำถามที่จำกัดคำตอบ เกิดขึ้นในระดับสูงจะมีพฤติกรรมเล่นกับเพื่อนคุยกับเพื่อนในระดับสูง เช่นเดียวกัน

ตารางที่ ๒๑ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมครูตามคำถามที่ถามความต้องการของนักเรียนกับพฤติกรรมเก็บของเมื่อเลิกเล่นแล้ว (ตัวเลขในวงเล็บแสดงร้อยละ)

พฤติกรรม เก็บของ เมื่อเลิกเล่นแล้ว

พฤติกรรมครูตามคำถามที่ถามความต้องการของนักเรียน		พฤติกรรม เก็บของ เมื่อเลิกเล่นแล้ว		รวม
		ต่ำ	สูง	
ต่ำ	ต่ำ	๑๑ (๖๖.๗)	๑ (๖.๒)	๑๒ (๖๖.๗)
	สูง	๒ (๑๒.๕)	๔ (๒๕.๐)	๖ (๓๓.๓)
รวม		๑๓ (๗๖.๒)	๕ (๒๗.๘)	๑๘ (๑๐๐.๐)

$$\text{FISHER'S EXACT TEST} = ๐.๐๖๖๒$$

แสดงให้เห็นว่าในห้องเรียนซึ่งมีพฤติกรรมครูตามคำถามที่ถามความต้องการของนักเรียนเกิดขึ้นในระดับต่ำจะมีพฤติกรรมเก็บของเมื่อเลิกเล่นแล้วในระดับต่ำด้วย ในทางตรงกันข้ามในห้องเรียนซึ่งมีพฤติกรรมครูตามคำถามที่ถามความต้องการของนักเรียนเกิดขึ้นในระดับสูงจะมีพฤติกรรมเก็บของเมื่อเลิกเล่นแล้วในระดับสูง เช่นเดียวกัน

ตารางที่ ๒๒ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมครูถามคำถามตามความต้องการของนักเรียนกับพฤติกรรมพูดหรือแสดงท่าทางล้อเลียนผู้อื่น (ตัวเลขในวงเล็บแสดงร้อยละ)

		พฤติกรรมพูดหรือแสดงท่าทางล้อเลียนผู้อื่น		รวม
		ต่ำ	สูง	
พฤติกรรมครูถามคำถามตามความต้องการของนักเรียน	ต่ำ	๑๐	๒	๑๒ (๖๖.๗)
	สูง	๑	๕	๖ (๓๓.๓)
รวม		๑๑ (๖๑.๑)	๗ (๓๘.๙)	๑๘ (๑๐๐.๐)

FISHER'S EXACT TEST = ๐.๐๑๓

แสดงให้เห็นว่าในห้องเรียนซึ่งมีพฤติกรรมครูถามคำถามตามความต้องการของนักเรียน เกิดขึ้นในระดับที่ต่ำจะมีพฤติกรรมพูดหรือแสดงท่าทางล้อเลียนผู้อื่น เกิดขึ้นในระดับต่ำด้วย ในทางตรงกันข้ามในห้องเรียนซึ่งมีพฤติกรรมครูถามคำถามตามความต้องการของนักเรียนเกิดขึ้นในระดับสูง จะมีพฤติกรรมพูดหรือแสดงท่าทางล้อเลียนผู้อื่น เกิดขึ้นในระดับสูง เช่นเดียวกัน

ตารางที่ ๒๓ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมครูตามคำถามที่ถามความต้องการ
ของนักเรียนกับพฤติกรรมไม่ตอบโต้เมื่อเพื่อนรังแกยอมให้เพื่อนก้าวก่าย
(ตัวเลขในวงเล็บแสดงร้อยละ)

พฤติกรรมครูตามคำถาม ที่ถามความต้องการของ นักเรียน		พฤติกรรมไม่ตอบโต้เมื่อเพื่อนรังแก ยอมให้เพื่อน ก้าวก่าย		รวม
		ต่ำ	สูง	
ต่ำ	ต่ำ	๑๐	๒	๑๒ (๗๖.๗)
	สูง	๑	๕	๖ (๓๓.๓)
รวม		๑๑ (๖๑.๑)	๗ (๓๘.๙)	๑๘ (๑๐๐.๐)

FISHER'S EXACT TEST = 1๐.๐๖๓

แสดงให้เห็นว่าในห้องเรียนซึ่งมีพฤติกรรมครูตามคำถามที่ถามความต้องการ
ของนักเรียน เกิดขึ้นในระดับต่ำจะมีพฤติกรรมไม่ตอบโต้เมื่อเพื่อนรังแก ยอมให้เพื่อน
ก้าวก่าย เกิดขึ้นในระดับต่ำด้วย ในทางตรงกันข้ามในห้องเรียนซึ่งมีพฤติกรรมครูตาม
คำถามที่ถามความต้องการของนักเรียน เกิดขึ้นในระดับสูง จะมีพฤติกรรมไม่ตอบโต้เมื่อ
เพื่อนรังแก ยอมให้เพื่อนก้าวก่าย เกิดขึ้นในระดับสูงเช่นเดียวกัน

ตารางที่ ๒๔ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมครูถามคำถามที่ต้องการให้นักเรียนวิเคราะห์กับพฤติกรรมพูดนำและหรือทำนำแล้ว เพื่อนร่วมมือหรือทำตาม พูดชักชวน (ตัวเลขในวงเล็บแสดงร้อยละ)

		พฤติกรรมพูดนำและหรือทำนำแล้ว เพื่อนร่วมมือหรือทำตาม พูดชักชวน		
		ต่ำ	สูง	รวม
พฤติกรรมครูถามคำถามที่ต้องการให้นักเรียนวิเคราะห์	ต่ำ	๔ (๗๓.๓)	๓ (๕๐.๐)	๗ (๑๐๐.๐)
	สูง	๑๐ (๑๖๖.๖)	๓ (๕๐.๐)	๑๓ (๑๖๖.๖)
รวม		๑๔ (๒๓๙.๙)	๖ (๑๐๐.๐)	๒๐ (๓๓๙.๙)

FISHER'S EXACT TEST = ๐.๐๒๔

แสดงให้เห็นว่าในห้องเรียนซึ่งมีพฤติกรรมครูถามคำถามที่ต้องการให้นักเรียนวิเคราะห์ที่เกิดขึ้นในระดับต่ำ กลับมีพฤติกรรมพูดนำและหรือทำนำแล้ว เพื่อนร่วมมือหรือทำตาม พูดชักชวน เกิดขึ้นในระดับสูงในทางตรงกันข้ามในห้องเรียน ซึ่งมีพฤติกรรมครูถามคำถามที่ต้องการให้นักเรียนวิเคราะห์ที่เกิดขึ้นในระดับสูง กลับมีพฤติกรรมพูดนำและหรือทำนำ แล้วเพื่อนร่วมมือ หรือทำตาม เกิดขึ้นในระดับต่ำ

ตารางที่ ๒๔ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมครูตามคำถามที่ต้องการให้นักเรียน
วิเคราะห์กับพฤติกรรมพูดทำพิน ไอ้อวด (ตัวเลขในวงเล็บแสดงร้อยละ)

พฤติกรรมพูดทำพิน ไอ้อวด

พฤติกรรมครูตามคำถาม ที่ต้องการให้นักเรียน วิเคราะห์		พฤติกรรมพูดทำพิน ไอ้อวด		
		ต่ำ	สูง	
ต่ำ	ต่ำ	๓	๑๐	๑๓ (๓๗.๖๒)
	สูง	๔	๑	๕ (๒๗.๐๘)
รวม		๗ (๓๘.๘)	๑๑ (๖๑.๑)	๑๘ (๑๐๐.๐)

FISHER'S EXACT TEST = ๐.๐๔๗

แสดงให้เห็นว่าในห้องเรียนซึ่งมีพฤติกรรมครูตามคำถามที่ต้องการให้นักเรียน
วิเคราะห์เกิดขึ้นในระดับที่ต่ำ กลับมีพฤติกรรมพูดทำพิน ไอ้อวด เกิดขึ้นในระดับสูง ใน
ทางตรงกันข้ามในห้องเรียนซึ่งมีพฤติกรรมครูตามคำถามที่ต้องการให้นักเรียนวิเคราะห์
เกิดขึ้นในระดับสูง กลับมีพฤติกรรมพูดทำพิน ไอ้อวด เกิดขึ้นในระดับต่ำ

ตารางที่ ๒๖ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมครูตามคำถามที่ต้องการให้นักเรียน
วิเคราะห์กับพฤติกรรมเล่นกับเพื่อน คุยกับเพื่อน (ตัวเลขในวงเล็บ
แสดงร้อยละ)

พฤติกรรม เล่นกับเพื่อน, คุยกับเพื่อน

		ต่ำ	สูง	รวม
พฤติกรรมครูตาม คำถามที่ต้องการให้นักเรียน วิเคราะห์	ต่ำ	๓ (๗๖.๒)	๑๐	๑๓ (๗๖.๒)
	สูง	๔ (๒๗.๘)	๐	๔ (๒๗.๘)
รวม		๗ (๔๔.๔)	๑๐ (๔๕.๖)	๑๗ (๑๐๐.๐)

FISHER'S EXACT TEST = ๐.๐๐๗

แสดงให้เห็นว่าในห้องเรียนซึ่งมีพฤติกรรมครูตามคำถามที่ต้องการให้นักเรียน
วิเคราะห์เกิดขึ้นในระดับต่ำ กลับมีพฤติกรรมเล่นกับเพื่อน คุยกับเพื่อนเกิดขึ้นในระดับสูง
ในทางตรงกันข้ามในห้องเรียนซึ่งมีพฤติกรรมครูตามคำถามที่ต้องการให้นักเรียนวิเคราะห์
เกิดขึ้นในระดับสูง กลับมีพฤติกรรมเล่นกับเพื่อน คุยกับเพื่อนเกิดขึ้นในระดับต่ำ

ตารางที่ ๒๗ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมครูถามคำถามที่ไม่ต้องการคำตอบกับ
พฤติกรรมทำร้ายร่างกายตนเองหรือผู้อื่น (ตัวเลขในวงเล็บแสดงร้อยละ)

พฤติกรรมทำร้ายร่างกายตนเองหรือผู้อื่น

พฤติกรรมครูถามคำถาม ที่ไม่ต้องการคำตอบ		พฤติกรรมทำร้ายร่างกายตนเองหรือผู้อื่น		รวม
		ต่ำ	สูง	
ต่ำ	ต่ำ	๘ (๕๐.๐)	๑	๙ (๕๐.๐)
	สูง	๓	๖ (๕๐.๐)	๙ (๕๐.๐)
รวม		๑๑ (๖๖.๖)	๗ (๓๘.๔)	๑๘ (๑๐๐.๐)

FISHER'S EXACT TEST = ๐.๐๒๕

แสดงให้เห็นว่าในห้องเรียนซึ่งมีพฤติกรรมครูถามคำถามที่ไม่ต้องการคำตอบ
เกิดขึ้นในระดับต่ำจะมีพฤติกรรมทำร้ายร่างกายตนเอง หรือผู้อื่น เกิดขึ้นในระดับต่ำด้วย
ในทางตรงกันข้ามในห้องเรียนซึ่งมีพฤติกรรมครูถามคำถามที่ไม่ต้องการคำตอบ เกิดขึ้น
ในระดับสูง จะมีพฤติกรรมทำร้ายร่างกายตนเองหรือผู้อื่น เกิดขึ้นในระดับสูง เช่นเดียวกัน

ตารางที่ ๒๘ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมครูถามคำถามที่ไม่ต้องการคำตอบ กับพฤติกรรมโต้เถียงกัน คำกั้น (ตัวเลขในวงเล็บแสดงร้อยละ)

		พฤติกรรมโต้เถียงกัน คำกั้น		รวม
		ต่ำ	สูง	
พฤติกรรมครูถามคำถามที่ไม่ต้องการคำตอบ	ต่ำ	๘ (๕๐.๐)	๑	๙ (๕๐.๐)
	สูง	๒	๗	๙ (๕๐.๐)
รวม		๑๐ (๕๕.๖)	๘ (๔๔.๔)	๑๘ (๑๐๐.๐)

FISHER'S EXACT TEST = ๐.๐๐๘

แสดงให้เห็นว่าในห้องเรียน ซึ่งมีพฤติกรรมครูถามคำถามที่ไม่ต้องการคำตอบ เกิดขึ้นในระดับต่ำ จะมีพฤติกรรมโต้เถียงกัน คำกั้น เกิดขึ้นในระดับต่ำด้วย ในทางตรงกันข้ามในห้องเรียนที่มีพฤติกรรมครูถามคำถามที่ไม่ต้องการคำตอบ เกิดขึ้นในระดับสูง จะมีพฤติกรรมโต้เถียงกัน คำกั้น เกิดขึ้นในระดับสูง เช่นเดียวกัน

ตารางที่ ๒๔ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมครูถามคำถาม ที่ไม่ต้องการคำตอบ กับพฤติกรรมขอความช่วยเหลือจากผู้อื่น ฟังผู้อื่น (ตัวเลขในวงเล็บแสดงร้อยละ)

พฤติกรรมขอความช่วยเหลือจากผู้อื่นฟังผู้อื่น

พฤติกรรมครูถามคำถาม ที่ไม่ต้องการคำตอบ		ต่ำ	สูง	รวม
		ต่ำ	๗ (๕๐.๐๐)	๒ (๕๐.๐๐)
สูง	๒ (๕๐.๐๐)	๗ (๕๐.๐๐)	๙ (๑๐๐.๐๐)	
รวม	๙ (๕๐.๐๐)	๙ (๕๐.๐๐)	๑๘ (๑๐๐.๐๐)	

FISHER'S EXACT TEST = ๐.๐๐๒๔

แสดงให้เห็นว่าในห้องเรียนซึ่งมีพฤติกรรมครูถามคำถามที่ไม่ต้องการคำตอบ เกิดขึ้นในระดับต่ำจะมีพฤติกรรมขอความช่วยเหลือจากผู้อื่น ฟังผู้อื่น เกิดขึ้นในระดับต่ำด้วย ในทางตรงกันข้ามในห้องเรียนซึ่งมีพฤติกรรมครูถามคำถามที่ไม่ต้องการคำตอบ เกิดขึ้นในระดับสูง จะมีพฤติกรรมขอความช่วยเหลือจากผู้อื่น ฟังผู้อื่น เกิดขึ้นในระดับสูงเช่นเดียวกัน

ตารางที่ ๓๐ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมครอบครัว อธิบายสรุป เล่าเรื่อง
 สาธิตและแนะนำ ทั้งทางวาจาและท่าทาง กับพฤติกรรมพูดนำหรือทำนำแล้ว
 เพื่อนร่วมมือ หรือทำตาม พูดชักชวน (ตัวเลขในวงเล็บแสดงร้อยละ)

พฤติกรรมพูดนำ และหรือทำนำแล้วเพื่อนร่วมมือ

หรือทำตาม พูดชักชวน

		ต่ำ	สูง	รวม
พฤติกรรมครอบครัว อธิบาย สรุปเล่าเรื่อง สาธิต แนะนำ ทั้งทางวาจาและท่าทาง	ต่ำ	๓	๗	๑๐ (๔๕.๖)
	สูง	๗	๑	๘ (๔๔.๔)
รวม		๑๐ (๔๕.๖)	๘ (๔๔.๔)	๑๘ (๑๐๐.๐)

FISHER'S EXACT TEST = ๐.๐๖๓

แสดงให้เห็นว่าในห้องเรียนซึ่งมีพฤติกรรมครอบครัวอธิบาย สรุปเล่าเรื่อง
 สาธิตแนะนำทั้งทางวาจาและท่าทาง เกิดขึ้นในระดับต่ำกลับมีพฤติกรรมพูดนำหรือทำนำแล้ว
 เพื่อนร่วมมือหรือทำตาม พูดชักชวน เกิดขึ้นในระดับสูงในทางตรงกันข้ามในห้องเรียน ซึ่งมี
 พฤติกรรมครอบครัว อธิบายสรุป เล่าเรื่อง สาธิต แนะนำ ทั้งทางวาจาและท่าทางเกิด
 ขึ้นในระดับสูง กลับมีพฤติกรรมพูดนำหรือทำนำแล้ว เพื่อนร่วมมือหรือทำตาม พูดชักชวน เกิด
 ขึ้นในระดับต่ำ

ตารางที่ ๓๑ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมครอบครัว อธิบาย สรูป เล่าเรื่อง
 สาธิตแนะนำ ทั้งทางวาจา และท่าทางกับพฤติกรรม ขอความช่วยเหลือ
 จากผู้อื่น พี่งผู้อื่น (ตัวเลขในวงเล็บแสดงร้อยละ)

พฤติกรรมของความช่วยเหลือจากผู้อื่น พี่งผู้อื่น

พฤติกรรมครอบครัวอธิบาย		ต่ำ	สูง	รวม
สรูป เล่าเรื่อง สาธิต แนะนำ ทั้งทางวาจาและ ท่าทาง	ต่ำ	๒ (๕๕.๖)	๘ (๕๕.๖)	๑๐ (๕๕.๖)
	สูง	๗ (๕๕.๕)	๑ (๕๕.๕)	๘ (๕๕.๕)
	รวม	๙ (๕๐.๐)	๙ (๕๐.๐)	๑๘ (๑๐๐.๐)

FISHER'S EXACT TEST = ๐.๐๐๘

แสดงให้เห็นว่าในห้องเรียนซึ่งมีพฤติกรรมครอบครัวอธิบาย สรูป เล่าเรื่อง
 สาธิต แนะนำ ทั้งทางวาจาและท่าทาง เกิดขึ้นในระดับต่ำกลับมีพฤติกรรมของความช่วย
 เหลือจากผู้อื่น พี่งผู้อื่น เกิดขึ้นในระดับสูงในทางตรงกันข้ามในห้องเรียนซึ่งมีพฤติกรรมค
 ร์บุรยาย อธิบาย สรูป เล่าเรื่อง สาธิต แนะนำ ทั้งทางวาจาและท่าทาง เกิดขึ้นในระดับ
 สูง กลับมีพฤติกรรมขอความช่วยเหลือจากผู้อื่น พี่งผู้อื่น เกิดขึ้นในระดับต่ำ

ตารางที่ ๓๒ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมครูบรรยาย อธิบาย สรุปลำเรื่อง
 สาธิต แนะนำ ทั้งทางวาจาและท่าทางกับพฤติกรรมยึดถือของทุกอย่าง
 เป็นของตน ทวงของ (ตัวเลขในวงเล็บแสดงร้อยละ)

พฤติกรรมยึดถือของทุกอย่าง เป็นของตน ทวงของ

พฤติกรรมครูบรรยาย อธิบาย		ต่ำ	สูง	รวม
สรุปลำเรื่อง สาธิต แนะนำ ทั้งทางวาจา และท่าทาง	ต่ำ	๘	๒	๑๐ (๕๕.๖)
	สูง	๒	๖	๘ (๔๕.๔)
รวม		๑๐ (๕๕.๖)	๘ (๔๕.๔)	๑๘ (๑๐๐.๐)

FISHER'S EXACT TEST = ๐.๐๓๖

แสดงให้เห็นว่าในห้องเรียนซึ่งมีพฤติกรรมครูบรรยาย อธิบาย สรุปลำเรื่อง
 สาธิต แนะนำ ทั้งทางวาจาและท่าทาง เกิดขึ้นในระดับต่ำจะมีพฤติกรรมยึดถือของทุกอย่าง
 เป็นของตน ทวงของ เกิดขึ้นในระดับต่ำด้วยในทางตรงกันข้ามในห้องเรียนซึ่งมีพฤติกรรม
 ครูบรรยาย อธิบาย สรุปลำเรื่อง สาธิต แนะนำ ทั้งทางวาจาและท่าทาง เกิดขึ้นใน
 ระดับสูง จะมีพฤติกรรมยึดถือของทุกอย่าง เป็นของตนเอง ทวงของ เกิดขึ้นในระดับสูง
 เช่นเดียวกัน

ตารางที่ ๓๓ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมครอบครัว อธิบาย สรูป เล่าเรื่อง
 สาธิต แนะนำ ทางวาจา กับ พฤติกรรมปลอมโยนด้วยคำพูดหรือท่าทาง
 (ตัวเลขในวงเล็บแสดงร้อยละ)

พฤติกรรมปลอมโยนด้วยคำพูดหรือท่าทาง

พฤติกรรมครอบครัว อธิบาย		ต่ำ	สูง	รวม
สรูป เล่าเรื่อง แนะนำทางวาจา	ต่ำ	๑๐ (๖๖.๗)	๒	๑๒ (๖๖.๗)
	สูง	๑	๔ (๓๓.๓)	๕ (๓๓.๓)
รวม		๑๑ (๖๑.๑)	๖ (๓๘.๙)	๑๗ (๑๐๐.๐)

FISHER'S EXACT TEST = ๐.๐๐๑๓

แสดงให้เห็นว่าในห้องเรียนซึ่งมีพฤติกรรมครอบครัว อธิบาย สรูป เล่าเรื่อง
 สาธิต แนะนำทางวาจา เกิดขึ้นในระดับต่ำจะมีพฤติกรรมปลอมโยนด้วยคำพูดหรือท่าทาง
 เกิดขึ้นในระดับต่ำด้วย ในทางตรงกันข้ามในห้องเรียนซึ่งมีพฤติกรรม ครอบครัว อธิบาย
 สรูป เล่าเรื่อง สาธิต แนะนำทางวาจา เกิดขึ้นในระดับสูง จะมีพฤติกรรมปลอมโยนด้วย
 คำพูดหรือท่าทาง เกิดขึ้นในระดับสูง เช่นเดียวกัน

ตารางที่ ๓๔ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมครูใช้คำสั่ง ทั้งทางตรงและทางอ้อม
ทางทำทางกับพฤติกรรมพูดหรือแสดงท่าทางล้อเลียนผู้อื่น (ตัวเลขในวง
เล็บแสดงร้อยละ)

พฤติกรรมพูดหรือแสดงท่าทางล้อเลียนผู้อื่น

พฤติกรรมครูใช้คำสั่งทั้ง ทางตรงและทางอ้อม ทางทำทาง		พฤติกรรมพูดหรือแสดงท่าทางล้อเลียนผู้อื่น		รวม
		ต่ำ	สูง	
ต่ำ	ต่ำ	๑๐ (๓๒.๒)	๓ (๙.๖)	๑๓ (๓๒.๒)
	สูง	๑ (๓.๑)	๔ (๑๒.๕)	๕ (๑๒.๕)
รวม		๑๑ (๖๑.๑)	๗ (๓๘.๙)	๑๘ (๑๐๐.๐)

FISHER'S EXACT TEST = ๐.๐๔๗

แสดงให้เห็นว่าในห้องเรียนซึ่งมีพฤติกรรมครูใช้คำสั่งทั้งทางตรงและทางอ้อม
ทางทำทาง เกิดขึ้นในระดับต่ำ จะมีพฤติกรรมพูดหรือแสดงท่าทางล้อเลียนผู้อื่น เกิดขึ้นใน
ระดับต่ำด้วย ในทางตรงกันข้ามในห้องเรียนซึ่งมีพฤติกรรมครูใช้คำสั่งทั้งทางตรงและทาง
อ้อมทางทำทาง เกิดขึ้นในระดับสูงจะมีพฤติกรรมพูดหรือแสดงท่าทางล้อเลียนผู้อื่น เกิดขึ้นใน
ระดับสูง เช่นเดียวกัน

ตารางที่ ๓๕ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมครูใช้คำสั่ง ทั้งทางตรงและทางอ้อม
ทางวาจา กับพฤติกรรมแบ่งปันของให้เพื่อน (ตัวเลขในวงเล็บแสดงร้อยละ)

พฤติกรรมแบ่งปันของให้เพื่อน

พฤติกรรมครูใช้คำสั่ง		พฤติกรรมแบ่งปันของให้เพื่อน		รวม
		ต่ำ	สูง	
ทั้งทางตรงและทาง อ้อม ทางวาจา	ต่ำ	๕ (๖๑.๑)	๖ (๖๑.๑)	๑๑ (๖๑.๑)
	สูง	๗ (๓๘.๘)	๐ (๐.๐)	๗ (๓๘.๘)
รวม		๑๒ (๖๖.๗)	๖ (๓๓.๓)	๑๘ (๑๐๐.๐)

$$\text{FISHER'S EXACT TEST} = 0.024$$

แสดงให้เห็นว่าในห้องเรียนซึ่งมีพฤติกรรมครูใช้คำสั่งทั้งทางตรงและทางอ้อม
ทางวาจา เกิดขึ้นในระดับต่ำกลับมีพฤติกรรมแบ่งปันของให้เพื่อน เกิดขึ้นในระดับสูง ใน
ทางตรงกันข้ามในห้องเรียนซึ่งมีพฤติกรรมครูใช้คำสั่งทั้งทางตรงและทางอ้อมทางวาจา
เกิดขึ้นในระดับสูง กลับมีพฤติกรรมแบ่งปันของให้เพื่อน เกิดขึ้นในระดับต่ำ

ตารางที่ ๓๖ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมครูใช้คำสั่งทั้งทางตรงและทางอ้อมทางวาจา กับพฤติกรรมช่วยผู้อื่นทำงานหรือเล่น (ตัวเลขในวงเล็บแสดงร้อยละ)

		พฤติกรรมช่วยผู้อื่นทำงานหรือเล่น		
		ต่ำ	สูง	รวม
พฤติกรรมครูใช้คำสั่งทั้งทางตรงและทางอ้อมทางวาจา	ต่ำ	๔ (๒๑.๐๕)	๔ (๒๑.๐๕)	๘ (๒๑.๐๕)
	สูง	๗ (๓๒.๖๑)	๐ (๐.๐๐)	๗ (๑๘.๖๑)
รวม		๑๑ (๖๖.๖๖)	๔ (๓๓.๓๓)	๑๕ (๑๐๐.๐๐)

FISHER'S EXACT TEST = ๐.๐๒๔

แสดงให้เห็นว่าในห้องเรียนซึ่งมีพฤติกรรมครูใช้คำสั่งทั้งทางตรงและทางอ้อมทางวาจา เกิดขึ้นในระดับต่ำ กลับมีพฤติกรรมช่วยผู้อื่นทำงานหรือเล่น เกิดขึ้นในระดับสูงในทางตรงกันข้าม ในห้องเรียนซึ่งมีพฤติกรรมครูใช้คำสั่งทั้งทางตรงและทางอ้อมทางวาจา เกิดขึ้นในระดับสูง กลับมีพฤติกรรมช่วยผู้อื่นทำงานหรือเล่น เกิดขึ้นในระดับต่ำ

ตารางที่ ๓๗ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมครูตำหนิ ชู่ วิจารณ์ ตัดสิน ล้อเลียน
 ลงโทษ ทางวาจา กับพฤติกรรม สิ่งบอก แนะนำ (ตัวเลขในวงเล็บ
 แสดงร้อยละ)

พฤติกรรมสิ่ง บอก แนะนำ

พฤติกรรมครูตำหนิ ชู่		ต่ำ	สูง	รวม
วิจารณ์ ตัดสิน ล้อเลียน ลงโทษทางวาจา	ต่ำ	๑๐ (๖๑.๑)	๑ (๖.๑)	๑๑ (๖๗.๒)
	สูง	๓ (๑๘.๘)	๔ (๒๕.๐)	๗ (๔๓.๘)
รวม		๑๓ (๗๙.๙)	๕ (๓๑.๒)	๑๘ (๑๑๑.๑)

FISHER'S EXACT TEST = ๐.๐๐๔๗

แสดงให้เห็นว่าในห้องเรียนซึ่งมีพฤติกรรมครูตำหนิ ชู่ วิจารณ์ ตัดสิน ล้อเลียน
 ลงโทษทางวาจา เกิดขึ้นในระดับต่ำ จะมีพฤติกรรมสิ่งบอก แนะนำ เกิดขึ้นในระดับต่ำด้วย
 ในทางตรงกันข้าม ในห้องเรียนซึ่งมีพฤติกรรมครู ตำหนิ ชู่ วิจารณ์ ตัดสิน ล้อเลียน ลงโทษ
 ทางวาจา เกิดขึ้นในระดับสูง จะมีพฤติกรรม สิ่ง บอก แนะนำ เกิดขึ้นในระดับสูง
 เช่นเดียวกัน

ตารางที่ ๓๘ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมนักเรียนคอบสนองครูทั้งทาง
วาจาและท่าทาง กับพฤติกรรมพูดหรือแสดงท่าทางล้อเลียนผู้อื่น (ตัวเลข
ในวงเล็บแสดงร้อยละ)

พฤติกรรมพูดหรือแสดงท่าทางล้อเลียนผู้อื่น

พฤติกรรมนักเรียนคอบ สนองครูทั้งทางวาจา และท่าทาง		พฤติกรรมพูดหรือแสดงท่าทางล้อเลียนผู้อื่น		รวม
		ต่ำ	สูง	
ต่ำ	ต่ำ	๓	๗	๑๐ (๔๕.๖)
	สูง	๕	๐	๕ (๔๕.๔)
รวม		๑๑ (๖๑.๑)	๗ (๓๘.๙)	๑๘ (๑๐๐.๐)

FISHER'S EXACT TEST = ๐.๐๐๔

แสดงให้เห็นว่าในห้องเรียนซึ่งมีพฤติกรรมนักเรียนคอบสนองครูทั้งทางวาจาและ
ท่าทาง เกิดขึ้นในระดับต่ำ กลับมีพฤติกรรมพูดหรือแสดงท่าทางล้อเลียนผู้อื่น เกิดขึ้นในระดับ
สูง ในทางตรงกันข้าม ในห้องเรียนซึ่งมีพฤติกรรมนักเรียนคอบสนองครูทั้งทางวาจาและท่า-
ทาง เกิดขึ้นในระดับสูงกลับมีพฤติกรรมพูดหรือแสดงท่าทางล้อเลียนผู้อื่น เกิดขึ้นในระดับต่ำ

ตารางที่ ๓๔ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมนักเรียนตอบสนองครูทางทำทาง
กับพฤติกรรมพลบโยนด้วยคำพูดหรือทำทาง (ตัวเลขในวงเล็บแสดงร้อยละ)

พฤติกรรมพลบโยนด้วยคำพูดหรือทำทาง

พฤติกรรมนักเรียนตอบ

สนองครูทางทำทาง

	ต่ำ	สูง	
ต่ำ	๑๐	๓	๑๓ (๓๒.๒)
สูง	๑	๔	๕ (๒๗.๘)
รวม	๑๑ (๖๑.๑)	๗ (๓๘.๘)	๑๘ (๑๐๐.๐)

FISHER'S EXACT TEST = ๐.๐๔๗

แสดงให้เห็นว่าในห้องเรียน ซึ่งมีพฤติกรรมนักเรียนตอบสนองครูทางทำทาง
เกิดขึ้นในระดับต่ำ จะมีพฤติกรรมพลบโยนด้วยคำพูดหรือทำทางเกิดขึ้นในระดับต่ำ
ด้วย ในทางตรงกันข้ามในห้องเรียนซึ่งมีพฤติกรรมนักเรียนตอบสนองครูทางทำ
ทางเกิดขึ้นในระดับสูงจะมีพฤติกรรมพลบโยนด้วย คำพูดหรือทำทาง เกิดขึ้นในระดับ
สูง เช่นเดียวกัน

ตารางที่ ๔๐ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมนักเรียนตอบสนองครูทางท่าทาง
กับพฤติกรรม ชมเชยเพื่อน (ตัวเลขในวงเล็บแสดงร้อยละ)

พฤติกรรมชมเชยเพื่อน

		ต่ำ	สูง	รวม
พฤติกรรมนักเรียนตอบสนองครูทางท่าทาง	ต่ำ	๑๐ (๗๒.๒)	๓ (๒๒.๘)	๑๓ (๗๒.๒)
	สูง	๑ (๗.๓)	๕ (๓๖.๖)	๖ (๓๖.๖)
รวม		๑๑ (๖๑.๑)	๘ (๓๘.๙)	๑๙ (๑๐๐.๐)

FISHER'S EXACT TEST = ๐.๐๔๗

แสดงให้เห็นว่าในห้องเรียนซึ่งมีพฤติกรรมนักเรียนตอบสนองครูทางท่าทาง
เกิดขึ้นในระดับต่ำ จะมีพฤติกรรมชมเชยเพื่อนเกิดขึ้นในระดับต่ำด้วย ในทางตรงกัน
ข้าม ในห้องเรียนซึ่งมีพฤติกรรมนักเรียนตอบสนองครูทางท่าทางเกิดขึ้นในระดับสูง
จะมีพฤติกรรม ชมเชยเพื่อน เกิดขึ้นในระดับสูงเช่นเดียวกัน

ตารางที่ ๔๑ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมนักเรียนตอนสอนครูทางวาจา กับพฤติกรรมดีกัน ทำร้ายร่างกายซึ่งกันและกัน (ตัวเลขในวงเล็บ แสดงร้อยละ)

พฤติกรรมดีกัน ทำร้ายร่างกายซึ่งกันและกัน

		ต่ำ	สูง	รวม
พฤติกรรมนักเรียนตอนสอนครูทางวาจา	ต่ำ	๑๐ (๗๖.๖)	๓ (๒๓.๔)	๑๓ (๗๖.๖)
	สูง	๑ (๒๖.๓)	๔ (๕๓.๗)	๕ (๒๖.๓)
รวม		๑๑ (๖๖.๑)	๗ (๓๘.๙)	๑๘ (๑๐๐.๐)

FISHER'S EXACT TEST = ๐.๐๔๗

แสดงให้เห็นว่าในห้องเรียนซึ่งมีพฤติกรรมนักเรียนตอนสอนครูทางวาจาเกิดขึ้นในระดับต่ำ จะมีพฤติกรรมดีกัน ทำร้ายร่างกายซึ่งกันและกันเกิดขึ้นในระดับต่ำด้วย ในทางตรงกันข้ามในห้องเรียนซึ่งมีพฤติกรรมนักเรียนตอนสอนครูทางวาจาเกิดขึ้นในระดับสูง จะมีพฤติกรรมดีกัน ทำร้ายร่างกายซึ่งกันและกัน เกิดขึ้นในระดับสูงเช่นเดียวกัน

ตารางที่ ๔๒ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมนักเรียนตอบสนองครูทางวาจา กับพฤติกรรมพูดหรือแสดงท่าทางล้อเลียนผู้อื่น (ตัวเลขในวงเล็บแสดงร้อยละ)

พฤติกรรมพูดหรือแสดงท่าทางล้อเลียนผู้อื่น

		พฤติกรรมนักเรียนตอบ สนองครูทางวาจา		รวม
		ต่ำ	สูง	
พฤติกรรม พูดหรือแสดงท่าทางล้อเลียนผู้อื่น	ต่ำ	๑๐ (๗๒.๖๒)	๓	๑๓ (๗๒.๖๒)
	สูง	๑	๔	๕ (๒๗.๓๘)
รวม		๑๑ (๖๑.๑)	๗ (๓๘.๙)	๑๘ (๑๐๐.๐)

FISHER'S EXACT TEST = ๐.๐๐๔๗

แสดงให้เห็นว่าในห้องเรียนซึ่งมีพฤติกรรมนักเรียนตอบสนองครูทางวาจา เกิดขึ้นในระดับต่ำ จะมีพฤติกรรมพูดหรือแสดงท่าทางล้อเลียนผู้อื่น เกิดขึ้นในระดับต่ำด้วย ในทางตรงกันข้ามในห้องเรียนซึ่งมีพฤติกรรมนักเรียนตอบสนองครูทางวาจาเกิดขึ้นในระดับสูง จะมีพฤติกรรมพูดหรือแสดงท่าทางล้อเลียนผู้อื่น เกิดขึ้นในระดับสูง เช่นเดียวกัน

ตารางที่ ๔๓ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมนักเรียนไม่ตอบสนองคำสั่งของครู หรือตอบสนองในทางลบทางทำทาง กับพฤติกรรมเก็บของเมื่อเลิกเล่นแล้ว (ตัวเลขในวงเล็บแสดงร้อยละ)

พฤติกรรม เก็บของ เมื่อ เลิก เล่น แล้ว

พฤติกรรมนักเรียนไม่ ตอบสนองคำสั่งของครู หรือตอบสนองในทาง ลบทางทำทาง		พฤติกรรม เก็บของ เมื่อ เลิก เล่น แล้ว		รวม
		ต่ำ	สูง	
ต่ำ	ต่ำ	๑๐	๑	๑๑ (๖๑.๑)
	สูง	๓	๔	๗ (๓๘.๙)
รวม		๑๓ (๗๑.๒)	๕ (๒๗.๘)	๑๘ (๑๐๐.๐)

FISHER'S EXACT TEST = ๐.๐๔๗

แสดงให้เห็นว่าในห้องเรียนซึ่งมีพฤติกรรมนักเรียนไม่ตอบสนองคำสั่งของครูหรือตอบสนองในทางลบทางทำทาง เกิดขึ้นในระดับต่ำ จะมีพฤติกรรมเก็บของเมื่อเลิกเล่นแล้วเกิดขึ้นในระดับต่ำด้วย ในทางตรงกันข้าม ในห้องเรียนซึ่งมีพฤติกรรมนักเรียนไม่ตอบสนองคำสั่งของครูหรือตอบสนองในทางลบทางทำทาง เกิดขึ้นในระดับสูง จะมีพฤติกรรมเก็บของเมื่อเลิกเล่นแล้วเกิดขึ้นในระดับสูง เช่นเดียวกัน

ตารางที่ ๔๔ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมนักเรียนไม่ตอบสนองคำสั่งของครูหรือ
 ตอบสนองในทางลบทางทำทางกับพฤติกรรมทำร้ายร่างกายตนเองหรือผู้อื่น
 (ตัวเลขในวงเล็บแสดงร้อยละ)

พฤติกรรมทำร้ายร่างกายตนเองหรือผู้อื่น

พฤติกรรมนักเรียนไม่ตอบ สนองคำสั่งของครูหรือ ตอบสนองในทางลบ ทางทำทาง		พฤติกรรมทำร้ายร่างกายตนเองหรือผู้อื่น		รวม
		ต่ำ	สูง	
ต่ำ	ต่ำ	๔ (๖๖.๖)	๒ (๓๓.๓)	๖ (๑๐๐.๐)
	สูง	๒ (๓๓.๓)	๕ (๘๓.๓)	๗ (๑๐๐.๐)
รวม		๖ (๖๖.๖)	๗ (๘๓.๓)	๑๓ (๑๐๐.๐)

FISHER'S EXACT TEST = ๐.๐๓๔

แสดงให้เห็นว่าในห้องเรียนซึ่งมีพฤติกรรมนักเรียนไม่ตอบสนองคำสั่งของครูหรือ
 ตอบสนองในทางลบทางทำทาง เกิดขึ้นในระดับต่ำ จะมีพฤติกรรมทำร้ายร่างกายตนเองหรือ
 ผู้อื่น เกิดขึ้นในระดับต่ำด้วย ในทางตรงกันข้าม ในห้องเรียนซึ่งมีพฤติกรรมนักเรียนไม่ตอบ
 สอนงคำสั่งของครูหรือตอบสนองในทางลบทางทำทาง เกิดขึ้นในระดับสูง จะมีพฤติกรรม
 ทำร้ายร่างกายตนเองหรือผู้อื่นเกิดขึ้นในระดับสูง เช่นเดียวกัน

ตารางที่ ๔๕ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมนักเรียนไม่ตอบสนองคำสั่งของครูหรือ
 ตอบสนองในทางลบทางทำทางกับพฤติกรรมขอความช่วยเหลือจากผู้อื่น ฟัง
 ผู้อื่น (ตัวเลขในวงเล็บแสดงร้อยละ)

พฤติกรรมขอความช่วยเหลือจากผู้อื่น ฟังผู้อื่น

พฤติกรรมนักเรียนไม่ตอบ สนองคำสั่งของครูหรือ ตอบสนองในทางลบ ทางทำทาง		พฤติกรรมขอความช่วยเหลือจากผู้อื่น ฟังผู้อื่น		รวม
		ต่ำ	สูง	
ต่ำ	ต่ำ	๔ (๕๐.๐)	๓ (๓๗.๕)	๗ (๖๑.๑)
	สูง	๑ (๑๒.๕)	๖ (๖๘.๗๕)	๗ (๖๓.๙)
รวม		๕ (๕๐.๐)	๙ (๕๐.๐)	๑๔ (๑๐๐.๐)

$$\text{FISHER'S EXACT TEST} = ๐.๐๖๕$$

แสดงให้เห็นว่าในห้องเรียนซึ่งมีพฤติกรรมนักเรียนไม่ตอบสนองคำสั่งของครูหรือ
 ตอบสนองในทางลบทางทำทาง เกิดขึ้นในระดับต่ำจะมีพฤติกรรมขอความช่วยเหลือจากผู้อื่น
 ฟังผู้อื่น เกิดขึ้นในระดับต่ำด้วยในทางตรงกันข้าม ในห้องเรียนซึ่งมีพฤติกรรมนักเรียนไม่ตอบ
 สอนคำสั่งของครูหรือตอบสนองในทางลบทางทำทาง เกิดขึ้นในระดับสูงจะมีพฤติกรรมขอความ
 ช่วยเหลือจากผู้อื่นฟังผู้อื่น เกิดขึ้นในระดับสูงเช่นเดียวกัน

ตารางที่ ๔๖ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมนักเรียนไม่ตอบสนองคำสั่งของครูหรือ
 ตอบสนองในทางลบ ทางวาจา กับพฤติกรรมยึดถือของทุกอย่าง เป็นของตน
 หวงของ (ตัวเลขในวงเล็บแสดงร้อยละ)

พฤติกรรมยึดถือของทุกอย่าง เป็นของตน หวงของ

พฤติกรรมนักเรียนไม่ตอบ สนองคำสั่งของครูหรือ ตอบสนองในทางลบ ทางวาจา		พฤติกรรมยึดถือของทุกอย่าง เป็นของตน หวงของ		รวม
		ต่ำ	สูง	
ต่ำ	ต่ำ	๑๐ (๔๗.๖)	๔ (๑๘.๒)	๑๔ (๗๕.๘)
	สูง	๐	๔ (๑๘.๒)	๔ (๒๒.๒)
รวม		๑๐ (๔๔.๖)	๘ (๔๔.๔)	๑๘ (๑๐๐.๐)

$$\text{FISHER'S EXACT TEST} = ๐.๐๒๓$$

แสดงให้เห็นว่าในห้องเรียนซึ่งมีพฤติกรรมนักเรียนไม่ตอบสนองคำสั่งของครูหรือ
 ตอบสนองในทางลบทางวาจา เกิดขึ้นในระดับต่ำจะมีพฤติกรรมยึดถือของทุกอย่าง เป็นของตน
 หวงของ เกิดขึ้นในระดับต่ำด้วย ในทางตรงกันข้าม ในห้องเรียนซึ่งมีพฤติกรรมนักเรียนไม่
 ตอบสนองคำสั่งของครูหรือตอบสนองในทางลบ ทางวาจา เกิดขึ้นในระดับสูง จะมีพฤติกรรม
 ยึดถือของทุกอย่าง เป็นของตน หวงของ เกิดขึ้นในระดับสูง เช่นเดียวกัน

ตารางที่ ๔๗ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมนักเรียนพูดหรือแสดงความคิดริเริ่มทั้ง
ทางวาจาและท่าทางกับพฤติกรรมเลียนแบบ (ตัวเลขในวงเล็บแสดงร้อยละ)

พฤติกรรมเลียนแบบ

พฤติกรรมนักเรียนพูดหรือ แสดงความคิดริเริ่มทั้ง ทางวาจาและท่าทาง		พฤติกรรมเลียนแบบ		รวม
		ต่ำ	สูง	
ต่ำ	ต่ำ	๑๐ (๗๒.๒)	๓	๑๓ (๗๒.๒)
	สูง	๐	๕	๕ (๒๗.๘)
รวม		๑๐ (๕๕.๖)	๘ (๔๔.๔)	๑๘ (๑๐๐.๐)

FISHER'S EXACT TEST = ๐.๐๐๗

แสดงให้เห็นว่าในห้องเรียนซึ่งมีพฤติกรรมนักเรียนพูดหรือแสดงความคิดริเริ่ม
ทั้งทางวาจาและท่าทาง เกิดขึ้นในระดับต่ำจะมีพฤติกรรมเลียนแบบเกิดขึ้นในระดับค่าด้วย
ในทางตรงกันข้าม ในห้องเรียนซึ่งมีพฤติกรรมนักเรียนพูดหรือแสดงความคิดริเริ่มทั้งทาง
วาจาและท่าทางเกิดขึ้นในระดับสูง จะมีพฤติกรรมเลียนแบบเกิดขึ้นในระดับสูง เช่นเดียวกัน

ตารางที่ ๔๔ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมนักเรียนพูดหรือแสดงความคิดริเริ่มทาง
ทำทาง กับพฤติกรรมว่ากล่าว ข่มขู่ ก่อความผู้อื่น (ตัวเลขในวงเล็บแสดง
ร้อยละ)

พฤติกรรมว่ากล่าว ข่มขู่ ก่อความผู้อื่น

		ต่ำ	สูง	รวม
พฤติกรรมนักเรียนพูดหรือ แสดงความคิดริเริ่ม ทางทำทาง	ต่ำ	๑๑	๔	๑๕ (๘๓.๓)
	สูง	๐	๓	๓ (๑๖.๗)
	รวม	๑๑ (๖๑.๑)	๗ (๓๘.๙)	๑๘ (๑๐๐.๐)

$$\text{FISHER'S EXACT TEST} = 0.0043$$

แสดงให้เห็นว่าในห้องเรียนซึ่งมีพฤติกรรมไม่เรียนพูดหรือแสดงความคิดริเริ่ม
ทางทำทาง เกิดขึ้นในระดับต่ำ จะมีพฤติกรรมว่ากล่าวข่มขู่ ก่อความผู้อื่น เกิดขึ้นในระดับ
ต่ำด้วย ในทางตรงกันข้าม ในห้องเรียนซึ่งมีพฤติกรรมไม่เรียนพูดหรือแสดงความคิดริเริ่ม
ทางทำทาง เกิดขึ้นในระดับสูง จะมีพฤติกรรมว่ากล่าวข่มขู่ ก่อความผู้อื่น เกิดขึ้นในระดับสูง
เช่นเดียวกัน

ตารางที่ ๔๔ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมนักเรียนร้องไห้ ร้องขอ ขออนุญาต กล่าวโทษ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับตนเอง ทั้งทางวาจาและท่าทาง กับพฤติกรรม ตีกัน ทำร้ายร่างกายซึ่งกันและกัน (ตัวเลขในวงเล็บแสดงร้อยละ)

พฤติกรรมตีกัน ทำร้ายร่างกายซึ่งกันและกัน

พฤติกรรมนักเรียนร้องไห้ ร้องขอ ขออนุญาต กล่าวโทษ ในเรื่องที่เกี่ยวข้อง กับตนเอง ทั้งทางวาจา และท่าทาง	ต่ำ	สูง	รวม
ต่ำ	๑๐ (๓๒.๒)	๓ (๙.๖)	๑๓ (๓๒.๒)
สูง	๑ (๓.๑)	๔ (๑๒.๕)	๕ (๑๒.๕)
รวม	๑๑ (๒๙.๑)	๗ (๑๙.๕)	๑๘ (๕๐.๐)

FISHER'S EXACT TEST = ๐.๐๔๗

แสดงให้เห็นว่าในห้องเรียนซึ่งมีพฤติกรรมนักเรียนร้องไห้ ร้องขอ ขออนุญาต กล่าวโทษในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับตนเองทั้งทางวาจาและท่าทาง เกิดขึ้นในระดับต่ำ จะมีพฤติกรรม ตีกันทำร้ายร่างกายซึ่งกันและกัน เกิดขึ้นในระดับต่ำด้วยในทางตรงกันข้าม ในห้องเรียนซึ่งมี พฤติกรรมนักเรียนร้องไห้ ร้องขอ ขออนุญาต กล่าวโทษ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับตนเองทั้งทาง วาจาและท่าทาง เกิดขึ้นในระดับสูงจะมีพฤติกรรม ตีกัน ทำร้ายร่างกายซึ่งกันและกัน เกิด ขึ้นในระดับสูง เช่นเดียวกัน

ตารางที่ ๕๐ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมนักเรียนร้องไห้ ร้องขอ ขออนุญาต กล่าวโทษใน เรื่องเกี่ยวกับตนเอง ทั้งทางวาจาและท่าทาง กับพฤติกรรม พุดหรือแสดงท่าทางล้อเลียนผู้อื่น (ตัวเลขในวงเล็บแสดงร้อยละ)

พฤติกรรมพุดหรือแสดงท่าทางล้อเลียนผู้อื่น

พฤติกรรมนักเรียนร้องไห้ ร้องขอ ขออนุญาต กล่าว- โทษใน เรื่องที่เกี่ยวกับ ตนเองทั้งทางวาจา และท่าทาง		ต่ำ	สูง	รวม
		ต่ำ	๑๐ (๓๓.๓)	๓ (๙.๖)
สูง	๑ (๓.๑)	๔ (๑๒.๕)	๕ (๑๒.๕)	
รวม	๑๑ (๖๑.๑)	๗ (๓๘.๙)	๑๘ (๑๐๐.๐)	

$$\text{FISHER'S EXACT TEST} = ๐,๐๔๗$$

แสดงให้เห็นว่าในห้องเรียนซึ่งมีพฤติกรรมนักเรียนร้องไห้ ร้องขอ ขออนุญาต กล่าวโทษ ใน เรื่องที่เกี่ยวกับตนเอง ทั้งทางวาจาและท่าทาง เกิดขึ้นในระดับต่ำ จะมี พฤติกรรมพุดหรือแสดงท่าทางล้อเลียนผู้อื่นเกิดขึ้นในระดับต่ำด้วย ในทางตรงกันข้าม ในห้อง เรียนซึ่งมีพฤติกรรมนักเรียน ร้องไห้ ร้องขอ ขออนุญาต กล่าวโทษในเรื่องที่เกี่ยวกับตนเอง ทั้งทางวาจาและท่าทาง เกิดขึ้นในระดับสูง จะมีพฤติกรรมพุดหรือแสดงท่าทางล้อเลียนผู้อื่น เกิดขึ้นในระดับสูง เช่นเดียวกัน

ตารางที่ ๕๑ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมนักเรียน ร้องไห้ ร้องขอ ขออนุญาต
กล่าวโทษในเรื่องที่เกี่ยวกับตนเองทั้งทางวาจาและท่าทางกับพฤติกรรม
ปฏิเสธข้อเสนอหรือการกระทำของเพื่อน (ตัวเลขในวงเล็บแสดงร้อยละ)

พฤติกรรมปฏิเสธข้อเสนอหรือการกระทำของเพื่อน

		ต่ำ	สูง	รวม
พฤติกรรมนักเรียนร้องไห้ ร้องขอ ขออนุญาต กล่าวโทษในเรื่องที่เกี่ยว กับตนเอง ทั้งทางวาจา และท่าทาง	ต่ำ	๔	๔	๑๒ (๓๗.๖๒)
	สูง	๐	๔	๔ (๒๗.๖๘)
รวม		๔ (๕๐.๐)	๘ (๕๐.๐)	๑๒ (๑๐๐.๐)

$$\text{FISHER'S EXACT TEST} = ๐.๐๑๔$$

แสดงให้เห็นว่าในห้องเรียนซึ่งมีพฤติกรรมนักเรียนร้องไห้ ร้องขอ ขออนุญาต
กล่าวโทษในเรื่องที่เกี่ยวกับตนเองทั้งทางวาจาและท่าทางเกิดขึ้นในระดับต่ำ จะมีพฤติกรรม
ปฏิเสธข้อเสนอหรือการกระทำของเพื่อนเกิดขึ้นในระดับต่ำด้วย ในทางตรงกันข้ามในห้อง
เรียนซึ่งมีพฤติกรรมนักเรียนร้องไห้ ร้องขอ ขออนุญาต กล่าวโทษในเรื่องที่เกี่ยวกับตนเอง
ทั้งทางวาจาและท่าทางเกิดขึ้นในระดับสูง จะมีพฤติกรรมปฏิเสธข้อเสนอหรือการกระทำ
ของเพื่อนเกิดขึ้นในระดับสูงเช่นเดียวกัน

ตารางที่ ๕๒ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมนักเรียนร้องไห้ ร้องขอ ขออนุญาต
กล่าวโทษในเรื่องที่เกี่ยวกับตนเองทางวาจา กับพฤติกรรมตีกัน ทำร้ายร่างกาย
ซึ่งกันและกัน (ตัวเลขในวงเล็บแสดงร้อยละ)

พฤติกรรมตีกัน ทำร้ายร่างกายซึ่งกันและกัน

		พฤติกรรมตีกัน ทำร้ายร่างกายซึ่งกันและกัน		รวม
		ต่ำ	สูง	
พฤติกรรมนักเรียนร้องไห้ ร้องขอ ขออนุญาตกล่าว- โทษในเรื่องที่เกี่ยวกับ ตนเองทางวาจา	ต่ำ	๔ (๖๖.๖)	๒ (๓๓.๓)	๖ (๖๖.๖)
	สูง	๒ (๓๓.๓)	๔ (๖๖.๖)	๖ (๖๖.๖)
รวม		๖ (๖๖.๖)	๖ (๖๖.๖)	๑๒ (๑๐๐.๐)

FISHER'S EXACT TEST = ๐.๐๓๔

แสดงให้เห็นว่าในห้องเรียนซึ่งมีพฤติกรรมนักเรียนร้องไห้ ร้องขอ ขออนุญาต
กล่าวโทษ ในเรื่องที่เกี่ยวกับตนเองทางวาจา เกิดขึ้นในระดับต่ำจะมีพฤติกรรมตีกัน ทำร้าย
ร่างกายซึ่งกันและกัน เกิดขึ้นในระดับต่ำด้วยในทางตรงกันข้าม ในห้องเรียนซึ่งมีพฤติกรรม
นักเรียนร้องไห้ ร้องขอ ขออนุญาต กล่าวโทษในเรื่องที่เกี่ยวกับตนเองทางวาจา เกิดขึ้นใน
ระดับสูงจะมีพฤติกรรมตีกัน ทำร้ายร่างกายซึ่งกันและกัน เกิดขึ้นในระดับสูง เช่นเดียวกัน

ตารางที่ ๔๓ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมนักเรียนร้องไห้ ร้องขอ ขออนุญาต
กล่าวโทษในเรื่องที่เกี่ยวกับตนเองทางวาจา กับพฤติกรรมพูดหรือแสดง
ท่าทางล้อเลียนผู้อื่น (ตัวเลขในวงเล็บแสดงร้อยละ)

พฤติกรรมพูดหรือแสดงท่าทางล้อเลียนผู้อื่น

พฤติกรรมนักเรียนร้องไห้		ต่ำ	สูง	รวม
ร้องขอ ขออนุญาต				
กล่าวโทษในเรื่องที่	ต่ำ	๑๐	๑	๑๑ (๒๑.๑)
เกี่ยวกับตนเองทางวาจา	สูง	๑	๖	๗ (๓๘.๙)
	รวม	๑๑ (๒๑.๑)	๗ (๓๘.๙)	๑๘ (๑๐๐.๐)

FISHER'S EXACT TEST = ๐.๐๐๓

แสดงให้เห็นว่าในห้องเรียนซึ่งมีพฤติกรรมนักเรียนร้องไห้ ร้องขอ ขออนุญาต
กล่าวโทษ ในเรื่องเกี่ยวกับตนเองทางวาจา เกิดขึ้นในระดับต่ำจะมีพฤติกรรมพูดหรือแสดง
ท่าทางล้อเลียนผู้อื่นเกิดขึ้นในระดับต่ำด้วย ในทางตรงกันข้ามในห้องเรียนซึ่งมีพฤติกรรม
นักเรียนร้องไห้ ร้องขอ ขออนุญาต กล่าวโทษ ในเรื่องเกี่ยวกับตนเองทางวาจา เกิดขึ้น
ในระดับสูง จะมีพฤติกรรมพูดหรือแสดงท่าทางล้อเลียนผู้อื่นเกิดขึ้นในระดับสูงเช่นเดียวกัน

ตารางที่ ๔๔ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรมนักเรียนร้องไห้ ร้องขอ ขออนุญาต
กล่าวโทษในเรื่องที่มีผู้อื่นเกี่ยวข้องด้วยทางวาจา กับพฤติกรรมพูดหรือแสดง
ท่าทางล้อเลียนผู้อื่น

พฤติกรรมพูดหรือแสดงท่าทางล้อเลียนผู้อื่น

		ต่ำ	สูง	รวม
พฤติกรรมนักเรียนร้องไห้ ร้องขอ ขออนุญาต กล่าว- โทษในเรื่องที่มีผู้อื่นเกี่ยว ข้องด้วยทางวาจา	ต่ำ	๔	๒	(๖๖.๑)
	สูง	๒	๔	(๓๘.๙)
	รวม	๖ (๖๖.๑)	๖ (๓๘.๙)	๑๒ (๑๐๐.๐)

$$\text{FISHER'S EXACT TEST} = 0.034$$

แสดงให้เห็นว่าในห้องเรียนซึ่งมีพฤติกรรมนักเรียนร้องไห้ ร้องขอ ขออนุญาต
กล่าวโทษในเรื่องที่มีผู้อื่นเกี่ยวข้องด้วยทางวาจา เกิดขึ้นในระดับต่ำ จะมีพฤติกรรมพูดหรือ
แสดงท่าทางล้อเลียนผู้อื่นเกิดขึ้นในระดับต่ำด้วย ในทางตรงกันข้ามในห้องเรียนซึ่งมีพฤติกรรม
นักเรียนร้องไห้ ร้องขอ ขออนุญาต กล่าวโทษในเรื่องที่มีผู้อื่นเกี่ยวข้องด้วยทางวาจาเกิดขึ้น
ในระดับสูง จะมีพฤติกรรมพูดหรือแสดงท่าทางล้อเลียนผู้อื่นเกิดขึ้นในระดับสูง เช่นเดียวกัน

ตารางที่ ๔๖ แสดงความสัมพันธ์ระหว่างพฤติกรรม เจียบกับพฤติกรรมยึดถือของทุกอย่าง เป็น
ของตน หวงของ (ตัวเลขในวงเล็บแสดงร้อยละ)

พฤติกรรมยึดถือของทุกอย่าง เป็นของตน หวงของ

พฤติกรรมเจียบ	ต่ำ	สูง	รวม
ต่ำ	๓ (๕๕.๖)	๗	๑๐ (๕๕.๖)
สูง	๗	๑	๘ (๔๔.๔)
รวม	๑๐ (๕๕.๖)	๘ (๔๔.๔)	๑๘ (๑๐๐.๐)

FISHER'S EXACT TEST = 0.023

แสดงให้เห็นว่าในห้องเรียนซึ่งมีพฤติกรรมเจียบ เกิดขึ้นในระดับต่ำกลับมีพฤติกรรม
ยึดถือของทุกอย่าง เป็นของตน หวงของ เกิดขึ้นในระดับสูง ในทางตรงกันข้าม ในห้องเรียน
ซึ่งมีพฤติกรรมเจียบ เกิดขึ้นในระดับสูงกลับมีพฤติกรรมยึดถือของทุกอย่าง เป็นของตน หวงของ
เกิดขึ้นในระดับต่ำ

บทที่ ๔

สรุป อภิปรายผล และเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อศึกษาและวิเคราะห์พฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ ระหว่างครูกับนักเรียน และพฤติกรรมทางสังคมของนักเรียนระดับปฐมวัย พร้อมทั้งเปรียบเทียบพฤติกรรมดังกล่าวระหว่างหน่วยงานที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาระดับนี้ ในภาคเหนือ และศึกษาความสัมพันธ์ของพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนระดับปฐมวัย กับพฤติกรรมทางสังคมของนักเรียนระดับนี้ด้วย

วิธีดำเนินการวิจัย

๑. คณะผู้วิจัย ได้สร้างแบบสังเกตพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนระดับปฐมวัย โดยปรับปรุง จากแบบวิเคราะห์พฤติกรรมทางวาจาในการเรียนการสอนของเน็ด เอ ฟแลนเดอร์ส (Ned A. Flanders) และแบบสังเกตพฤติกรรมทางสังคมในโรงเรียนของนักเรียนระดับปฐมวัย แล้วให้ผู้ทรงคุณวุฒิ ๕ ท่าน ตรวจสอบเพื่อปรับปรุงเนื้อหาและโครงสร้าง เมื่อปรับปรุงแล้วจึงนำไปทดลองใช้กับครูและนักเรียนระดับปฐมวัย ซึ่งไม่ใช่ตัวอย่างประชากร และนำกลับมาหาความเที่ยง ปรากฏว่าแบบสังเกตพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ได้ค่าความเที่ยง .๘๔ และแบบสังเกตพฤติกรรมทางสังคมของนักเรียนได้ค่าความเที่ยง .๘๐

๒. นำแบบสังเกตทั้งสองฉบับที่หาความเที่ยงแล้วไปใช้กับตัวอย่างประชากร ซึ่งได้แก่ครูและนักเรียนระดับปฐมวัยในโรงเรียนและศูนย์เด็กในภาคเหนือ ที่เปิดสอนในปีการศึกษา ๒๕๒๔ โดยจัดแบ่งโรงเรียนและศูนย์เด็กออกเป็น ๓ ประเภท ตามลักษณะของการจัด คือ ประเภทโรงเรียนที่จัดแบบชั้นอนุบาล ประเภทโรงเรียนที่จัดแบบชั้นเด็กเล็ก และประเภทที่จัดแบบศูนย์เด็ก

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์โดยใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ของสำนักงานสถิติแห่งชาติในโปรแกรม SPSS (Statistical Package for Social Sciences) ใน Subprogram ANOVA และ Subprogram Crosstabulation โดยใช้ ANOVA ในการเปรียบเทียบพฤติกรรมผู้สัมพันธระหว่างครูกับนักเรียนระดับปฐมวัย และพฤติกรรมทางสังคมของนักเรียนระดับปฐมวัย ระหว่างหน่วยงานที่รับผิดชอบ การจัดการศึกษาระดับปฐมวัย ในภาคเหนือ และวิเคราะห์ ความแปรปรวนแบบองค์ประกอบเดียว (One way) แล้วใช้ Crosstabulation ในการหาความสัมพันธ์ของพฤติกรรมผู้สัมพันธระหว่างครูกับนักเรียนระดับปฐมวัยกับพฤติกรรมทางสังคมของนักเรียนระดับนี้

สรุปผลการวิจัย

จากผลการวิเคราะห์ข้อมูล สรุปได้ดังต่อไปนี้

๑. พฤติกรรมผู้สัมพันธระหว่างครูกับนักเรียนระดับปฐมวัยในภาคเหนือ พฤติกรรมส่วนใหญ่ที่เกิดขึ้นคือพฤติกรรมกรูบรยาย อธิบาย สรุป เล่าเรื่อง สาธิต แนะนำ ทั้งทางวาจาและท่าทางพร้อมกัน (\bar{X} รวม = ๑๔๖.๖๐๘) พฤติกรรมครูใช้คำสั่งทั้งทางตรงและทางอ้อมทางวาจา (\bar{X} รวม = ๑๔๐.๕๕๒) และ พฤติกรรมที่นักเรียนแสดงออกมามากที่สุดคือการตอบสนองครู ทางวาจา (\bar{X} รวม = ๒๕๓.๘๐๓) ส่วนพฤติกรรมที่ไม่เกิดขึ้นเลย คือพฤติกรรมนักเรียนก้าวร้าวต่อครู

๒. เปรียบเทียบพฤติกรรมผู้สัมพันธระหว่างครูกับนักเรียนระดับปฐมวัย ระหว่างหน่วยงานที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาระดับนี้ ในภาคเหนือ ๓ รูปแบบ ตามสมมติฐานซึ่งตั้งไว้ว่ามีความแตกต่างกัน ผลปรากฏว่าพฤติกรรมผู้สัมพันธระหว่างครูกับนักเรียนระดับปฐมวัย ส่วนใหญ่ไม่มีความแตกต่างกัน มีอยู่เพียง ๒ ตัวแปรคือ

คือ พฤติกรรมทรูคำหนี ขู่ วิจารณ์ ตัดสิน ล้อเลียน ลงโทษ โดยทำทางที่แตกต่าง
 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ($F = ๕.๘๘๓$, $F.Prob = ๐.๐๑$) และ
 เมื่อนำมาเปรียบเทียบการเกิดของพฤติกรรมแล้วปรากฏว่า กลุ่มที่ ๓ ประเภท
 ศูนย์เด็กมีพฤติกรรมนี้เกิดขึ้นมากที่สุด ($\bar{X} = ๘.๑๔๗$) รองลงมาคือกลุ่มที่ ๒
 ประเภทโรงเรียนที่จัดแบบชั้นเด็กเล็ก ($\bar{X} = ๔.๖๔๕$) และสุดท้ายคือกลุ่มที่
 ๑ ประเภทโรงเรียนที่จัดแบบชั้นอนุบาล ($\bar{X} = ๐.๓๔๓$) อีกตัวแปรหนึ่งคือ
 พฤติกรรมนักเรียนร้องไห้ ร้องขอ ขออนุญาต กล่าวโทษในเรื่องที่เกี่ยวกับตนเองโดย
 ทำทางที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญที่ระดับ .๐๕ ($F = ๓.๘๔๘$, $F.Prob = ๐.๐๔$)
 สำหรับพฤติกรรมนี้เกิดขึ้นเฉพาะกลุ่มที่ ๓ ประเภทศูนย์เด็กเพียงกลุ่มเดียว
 ($\bar{X} = ๐.๔๑๗$)

๓. พฤติกรรมทางสังคมของนักเรียนระดับปฐมวัย ในภาคเหนือพฤติกรรม
 ส่วนใหญ่ที่เกิดขึ้นคือ การเล่นกับเพื่อนและคุยกับเพื่อน (\bar{X} รวม = ๒๓.๔๕๗)

๔. เปรียบเทียบพฤติกรรมทางสังคมของนักเรียนระดับปฐมวัย ระหว่าง
 หน่วยงานที่รับผิดชอบการจัดการศึกษาระดับนี้ในภาคเหนือ ๓ รูปแบบ ตามสมมติฐาน
 ซึ่งตั้งไว้ว่ามีความแตกต่างกัน ผลปรากฏว่าพฤติกรรมทางสังคมของนักเรียนระดับปฐมวัย
 ส่วนใหญ่ไม่มีความแตกต่างกัน มีเพียงตัวแปรเดียว คือพฤติกรรมทำร้ายร่างกายตนเองหรือ
 ผู้อื่นที่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .๐๕ ($F = ๓.๘๕๗$, $F.Prob = ๐.๐๔$)
 ซึ่ง เมื่อนำมาเปรียบเทียบการเกิดของพฤติกรรมนี้แล้วปรากฏว่ากลุ่มที่ ๓ ประเภทศูนย์เด็ก
 มีพฤติกรรมนี้เกิดขึ้นมากที่สุด ($\bar{X} = ๕.๘๒๐$) รองลงมาคือกลุ่มที่ ๑ ประเภทโรงเรียน
 ที่จัดแบบชั้นอนุบาล ($\bar{X} = ๒.๒๘๘$) และสุดท้ายคือกลุ่มที่ ๒ ประเภทโรงเรียนที่จัด
 แบบชั้นเด็กเล็ก ($\bar{X} = ๒.๘๕๔$)

๕. การหาความสัมพันธ์ของพฤติกรรม ประสิทธิภาพระหว่างครูกับนักเรียนระดับปฐมวัยกับพฤติกรรมทางสังคมของนักเรียนระดับนี้ตามสมมุติฐานซึ่งตั้งไว้ว่ามีความสัมพันธ์กันผลปรากฏว่าพฤติกรรม ประสิทธิภาพระหว่างครูกับนักเรียนระดับปฐมวัย กับพฤติกรรมทางสังคมในห้องเรียนของนักเรียนส่วนใหญ่ไม่มีความสัมพันธ์กัน มีเพียงบางพฤติกรรมเท่านั้นที่มีความสัมพันธ์กัน ซึ่งเมื่อนำพฤติกรรมเหล่านั้นมาจัดประเภทของความสัมพันธ์ที่เป็นไปในทิศทางเดียวกัน และในทิศทางตรงกันข้ามกันแล้ว ได้ผลดังนี้

๕.๑ พฤติกรรมที่มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางเดียวกัน คือ เมื่อมีพฤติกรรม ประสิทธิภาพระหว่างครูกับนักเรียน เกิดขึ้นในระดับต่ำ พฤติกรรมทางสังคมของนักเรียนที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม ประสิทธิภาพนั้นก็ จะเกิดขึ้นในระดับต่ำด้วย ในทางตรงกันข้ามเมื่อมีพฤติกรรม ประสิทธิภาพระหว่างครูกับนักเรียน เกิดขึ้นในระดับสูง พฤติกรรมทางสังคมของนักเรียนที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรม ประสิทธิภาพนั้นก็ จะเกิดขึ้นในระดับสูงเช่นเดียวกัน ซึ่งพฤติกรรม เหล่านั้นได้แก่

พฤติกรรม ประสิทธิภาพระหว่างครูกับนักเรียน	พฤติกรรมทางสังคมของนักเรียน
๑. ครูยอมรับความรู้สึกและพฤติกรรมที่เกี่ยวกับความรู้สึกของนักเรียนทั้งทางวาจาและท่าทาง	๑. พูดหรือแสดงท่าทางล้อเลียนผู้อื่น
๒. ครูยอมรับความรู้สึกและพฤติกรรมที่เกี่ยวกับความรู้สึกของนักเรียนทางท่าทาง	๒. สั่ง บอก แนะนำ
๓. ครูยกย่องชมเชยนักเรียนทั้งทางวาจาและท่าทาง	๓. พูดและหรือทำท่ายอมรับในความผิดที่ตนกระทำ

พฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน	พฤติกรรมทางสังคมของนักเรียน
๔. ครูยกย่องชมเชยนักเรียนทางวาจา	๔. ยึดถือของทุกอย่าง เป็นของตน หวงของ
๕. ครูยอมรับความคิดเห็น และหรือนำความคิดเห็นของนักเรียนไปใช้ทางทำทาง	๕. ทำตามที่เพื่อนเสนอ
๖. ครูยอมรับความคิดเห็น และหรือนำความคิดเห็นของนักเรียนไปใช้ทางทำทาง	๖. เอาของเพื่อนมาใช้โดยเพื่อน ไม้อนุญาต ก้าวก่ายสิทธิผู้อื่น
๗. ครูยอมรับความคิดเห็นและหรือนำความคิดเห็นของนักเรียนไปใช้ทางวาจา	๗. ทำเลียนแบบ
๘. ครูยอมรับความคิดเห็นและหรือนำความคิดเห็นของนักเรียนไปใช้ทางวาจา	๘. แย่งของกัน
๙. ครูถามคำถามที่จำกัดคำตอบ	๙. พุด นำ หรือทวนแล้ว เพื่อนร่วมมือ หรือทำตาม พุดชักชวน
๑๐. ครูถามคำถามที่จำกัดคำตอบ	๑๐. ทำตามที่เพื่อนเสนอ
๑๑. ครูถามคำถามที่จำกัดคำตอบ	๑๑. ทำร้ายร่างกายตนเองหรือผู้อื่น
๑๒. ครูถามคำถามที่จำกัดคำตอบ	๑๒. เอาของเพื่อนมาใช้โดยเพื่อน ไม้อนุญาต ก้าวก่ายสิทธิผู้อื่น
๑๓. ครูถามคำถามที่จำกัดคำตอบ	๑๓. เล่นกับเพื่อน คู่กับเพื่อน
๑๔. ครูถามคำถามที่ถามความต้องการ	๑๔. เก็บของเมื่อเลิกเล่นแล้ว
๑๕. ครูถามคำถามที่ถามความต้องการของนักเรียน	๑๕. พุดหรือแสดงท่าทางล้อเลียนผู้อื่น

พฤติกรรมผู้สัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน	พฤติกรรมทางสังคมของนักเรียน
๑๖. ครูถามคำถามที่ถามความต้องการของนักเรียน	๑๖. ไม่ตอบโต้เมื่อเพื่อนรังแก ขอมให้เพื่อนทักทาย
๑๗. ครูถามคำถามที่ไม่ต้องการคำตอบ	๑๗. ทำร้ายร่างกายตนเองหรือผู้อื่น
๑๘. ครูถามคำถามที่ไม่ต้องการคำตอบ	๑๘. ได้เถียงกัน ต้ากัน
๑๙. ครูถามคำถามที่ไม่ต้องการคำตอบ	๑๙. ขอความช่วยเหลือจากผู้อื่น ฟังผู้อื่น
๒๐. ครูบรรยาย อธิบาย สรุป เล่าเรื่อง แนะนำทั้งทางวาจาและท่าทาง	๒๐. มีคถิอของทุกอย่างเป็นของตนเอง หวงของ
๒๑. ครูบรรยาย อธิบาย สรุป เล่าเรื่อง สาธิต แนะนำ ทางวาจา	๒๑. ปลอบโยนด้วยคำพูด หรือท่าทาง
๒๒. ครูใช้คำสั่งทั้งทางตรงและทางอ้อม ทางท่าทาง	๒๒. พุดหรือแสดงท่าทาง ล้อ เลียนผู้อื่น
๒๓. ครูตำหนิ ชู่ วิจารณั ตัดสิน ล้อ เลียน ลงโทษ ทางวาจา	๒๓. สั่ง บอก แนะนำ
๒๔. นักเรียนตอบสนองครูทางท่าทาง	๒๔. ปลอบโยนด้วยคำพูด ท่าทาง
๒๕. นักเรียนตอบสนองครูทางท่าทาง	๒๕. ขมเขยเพื่อน
๒๖. นักเรียนตอบสนองครูทางวาจา	๒๖. ตีกัน ทำร้ายร่างกายซึ่งกันและกัน
๒๗. นักเรียนตอบสนองครูทางวาจา	๒๗. พุดหรือแสดงท่าทางล้อ เลียนผู้อื่น
๒๘. นักเรียนไม่ตอบสนองคำสั่งของครู หรือตอบสนองในทางลบทางท่าทาง	๒๘. เก็บของเมื่อ เลิก เล่นแล้ว
๒๙. นักเรียนไม่ตอบสนองคำสั่งของครู หรือตอบสนองในทางลบทางท่าทาง	๒๙. ทำร้ายร่างกายตนเองหรือผู้อื่น

พฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน	พฤติกรรมทางสังคมของนักเรียน
๓๐. นักเรียนไม่ตอบสนองคำสั่งของครู หรือตอบสนองในทางลบทางท่าทาง	๓๐. ขอความช่วยเหลือจากผู้อื่นหรือพึ่งผู้อื่น
๓๑. นักเรียนไม่ตอบสนองคำสั่งของครู หรือตอบสนองในทางลบทางวาจา	๓๑. ยึดถือของทุกอย่างเป็นของตนเอง
๓๒. นักเรียนพูดหรือแสดงความคิดเห็น ทั้งทางวาจาและท่าทาง	๓๒. ทำเลียนแบบ
๓๓. นักเรียนพูดหรือแสดงความคิดเห็น ทางท่าทาง	๓๓. ว่ากล่าว ข่มขู่ ก่อแค้นผู้อื่น
๓๔. นักเรียนร้องไห้ ร้องขอ ขออนุญาต กล่าวโทษ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับตนเอง ทั้งทางวาจาและท่าทาง	๓๔. ทำร้ายร่างกายซึ่งกันและกัน
๓๕. นักเรียนร้องไห้ ร้องขอ ขออนุญาต กล่าวโทษ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับตนเอง ทั้งทางวาจาและท่าทาง	๓๕. พูดหรือแสดงท่าทางล้อเลียนผู้อื่น
๓๖. นักเรียนร้องไห้ ร้องขอ ขออนุญาต กล่าวโทษ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับตนเอง ทั้งทางวาจาและท่าทาง	๓๖. ปฏิเสธข้อเสนอหรือการกระทำของเพื่อน
๓๗. นักเรียนร้องไห้ ร้องขอ ขออนุญาต กล่าวโทษ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับตนเอง ทางวาจา	๓๗. ตีกัน ทำร้ายร่างกายซึ่งกันและกัน

พฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน	พฤติกรรมทางสังคมของนักเรียน
๓๘. นักเรียนร้องไห้ ร้องขอ ขออนุญาต กล่าวโทษในเรื่องที่เกี่ยวกับตนเอง ทางวาจา	๓๘. พูดหรือแสดงท่าทางล้อเลียนผู้อื่น
๓๙. นักเรียนร้องไห้ ร้องขอ ขออนุญาต กล่าวโทษ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับตนเอง ทางวาจา	๓๙. ปฏิเสธข้อเสนอหรือการกระทำของเพื่อน
๔๐. นักเรียนร้องไห้ ร้องขอ ขออนุญาต กล่าวโทษ ในเรื่องที่มีผู้อื่นเกี่ยวข้อง ด้วยทางวาจา	๔๐. พูดหรือแสดงท่าทางล้อเลียนผู้อื่น

๕.๒ พฤติกรรมที่มีความสัมพันธ์ไปในทิศทางตรงกันข้ามกัน คือ เมื่อมีพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนเกิดขึ้นในระดับต่ำ พฤติกรรมทางสังคมของนักเรียนที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์นั้นกลับเกิดขึ้นในระดับสูง ในทางตรงกันข้าม เมื่อมีพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนเกิดขึ้นในระดับสูง พฤติกรรมทางสังคมของนักเรียนที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์นั้น กลับเกิดขึ้นในระดับต่ำ ซึ่งพฤติกรรมเหล่านั้น ได้แก่

พฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน	พฤติกรรมทางสังคมของนักเรียน
๑. ครูยอมรับความรู้สึกและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับความรู้สึกของนักเรียนทางท่าทาง	๑. ปลอดภัยด้วยคำพูดหรือท่าทาง
๒. ครูยกย่องชมเชยนักเรียนทางวาจา	๒. เก็บของเมื่อเลิกเล่นแล้ว
๓. ครูถามคำถามที่จำกัดคำตอบ	๓. ทำลายสิ่งของ (ทำของให้เสียหาย)
๔. ครูถามคำถามที่ต้องการให้นักเรียนวิเคราะห์	๔. พุดน้ำ และหรือทำน้ำแล้วเพื่อนร่วมมือหรือทำตาม พุดชักชวน
๕. ครูถามคำถามที่ต้องการให้นักเรียนวิเคราะห์	๕. พุดหัวพัน โอ้อวด
๖. ครูถามคำถามที่ต้องการให้นักเรียนวิเคราะห์	๖. เล่นกับเพื่อน คุยกับเพื่อน
๗. ครูบรรยาย อธิบาย สรุป เล่าเรื่อง สาระดี แนะนำทั้งทางวาจาและท่าทาง	๗. พุดน้ำ และหรือทำน้ำ แล้วเพื่อนร่วมมือหรือทำตาม พุดชักชวน
๘. ครูบรรยาย อธิบาย สรุป เล่าเรื่อง แนะนำทั้งทางวาจาและท่าทาง	๘. ขอความช่วยเหลือจากผู้อื่น ฟังผู้อื่น
๙. ครูใช้คำสั่งทั้งทางตรงและทางอ้อมทางวาจา	๙. แบ่งปันของให้เพื่อน
๑๐. ครูใช้คำสั่งทั้งทางตรงและทางอ้อมทางวาจา	๑๐. ช่วยผู้อื่นทำงาน หรือ เล่น
๑๑. นักเรียนตอบสนองครูทั้งทางวาจาและท่าทาง	๑๑. พุด หรือแสดงท่าทางล้อเลียนผู้อื่น
๑๒. เงียบ	๑๒. ยึดถือของทุกอย่าง เป็นของตน ทางของ

อภิปรายผล

๑. พฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน

๑.๑ พฤติกรรมที่เกิดขึ้นมากที่สุด คือ พฤติกรรมของครูในการบรรยายและใช้คำสั่งพฤติกรรมของนักเรียนจึงออกมาในรูปของการตอบสนองต่อคำสั่งของครูมากที่สุดเช่นเดียวกัน ไม่ว่าโรงเรียนของหน่วยงานใด ในรูปแบบใดก็ไม่มี ความแตกต่างกัน แม้ว่าแต่ละหน่วยงานจะมีหลักการและวัตถุประสงค์ในการจัดแตกต่างกัน ทั้งนี้เพราะในขณะที่มีการเรียนการสอนเกิดขึ้นนั้น ห้องเรียนจะมีสภาพเหมือนกันหมด คือ ครูพูด อธิบาย และ ใช้คำสั่ง นักเรียนก็มีหน้าที่ปฏิบัติตามคำสั่งของครูเท่านั้น จะเห็นได้ว่าครูคือผู้กำหนดบทบาทหรือพฤติกรรมแทบทุกอย่างในห้องเรียน การจัดการเรียนการสอนจึงยังคงยึดตัวครูเป็นจุดศูนย์กลาง

ดังนั้น เป้าหมายในการจัดของแต่ละหน่วยงานจึงไม่มีผลต่อบรรยากาศของการเรียนการสอน หรือปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน แต่มีผลต่อการจัดบริการที่แตกต่างกัน เช่น ในศูนย์โภชนาการ เด็กของกรมอนามัย จะมีบริการอาหารเสริมและด้านสุขภาพอนามัยที่มีพยาบาลประจำคอยดูแล ในศูนย์พัฒนาเด็กเล็กของกรมพัฒนาชุมชนก็ได้รับเงินอุดหนุนเป็นค่าใช้จ่ายต่าง ๆ เป็นครั้งคราว ในโรงเรียนอนุบาลประจำจังหวัดก็จะมีอุปกรณ์การสอนอยู่อย่างครบครัน เช่นเดียวกับโรงเรียนอนุบาลเอกชนหรืออาจจะมากกว่าอนุบาลเอกชนเสียด้วยซ้ำ ส่วนชั้น เด็กเล็กของสพช. และ เทศบาลกลับไม่ได้รับบริการอะไรเลย. แต่ถึงแม้ว่า เป้าหมายหรือรูปแบบของการจัดจะไม่มีผลต่อพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน ก็มีได้หมายความว่าคุณภาพของการจัดการศึกษาจะไม่แตกต่างกัน เพราะตัวข้อในการสั่ง เกิดพฤติกรรมของผู้เรียนมุ่งที่จะดูเพียงพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน เท่านั้น ไม่เกี่ยวข้องกับผลสัมฤทธิ์ของการเรียนแต่อย่างใด

๑.๒ พฤติกรรมของครูที่ไม่เกิดขึ้นเลยไม่ว่าในกลุ่มใดก็คือ พฤติกรรมครูยอมรับความคิดเห็น และหรือนำความคิดเห็นของนักเรียนไปใช้ทั้งทางวาจาและท่าทางพร้อมกัน ทั้งนี้ก็คงจะเป็นเพราะ ครูใช้เวลาส่วนมากในการบรรยายและใช้คำสั่ง จึงไม่มีเวลาใส่ใจหรือเห็นความสำคัญของความคิดเห็นที่นักเรียนเสนอแนะ ประกอบกับครูยังคงมีพฤติกรรมยึดตัวเองเป็นจุดศูนย์กลางอยู่ การให้ความสำคัญต่อตัวนักเรียนจึงมีน้อย

ส่วนพฤติกรรมของนักเรียนที่ไม่เกิดขึ้นเลยไม่ว่ากลุ่มใด ก็คือ พฤติกรรมก้าวร้าวต่อครูก็คง เนื่องมาจากวัฒนธรรมไทยที่ไม่นิยมให้เด็กแสดงกิริยาก้าวร้าวต่อผู้ใหญ่ ไม่ว่าจะจะเป็นทางวาจาหรือท่าทาง เด็กถูกสั่งสอนอบรมมาจากบ้านว่าให้เชื่อฟังผู้ใหญ่ เมื่อมาโรงเรียนครูจึงเป็นบุคคลที่นักเรียนให้ความยกย่อง เชื่อถือมากที่สุดก็เลยยังไม่กล้าแสดงพฤติกรรมก้าวร้าวต่อครูถึงแม้จะ เกิดความไม่พอใจ

๑.๓ พฤติกรรมของครูที่แตกต่างกัน เมื่อนำมาเปรียบเทียบทั้ง ๓ กลุ่มแล้ว คือ พฤติกรรมครูดำเนินหรือลงโทษนักเรียน ทั้งท่าทาง พฤติกรรมนี้เกิดขึ้นมากในศูนย์เด็ก รองลงมาคือโรงเรียนที่จัดแบบชั้นเด็กเล็ก ส่วนโรงเรียนที่จัดแบบชั้นอนุบาลมีพฤติกรรมนี้เกิดขึ้นน้อยมาก จากการที่ครูดำเนินนักเรียนในศูนย์เด็กช่างท่าทางมากกว่ากลุ่มอื่นก็คง เป็นเพราะครูผู้ปกครองและนักเรียนในศูนย์เด็กมีความสนิทสนมกัน เนื่องจากครูที่ทำหน้าที่เป็นผู้ดูแลในศูนย์เด็กมักจะอยู่ในชุมชนเดียวกับนักเรียน การตำหนิและลงโทษมักจะใช้ท่าทางมากกว่าวาจา ซึ่งส่วนมากจะ เป็นการตี เพราะนักเรียนในศูนย์มักขาดระเบียบวินัย และความสนิทสนมกับครูทำให้ความเกรงกลัวครูมีน้อยกว่านักเรียนอีก ๒ กลุ่ม ส่วนครูก็มีความรู้สึกที่นักเรียนเป็นลูกหลานของตนเอง การตีตบหรือลงโทษของครูที่กระทำด้วยวาจามักไม่ได้อผลคือ ไม่สามารถหยุดการกระทำของนักเรียนได้ ครูจึงต้องใช้วิธีการลงไม้ลงมือ

แต่ถ้ามองปัญหาในอีกด้านหนึ่งแล้ว จะพบว่าผู้ดูแลเด็กในศูนย์เหล่านี้ มิได้รับการฝึกหรืออบรมเลี้ยงดูเด็กมาโดยเฉพาะ ทั้ง ๆ ที่รู้ว่าการดูเ้าและการดี บ่อมไม่มีผลต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของเด็กเลย แต่ก็ยังปฏิบัติอยู่ตลอดเวลา ซ้ำให้เห็นว่าผู้ดูแลเด็กไม่สามารถใช้กลวิธีอื่นมาเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมเด็ก จึงใช้วิธีที่สามัญชนโดยทั่วไปใช้หรือ วิธีที่ตัวเองใช้ในบ้านจนเคยชิน ผู้ดูแลของศูนย์เด็กจึงลงโทษนักเรียนด้วยการตีมากกว่ากลุ่มอื่น ๆ

๒. พฤติกรรมทางสังคมของนักเรียน

๒.๑ พฤติกรรมที่เกิดขึ้นมากที่สุดในทุก ๆ กลุ่ม คือ พฤติกรรมการเล่นกับเพื่อนและคุยกับเพื่อน จากการสังเกตนักเรียนทุก ๆ คนที่เป็นกลุ่มตัวอย่าง ไม่ว่าจะอยู่ในสภาพ ฐานะและความเป็นอยู่อย่างไร สิ่งที่เด็กเหล่านี้มีอยู่เหมือนกันก็คือการเล่น ไม่ว่าจะเป็นการเล่นคนเดียวหรือเล่นกับเพื่อน เด็กวัยนี้จะชอบการเล่นเป็นชีวิตจิตใจ ข้อมูลจากการวิจัยครั้งนี้จึงสอดคล้องกับทฤษฎีพัฒนาการที่ได้กล่าวไว้

๒.๒ เมื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมที่เกิดขึ้นในแต่ละกลุ่มทั้ง ๓ กลุ่มแล้ว ก็พบว่ากลุ่มที่ ๓ นักเรียนที่อยู่ในศูนย์เด็ก มีพฤติกรรมเกิดขึ้นสูงที่สุด จากการสังเกตนักเรียนที่อยู่ในศูนย์เด็ก นอกจากจะมีความสนิทสนมกับครูแล้ว ก็ยังมีความสนิทสนมกับเพื่อน ๆ มากกว่านักเรียนในอีก ๒ กลุ่ม ทั้งนี้เพราะนักเรียนที่อยู่ในศูนย์เด็กมักจะมาจากหมู่บ้านเดียวกันหรือใกล้ ๆ กัน หรือบางทีก็เป็นญาติพี่น้องที่อยู่ในบ้านเดียวกัน แล้วผู้ปกครองส่งมาเข้าศูนย์พร้อม ๆ กัน เด็กจึงรู้จักและเล่นกันทั้งที่บ้านและที่โรงเรียน ซึ่งต่างกับเด็กในโรงเรียนอนุบาล หรือโรงเรียนที่มีชั้นเด็กเล็ก ซึ่งมักจะมาจากละแวกละทาง ยิ่งถ้าเป็นโรงเรียนซึ่งอยู่ในตัวเมืองด้วยแล้ว เด็กจะมีโอกาสพบกันได้ก็เฉพาะในโรงเรียนเท่านั้น และถ้าจะมองถึงสภาพของโรงเรียนแล้ว ศูนย์เด็กตั้งอยู่เป็นเอกเทศ ไม่ได้รวมอยู่ในโรงเรียนประถมเหมือนกับโรงเรียนอนุบาลหรือโรงเรียนที่มีชั้นเด็กเล็ก ซึ่งส่วนใหญ่รวมอยู่ในโรงเรียนประถมจึงต้องการความสงบและระเบียบวินัยมาก เพื่อจะ

ไม่รบกวนชั้นเรียนอื่น ครูจึงพยายามควบคุมพฤติกรรมหรือการแสดงออกของนักเรียนไว้

อย่างไรก็ตาม การที่นักเรียนมีพฤติกรรมมากอาจจะเกิดจากการที่ครูไม่รู้จะสอนอะไร ปล่อยให้ให้นักเรียนเล่นหรือทำงานไปกันเอง โดยไม่มีจุดมุ่งหมายก็ได้

๒.๓ พฤติกรรมที่แตกต่างกันเมื่อเปรียบเทียบทั้ง ๓ กลุ่ม คือพฤติกรรมทำร้ายร่างกายตนเองและผู้อื่น พฤติกรรมนี้เกิดขึ้นมากในศูนย์เด็ก ทั้งนี้คงเกิดจากการขาดระเบียบวินัยของเด็กเอง ประกอบกับนักเรียนที่อยู่ในศูนย์เด็กส่วนใหญ่อยู่ในชนบทเคยพบเคยเห็นการตีตลิ่งกันด้วยกำลัง และเมื่อตนเองทำผิดก็มักจะถูกผู้ปกครองหรือแม่กระทั่งครูลงโทษด้วยการตี จึงคิดว่าวิธีการนี้เป็นวิธีการที่ถูกต้องแล้วนั่นเอง

อย่างไรก็ตาม พฤติกรรมนี้อาจเกิดมาจากการเลียนแบบครู ซึ่งครูชอบลงโทษโดยการตีอยู่แล้วจึงเป็นผลทำให้นักเรียนปฏิบัติตามบ้าง เพราะครูเป็นรูปแบบที่นักเรียนพยายามทำตามอยู่แล้ว

๓. ความสัมพันธ์ของพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน กับ พฤติกรรมทางสังคมของนักเรียน

๓.๑ พฤติกรรมของครูที่มีความสนใจและเอาใจใส่กับนักเรียนในระหว่างที่มีปฏิสัมพันธ์กันนั้น เช่น การที่ครูยอมรับความรู้สึกของนักเรียน ครูยกย่องชมเชยนักเรียน ครูยอมรับความคิดเห็นของนักเรียน ครูถามคำถามที่ต้องการคำตอบของนักเรียน ครูใช้คำสั่ง และตำหนิ พฤติกรรมเหล่านี้จะไม่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมทางสังคมของนักเรียนที่เป็นไปในลักษณะที่ดีหรือที่สังคมพึงประสงค์ เสียเป็นส่วนใหญ่ เช่นการพูดหรือแสดงท่าทางแล้วผู้อื่นยิ้มหรือหัวเราะ พูดและหรือทักท้วง ทำตามที่เพื่อนเสนอ ทำเลียนแบบ เล่นและคุยกับเพื่อน เก็บของเมื่อเลิกเล่นแล้ว ยอมให้เพื่อนทักท้วงและการสั่ง บอก แนะนำเพื่อน

จะเห็นได้ว่า เมื่อครูสนใจ เอาใจใส่ดูแลนักเรียนอย่างใกล้ชิดอยู่ตลอดเวลา นั้น มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมทางสังคมที่นักเรียนแสดงคือเพื่อน เพราะเมื่อเด็กมีความรู้สึกว่ามีผู้ใหญ่คอยมองการกระทำของตนอยู่ก็ไม่กล้าแสดงพฤติกรรมที่ก้าวร้าว หรือต่อต้านออกมา อาจจะใช้ความกลัวครู หรืออาจจะเกรงว่าตนเองจะไม่เป็นที่ยอมรับของครู ซึ่งจะทำให้ครูไม่รัก ไม่ชมเชย ไม่ยอมรับฟังความคิดเห็นของตน เพราะสิ่งเหล่านี้เป็นความต้องการทางพื้นฐานทางด้านจิตวิทยาของเด็กในวัยนี้

๓.๒ ในทางตรงกันข้าม ถ้าในระหว่างที่ครูกับนักเรียนมีปฏิสัมพันธ์ต่อกันอยู่นั้น ครูไม่ได้ให้ความเอาใจใส่ต่อนักเรียน หรือมีความสนใจต่อนักเรียนน้อย พฤติกรรมของครูก็จะออกมาในรูป ครูถามคำถามนักเรียนโดยไม่ต้องถามคำตอบ และครูบรรยายอธิบาย พฤติกรรมเหล่านี้จะมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมทางสังคมของนักเรียน เป็นไปในทางลบ หรือเป็นพฤติกรรมที่สังคมไม่พึงประสงค์ เช่นพฤติกรรมทำร้ายร่างกายตนเองหรือผู้อื่น โต้เถียง คำกั้น ขอความช่วยเหลือเพื่อเรียกร้องความสนใจจากผู้อื่นและทางของ

จะเห็นได้ว่าพฤติกรรมของครูที่ขาดความสนใจในตัวเด็ก ก็มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมทางสังคมของนักเรียนที่มีต่อเพื่อน ๆ แต่เป็นผลที่แสดงออกมาในทางลบ เพราะ เมื่อเด็กมีความรู้สึกถึงแม้ครูจะพูดจะถามอยู่ แต่ครูก็ไม่ได้สนใจที่จะได้คำตอบ ในตอนแรกเด็กอาจจะแสดงพฤติกรรมออกไปเพื่อเรียกร้องความสนใจจากครู แต่เมื่อเด็กยังไม่สนใจ เด็กก็จะเกิดความเคยชินที่จะแยกกัน แกล้งกัน โต้เถียงทำร้ายกัน ในขณะที่ครูบรรยาย เพราะเด็กเชื่อว่าเมื่อครูแสดงพฤติกรรมเช่นนั้นแล้ว ครูจะไม่สนใจตัวเขา และอาจจะมองไม่เห็นการกระทำของเขา

๓.๓ พฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ของนักเรียนที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมทางสังคมนั้น มีอยู่เพียงบางพฤติกรรม คือนักเรียนแสดงพฤติกรรมตอบสนองครู ไม่ตอบสนองครู แสดงความคิดริเริ่ม และร้องไห้ร้องขอ ซึ่งการมีความสัมพันธ์

ก็จะ เป็นไปในทำนอง เดียวกันกับพฤติกรรมของครูคือ

พฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ที่นักเรียนแสดงออกมาในทางบวก คือพฤติกรรมตอบสนอง ครูและแสดงความคิดริเริ่ม ส่วนใหญ่ก็จะมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมทางสังคมที่เป็นไปในทางบวก หรือพฤติกรรมที่สังคมพึงประสงค์เช่นเดียวกัน ซึ่งได้แก่ การปลอบโยน การชมเชย พุดหรือแสดงท่าทางแล้วผู้อื่นยิ้มหรือหัวเราะ และพฤติกรรมเลียนแบบ

ส่วนพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ที่นักเรียนแสดงออกในทางลบ คือพฤติกรรมไม่ตอบสนอง ครูและร้องไห้ร้องขอ เพื่อเรียกร้องความสนใจ ส่วนใหญ่ก็จะมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมทางสังคมที่เป็นไปในทางลบ หรือพฤติกรรมที่สังคมไม่พึงประสงค์เช่นเดียวกัน ซึ่งได้แก่ พฤติกรรมทำร้ายร่างกายตนเองหรือผู้อื่น ขอความช่วยเหลือจากผู้อื่น ทำร้ายร่างกายซึ่งกันและกัน และปฏิเสธข้อเสนอและการกระทำของเพื่อน

จะ เห็นได้ว่านักเรียนที่มีพฤติกรรมที่ดีต่อครูก็มักจะแสดงพฤติกรรมที่ดีต่อเพื่อน ในทางตรงกันข้ามนักเรียนที่แสดงพฤติกรรมที่ต่อต้านครูหรือ เรียกร้องความสนใจจากครู ก็มักจะแสดงพฤติกรรมที่ก้าวร้าวหรือ เรียกร้องความสนใจจากเพื่อนด้วย

๑. ข้อเสนอแนะ

๑. ข้อเสนอแนะ เพื่อการนำไปใช้

๑.๑ การจัดให้มีหน่วยงานที่รับผิดชอบการอบรมครูในระดับปฐมวัย เพื่อ มุ่งพัฒนาหรือ เตรียมครูให้มีพฤติกรรม การเรียน การสอนที่เหมาะสม ส่งเสริมครูให้มีพฤติกรรม ปฏิสัมพันธ์ที่สนใจและ เอาใจใส่นักเรียนอยู่ตลอดเวลา เพราะจะทำให้เด็กเรียนมีพฤติกรรม ทางสังคมที่พึงประสงค์ และในทางตรงกันข้ามก็เป็นการปรับปรุงให้ครู ลดพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ ที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมทางสังคมที่ไม่พึงประสงค์ให้หมดไปด้วย

๑.๒ การจัดการเรียนการสอน ควรให้นักเรียนเป็นศูนย์กลาง
เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนคิดเป็น ทำเป็น และแก้ปัญหาเป็น โดยครูลดบทบาทลงเสียบ้าง

๒. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยต่อไป

๒.๑ ควรใช้เทคนิควิธีการวิเคราะห์พฤติกรรมการเรียนการสอน
ทั้งทางวาจาและท่าทางในการวิเคราะห์พฤติกรรมการเรียนการสอนในชั้นหรือวิชาอื่น ๆ
เพื่อจะทำให้การวิจัยครอบคลุมพฤติกรรม การเรียนการสอนให้ครบทุกด้าน

๒.๒ การวิจัยพฤติกรรม ทางสังคมของนักเรียนระดับปฐมวัย ควรมี
การศึกษาพฤติกรรมทางสังคมของนักเรียนให้สัมพันธ์กับตัวแปรทางด้าน เพศ เศรษฐกิจ
และระดับสติปัญญา

สถาบันวิจัยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

บรรณานุกรม

หนังสือ

คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. การจัดบริการศูนย์เด็กก่อนวัยเรียน.

กรุงเทพมหานคร: เอรารัตการพิมพ์, ๒๕๒๒.

การจัดศูนย์เด็กก่อนวัยเรียนในประเทศไทย. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์เจริญผล,
๒๕๒๒.

นโยบายและแผนพัฒนาเด็กระยะยาว ๒๕๒๒. กรุงเทพมหานคร: มงคลการพิมพ์,
๒๕๒๔.

ชัยยงค์ พรหมวงศ์. นวัตกรรมการศึกษาและการสอนระดับอนุบาลศึกษา.

พระนคร: ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๒๐.

ชวาล แพร์ตกุล. เทคนิคการวัดผล. พระนคร: ไทยวัฒนาพานิช, ๒๕๐๔

พรหมทิพย์ ศิริวรรณนุศย์. จิตวิทยาพัฒนาการ. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๐.

ประไพพรรณ ภูมิวิไลสาร. จิตวิทยาเด็ก. กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๒.

อารี รังสินันท์. การสังเกตและการเฝ้างานพฤติกรรมเด็ก. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์
จูจีนไทย, ๒๕๒๔.

บทความ

ธีรชัย ปุรณโชติ " การสังเกตพฤติกรรมการเรียนการสอนอย่างมีระบบ ". วารสาร
ครูศาสตร์ (สิงหาคม-พฤศจิกายน ๒๕๑๔) : ๓๘-๓๙.

เบญจมา แสงมะลิ. " ศูนย์เด็กในฝัน " ที่ระลึกเกษียณ กระทรวงศึกษาธิการ. (พระนคร :
โรงพิมพ์โรงเรียนเนติศึกษา ๒๕๑๔) : ไม่มีเลขหน้า.

เอกสารอื่น ๆ

- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. " รายงานสภาพปัจจุบันและการประเมินผล
แผนพัฒนาการศึกษาแห่งชาติระยะที่ ๔ (พ.ศ. ๒๕๒๐-๒๕๒๔) ระดับก่อนประถม
ศึกษาและประถมศึกษา ". (เอกสารยึดสำเนา), ๒๕๒๓.
- _____ . " โครงการวิจัยเกี่ยวกับเด็กปฐมวัย ". (เอกสารยึดสำเนา), ๒๕๒๒.
- ชุกสัน อุ๋นวิจิตร. " การวิเคราะห์หัตถ์รียาร่วมทางวจาในการเรียนการสอนวิชาหน้าที่พลเมือง
ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ". วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิตแผนกวิชามัธยมศึกษา
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๑๘.
- บัวบูชา ชื่อดตรง. " การวิเคราะห์พฤติกรรมเกี่ยวกับการใช้การพูดในการสอน ".
วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต แผนกวิชาบริหารการศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย,
๒๕๑๒.
- ประดอง สิทธิพร. " ความสัมพันธ์ระหว่างปฏิสัมพันธ์ของครูกับนักเรียนในด้านการเรียน
การสอนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและการปรับตัวของนักเรียน ". ปริญญาโท
การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร, ๒๕๑๘.
- พัฒนาอุมชน, กรม. " แผนพัฒนาเด็ก ปีเด็กสากล พ.ศ. ๒๕๒๒ ". (เอกสารยึดสำเนา),
๒๕๒๒.
- วิชากร, กรม. กองวิจัยทางการศึกษา. " รายงานการวิจัยเรื่องการวิเคราะห์พฤติกรรม
ของครูและนักเรียนในชั้นที่สอนวิชาสังคมศึกษา ระดับประถมศึกษาตอนต้น ".
(เอกสารยึดสำเนา), ๒๕๑๘.
- วิเชียร เกษประทุม. " กริยาร่วมทางวจาระหว่างนักศึกษาฝึกสอนระดับประกาศนียบัตร
การศึกษาชั้นสูงกับนักเรียนในการเรียนการสอนภาษาไทย ". วิทยานิพนธ์ปริญญา
มหาบัณฑิต แผนกวิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๑.

ศึกษาธิการ, กระทรวง. "ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยการกำหนดมาตรฐานขั้นต่ำสำหรับโรงเรียนราษฎร์ที่เปิดสอนระดับอนุบาลศึกษา พุทธศักราช ๒๔๒๐" (เอกสารจัดสำเนา)

สมบุญ สุริยวงศ์. "กริยาร่วมทางวาจาในห้องเรียนกับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ในชั้นประถมศึกษาปีที่ ๗". วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต แผนกวิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๑๗.

สมศรี ตั้งมงคลเสิศ. "ผลการฝึกตามระบบของแฟลนเตอร์ที่มีต่อกริยาร่วมทางวาจาของนักศึกษาฝึกสอนและฝึกเรียนในการเรียนการสอนวิทยาศาสตร์". วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต แผนกวิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๐.

สามัญศึกษา, กรม. "บันทึกการนิเทศการศึกษา", ๒๕๒๔.

สุภาพ พรพิบูลย์. "กริยาร่วมทางวาจาระหว่างนักศึกษาฝึกสอนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษาชั้นสูงกับนักเรียนในการเรียนการสอนภาษาอังกฤษ". วิทยานิพนธ์ปริญญา. มหาบัณฑิต แผนกวิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๒๐.

สมาลี ศิตรงกูล. "ความสัมพันธ์ระหว่างกริยาร่วมทางวาจากับการเรียนรู้ทักษะเชิงซ้อนขบวนการทางวิทยาศาสตร์ ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพการศึกษา". วิทยานิพนธ์ปริญญามหาบัณฑิต แผนกวิชามัธยมศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, ๒๕๑๘.

เอกวิทย์ ๓ กลาง. "แผนการศึกษาชาติ ๒๕๒๐". (เอกสารจัดสำเนา)

อนามัย, กรม. กองโภชนาการ. "แผนพัฒนาเด็กปีเด็กสากล ๒๕๒๒". (เอกสารจัดสำเนา).

BIBLIOGRAPHY

Books

- Berelson and Steiner. Edited in Marine E. Brecheuridge & E. Lac. Vincent, Child Development : Physical and Psychological Growth Through Adolescence. 5 th ed. Philadelphia: Saunders Co., 1966.
- Brandt, Richard M. "Toward of Observation Information." Observation Method in the Classroom. Washington, D.C. N.Y., 1973.
- Dinkmeyer, Don C. Social Development & The Emerging Self. Prentice-Hall International, Inc., 1965.
- English, Horace F. and English, AVA Champrey. A Comprehensive Dictionary of Psychological and Psychoanalytic Terms. New York: David McKay Co., 1958.
- Erickson, E.H. Childhood and Society. New York : Norton Co., 1950.
- Flanders, Ned A. Analysis Teaching Behavior. Massachusetta Adison-Wesley Publishing Co., 1970.
- Freud, Sigmund. An Outline of Psychoanalysis. New York : W.W. Norton 2 Co., 1949.

- Furst, Norma. " The Effect of Training in Interaction Analysis on the Behavior of Student Teachers in Secondary School. " Interaction Analysis : Theory Research and Application. Massachusetta : Addison Wesley Publishing Company, 1967.
- Gesell, Arnold. and ILG, Frances L. Child Development. New York : Harper & Brothers Inblishers, 1949.
- Good, Carter V. Dictionary of Education. McGraw-Hill Book Co., Inc., 1965.
- Hurlock, Elizabeth B. Developmental Psychology. New York : McGraw-Hill Book Co., 1959.
- _____. Child Development. New York : McGraw-Hill Book Co., 1964.
- _____. Child Development. New York : McGraw-Hill Book Co., 1978.
- Medley, Donald M. "Measuring the Complex Classroom or Today." ObeservationalMethods in the Classrom. Washington D.C. 20036:Association for Supervision and Curriculum Development, 1973.
- Ober, Richard L., Blently, Ernest L. and Miller, Edith. Systematic Observation of Teaching. New Jessy : Prentice Hall Inc., 1971.
- Page, Terry G. & Thomas, JB. with Marshall, AR. International Dictionary of Education. Nichols Publishing Co., 1977.

- 975
- Spinthall, Richard C. Education Psychology : A Developmental Approach.
Minnesota : Addison - Wesley Publishing Co., 1974.
- W., Mehrens, and R.L., Ebel. Principle of Educational and Psychological
Measurement. Chicago Rand : McNally, 1967.

Articles

- Anderson, Roger. "A Quantitative Method of Asses Content Structure
in Verbal Interaction," Journal of Research in Science
Teaching 9. (June, 1970)
- Garrison, Ronal Joseph. "Comparison of Verbal Behavior of Teacher
and Pupil in Lesson Design to Achieve Creative Response,"
Dissertation Abstract 28. (July, 1976)
- Leland P., Brandford. "Group Forces Affecting Learning,"
Journal of The National Association of Women Deans and
Counselor 33. (April, 1976)
- Jacob, Joseph H. "Insight Learning Through Structural Observation
of Classroom Interaction," Journal of Research in Science
Teaching 10. (March, 1973)

Other Materials

- Anderson, Durward Lynn. "An Application of Flanders Interaction
Analysis System and Fluence in Asking Question to Increase
Student Achievement in Data Process Program." Doctoral
Dissertation, School of Education, Texas A & M. University,
1977.

- Chalker, Goan Woods. "A Study Using Interaction Analysis of the Relationship Between Teacher Dogmatism and the Reflective Method of Teaching Social Studies." Doctoral Dissertation, School of Education, University of Pennsylvania, 1972.
- Halley, Gregoria Nordi. "Cooperating Teachers' Effect on Student Teachers' Verbal Behavior : A Flanders' Ssystem Approach". Doctoral Dissertation, School of Education, University of Oregon, 1974.
- Ober, Richard L. "Predicting Student Teacher Verbal Behavior." Doctoral Dissertation, School of Education, Ohio University, 1967.
- Rogger, Robert Earl. "Classroom Verbal Behavior As Related to Teachers' Perception of Pupils in Fifth Grade Science Classes." Doctoral Dissertation, School of Education, Ohio University, 1970.
- Roth, Robert August. "The Relationship of Verbal Interation Pattern and Teacher-Student Report of Selected ESCP. Teachers." Doctoral Dissestation, School of Education, Kent State University, 1971.

Schoerhoff, Barry L. "An Analysis of Effective Teaching Behavior as Related to Vocabulary Instruction in Grade Seven Eighth and Nive." Doctoral Dissertafon, School of Education, University of Oregon, 1975.

Therachai Puranajoti." A Study of The Relationship Between the Verbal Interaction of Elementary Science Teachers With Their Students' Creativity." Doctoral Dissertation, School of Education, University of Northern Colorado, 1972.

Traill, Ronald David. "The Effects of Supervisory Feedback of Interaction Analysis on the Verbal Behavior of Elementary Student Teachers," Dissertation Abstracts International 31. (June, 1971)

ภาคผนวก

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ก.

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิ

รายชื่อผู้ทรงคุณวุฒิที่ตรวจแบบสังเกตพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน และแบบสังเกตพฤติกรรมทางสังคมของนักเรียน

๑. ดร.สายสุรี จุติกุล รองเลขาธิการคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน
๒. ดร.โกวิท ประวาลพุกษ์ ผู้อำนวยการกองวิจัยทางการศึกษา กรมวิชาการ
กระทรวงศึกษาธิการ
๓. ดร.นิตยา ภัลลสรศิริ กองแผนงานการศึกษา
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
๔. อาจารย์ ทิพย์สุตา สุเมธ เสนีย์ กองนโยบายและแผน
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
๕. อาจารย์ บุษบง ทองอยู่ ภาควิชาประถมศึกษา คณะครุศาสตร์
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สถาบันวิจัยประชากร

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ข.

คำชี้แจงในการใช้แบบสังเกตพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน

แบบสังเกตพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน แบ่งเป็น ๒ ตอน คือ

๑. รายละเอียดของพฤติกรรมที่ต้องการสังเกต
๒. แบบฟอร์มสำหรับใช้บันทึกพฤติกรรม

คำชี้แจง

๑. แบบสังเกตพฤติกรรมนี้สร้างตามแนวทาง Ned. A. Flanders โดยแบ่งพฤติกรรมเป็น ๑๔ ประเภท

๒. เลขที่อยู่หน้าพฤติกรรมแต่ละประเภทคือ เลขรหัสที่ใช้ในการบันทึก

๓. รหัสของพฤติกรรมมี ๒ ลักษณะคือ

รหัสที่ลงท้ายด้วย .๑ หมายถึงพฤติกรรมที่แสดงออกไม่เชิงทำทาง (Non-Verbal)

รหัสที่ลงท้ายด้วย .๒ หมายถึงพฤติกรรมที่แสดงออกทางวาจา (Verbal)

ยกเว้นพฤติกรรมที่ ๔ เป็นการแบ่งตามประเภทของคำถามดังนี้ :-

๔.๑ คำถามที่จำกัดคำตอบ

๔.๒ คำถามที่ถามความต้องการของนักเรียน

๔.๓ คำถามที่ต้องการให้นักเรียนวิเคราะห์และหรือแสดงความคิดเห็น

๔.๔ คำถามที่ไม่ต้องการคำตอบ

และพฤติกรรมที่ ๑๔ แบ่งเป็นพฤติกรรมความเจียมและสับสนโดยใช้รหัส

๑๔.๑ เจียม

๑๔.๒ สับสน

คำแนะนำ

๑. ศึกษาลักษณะของแบบสังเกตพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนอย่างละเอียด
๒. ท่องจำรหัสของพฤติกรรมทุกพฤติกรรมอย่างถูกต้องและแม่นยำ
๓. ฝึกวิเคราะห์พฤติกรรมจากสถานการณ์จริงในห้องเรียน

กฎพื้นฐาน

๑. ผู้บันทึกพฤติกรรมจะต้องไม่ใช้ข้อคิดของตนเอง หรือคำนิยามเจตนาของผู้สอน มาใช้ในการบันทึกพฤติกรรม
๒. ถ้ามีพฤติกรรมเปลี่ยนแปลงมากกว่า ๑ พฤติกรรม เกิดขึ้นในช่วงเวลา ๕ วินาที ให้บันทึกพฤติกรรมทุก ๆ พฤติกรรมที่เกิดขึ้นลงไปด้วย แต่ถ้าไม่มีการเปลี่ยนแปลงใด ๆ เกิดขึ้น ก็ดำเนินการบันทึกพฤติกรรมตามปกติทุก ๆ ๕ วินาที ข้างลงไป
๓. ถ้ามีพฤติกรรมที่แสดงออกโดยท่าทางและวาทะวาจาเกิดขึ้นในช่วงเวลาเดียวกันให้บันทึกรหัสที่บอกพฤติกรรม เพียงรหัสเดียว

วิธีบันทึก

๑. บันทึกเป็นรหัสของพฤติกรรมต่าง ๆ ทุก ๆ ๕ วินาที ตลอดช่วงเวลา ๒๐ นาที ที่สังเกต รหัสของพฤติกรรมทั้งหมด ศึกษาได้จากแบบสังเกตพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน
๒. บันทึกรหัสไปแบบฟอร์มตามแนวดิ่ง
๓. เมื่อ เริ่มบันทึกพฤติกรรมให้ลงรหัส ๐๐ ในช่องแรกของแบบฟอร์มแล้วจึงบันทึกตามวิธีการข้อ ๑
๔. ถ้าพฤติกรรมในชั้นเรียนเปลี่ยนไปก่อนช่วงเวลาที่บันทึก (๒๐ นาที) เช่น เปลี่ยนจากการปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนไปเป็นการปฏิบัติงานกลุ่มของนักเรียนให้ขีดเส้นใต้ เมื่อการปฏิสัมพันธ์สิ้นสุดลง

ตอนที่ ๑

แบบสังเกตพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียนระดับปฐมวัย

หัวข้อพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์	รหัส	ตัวอย่างพฤติกรรม	สถานการณ์
<p>๑. ครูยอมรับความรู้สึกและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับความรู้สึกของนักเรียนและ/หรือยอมรับบรรยากาศห้องเรียนทั้งทางบวกและทางลบ โคลงไม่แสดงภาวะเยือกแข็ง ชมเชยหรือตำหนิ</p>	<p>๑ ๑.๑ ๑.๒</p>	<p>พฤติกรรมที่เกิดขึ้นพร้อมกันทั้งทางท่าทาง (๑.๑) และทางวาจา (๑.๒) พฤติกรรมทางท่าทาง เช่น เฉย พยักหน้าอนุญาต หรือรับรู้ สิ้นศรัทธา ไม่อนุญาต แสดงอาการปลอบโยน พฤติกรรมทางวาจา เช่น ครูตอบว่า "ไม่เป็นไร" "ได้" "ไม่ได้"</p>	<p>เมื่อนักเรียนก่อความวุ่นวาย กล่าวโทษเพื่อน , ขออนุญาต แสดงพฤติกรรมเกี่ยวกับความรู้สึกของตนเอง เช่น ทิว ไม่สบาย และเมื่อเกิดเหตุการณ์ที่ไม่คาดคิด เช่นนักเรียนทำหนังสือตก ทำน้ำหก เป็นต้น</p>

สถาบันวิจัยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์	รหัส	ตัวอย่างพฤติกรรม	สถานการณ์
๒. ครูยกย่องชมเชยนักเรียน	๒. ๒.๑ ๒.๒	พฤติกรรมที่เกิดขึ้นพร้อมกันทั้งทาง ท่าทาง (๒.๑) และทางวาจา (๒.๒) พฤติกรรมทางท่าทาง เช่น ให้รางวัล ปรนมือ แสดงผลงานเด็ก ยิ้ม , พยักหน้าชมเชย พฤติกรรมทางวาจา เช่น เก่ง, ใช้ได้ , ถูกต้อง , ดี	เห็นนักเรียนทำกิจกรรม, ตอบคำ ถาม, แสดงความคิดริเริ่มเป็นที่ พอใจของครู

หัวข้อพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์	รหัส	ตัวอย่างพฤติกรรม	สถานการณ์
๓. ครูยอมรับความคิดเห็นและ/ หรือนำความคิดเห็นของนักเรียน ไปใช้	๓	พฤติกรรมที่เกิดขึ้นพร้อมกันทั้งทางท่าทาง(๓.๑)และทางวาจา (๓.๒)	เมื่อนักเรียนแสดงความคิดเห็น, ตอบคำถามเกี่ยวกับความคิดเห็น
	๓.๑	พฤติกรรมทางท่าทางเช่นพยักหน้ายอมรับความคิดเห็นของนักเรียน, เขียนสิ่งที่นักเรียนพูดหรือตอบบนกระดานดำ, แสดงอุปกรณ์ประกอบคำตอบที่แสดงความคิดเห็นของนักเรียน	และแสดงความคิดริเริ่ม
	๓.๒	พฤติกรรมทางวาจา เช่นพูดนำความคิดเห็นของนักเรียน, เรียบเรียงหรือเปลี่ยนแปลงคำพูด ของนักเรียนใหม่ โดยมีความหมายคงเดิม, กล่าวถึงความคิดเห็นของนักเรียนที่เคยพูดแล้ว เปรียบเทียบความคิดเห็นของนักเรียน ครูตอบ "ใช่" หรือ "ไม่ใช่" (ยอมรับความคิดเห็น)	

หัวข้อพฤติกรรมผู้สัมพันธ์	รหัส	ตัวอย่างพฤติกรรม	สถานการณ์
๔. ครูถามคำถาม			
๔.๑ คำถามที่จำกัดคำตอบ	๔.๑	ครูถามคำถาม เช่นธงชาติไทยมีกี่สี	ครูถามคำถามนักเรียน
คำถามที่ถามความต้องการ		ไม่กี่ที่ขา	
การของนักเรียน	๔.๒	ครูถามคำถาม เช่นใครอยากจะทำเรื่อง	
คำถามที่ต้องการให้นัก		เพลงบ้าง	
เรียนวิเคราะห์และ/	๔.๓	ครูถามคำถาม เช่นดินสอใช้ทำอะไร	
หรือแสดงความคิดริเริ่ม		ได้บ้าง	
๔.๔ คำถามที่ไม่ต้องการคำตอบ	๔.๔	ครูถามคำถาม เช่นนักเรียนพร้อมแล้ว	
		ใช้ไหม เอาละครจะเล่านิทานให้ฟัง	

สถาบันวิจัยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อพฤติกรรมในปฏิสัมพันธ์	รหัส	ตัวอย่างพฤติกรรม	สถานการณ์
<p>๕. ครูบรรยาย อธิบาย สรุปลำเรื่อง สาธิต อบรมแนะนำ</p>	๕	พฤติกรรมที่เกิดขึ้นพร้อมกันทั้งทางท่าทาง (๕.๑) และทางวาจา (๕.๒)	เมื่อครูกำลังดำเนินการสอนหรือจัดกิจกรรมต่าง ๆ ครูร่วมทำกิจกรรมกับนักเรียน
	๕.๑	พฤติกรรมทางท่าทาง เช่น ครูเขียนบนกระดานดำ วาดรูป ติดบัตรคำ ใช้อุปกรณ์เพื่อประกอบการบรรยาย ครูปรบมือให้จังหวะขณะที่เด็กร้องเพลง	
	๕.๒	พฤติกรรมทางวาจา เช่น ครูกำลังอธิบายว่า "ธงชาติไทยมี ๓ สี คือ สีแดง สีขาว"	

หัวข้อพฤติกรรมผู้สัมพันธ์	รหัส	ตัวอย่างพฤติกรรม	สถานการณ์
<p>๖. ครู ใช้คำสั่งทั้งทางตรงและทางอ้อม</p>	<p>๖.๐</p> <p>๖.๑</p> <p>๖.๒</p>	<p>พฤติกรรมที่เกิดขึ้นพร้อมกันทั้งทางทำทาง (๖.๑) และทางวาจา (๖.๒)</p> <p>พฤติกรรมทางทำทาง เช่น ครู แจกงานให้ทำใช้สัญลักษณ์ชี้ทำทาง ในการออกคำสั่งแจกสมุดงาน</p> <p>พฤติกรรมทางวาจา เช่นครูให้คำแนะนำว่า "ครูว่า เอนั่งได้แล้วนะ", สั่งให้ปฏิบัติตาม</p>	<p>เมื่อครูต้องการให้นักเรียนเชื่อฟัง และปฏิบัติตาม</p>

หัวข้อพฤติกรรมผู้สัมพันธ	รหัส	ตัวอย่างพฤติกรรม	สถานการณ์
๗. ครูตำหนิ ชู้ ริจารณ์ ลงโทษ	๗. ๗.๑ ๗.๒	พฤติกรรมที่เกิดขึ้นพร้อมกันทั้งทางท่าทาง (๗.๑) และทางวาจา (๗.๒) พฤติกรรมทางท่าทาง เช่น แสดงสีหน้า, ขมวดคิ้ว, ถลึงตา, เงื้อง่า, จู้ปาก, ลงโทษทางกาย พฤติกรรมทางวาจา เช่น ดู, ริจารณ์ คำพูด และการกระทำของนักเรียน เช่น "แย่มาก" "เลว" "ไม่น่ารักเลย", "ไม่เก่ง", "ไม่สวย"	เมื่อนักเรียนทำในสิ่งที่ครูไม่พอใจ หรือพอใจหรือไม่ทำตามคำสั่ง

หัวข้อพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์	รหัส	ตัวอย่างพฤติกรรม	สถานการณ์
๘๐. นักเรียนแสดงพฤติกรรมตอบสนองต่อครู	๘	<p>พฤติกรรมที่เกิดขึ้นพร้อมกันทั้งทางท่าทาง (๘.๑) และทางวาจา (๘.๒)</p> <p>๘.๑ พฤติกรรมทางท่าทาง เช่น พยักหน้า ปฏิบัติตามคำสั่งของครู เช่น ชี้อุปท่าทาง เขียน ลั่นครีชะ ประมมือ</p> <p>๘.๒ พฤติกรรมทางวาจา เช่น ตอบคำถามของครู ตอบรับครู เช่น "ค่ะ" "มีใช้ครับ", อ่านตามที่ครูสั่ง</p>	เมื่อนักเรียนตอบคำถามของครู และทำกิจกรรมตามที่ครูสั่ง

หัวข้อพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์	รหัส	ตัวอย่างพฤติกรรม	สถานการณ์
<p>๔. นักเรียนแสดงพฤติกรรมไม่ตอบสนองต่อคำสั่งของครู หรือตอบสนองในทางลบ</p>	<p>๔</p>	<p>พฤติกรรมที่เกิดขึ้นพร้อมกันทั้งทางทำทาง (๔.๑) และทางวาจา (๔.๒)</p> <p>๔.๑ พฤติกรรมทางทำทาง เช่น เดินหนีเฉย, กระดืบเท้า, เคาะโต๊ะ, ดิ้น สิ้นศรีษะ, สะบัดหนี, เหม่อลอย แลบลิ้น</p> <p>๔.๒ พฤติกรรมทางวาจา เช่น ตอบว่า "ไม่", พูดว่า "ยุ่ง" ส่งเสียงดังรบกวนผู้อื่น</p>	<p>เมื่อนักเรียนขัดแย้งหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของครู เช่น ครูสั่งหรือถามแล้วนักเรียนไม่สนใจหรือไม่พอใจ</p>

หัวข้อพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์	รหัส	ตัวอย่างพฤติกรรม	สถานการณ์
<p>๑๑. นักเรียนแสดงพฤติกรรมร้องไห้ ร้องขอ, ขออนุญาต กล่าวโทษในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับตนเอง</p>	<p>๑๑</p> <p>๑๑.๑</p> <p>๑๑.๒</p>	<p>พฤติกรรมที่เกิดขึ้นพร้อมกันทั้งทางทำทาง (๑๑.๑) และทางวาจา (๑๑.๒)</p> <p>พฤติกรรมทางทำทาง เช่น ร้องไห้ แสดงท่าทางเจ็บปวด ทำเสียงหรือเรียกร้องความสนใจ</p> <p>พฤติกรรมทางวาจา เช่น พูดว่า "ครูขาหนูลืมเอาสีมา" "ขออนุญาตไป...." "หนูเก่งไหมครู"</p>	<p>เมื่อนักเรียนแสดงความต้องการให้ครูรับรู้ ขออนุญาต หรือตัดสินในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับตนเอง</p>

สถาบันวิจัยประชากร
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

หัวข้อพฤติกรรมปลูกฝังทัศนคติ	รหัส	ตัวอย่างพฤติกรรม	สถานการณ์
<p>๑๒. นักเรียนแสดงพฤติกรรม ร้องให้ ร้องขอ อนุญาต กล่าวโทษ ในเรื่องที่มีผู้อื่นเกี่ยวข้องกับตัว</p>	<p>๑๒</p> <p>๑๒.๑</p> <p>๑๒.๒</p>	<p>พฤติกรรมที่เกิดขึ้นพร้อมกันทั้งทางท่าทาง (๑๒.๑) และทางวาจา (๑๒.๒)</p> <p>พฤติกรรมทางท่าทาง เช่นนักเรียนนำของที่มีผู้อื่นทำเสียไปให้ครูดู พาเพื่อนไปหาครู , พาครูไป ทหาเพื่อนที่ร้องไห้</p> <p>พฤติกรรมทางวาจา เช่น พูดว่า "ครูขาเขาวิ่งแกหนู" "ครูขาเขาไม่ฟัง"</p>	<p>เมื่อนักเรียนแสดงความต้องการให้ครูรับรู้ อนุญาต หรือตัดสินในเรื่องที่มีคนอื่นเกี่ยวข้องกับตัว</p>

หัวข้อพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์	รหัส	ตัวอย่างพฤติกรรม	สถานการณ์
๑๓. นักเรียนแสดงพฤติกรรมก้าวร้าว ต่อครู	๑๓	พฤติกรรมที่เกิดขึ้นพร้อมกันทั้งทำทาง (๑๓.๑) และทางวาจา (๑๓.๒) ๑๓.๑ พฤติกรรมทางทำทาง เช่นนักเรียนตีครู มัลลักรู ขว้างป. ของ ๑๓.๒ พฤติกรรมทางวาจา เช่นนักเรียนว่าครูว่า "ครูบ้า"	เมื่อนักเรียนไม่พอใจพฤติกรรมของครู
๑๔. เจ็บ หรือ สับสน	๑๔.๑ ๑๔.๒	เจ็บ สับสน	ช่วงเวลาระหว่างการเปลี่ยนกิจกรรม นักเรียนพูดกันคนละเรื่องหรือต่างคนต่างพูดหรือมีคนอื่นเข้ามาขัดจังหวะการสอน ครูเจ็บหรือครูทำงานส่วนตัวเช่น เผลอดินสอ อ่านหนังสือ มองดูเด็ก โดยที่ครูไม่ได้กำหนดกิจกรรมให้เด็กทำ

หัวข้อพฤติกรรมทางสังคมของนักเรียนระดับปฐมวัย

๑. แบ่งปันของเพื่อน
๒. ช่วยผู้อื่นทำงานหรือเล่น
๓. ปดอบโยนด้วยคำพูดหรือท่าทาง
๔. สั่ง บอก แนะนำ
๕. ชุติ และ /หรือ ท้าหน้า
๖. เก็บของเมื่อเลิกเล่น
๗. ชุติและ /หรือ ท้าท้ายอมรับในความผิดของตน
๘. ชมเชยเพื่อน
๙. ท้าถามที่เพื่อนเสนอ
๑๐. ท้าเลียนแบบ
๑๑. ว่ากล่าว ชี้ชี้ ก้อกวม
๑๒. ท้าร้ายร่างกายตนเองหรือผู้อื่น
๑๓. เอาของเพื่อนมาทำ หรือใช้โดยเพื่อนไม่อนุญาต ท้าท้ายลท้อผู้อื่น
๑๔. ท้าลาบสิ่งของ
๑๕. ท้าท้าบ่า ท้าท้ายชิงกันและกัน
๑๖. โต้เถียงกัน ต้าท้ากัน
๑๗. แย่งของกัน

๑๘. ซुकทำพณิน ไอ้อวค
๑๙. ขอความช่วยเหลือจากผู้อื่นทั้งผู้อื่น
๒๐. ซुकหรือแสดงท่าทาง แล้ผู้อื่นอ้ม หรือทิวระระ
๒๑. ยึดถือของทุกอย่างเป็นของตน หวงของ
๒๒. ไม่ตอบโต้เมื่อเพื่อนร้องขอมให้เพื่อนก้าทำบ
๒๓. เล่นกับเพื่อน คุยกับเพื่อน
๒๔. ขอยืมสิ่งของเพื่อน
๒๕. ปฏิเสธข้อเสนอหรือการกระทำของเพื่อน
๒๖. ยอมรับการช่วยเหลือจากเพื่อน

สถาบันวิจัยบริการ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

พฤติกรรมทางสังคม	คนที่										รวม	
	๑	๒	๓	๔	๕	๖	๗	๘	๙	๑๐		
๒๕. ปฏิเสธข้อเสนอหรือการกระทำของ เพื่อน												
๒๖. ยอมรับความช่วยเหลือจากเพื่อน												

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาคผนวก ค.

แสดงการหาความเที่ยงของแบบสังเกต
พฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน

Anova Judge by item

$$\text{สูตร } r_{tt} = \frac{\text{MSitem} - \text{MSitem by judge}}{\text{MSitem}}$$

$$r_{tt} = \text{ความเที่ยงของแบบสังเกต}$$

$$\text{MSitem} = \text{ความแปรปรวนร่วมระหว่างพฤติกรรมที่สังเกต}$$

$$\text{MSitem by judge} = \text{ความแปรปรวนร่วมระหว่างพฤติกรรมที่สังเกตและผู้สังเกต}$$

Sources	df	SS	MS
judge	๗	๑๕๕.๕๖๑๕	๒๒.๒๒๒๑
item	๑๐	๕๐๗๕.๕๖๖๗	๕๐๗.๕๕๖๗
item x judge	๗๐	๒๕๕๘.๙๑๐	๓๖๕.๕๕๗๑
total		๕๓๗๐.๐๓๘๒	

$$\text{แทนค่า} = \frac{๕๐๗๕.๕๖ - ๓๖๕.๕๕๗๑}{๕๐๗๕.๕๖}$$

$$= ๐.๙๓๕$$

สรุป ความเที่ยงของแบบสังเกตพฤติกรรมปฏิสัมพันธ์ระหว่างครูกับนักเรียน = ๐.๙๓

แสดงการหาความเที่ยงของแบบสังเกต
พฤติกรรมทางสังคมในห้องเรียนของนักเรียน

Anova judge by item

$$\text{สูตร } r_{tt} = \frac{\text{MSitem} - \text{MSitem by judge}}{\text{MSitem}}$$

$$r_{tt} = \text{ความเที่ยงของแบบสังเกต}$$

$$\text{MSitem} = \text{ความแปรปรวนร่วมระหว่างพฤติกรรมที่สังเกต}$$

$$\text{MSitem by judge} = \text{ความแปรปรวนร่วมระหว่างพฤติกรรมที่สังเกตและผู้สังเกต}$$

Sources	df	SS	MS
judge	๗	๒,๔๑๐	๐,๓๔๔
item	๖	๘๒,๐๐๐	๑๓,๖๖๗
item x judge	๔๒	๒๑,๗๑๔	๐,๕๑๗
total		๑๐๖,๑๒๔	

$$\begin{aligned} \text{แทนค่า} &= \frac{๑๓,๖๖๗ - ๐,๕๑๗}{๑๓,๖๖๗} \\ &= ๐,๙๖๒ \end{aligned}$$

สรุป ความเที่ยงของแบบสังเกตพฤติกรรมทางสังคมในห้องเรียนของนักเรียน = .๙๖

ตารางที่ ๕๗ การวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรมครูยอมรับความรู้สึกและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับ
ความรู้สึกของนักเรียน ทั้งทางวาจาและท่าทางพร้อมกัน

แหล่งความแปรปรวน					
(Source of Variation)	df	SS	MS	F	F Prob.
ระหว่างกลุ่ม (Between Groups)	๒	๓๓.๑๓๘	๑๖.๕๖๙	๑.๙๔๑	๑.๔๑๒
ภายในกลุ่ม (Within Groups)	๑๔	๒๖๔.๐๓๗	๑๙.๖๐๒		
รวม (Total)	๑๖	๒๙๗.๑๗๕			

ตารางที่ ๕๘ การวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรมครูยอมรับความรู้สึกและพฤติกรรมที่เกี่ยวข้องกับความรู้สึกของนักเรียนทางท่าทาง

แหล่งความแปรปรวน					
(Source of Variation)	df	SS	MS	F	F Prob.
ระหว่างกลุ่ม (Between Groups)	๒	๔๔๕.๙๒๘	๒๒๓.๙๖๔	๐.๖๐๒	๐.๒๓๔
ภายในกลุ่ม (Within Groups)	๑๔	๒๖๐๒.๕๓๘	๑๘๕.๘๘๔		
รวม (Total)	๑๖	๓๐๔๘.๔๖๖			

ตารางที่ ๕๙ การวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรมครูยอมรับความรู้สึก และพฤติกรรมที่เกี่ยวกับความรู้สึกของนักเรียนทางวาจา

แหล่งความแปรปรวน (Source of Variation)	df	SS	MS	F	F Prob.
ระหว่างกลุ่ม (Between Groups)	๒	๒๑๓.๘๓๑	๑๐๖.๙๑๖	๐.๔๐๗	๐.๖๗๓
ภายในกลุ่ม (Within Groups)	๑๕	๓๘๓๗.๖๕๔	๒๖๒.๕๑๐		
รวม (Total)	๑๗	๔๐๕๑.๔๘๕			

ตารางที่ ๖๐ การวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรมครูยกย่องชมเชยนักเรียนทั้งทางวาจาและท่าทางพร้อมกัน

แหล่งความแปรปรวน (Source of Variation)	df	SS	MS	F	F Prob.
ระหว่างกลุ่ม (Between Groups)	๒	๐.๑๖๘	๐.๐๘๔	๐.๑๓๖	๐.๘๗๔
ภายในกลุ่ม (Within Groups)	๑๕	๙.๒๖๔	๐.๖๑๖		
รวม (Total)	๑๗	๙.๔๓๒			

ตารางที่ ๖๑ การวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรมครูยกย่องชมเชยนักเรียนทางท่าทาง

แหล่งความแปรปรวน					
(Source of Variation)	df	SS	MS	F	F Prob.
ระหว่างกลุ่ม (Between Groups)	๒	๑๖.๓๙๑	๘.๑๙๕	๑.๔๔๘	๐.๒๖๖
ภายในกลุ่ม (Within Groups)	๑๔	๘๔.๙๖๖	๕.๖๖๒		
รวม (Total)	๑๖	๑๐๑.๓๕๗			

ตารางที่ ๖๒ การวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรมครูยกย่องชมเชยนักเรียนทางวาจา

แหล่งความแปรปรวน					
(Source of Variation)	df	SS	MS	F	F Prob.
ระหว่างกลุ่ม (Between Groups)	๒	๕๙๙.๕๕๒	๒๙๙.๗๗๖	๓.๕๐๔	๐.๐๕๖
ภายในกลุ่ม (Within Groups)	๑๔	๑๒๙.๕๒๖	๙.๒๕๒		
รวม (Total)	๑๖	๗๒๙.๐๗๘			

ตารางที่ ๖๓ การวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรมครูยอมรับความคิดเห็นและหรือ นำความคิดเห็นของนักเรียนไปใช้ทางท่าทาง

แหล่งความแปรปรวน (Source of Variation)	df	SS	MS	F	F Prob.
ระหว่างกลุ่ม (Between Groups)	๒	๔.๕๓๐	๒.๒๖๕	๑.๔๕๙	๐.๒๖๔
ภายในกลุ่ม (Within Groups)	๑๔	๒๓.๒๘๑	๑.๕๘๖		
รวม (Total)	๑๖	๒๗.๘๑๑			

ตารางที่ ๖๔ การวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรมครูยอมรับความคิดเห็น และหรือ นำความคิดเห็นของนักเรียนไปใช้ทางวาจา

แหล่งความแปรปรวน (Source of Variation)	df	SS	MS	F	F Prob.
ระหว่างกลุ่ม (Between Groups)	๒	๕๕๕.๑๓๑	๒๗๗.๐๖๕	๑.๕๐๐	๐.๒๕๕
ภายในกลุ่ม (Within Groups)	๑๔	๕๗๗๑.๓๒๔	๓๑๘.๐๘๘		
รวม (Total)	๑๖	๕๗๒๖.๔๕๕			

ตารางที่ ๖๕ การวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรมครูตามค่าความที่จำกััดคำตอบ

แหล่งความแปรปรวน (Source of Variation)	df	SS	MS	F	F Prob.
ระหว่างกลุ่ม (Between Groups)	๒	๖๓๓๓.๘๘๖	๓๑๖๖.๙๔๓	๑.๐๐๓	๐.๓๙๐
ภายในกลุ่ม (Within Groups)	๑๔	๔๗๑๖๐.๙๔๙	๓๓๖๘.๖๑๓		
(Total)	๑๖	๕๓๕๙๔.๘๓๕			

ตารางที่ ๖๖ การวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรมการดูงานค่าความที่ถามความต้องการของ
นักเรียน

แหล่งความแปรปรวน (Source of Variation)	df	SS	MS	F	F Prob.
ระหว่างกลุ่ม (Between Groups)	๒	๓๔๒.๓๑๑	๑๗๑.๑๕๕	๑.๗๐๔	๐.๒๑๕
ภายในกลุ่ม (Within Groups)	๑๔	๑๕๕๐.๙๗๔	๑๐๓.๖๓๘		
รวม (Total)	๑๖	๑๘๙๓.๒๘๖			

ตารางที่ ๒๗ การวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรมครูถามคำถามที่ต้องการให้นักเรียนวิเคราะห์ และหรือแสดงความคิดริเริ่ม

แหล่งความแปรปรวน					
(Source of Variation)	df	SS	MS	F	F Prob.
ระหว่างกลุ่ม (Between Groups)	๒	๓๔๔๖.๐๒๐	๑๗๒๓.๐๑๐	๐.๖๐๑	๐.๕๖๑
ภายในกลุ่ม (Within Groups)	๑๕	๕๓๐๑๖.๕๘๗	๓๕๓๗.๗๖๖		
รวม (Total)	๑๗	๕๖๔๖๒.๕๐๗			

ตารางที่ ๒๘ การวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรมครูถามคำถามที่ไม่ต้องการคำตอบ

แหล่งความแปรปรวน					
(Source of Variation)	df	SS	MS	F	F Prob.
ระหว่างกลุ่ม (Between Groups)	๒	๑๙.๑๓๑	๙.๕๖๕	๐.๑๘๖	๐.๘๓๖
ภายในกลุ่ม (Within Groups)	๑๕	๗๖๙.๕๐๙	๕๑.๒๙๙		
รวม (Total)	๑๗	๗๘๘.๕๔๐			

ตารางที่ ๖๕ การวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรมควบคุมบรรยาย อธิบาย สรูป
เล่าเรื่อง สาธิตและแนะนำ ทั้งทางราชาและท่าทางพร้อมกัน

แหล่งความแปรปรวน					
(Source of Variation)	df	SS	MS	F	F Prob.
ระหว่างกลุ่ม (Between Groups)	๒	๔๘๐๙๘.๑๓๑	๒๔๐๔๙.๐๖๓	๑.๗๑๐	๐.๒๑๔
ภายในกลุ่ม (Within Groups)	๑๕	๒๑๐๙๘๓.๐๙๘	๑๔๐๖๕.๕๓๘		
รวม (Total)	๑๗	๒๕๙๐๘๑.๒๒๙			

ตารางที่ ๗๐ การวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรมควบคุมบรรยาย อธิบาย สรูป
เล่าเรื่อง สาธิต แนะนำ ทงท่าทาง

แหล่งความแปรปรวน					
(Source of Variation)	df	SS	MS	F	F Prob.
ระหว่างกลุ่ม (Between Groups)	๒	๑๕๐๒.๘๓๒	๗๕๑.๔๑๖	๐.๓๘๘	๐.๗๑๒
ภายในกลุ่ม (Within Groups)	๑๕	๓๒๕๐๖.๘๘๗	๒๑๖๐.๔๖๖		
รวม (Total)	๑๗	๓๓๙๐๙.๘๑๙			

ตารางที่ ๗๑ การวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรมครบบรรยาย อธิบาย สรูป
เล่าเรื่อง สานิตและแนะนำ ทางวาจา

แหล่งความแปรปรวน					
(Source of Variation)	df	SS	MS	F	F Prob.
ระหว่างกลุ่ม (Between Groups)	๒	๕๒๒๔๘.๘๘๑	๒๖๑๒๔.๔๔๐	๑.๔๙๑	๐.๒๔๖
ภายในกลุ่ม (Within Groups)	๑๕	๒๖๒๔๖๘.๖๓๗	๑๗๔๖๔.๕๕๘		
รวม (Total)	๑๗	๗๘๔๙๕๗.๕๑๘			

ตารางที่ ๗๒ การวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรมครูใช้คำสั่งทั้งทางตรงและ
ทางอ้อม ทั้งทางวาจาและท่าทางพร้อมกัน

แหล่งความแปรปรวน					
(Source of Variation)	df	SS	MS	F	F Prob.
ระหว่างกลุ่ม (Between Groups)	๒	๑๑๑๗๘.๓๒๒	๕๕๘๙.๑๖๑	๑.๒๑๓	๐.๓๒๕
ภายในกลุ่ม (Within Groups)	๑๕	๖๕๑๑๗.๑๓๕	๔๓๓๗.๘๐๙		
รวม (Total)	๑๗	๗๖๒๙๕.๔๕๗			

ตารางที่ ๗๓ การวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรมครูใช้คำสั่งทั้งทางตรง
และทางอ้อม ทางท่าทาง

แหล่งความแปรปรวน

(Source of Variation)	df	SS	MS	F	F Prob.
ระหว่างกลุ่ม (Between Groups)	๒	๗๑๖.๘๗๖	๓๕๘.๔๓๘	๐.๗๕๘	๐.๔๘๖
ภายในกลุ่ม (Within Groups)	๑๔	๗๐๕๕.๘๒๔	๕๐๓.๙๘๘		
รวม (Total)	๑๖	๗๗๗๒.๗๐๐			

ตารางที่ ๗๔ การวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรมครูใช้คำสั่งทั้งทางตรง
และทางอ้อมโดยวาจา

แหล่งความแปรปรวน

(Source of Variation)	df	SS	MS	F	F Prob.
ระหว่างกลุ่ม (Between Groups)	๒	๔๓๒๓.๕๒๖	๒๑๖๑.๕๖๓	๐.๖๕๗	๐.๕๑๖
ภายในกลุ่ม (Within Groups)	๑๔	๕๖๘๓๔.๗๐๗	๔๐๖๒.๓๑๔		
รวม (Total)	๑๖	๕๑๑๕๘.๒๓๓			

ตารางที่ ๗๕ การวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรมครุฑำหนึ ขู่ วิจารย์
 ตัดสิน ล้อเสียน ลงโทษ ทั้งทางวาจาและท่าทางพร้อมกัน

แหล่งความแปรปรวน					
(Source of Variation)	df	SS	MS	F	F Prob.
ระหว่างกลุ่ม (Between Groups)	๒	๑๘๑.๘๔๘	๙๐.๙๒๔	๓.๑๕๔	๐.๐๓๒
ภายในกลุ่ม (Within Groups)	๑๕	๔๓๒.๓๙๐	๒๘.๘๒๖		
รวม (Total)	๑๗	๖๑๔.๒๓๘			

ตารางที่ ๗๖ การวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรมครุฑำหนึ ขู่ วิจารย์
 ตัดสิน ล้อเสียน ลงโทษ ทางท่าทาง

แหล่งความแปรปรวน					
(Source of Variation)	df	SS	MS	F	F Prob.
ระหว่างกลุ่ม (Between Groups)	๒	๑๘๓.๓๘๕	๙๑.๖๘๓	๕.๘๘๓	๐.๐๑๓
ภายในกลุ่ม (Within Groups)	๑๕	๒๓๓.๗๙๖	๑๕.๕๘๖		
รวม (Total)	๑๗	๔๑๗.๑๘๑			

ตารางที่ ๗๗ การวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรมครู ตำแหน่ง ชู วิจารณ์
 ตัดสิน ล้อเลียน ลงโทษ นำงวาวา

แหล่งความแปรปรวน					
(Source of Variation)	df	SS	MS	F	F Prob.
ระหว่างกลุ่ม (Between Groups)	๒	๖๒.๗๖๖	๓๑.๓๗๘	๐.๐๕๙	๐.๙๕๓
ภายในกลุ่ม (Within Groups)	๑๕	๘๐๕๓.๕๖๘	๕๓๖.๒๓๘		
รวม (Total)	๑๗	๘๑๑๖.๓๓๖			

ตารางที่ ๗๘ การวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรม นักเรียน แสคงพฤติกรรม
 ตอบสนองครู ทั้งทางวาวาและท่าทางพร้อมกัน

แหล่งความแปรปรวน					
(Source of Variation)	df	SS	MS	F	F Prob.
ระหว่างกลุ่ม (Between Groups)	๒	๓๘๘๒.๐๕๒	๑๙๔๑.๐๒๖	๐.๒๒๘	๐.๗๙๔
ภายในกลุ่ม (Within Groups)	๑๕	๑๒๗๗๖๐.๐๐๔	๘๕๑๗.๓๓๒		
รวม (Total)	๑๗	๑๓๑๖๔๒.๐๐๐			

ตารางที่ ๗๕ การวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรมนักเรียน แสดงพฤติกรรม
ตอบสนอง ครู ท่าทาง

แหล่งความแปรปรวน (Source of Variation)	df	SS	MS	F	F Prob.
ระหว่างกลุ่ม (Between Groups)	๒	๑๑๑๔๔.๓๖๘	๕๕๗๒.๑๘๔	๐.๘๖๑	๐.๔๔๓
ภายในกลุ่ม (Within Groups)	๑๔	๘๗๑๕๔.๑๗๒	๖๒๒๕.๒๖๖		
รวม (Total)	๑๖	๑๐๘๓๑๓.๕๐๐			

ตารางที่ ๘๐ การวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรมนักเรียน แสดงพฤติกรรม
ตอบสนองครู ทิวาจา

แหล่งความแปรปรวน (Source of Variation)	df	SS	MS	F	F Prob.
ระหว่างกลุ่ม (Between Groups)	๒	๔๗๑๑๔.๒๘๕	๒๓๕๕๗.๖๔๑	๐.๕๖๓	๐.๖๓๘
ภายในกลุ่ม (Within Groups)	๑๔	๗๖๔๐๑๖.๕๐๐	๕๔๕๗๒.๕๗๑		
รวม (Total)	๑๖	๘๑๑๑๓๐.๗๘๕			

ตารางที่ ๘๑ การวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรมนักเรียนแสดงพฤติกรรม

ไม่ตอบสนอง คำสั่งของครูหรือตอบสนองในทางลบทั้งทางวาจาและท่าทางพร้อมกัน

แหล่งความแปรปรวน					
(Source of Variation)	df	SS	MS	F	F Prob.
ระหว่างกลุ่ม (Between Groups)	๒	๑๒.๘๒๒	๖.๔๑๑	๐.๔๘๒	๐.๖๒๗
ภายในกลุ่ม (Within Groups)	๑๕	๒๐๐.๕๖๖	๑๓.๓๗๗		
รวม (Total)	๑๗	๒๑๓.๓๘๘			

ตารางที่ ๘๒ การวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรมไม่ตอบสนองคำสั่งของครู

หรือตอบสนองในทางลบ ทั้งท่าทาง

แหล่งความแปรปรวน					
(Source of Variation)	df	SS	MS	F	F Prob.
ระหว่างกลุ่ม (Between Groups)	๒	๖๕.๗๗๒	๓๒.๘๘๖	๑.๐๕๑	๐.๓๗๕
ภายในกลุ่ม (Within Groups)	๑๕	๕๖๕.๕๐๖	๓๗.๗๐๐		
รวม (Total)	๑๗	๖๓๑.๒๗๘			

ตารางที่ ๘๓ การวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรมนักเรียนแสดงพฤติกรรม
ไม่ตอบสนองคำสั่งของครูหรือตอบสนองในทางลบ ทางวาจา

แหล่งความแปรปรวน (Source of Variation)	df	SS	MS	F	F Prob.
ระหว่างกลุ่ม (Between Groups)	๒	๐.๔๑๗	๐.๒๐๘	๐.๘๐๔	๐.๔๖๖
ภายในกลุ่ม (Within Groups)	๑๕	๘.๕๕๑	๐.๕๗๐		
รวม (Total)	๑๗	๘.๙๖๘			

ตารางที่ ๘๔ การวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรมนักเรียนพูดหรือแสดง
ความคิดริเริ่ม ทั้งทางวาจาและท่าทางพร้อมกัน

แหล่งความแปรปรวน (Source of Variation)	df	SS	MS	F	F Prob.
ระหว่างกลุ่ม (Between Groups)	๒	๖.๔๘๘	๓.๒๔๔	๐.๕๑๐	๐.๖๑๐
ภายในกลุ่ม (Within Groups)	๑๕	๙๕.๔๘๖	๖.๓๖๖		
รวม (Total)	๑๗	๑๐๑.๙๗๔			

ตารางที่ ๕๕ การวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรมนักเรียนพูดหรือ
แสดงความคิดริเริ่ม ทางทำทาง

แหล่งความแปรปรวน (Source of Variation)	df	SS	MS	F	F Prob.
ระหว่างกลุ่ม (Between Groups)	๒	๐.๒๗๙	๐.๑๔๐	๑.๖๓๑	๐.๒๒๓๔
ภายในกลุ่ม (Within Groups)	๑๕	๑.๒๙๔	๐.๐๘๖		
รวม (Total)	๑๗	๑.๕๖๓			

ตารางที่ ๕๖ การวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรมนักเรียนพูดหรือ
แสดงความคิดริเริ่ม ทางวาจา

แหล่งความแปรปรวน (Source of Variation)	df	SS	MS	F	F Prob.
ระหว่างกลุ่ม (Between Groups)	๒	๑๓๐.๗๘๘	๖๕.๓๙๓	๐.๔๐๒	๐.๖๗๖
ภายในกลุ่ม (Within Groups)	๑๕	๒๔๔๐.๒๖๙	๑๖๒.๖๘๕		
รวม (Total)	๑๗	๒๕๗๑.๐๕๖			

ตารางที่ ๘๗ การวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรมนักเรียนแสดงพฤติกรรมร้องขอ
ร้องไห้ ขออนุญาต กล่าวโทษในเรื่องที่เกี่ยวกับตนเองทั้งทางวาจาและท่าทางพร้อมกัน

แหล่งความแปรปรวน					
(Source of Variation)	df	SS	MS	F	F Prob.
ระหว่างกลุ่ม (Between Groups)	๒	๒๖.๑๕๐	๑๓.๐๗๕	๐.๓๑๔	๐.๗๓๕
ภายในกลุ่ม (Within Groups)	๑๕	๖๒๕.๑๐๑	๔๑.๖๗๓		
รวม (Total)	๑๗	๖๕๑.๒๕๑			

ตารางที่ ๘๘ การวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรมนักเรียนแสดงพฤติกรรมร้องขอ
ร้องไห้ ขออนุญาต กล่าวโทษในเรื่องที่เกี่ยวกับตนเอง ทางท่าทาง

แหล่งความแปรปรวน					
(Source of Variation)	df	SS	MS	F	F Prob.
ระหว่างกลุ่ม (Between Groups)	๒	๒๕๘.๒๖๙	๑๒๙.๑๓๕	๓.๘๘๓	๐.๐๔๔
ภายในกลุ่ม (Within Groups)	๑๕	๕๙๘.๘๗๐	๓๙.๙๒๖		
รวม (Total)	๑๗	๘๕๗.๑๓๙			

ตารางที่ ๔๙ การวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรมนักเรียนแสดงพฤติกรรม

ร้องขอ ร้องไห้ ขออนุญาต กล่าวโทษ ในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับตนเองทำงูวาจา

แหล่งความแปรปรวน					
(Source of Variation)	df	SS	MS	F	F Prob.
ระหว่างกลุ่ม (Between Groups)	๒	๑๔๕.๖๕๒	๗๒.๘๒๖	๐.๑๑๕	๐.๘๙๑
ภายในกลุ่ม (Within Groups)	๑๕	๔๕๐๘.๐๘๓	๖๓๓.๘๗๓		
รวม (Total)	๑๗	๔๖๕๓.๗๓๕			

ตารางที่ ๕๐ การวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรมนักเรียนแสดงพฤติกรรมร้องขอ

ร้องไห้ ขออนุญาต กล่าวโทษในเรื่องที่มีผู้อื่นเกี่ยวข้องกับตัว ใ้ทางที่ทาง

แหล่งความแปรปรวน					
(Source of Variation)	df	SS	MS	F	F Prob.
ระหว่างกลุ่ม (Between Groups)	๒	๐.๙๖๔	๐.๔๘๒	๑.๐๐๐	๐.๓๙๑
ภายในกลุ่ม (Within Groups)	๑๕	๕.๒๐๘	๐.๓๔๗		
รวม (Total)	๑๗	๖.๑๗๒			

ตารางที่ ๔๑ การวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรมนักเรียนแสดงพฤติกรรม
ร้องขอ ร้องไห้ ขออนุญาต กล่าวโทษในเรื่องที่มีผู้อื่นเกี่ยวข้องกับตัวทางวาจา

แหล่งความแปรปรวน (Source of Variation)	df	SS	MS	F	F Prob.
ระหว่างกลุ่ม (Between Groups)	๒	๒๓๗.๘๒๗	๑๑๘.๙๑๔	๒.๖๘๑	๐.๑๐๑
ภายในกลุ่ม (Within Groups)	๑๔	๖๖๕.๒๓๗	๔๘.๓๗๔		
รวม (Total)	๑๖	๙๐๓.๐๖๔			

ตารางที่ ๔๒ การวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรมเขียน

แหล่งความแปรปรวน (Source of Variation)	df	SS	MS	F	F Prob.
ระหว่างกลุ่ม (Between Groups)	๒	๑๔.๒๓๘	๗.๑๑๙	๐.๐๔๔	๐.๙๕๖
ภายในกลุ่ม (Within Groups)	๑๔	๑๒๖๑๔.๙๖๘	๙๐๐.๙๙๘		
รวม (Total)	๑๖	๑๒๖๒๙.๒๐๖			

ตารางที่ ๕๓ การวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรมสืบสน

แหล่งความแปรปรวน (Source of Variation)	df	SS	MS	F	F Prob.
ระหว่างกลุ่ม (Between Groups)	๒	๓๕๕๘.๓๘๓	๑๗๗๙.๑๙๑	๑.๓๒๖	๐.๒๕๕
ภายในกลุ่ม (Within Groups)	๑๕	๑๕๕๐๖.๑๘๓	๑๐๓๓.๗๐๒		
รวม (Total)	๑๗	๑๙๐๖๔.๕๖๖			

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ตารางที่ ๕๔ การวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรม แบ่งเป็นของเพื่อน

แหล่งความแปรปรวน					
(source of Variation)	df	SS	MS	F	F Prob.
ระหว่างกลุ่ม (Between Groups)	๒	๔.๑๐๕	๒.๐๕๒	๐.๔๒๗	๑.๖๖๐
ภายในกลุ่ม (Within Groups)	๑๕	๗๒.๑๒๓	๔.๘๐๘		
รวม (Total)	๑๗	๗๖.๒๒๘			

ตารางที่ ๕๕ การวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรม ช่วยผู้อื่นทำงานหรือเล่น

แหล่งความแปรปรวน					
(Source of Variation)	df	SS	MS	F	F Prob.
ระหว่างกลุ่ม (Between Groups)	๒	๗.๘๘๘	๓.๙๔๔	๑.๐๗๙	๐.๓๖๕
ภายในกลุ่ม (Within Groups)	๑๕	๕๔.๘๑๐	๓.๖๕๔		
รวม (Total)	๑๗	๖๒.๖๙๘			

ตารางที่ ๕๖ การวิเคราะห์ความแปรปรวนของ พฤติกรรมปลอมโยนด้วยคำพูดหรือท่าทาง

แหล่งความแปรปรวน (Source of Variation)	df	SS	MS	F	F Prob.
ระหว่างกลุ่ม (Between Groups)	๒	๐.๓๒๐	๐.๑๖๐	๐.๕๖๓	๐.๕๐๔
ภายในกลุ่ม (Within Groups)	๑๕	๒.๕๕๔	๐.๑๖๖		
รวม (Total)	๑๗	๒.๘๗๔			

ตารางที่ ๕๗ การวิเคราะห์ความแปรปรวนของ พฤติกรรมสิ่งบอกแนะนำ

แหล่งความแปรปรวน (Source of Variation)	df	SS	MS	F	F Prob.
ระหว่างกลุ่ม (Between Groups)	๒	๕๕.๘๕๔	๒๗.๙๒๗	๑.๒๖๘	๐.๓๑๐
ภายในกลุ่ม (Within Groups)	๑๕	๕๖๗.๑๑๒	๓๗.๘๐๘		
รวม (Total)	๑๗	๖๒๒.๙๖๖			

ตารางที่ ๕๔ การวิเคราะห์ความแปรปรวน พฤติกรรม ชูตและ/หรือทำหน้า

แหล่งความแปรปรวน					
(Source of Variation)	df	SS	MS	F	F Prob.
ระหว่างกลุ่ม (Between Groups)	๒	๖.๕๘๑	๓.๒๙๑	๐.๑๔๘	๐.๘๖๔
ภายในกลุ่ม (Within Groups)	๑๕	๓๓๕.๐๓๓	๒๒.๒๖๘		
รวม (Total)	๑๗	๓๔๐.๖๑๔			

ตารางที่ ๕๕ การวิเคราะห์ความแปรปรวนของ พฤติกรรมเก็บของเมื่อเลิกเล่น

แหล่งความแปรปรวน					
(Source of Variation)	df	SS	MS	F	F Prob.
ระหว่างกลุ่ม (Between Groups)	๒	๑.๐๔๒	๐.๕๒๑	๒.๑๒๔	๐.๑๔๔
ภายในกลุ่ม (Within Groups)	๑๕	๓.๗๑๔	๐.๒๔๗		
รวม (Total)	๑๗	๔.๗๖๔			

ตารางที่ ๑๐๐ การวิเคราะห์ความแปรปรวนของ พฤติกรรมพูดและ/หรือท่าท่ายอมรับในความผิด

แหล่งความแปรปรวน					
(Source of Variation)	df	SS	MS	F	F Prob.
ระหว่างกลุ่ม (Between Groups)	๒	๐.๐๓๐	๐.๐๑๕	๐.๓๕๓	๐.๗๑๕
ภายในกลุ่ม (Within Groups)	๑๕	๐.๖๕๖	๐.๐๔๔		
รวม (Total)	๑๗	๐.๖๘๖			

ตารางที่ ๑๐๑ การวิเคราะห์ความแปรปรวนของ พฤติกรรมชมเชยเพื่อน

แหล่งความแปรปรวน					
(Source of Variation)	df	SS	MS	F	F Prob.
ระหว่างกลุ่ม (Between Groups)	๒	๐.๑๔๘	๐.๐๗๔	๐.๖๒๘	๐.๕๔๖
ภายในกลุ่ม (Within Groups)	๑๕	๑.๗๔๘	๐.๑๑๗		
รวม (Total)	๑๗	๑.๘๙๖			

ตารางที่ ๑๐๒ การวิเคราะห์ความแปรปรวนของ พฤติกรรมทำตามที่เพื่อนเสนอ

แหล่งความแปรปรวน					
(source of Variation	df	SS	MS	F	F Prob.
ระหว่างกลุ่ม (Between Groups)	๒	๑๐.๕๕๐	๕.๒๗๕	๐.๕๑๓	๐.๖๙๙
ภายในกลุ่ม (Within Groups)	๑๔	๑๙๑.๔๑๗	๑๓.๖๖๑		
รวม (Total)	๑๖	๒๐๑.๙๖๗			

ตารางที่ ๑๐๓. การวิเคราะห์ความแปรปรวนของ พฤติกรรมทำเลียนแบบ

แหล่งความแปรปรวน					
(Source of Variation)	df	SS	MS	F	F Prob.
ระหว่างกลุ่ม (Between Groups)	๒	๒.๖๐๒	๑.๓๐๑	๑.๗๙๗	๐.๕๖๙
ภายในกลุ่ม (Within Groups)	๑๔	๒๔.๕๐๒	๑.๖๓๗		
รวม (Total)	๑๖	๒๗.๑๐๔			

ตารางที่ ๑๐๔ การวิเคราะห์ความแปรปรวนของ พฤติกรรมว่ากล่าว ชมเช้ ก่อกรรม

แหล่งความแปรปรวน (Source of Variation)	df	SS	MS	F	F Prob.
ระหว่างกลุ่ม (Between Groups)	๒	๔๑.๙๓๕	๒๐.๙๖๘	๑.๘๕๓	๐.๑๕๑
ภายในกลุ่ม (Within Groups)	๑๕	๑๖๙.๗๕๗	๑๑.๓๑๖		
รวม (Total)	๑๗	๒๑๑.๖๙๒			

ตารางที่ ๑๐๕ การวิเคราะห์ความแปรปรวนของ พฤติกรรมทำร้ายร่างกายตนเองหรือผู้อื่น

แหล่งความแปรปรวน (Source of Variation)	df	SS	MS	F	F Prob.
ระหว่างกลุ่ม (Between Groups)	๒	๕๐.๓๖๘	๒๕.๑๘๔	๓.๘๕๗	๐.๐๔๕
ภายในกลุ่ม (Within Groups)	๑๕	๙๗.๙๕๐	๖.๕๓๐		
รวม (Total)	๑๗	๑๔๘.๓๑๘			

ตารางที่ ๑๐๖ การวิเคราะห์ความแปรปรวนของ พฤติกรรมเอาของเพื่อนมาทำหรือใช้โดย
เพื่อนไม่อนุญาต ก้าวก้าวสิทธิผู้อื่น

แหล่งความแปรปรวน

(Source of Variation)	df	SS	MS	F	F.Prob.
ระหว่างกลุ่ม (Between Groups)	๒	๕.๕๕๘	๒.๗๗๙	๐.๗๑๙	๑.๕๐๓
ภายในกลุ่ม (Within Groups)	๑๕	๕๗.๓๕๔	๓.๘๒๒		
รวม (Total)	๑๗	๖๒.๙๑๒			

ตารางที่ ๑๐๗ การวิเคราะห์ความแปรปรวนของ พฤติกรรมทำลายสิ่งของ

แหล่งความแปรปรวน

(Source of Variation)	df	SS	MS	F	F.Prob.
ระหว่างกลุ่ม (Between Groups)	๒	๐.๐๐๘	๐.๐๐๔	๐.๑๓๔	๐.๘๗๖
ภายในกลุ่ม (Within Groups)	๑๕	๐.๕๕๖	๐.๐๓๗		
รวม (Total)	๑๗	๐.๕๖๔			

ตารางที่ ๑๐๘ การวิเคราะห์ความแปรปรวนของ พฤติกรรมทำร้ายร่างกายซึ่งกันและกัน

แหล่งความแปรปรวน (Source of Variation)	df	SS	MS	F	F Prob.
ระหว่างกลุ่ม (Between Groups)	๒	๑.๑๒๑	๐.๕๖๐	๑.๑๔๑	๐.๓๔๓
ภายในกลุ่ม (Within Groups)	๑๕	๗.๓๐๕	๐.๔๘๗		
รวม (Total)	๑๗	๘.๔๒๖			

ตารางที่ ๑๐๙ การวิเคราะห์ความแปรปรวนของ พฤติกรรมได้เสียงกัน คำกั้น

แหล่งความแปรปรวน (Source of Variation)	df	SS	MS	F	F Prob.
ระหว่างกลุ่ม (Between Groups)	๒	๑.๔๑๖	๐.๗๐๘	๑.๘๗๔	๐.๑๘๘
ภายในกลุ่ม (Within Groups)	๑๕	๕.๖๖๖	๐.๓๗๘		
รวม (Total)	๑๗	๗.๐๘๑			

ตารางที่ ๑๐๘ การวิเคราะห์ความแปรปรวนของ พฤติกรรมทำร้ายร่างกายซึ่งกันและกัน

แหล่งความแปรปรวน (Source of Variation)	df	SS	MS	F	F Prob.
ระหว่างกลุ่ม (Between Groups)	๒	๑.๑๒๑	๐.๕๖๐	๑.๑๕๑	๐.๓๔๓
ภายในกลุ่ม (Within Groups)	๑๔	๗.๓๐๔	๐.๕๒๗		
รวม (Total)	๑๖	๘.๔๒๖			

ตารางที่ ๑๐๙ การวิเคราะห์ความแปรปรวนของ พฤติกรรมโต้เถียงกัน คำกั้น

แหล่งความแปรปรวน (Source of Variation)	df	SS	MS	F	F Prob.
ระหว่างกลุ่ม (Between Groups)	๒	๑.๔๑๖	๐.๗๐๘	๑.๘๗๔	๐.๑๘๘
ภายในกลุ่ม (Within Groups)	๑๔	๕.๖๖๖	๐.๓๓๘		
รวม (Total)	๑๖	๗.๐๘๑			

ตารางที่ ๑๑๐ การวิเคราะห์ความแปรปรวนของ พฤติกรรมแย่งของกิน

แหล่งความแปรปรวน (Source of Variation)	df	SS	MS	F	F.Prob.
ระหว่างกลุ่ม (Between Groups)	๒	๓.๖๔๔	๑.๘๒๒	๑.๐๕๒๒	๐.๓๖๗
ภายในกลุ่ม (Within Groups)	๑๔	๒๔.๘๗๒	๑.๗๐๘		
รวม (Total)	๑๖	๒๘.๕๑๖			

ตารางที่ ๑๑๑ การวิเคราะห์ความแปรปรวนของ พฤติกรรมพูดทำพินไอ้อวด

แหล่งความแปรปรวน (Source of Variation)	df	SS	MS	F	F.Prob.
ระหว่างกลุ่ม (Between Groups)	๒	๔.๔๓๗	๒.๒๑๘	๐.๓๑๓	๐.๗๓๖
ภายในกลุ่ม (Within Groups)	๑๔	๑๓๐.๓๓๔	๙.๓๐๘		
รวม (Total)	๑๖	๑๓๔.๗๗๑			

ตารางที่ ๑๑๒ การวิเคราะห์ความแปรปรวนของ พฤติกรรมขอความช่วยเหลือจากผู้อื่น พี่งผู้อื่น

แหล่งความแปรปรวน					
(Source of Variation)	df	SS	MS	F	F.Prob.
ระหว่างกลุ่ม (Between Groups)	๒	๐.๓๘๑	๐.๑๙๑	๐.๐๗๖	๐.๙๒๗
ภายในกลุ่ม (Within Groups)	๑๔	๓๗.๗๗๑	๒.๕๕๑		
รวม (Total)	๑๖	๓๘.๑๕๒			

ตารางที่ ๑๑๓ การวิเคราะห์ความแปรปรวนของ พฤติกรรมพูดหรือแสดงท่าทาง แล้วผู้อื่น
ยิ้มหรือหัวเราะ

แหล่งความแปรปรวน					
(Source of Variation)	df	SS	MS	F	F Prob.
ระหว่างกลุ่ม (Between Groups)	๒	๐.๓๘๗	๐.๑๙๔	๐.๐๗๗	๐.๙๒๗
ภายในกลุ่ม (Within Groups)	๑๔	๓๘.๕๒๖	๒.๕๕๔		
รวม (Total)	๑๖	๓๘.๙๑๓			

ตารางที่ ๑๑๔ การวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรม ยึดถือของลูกอย่าง เป็นของตน
ทางของ

แหล่งความแปรปรวน					
(Source of Variation)	df	SS	MS	F	F.Prob.
ระหว่างกลุ่ม (Between Groups)	๒	๐.๑๓๕๑	๐.๐๖๗๕	๐.๒๖๘	๐.๗๖๘
ภายในกลุ่ม (Within Groups)	๑๕	๓.๗๕๗	๐.๒๕๑		
รวม (Total)	๑๗	๓.๘๙๒			

ตารางที่ ๑๑๕ การวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรม ไม่ตอบโต้เมื่อเพื่อนรังแกยอม
ให้เพื่อนก้าวก้าว

แหล่งความแปรปรวน					
(Source of Variation)	df	SS	MS	F	F.Prob.
ระหว่างกลุ่ม (Between Groups)	๒	๕.๘๕๕	๒.๙๒๗	๑.๕๑๘	๐.๒๕๑
ภายในกลุ่ม (Within Groups)	๑๕	๒๔.๑๘๖	๑.๖๑๑		
รวม (Total)	๑๗	๓๐.๐๔๑			

ตารางที่ ๑๑๖ การวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรม เล่นกับเพื่อน คุยกับเพื่อน

แหล่งความแปรปรวน					
(Source of Variation)	df	SS	MS	F	F Prob.
ระหว่างกลุ่ม (Between Groups)	๒	๒.๒๑๔	๑.๑๐๗	๐.๐๐๕	๐.๙๙๕
ภายในกลุ่ม (Within Groups)	๑๕	๓๔๐๙.๓๘๘	๒๒๗.๒๙๒		
รวม (Total)	๑๗	๓๔๑๑.๖๐๒			

ตารางที่ ๑๑๗ การวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรม ขอยืมสิ่งของเพื่อน

แหล่งความแปรปรวน					
(Source of Variation)	df	SS	MS	F	F Prob.
ระหว่างกลุ่ม (Between Groups)	๒	๑.๕๑๘	๐.๗๕๙	๐.๖๗๙	๐.๕๒๒
ภายในกลุ่ม (Within Groups)	๑๕	๒๑.๑๗๘	๑.๔๑๒		
รวม (Total)	๑๗	๒๒.๖๙๖			

ตารางที่ ๑๑๘ การวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรม ปฏิเสธข้อเสนอ หรือการกระทำ
ของเพื่อน

แหล่งความแปรปรวน					
(Source of Variation)	df	SS	MS	F	F Prob.
ระหว่างกลุ่ม (Between Groups)	๒	๑๐.๘๗๖	๕.๔๓๘	๑.๕๕๘	๐.๒๔๓
ภายในกลุ่ม (Within Groups)	๑๕	๕๒.๓๕๔	๓.๔๘๐		
รวม (Total)	๑๗	๖๓.๒๓๐			

ตารางที่ ๑๑๙ การวิเคราะห์ความแปรปรวนของพฤติกรรม ยอมรับความช่วยเหลือจากเพื่อน

แหล่งความแปรปรวน					
(Source of Variation)	df	SS	MS	F	F Prob.
ระหว่างกลุ่ม (Between Groups)	๒	๑.๑๘๓	๐.๕๙๑	๐.๙๐๐	๐.๔๒๘
ภายในกลุ่ม (Within Groups)	๑๕	๙.๘๖๑	๐.๖๕๗		
รวม (Total)	๑๗	๑๑.๐๔๔			

ประวัติผู้เขียน

นางสาวผ่องพรรณ เอกฮาวัช เกิดวันที่ ๓๑ กรกฎาคม ๒๕๕๓ ที่อำเภอ
ลำปลายมาศ จังหวัดบุรีรัมย์ สำเร็จการศึกษาปริญญาศิลปศาสตรบัณฑิต (ศศ.บ.) จาก
มหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เมื่อปีการศึกษา ๒๕๖๐ ในสาขาประถมศึกษา วิชาเอกการประถมศึกษา
ศึกษาเข้าศึกษาระดับปริญญาโทบัณฑิต ภาควิชาประถมศึกษา ในปีการศึกษา ๒๕๖๒
ปัจจุบันดำรงตำแหน่งอาจารย์ ๑ โรงเรียนบ้านบ่อสร้าง อำเภอสันกำแพง จังหวัดเชียงใหม่
สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ

การวิจัยครั้งนี้ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยจาก "โครงการประสิทธิภาพของการจัดบริการ
สำหรับเด็กปฐมวัย" ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

สถาบันวิจัยบริการ

จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย